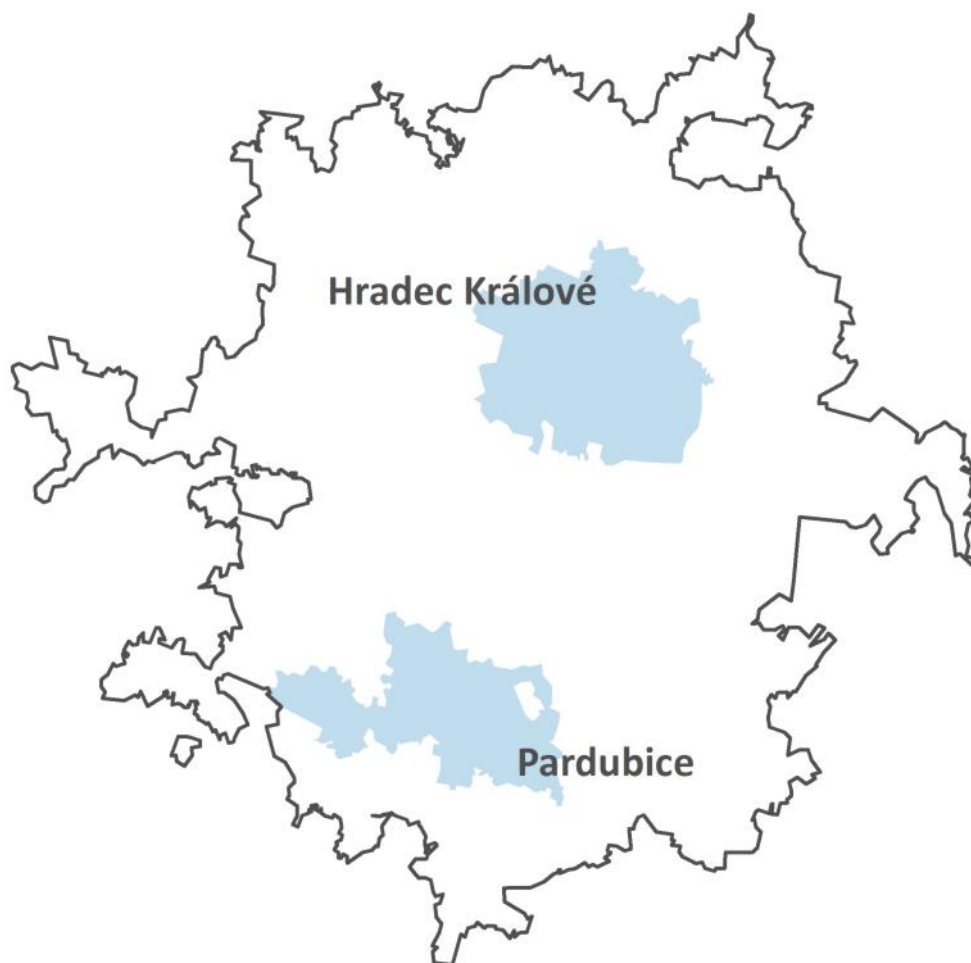

STRATEGIE INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE

Verze 3.3

Projekt "ITI metropolitní oblasti hradecko-pardubická" s rg. č. CZ.1.08/3.2.00/14.00309 je financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Operačního programu Technická pomoc

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpracovatel verze 1.0

Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje

GAREP, spol. s r.o.

Zpracovatel verze 2.0, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.0, 3.1, 3.2, 3.3

Centrum investic, rozvoje a inovací

OBSAH

ÚVOD	4
1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU	5
1.1 Přístup k vymezení aglomerace	9
2. ANALYTICKÁ ČÁST	11
2.1 Socioekonomická analýza	11
2.2 Analýza stakeholderů	101
2.3 SWOT analýza	105
2.4 Analýza problémů a potřeb	109
3. STRATEGICKÁ ČÁST	116
3.1 Vize, cíle a OPATŘENÍ	116
3.2 Vazba na horizontální témata	141
3.3 Vazba na strategické dokumenty	143
4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	149
4.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury a komunikace nositele integrovaného nástroje	149
4.2 Popis realizace partnerské spolupráce	158
4.3 Monitorování a hodnocení plnění strategie	162
5. PŘÍLOHY	164
5.1 Finanční plán a indikátory	164
5.2 SEA hodnocení	189
5.3 Mapy Hradecko-pardubické aglomerace	190
5.4 Analýza rizik	194
5.5 SEZNAM OBCÍ hradecko – pardubické aglomerace	198
5.6 DOKLAD O SCHVÁLENÍ STRATEGIE ZASTUPITELEM NOSITELE	200
5.7 SEZNAM RELEVANTNÍCH USNESENÍ STATUTÁRNÍCH MĚST VE VAZBĚ NA STRATEGII ITI 200	
5.8 Statut a jednací řád řídicího výboru iti a pracovních skupin iti	205
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	224
7. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	227
8. SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	230

ÚVOD

Strategie integrované územní investice (dále jen Strategie ITI nebo Strategie nebo ITI) Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2014 – 2020 představuje zásadní dokument pro realizaci klíčových integrovaných územních investic v této metropolitní oblasti, které budou řešit problémy daného území financovatelné z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen ESIF). Realizací Strategie ITI bude naplňována urbánní dimenze dle čl. 7 nařízení k EFRR pro udržitelný rozvoj měst.

Hradecko-pardubická aglomerace (dále jen aglomerace nebo metropolitní oblast) je v rámci ČR jedinečná dvoujaderná sídelní aglomerace, jejímiž jádry jsou dvě velikostně, významově a historicky srovnatelná města Hradec Králové a Pardubice. Až do roku 1999 byla tato sídelní oblast součástí Východočeského kraje a od ledna 2000 byla rozdělena do dvou nově vzniklých krajů (Královéhradeckého a Pardubického). Mezi oběma městy a jejich zázemím však navzdory administrativnímu rozdělení stále existují velmi silné hospodářské a kulturně-společenské vazby. Pro účely strategie ITI bylo území aglomerace vymezeno na základě indikátorů vyjížďkových vztahů širokého okruhu obcí k centrálním jádrům aglomerace, které právě dokazují silnou ekonomickou vazbu jádra a jeho zázemí (viz následující kapitola).

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou aglomeraci vychází ze specifických problémů a potřeb vymezeného území identifikovaných v socioekonomické analýze a odráží rozvojový potenciál území. Hlavní faktory shrnuje SWOT analýza. Součástí analytické části je analýza stakeholderů a analýza problémů a potřeb.

Ve strategické části je definována vize, strategické cíle a specifické cíle a opatření, a to ve vazbě na programy financované z ESIF. Ve strategické části je deklarována vazba na horizontální témata a také vazba na strategické a koncepční dokumenty, které mají vztah k řešenému území a tématu. V implementační části je popsán proces způsobu řízení ITI a realizační struktury včetně partnerské spolupráce. Nedílnou součástí implementace dokumentu je nastavení systému monitorování a hodnocení strategie. Dokument je doplněn přílohami v podobě mapy území a seznamu obcí aglomerace, finančního plánu a harmonogramu, analýzy rizik a SEA hodnocení.

Dokument byl zpracován dle Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 - 2020 a Manuálu pro integrované územní investice: ITI.

Strategie vznikla kombinací expertního a komunitního přístupu. V průběhu přípravné fáze této strategie probíhala identifikace, jednání a konzultace se zástupci identifikovaných klíčových hráčů v území. Detailní popis je obsažen v kapitole Analýza stakeholderů a na ni navazující kapitole Popis realizace partnerské spolupráce.

1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

Hradecko-pardubická aglomerace je vysoce urbanizované území rozkládající se na pomezí dvou krajů Královéhradeckého a Pardubického, které oba spadají do jednotky NUTS 2 Severovýchod. Obě jádra aglomerace – krajská města Hradec Králové a Pardubice již mnoho desetiletí tvoří jednotný funkčně propojený celek s vysokým pohybem obyvatel a vzájemně se podporující hospodářskou činností. Zatímco Hradec Králové má charakter správního města s vysokým zastoupením terciárního a kvarterního sektoru a nižším podílem převážně strojírenského a zpracovatelského průmyslu, Pardubice jsou městem více průmyslovým s významným zastoupením chemického, potravinářského a zpracovatelského průmyslu. V rámci ČR se jedná o jedinečnou aglomeraci se dvěma srovnatelnými jádry se silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž značná část má mezinárodní význam. Vazby mezi jádrovými městy aglomerace Hradcem Králové a Pardubicemi silně působí na okolí a velkou měrou ovlivňují konkurenceschopnost celého regionu. Zázemí obou měst je díky přírodním podmínkám převážně zemědělského charakteru.

Geografická organizace ČR – metropolitní areály

Základním stavebním kamenem metropolitních areálů ČR jsou tzv. integrované systémy středisek, pro které je charakteristický vysoký stupeň územní koncentrace obyvatelstva, ekonomických jevů a vysokou míru vnitřní funkční propojenosti. Této problematice se dlouhodobě věnuje Prof. Martin Hampl, na jehož výzkum a metodické přístupy k sociogeografické regionalizaci ČR tato kapitola odkazuje¹. Územní intenzita a koncentrace interakcí uvnitř metropolitních areálů se odráží především v objemu pracovní a školské dojížděky a ekonomické aktivitě vyjádřené počtem a lokalizací pracovních příležitostí. Hradec Králové a Pardubice jsou řazeny mezi dvanáct mezoregionálních středisek a dohromady tvoří jádro jednoho z jedenácti integrovaných systému středisek². Společně s několika přidruženými středisky dosahují obě sídla nadkritických hodnot komplexní velikosti a jsou identifikovány jako jedna z metropolitních soustav ČR.

Hradecko – pardubická aglomerace (historicky nazývaná Východočeská aglomerace) patří mezi tzv. polynodální typy koncentračních areálů, které jsou tvořeny dvěma a více výraznými středisky. V případě Hradce Králové a Pardubic se pak jedná o polynodální typ se dvěma rovnocennými dominantními středisky. Na následujícím obrázku, který ilustruje vymezení na základě dat cenzu roku 1980, jsou tato dvě města označena čísly 7 a 10.

¹ HAMPL Martin. (2005) Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext, Praha: Univerzita Karlova v Praze

HAMPL, M., GARDAVSKÝ, V., KÜHNEL, K. (1987): Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR, Praha, Univerzita Karlova

² Centra těchto soustav jsou Praha, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové-Pardubice, Brno, Olomouc, Zlín a Ostrava.

Obrázek 1 Významová kategorizace středisek a jejich aglomerační vztahy

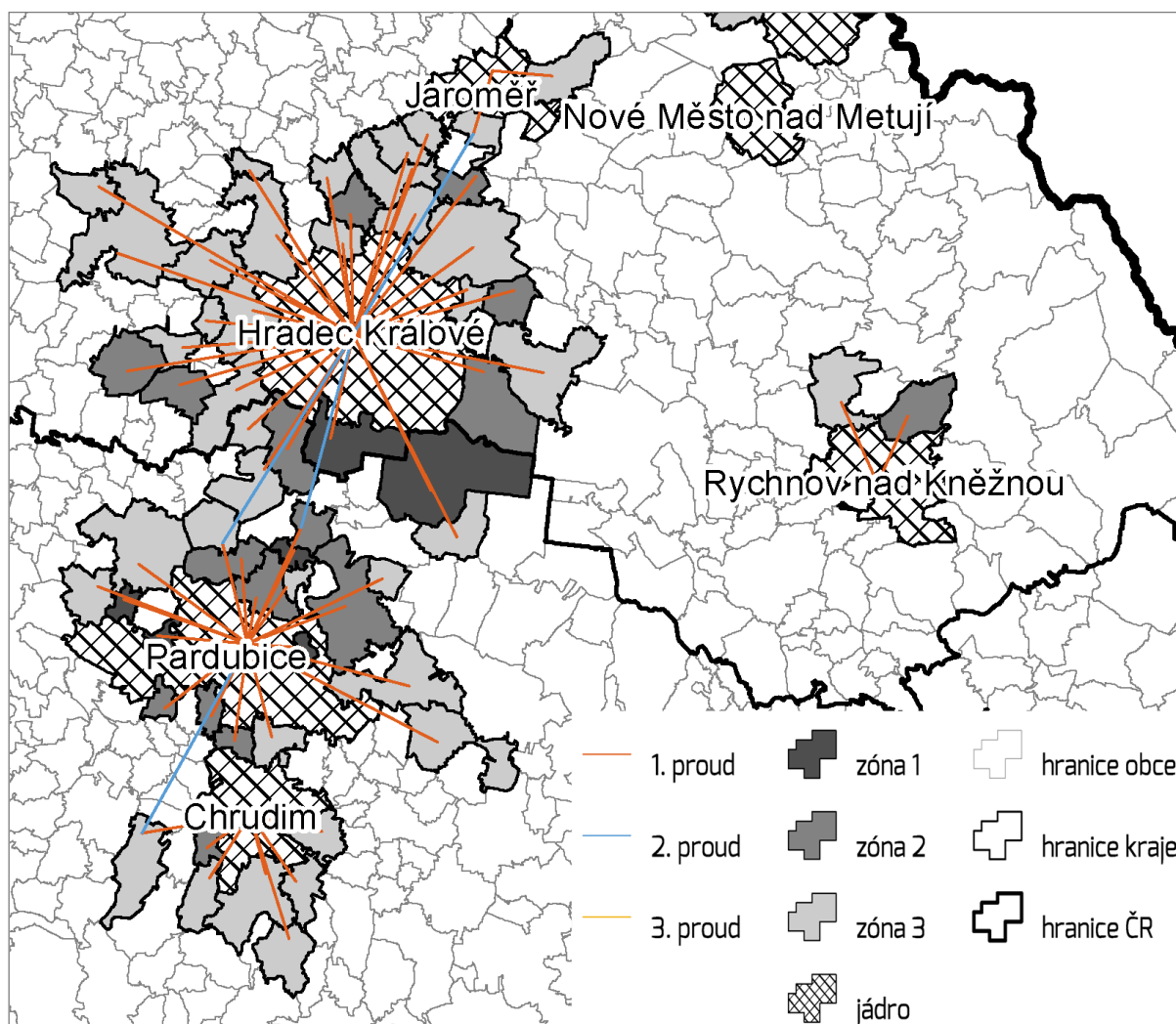

Zdroj: Hampl, M., Gardavský, V., Kühnl, K. (1987): *Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR*, Praha, Univerzita Karlova (mapová příloha č.1)

Vymezení suburbánních zón

Na vnitřní uspořádání metropolitních oblastí má významný vliv proces suburbanizace, charakterizovaný přesunem obyvatelstva a jeho aktivit (rezidenční a další funkce) z jádrových měst do zázemí. Mnoho obcí v zázemí jader aglomerace má v posledních cca 20 letech tento výrazný suburbanizační charakter a výrazně navýšily svůj počet obyvatel (např. Vysoká nad Labem, Opatovice nad Labem, Čeperka, Němčice, Kunětické, zatímco obě jádrová města jsou co do počtu obyvatel dlouhodobě v poklesu. Urbanizované jádrové území Hradecko-pardubické aglomerace je funkčně spojeno s několika menšími městy v okolí. Severně dosahuje aglomerace k městům Jaroměř a Smiřice, jižně jsou Pardubice velmi úzce propojeny s Chrudimí. Západním směrem je silná vazba na Přelouč a Chlumec nad Cidlinou a na východ převážně směr Týniště nad Orlicí a Holice. Tato města jsou do vzdálenosti cca 30 km od jádrové oblasti a jejich vazba na krajská města je nejen charakteru administrativního, ale rovněž ekonomického. Silné vazby má území aglomerace na Středočeský kraj a hl. m. Prahu.

Obrázek 2 Vymezení suburbánních zón Hradce Králové a Pardubic dle Metodiky sledování rozsahu rezidenční suburbanizace v ČR

Zdroj: Atlas obyvatelstva [online] Urbánní a Regionální laboratoř. Dostupné online <http://www.atlasobyvatelstva.cz/cs/1-1-suburbanizace>

Metodicky jsou území rozdělena do několika zón dle počtu přistěhovalých, počtu dokončených bytů, počtu obyvatel a intenzity suburbanizace v závislosti na kritériích intenzity přistěhování.

Tabulka 1 Zóny dle intenzity suburbanizace

Zóna podle intenzity suburbanizace	Minimální intenzita roční bytové výstavby 1997-2008	Minimální objem bytové výstavby 1997-2008
1. Suburbánní zóna	10 bytů na 1000 obyvatel	50 bytů
2. Suburbánní zóna	5 bytů na 1000 obyvatel	30 bytů
3. Suburbánní zóna	-	20 bytů

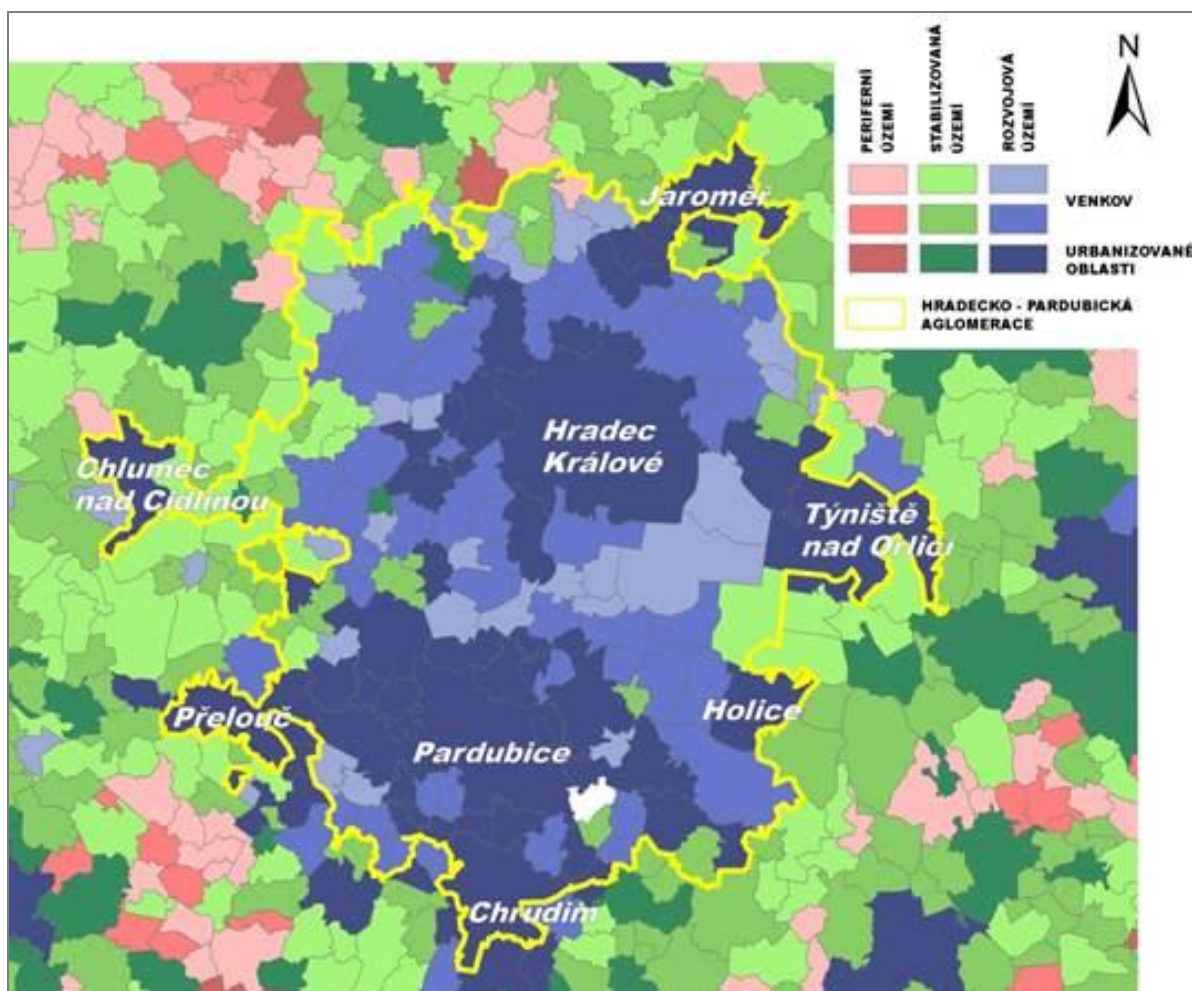
Zdroj: OUŘEDNÍČEK, ŠPAČKOVÁ, NOVÁK (2013) Metodika sledování rozsahu rezidenční suburbanizace v České republice; Dostupné online: <http://www.suburbanizace.cz>

Metropolitní oblasti dle Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Díky velkému významu je Hradecko-pardubická aglomerace zmiňována ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014–2020, Politice územního rozvoje ČR, Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého i Pardubického kraje a Dohodě o partnerství pro programové období 2014-2020, jako základním zastřešujícím dokumentu pro čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Typologie SRR ČR vymezuje na základě ukazatelů sociálně-ekonomického potenciálu jednotky, polohového potenciálu a dynamiky vývoje jednotky tři základní typy území. V rámci vysoce urbanizovaných rozvojových území byly identifikovány metropolitní oblasti s koncentrací nad 300 000 obyvatel.

Obrázek 3 Průmět vymezení ITI Hradecko – pardubické aglomerace do území dle typologie SRR ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle SRR ČR 2014-2020 (MMR, 2013)

Hradecko-pardubická aglomerace zahrnuje území 2 krajů a 5 okresů. Ve vymezeném území se nachází 145 obcí, z nichž má celkem 14 obcí statut města. Krajskými městy jsou statutární města Pardubice a Hradec Králové. Území Hradecko-pardubické aglomerace tvoří 8 obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 13 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POÚ).

1.1 PŘÍSTUP K VYMEZENÍ AGLOMERACE

V návaznosti na hlavní správně - hospodářské funkce jádrových měst bylo vymezení metropolitní oblasti založeno na vyjíždkových vztazích širokého okruhu obcí k centrálním jádrům aglomerace. Hlavním indikátorem vymezení aglomerace byla celková vyjížďka, tj. vyjíždějící do zaměstnání a do škol souhrnně. Takto sledovaná vyjížďka dobře reflektuje identifikované funkce jádrových měst (zaměstnavatel, centrum vzdělání, služby atd.). Pro zajištění vysoké intenzity těchto vztahů pak bylo stanoveno kritérium počtu vyjíždějících z obce do center aglomerace nad 40,0 %.

Při kartografickém znázornění bylo identifikováno a doplněno několik obcí ležících uvnitř spojitého území metropolitní oblasti, avšak nesplňujících uvedené vyjíždkové kritérium, tak, aby zůstala zachována jednotnost celého území (jedná se o obce Kunčice, Nové Město, Plch, Podůlšany, Puchlovice, Stará Voda, Úhřetice, Újezd u Sezemic).

Současně bylo z provedeného výběru vyřazeno několik obcí mimo základní spojitě území metropolitní oblasti a byl proveden průmět okresních hranic. Z obcí mimo okresy Hradec Králové a Pardubice byla ponechána pouze větší územní střediska se silnou vyjíždkovou vazbou a obce v blízkosti jádrových měst (jde zejména o obce z okresu Chrudim, kdy město Pardubice se v rámci pardubického okresu nachází asymetricky blízko jižní hranice okresu).

Takto vymezená metropolitní oblast má celkem 335 118 obyvatel (k 31. 12. 2013), rozlohu 1 320,4 km², hustotu 253,8 obyvatel/km² a její součástí je celkem 145 obcí, z nichž 14 má statut města. Svou rozlohou zasahuje především do okresů Hradec Králové, Pardubice a částečně do blízkého okresu Chrudim. Z dalších okresů do území zasahují již pouze města Týniště nad Orlicí (okr. Rychnov nad Kněžnou) a Jaroměř (okr. Náchod), která přirozeně spádují do jádrových měst aglomerace. Seznam obcí aglomerace je přílohou tohoto dokumentu.

Tabulka 2 Velikostní hierarchie obcí Hradecko-pardubické aglomerace dle počtu obyvatel k 31.12.2013

Velikostní kategorie obce	Počet obcí v aglomeraci – z toho měst	Celkový počet obyvatel	Podíl obyvatel v aglomeraci v %
100 000 a více	0 - 0	-	-
50 000 – 99 999	2 – 2	182 336	54,40
20 000 – 49 999	1 – 1	22 996	6,86
10 000 – 19 999	1 – 1	12 594	3,75
5 000 – 9 999	5 – 5	32 943	9,83
2 000 – 4 999	7 - 5	19 386	5,78
1 000 – 1 999	16 - 0	23 191	6,92
500 – 999	25 - 0	16 925	5,05
200 – 499	67 - 0	21 733	6,48
0 – 199	21 - 0	3 014	0,89
celkem	145 - 14	335 118	100

Zdroj dat: ČSÚ

The map displays the Hradec Králové region, with the city of Hradec Králové highlighted in dark blue. Surrounding areas are shown in light blue, and the rest of the region is in light grey. The map includes numerous place names, such as Trutnov, Jičín, Náchod, Hradec Králové, Pardubice, Chrudim, and many smaller towns and villages. A scale bar at the bottom right indicates distances from 0 to 16 km. The text 'Zpracovatel: GaREP, spol. s r.o., Brno, 2014' is located at the bottom left.

Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

Podkladem pro socioekonomickou analýzu byla veřejně dostupná statistická data, především z ČSÚ a dalších institucí, údaje ze strategických dokumentů, studií a dalších rozvojových dokumentů relevantních pro dané území a dále informace od zadavatele – měst Pardubice a Hradec Králové. ČSÚ nově publikuje sestavu ukazatelů do úrovně obcí pro potřeby Místních akčních skupin³. Tento zdroj byl využíván jako primární, protože umožňuje skladebně získat hodnoty za celou aglomeraci. Pokud pro daný jev nebyla dostupná data do úrovně obcí byla použita nejbližší dostupná úroveň (ORP, okres, kraj).

2.1.1 Demografie

Ve vymezeném území Hradecko-pardubické aglomerace žilo k 31. 12. 2013 celkem 335 118 obyvatel. Jedná se o oblast s významnou koncentrací obyvatelstva, neboť hustota zalidnění činila 253,8 obyvatel/km², což je hodnota téměř dvojnásobná ve srovnání s průměrnou hustotou zalidnění ČR (133,3 obyvatel/km²) a více než dvojnásobná s průměrnou hustotou zalidnění Královéhradeckého (116 obyvatel/km²) a Pardubického kraje (114,2 obyvatel/km²).

Území Hradecko-pardubické metropolitní oblasti tvoří 2 kraje, 5 okresů, 8 obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 13 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POÚ).

V území se nachází 145 obcí, z toho 14 obcí se statutem města. Nejlidnatějšími sídly jsou jádra metropolitní oblasti Hradce Králové (92 904 obyvatel k 31. 12. 2013) a Pardubice (89 432 obyvatel k 31. 12. 2013), následují města Chrudim (22 996 obyvatel k 31. 12. 2013), Jaroměř (12 594 obyvatel k 31. 12. 2013) a Přelouč (9 019 obyvatel k 31. 12. 2013). V rámci hradecko-pardubické aglomerace k 31.12.2013 žilo ve městech celkem 265 294 obyvatel, tj. 79,16 % obyvatel aglomerace a podíl obyvatel žijících v samotných jádrech aglomerace přesahoval 54 % ze všech obyvatel aglomerace. Tyto údaje svědčí o vysoké urbanizaci celého území a o výrazné pozici jádrových měst v rámci této aglomerace. Průměrná hustota obyvatel k 31.12.2013 ve městech aglomerace dosahuje 374,9 obyvatel/km², přičemž absolutně nejvyšší je v Pardubicích 1082 obyvatel/km² a v Hradci Králové 879,1 obyvatel/km². Průměrná hustota obyvatel v obcích v rámci vymezené aglomerace dosahuje jen 92,3 obyvatel/km².

I přes mírný pokles počtu obyvatel v aglomeraci v letech 2002 – 2005 a v roce 2010, lze ho celkově charakterizovat jako rostoucí. V období 2002 – 2013 došlo v území k absolutnímu přírůstku více než 7 tis. obyvatel, a to především vlivem migrace. Zjevné jsou suburbanizační tendence v území. Za sledované období došlo k poklesu počtu obyvatel ve většině velkých sídel, v Hradci Králové, Jaroměři, Chrudimi a Přelouči. Pardubice vykazují kolísavý vývoj. Naopak u menších obcí v zázemí měst dochází často k nárůstu počtu obyvatel. Výrazný rozvoj počtu obyvatelstva je zaznamenán v prostoru mezi Hradcem Králové a Pardubicemi, kde některé obce již více než dvojnásobili svůj počet obyvatel za posledních cca 20 let. Nárůst počtu obyvatel ve venkovských obcích v rámci aglomerace je způsoben především migrací, ale i vyšším přirozeným přírůstkem, než mají města. Z hlediska suburbanizačních procesů patří k nejvýraznějším obcím Vysoká nad Labem, Kunětice, Němčice a další.

³ https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas

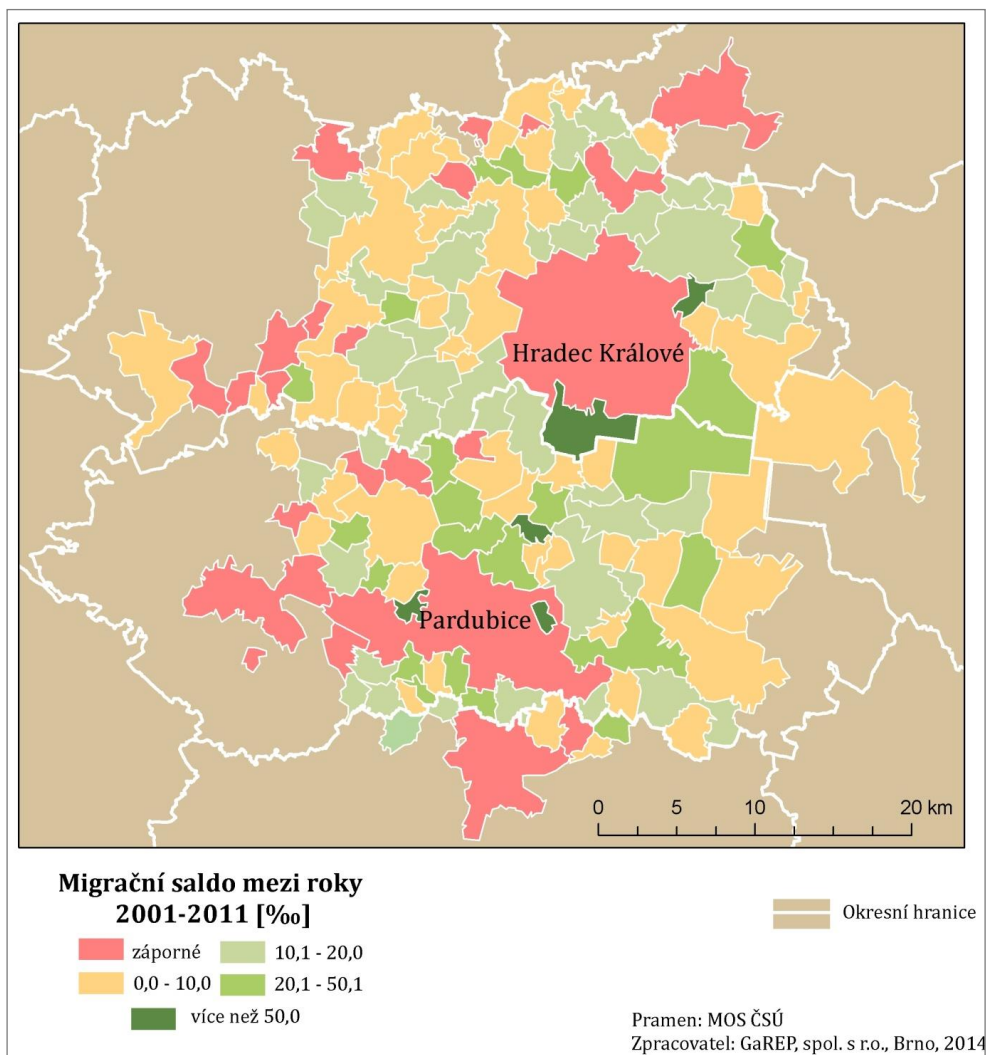
Kromě již uvedených měst se s úbytkem obyvatel často potýkají i velmi malé obce, kde je nedostatečná občanská vybavenost, nedostatek ploch pro novou výstavbu a obce s horší dopravní dostupností do větších měst. Ve sledovaném období za roky 2008 – 2013 je celkový přírůstek obyvatel v aglomeraci klesající. V roce 2013 se poprvé dostává mírně do záporné hodnoty. Města mají výrazně nižší přírůstek resp. vyšší úbytek obyvatel než ostatní (venkovské) obce. V roce 2013 byly v kladných celkového přírůstku obyvatel jen 4 ze 14 měst (Sezemice, Lázně Bohdaneč, Chlumec nad Cidlinou a Holicí). Nejvyšší celkový úbytek naopak zaznamenali Dašice, Smiřice a Chrudim. Migrační tendence v jednotlivých obcích metropolitní oblasti znázorňuje následující obrázek a grafy.

Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel v Hradecko-pardubické aglomeraci v letech 2008 - 2013

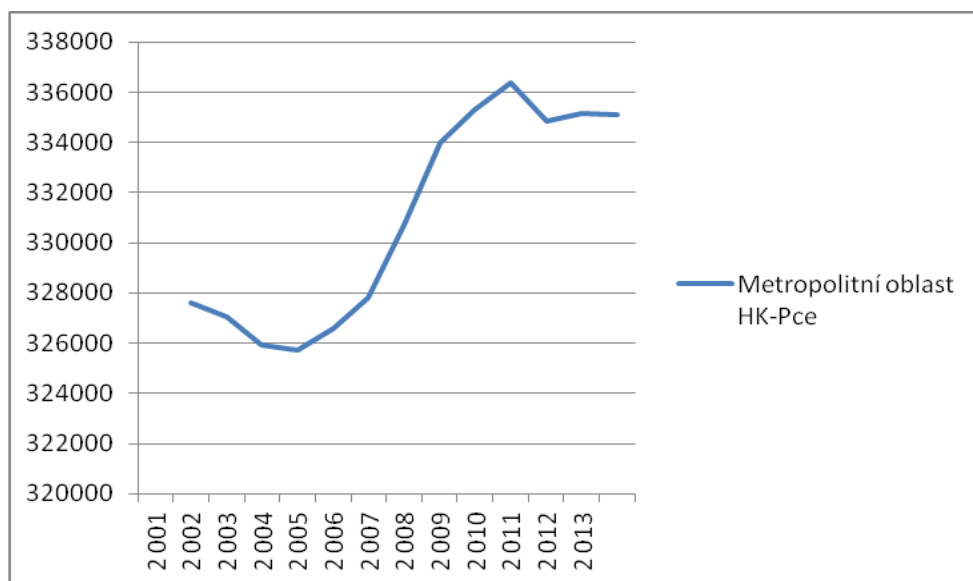
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
aglomerace celkem	333 997	335 314	336 370	334 834	335 127	335 118
města v aglomeraci	268 193	268 461	268 511	266 378	254 136	265 294
obce (mimo města) v aglomeraci	65 804	66 853	67 859	68 456	80 991	69 824
podíl obyvatel ve městech	80,30	80,06	79,83	79,56	75,83	79,16

Zdroj dat: ČSÚ

Obrázek 5 Migrační saldo 2001 - 2011

Graf 1 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Hradecko-pardubické aglomeraci v období 2001 – 2013

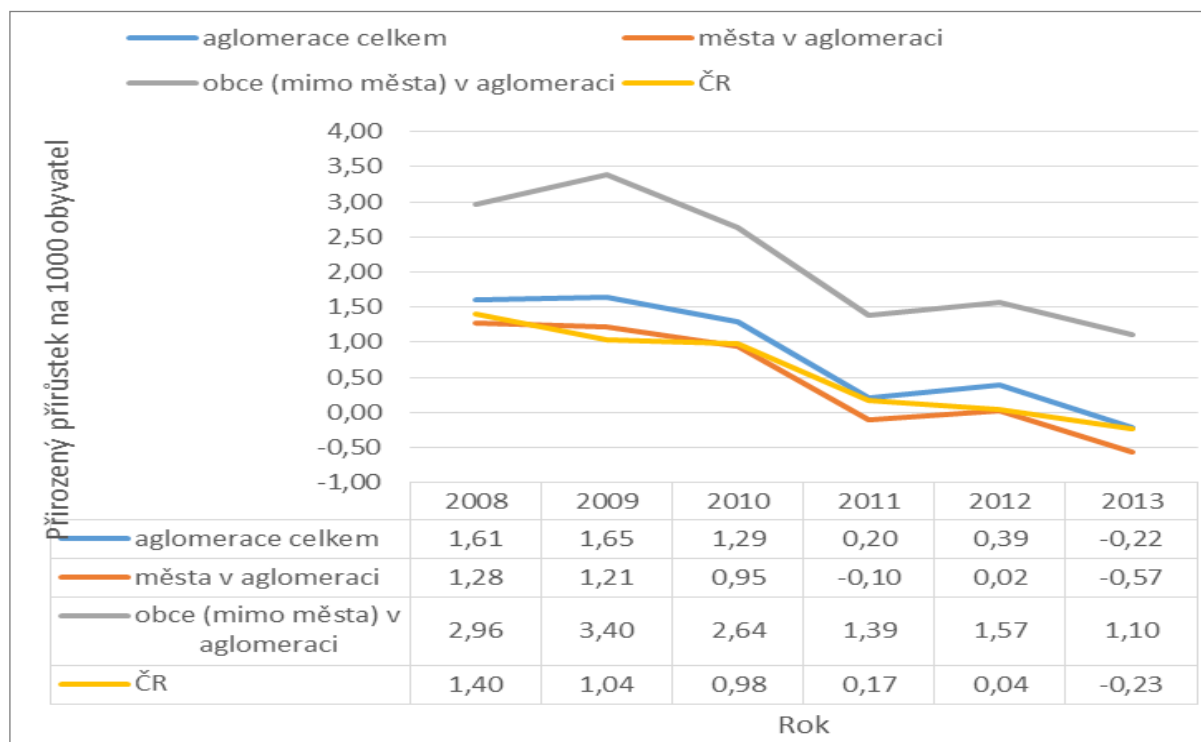
Zdroj dat: ČSÚ

Graf 2 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Hradci Králové a Pardubicích v období 2001 - 2013

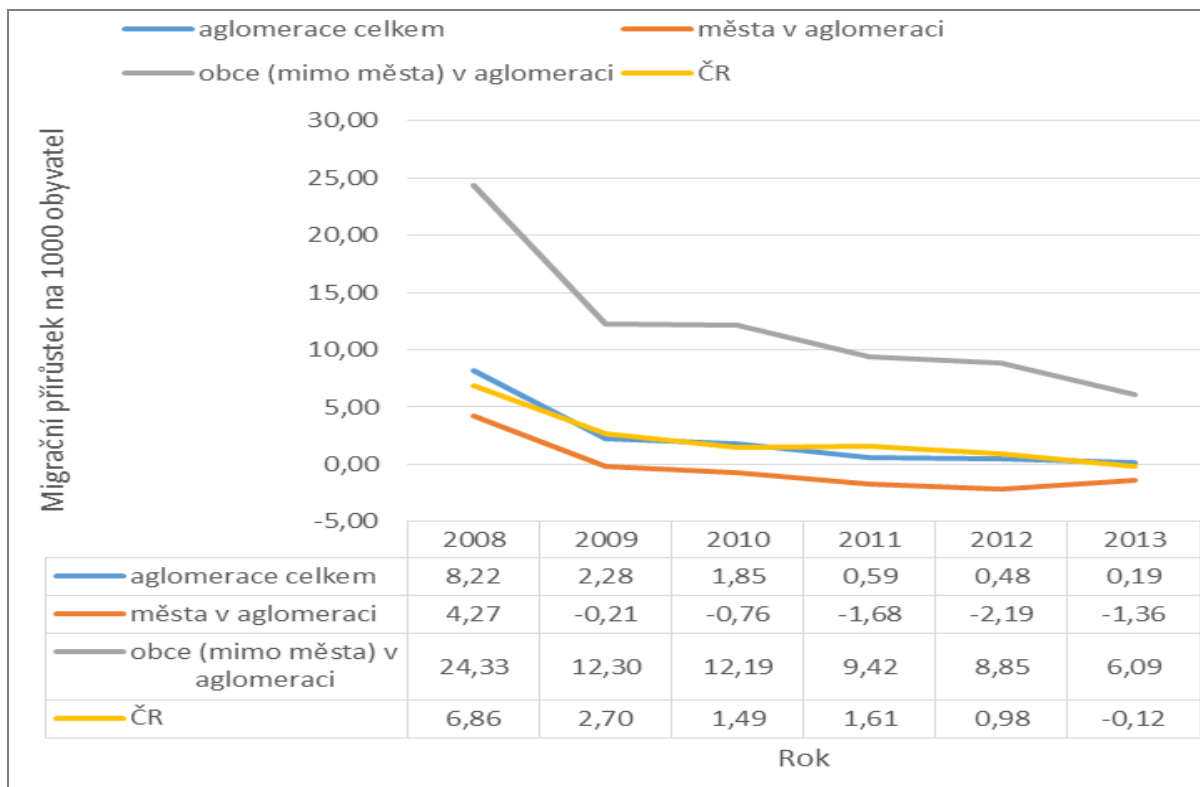
Zdroj dat: ČSÚ

Graf 3 Vývoj přirozeného přírůstku na 1000 obyvatel v období 2008 – 2013

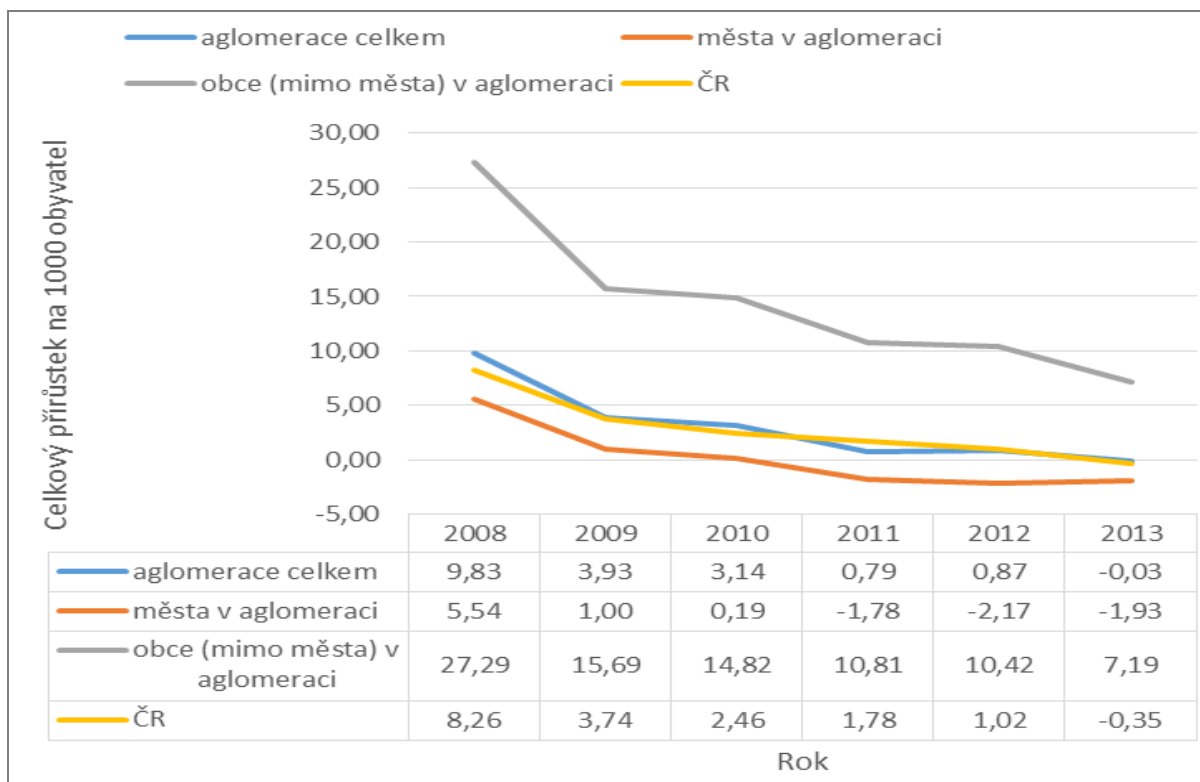
Zdroj dat: ČSÚ

Graf 4 Vývoj migračního přírůstku na 1000 obyvatel v období 2008 – 2013

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 5 Vývoj celkového přírůstku na 1000 obyvatel v období 2008 – 2013

Zdroj dat: ČSÚ

Věková struktura obyvatel Hradecko-pardubické aglomerace se zhoršuje. Zvyšuje se průměrný věk a dochází k demografickému stárnutí obyvatel. Podíly obyvatel v základních věkových kategoriích ve srovnání let 2008 a 2013 uvádí následující tabulka, ze které je sice patrný mírný nárůst podílu obyvatel ve věku 0 – 14 let, ale zároveň zvýšení podílu postproduktivní složky obyvatel ve věku 65 a více let při současném snížení podílu produktivní složky obyvatel ve věku 15 – 64 let. Tento trend se netýká jen vymezené aglomerace, ale obdobně se vyvíjí věková struktura obyvatel v rámci krajů i ČR. Z údajů je rovněž patrný příznivější stav věkové struktury obyvatel v obcích mimo města. V roce 2013 v mimoměstských obcích byl podíl obyvatel ve věku 0-14 let dokonce vyšší než podíl obyvatel ve věku 65+ let. Poměr mezi věkovou kategorií 65+ a 0-14 let vyjadřuje index stáří, který pouze v mimoměstských obcích je nižší než 100, tudíž v příznivé hodnotě. Naopak samotná města mají index stáří i věkovou strukturu nejméně příznivou. Samotná města Pardubice i Hradec Králové vykazují oproti územnímu průměru ještě vyšší hodnoty indexu stáří (Hradec Králové 155,3, Pardubice 140,9 v roce 2013) a zároveň jedny z nejvyšších hodnot tohoto ukazatele v celém území. Nízké hodnoty indexu stáří vykazují obce s intenzivní novou bytovou výstavbou především v aglomeračním prostoru mezi krajskými městy a v jejich těsném zázemí. Hodnoty indexu stáří v jednotlivých obcích oblasti zachycuje následující obrázek.

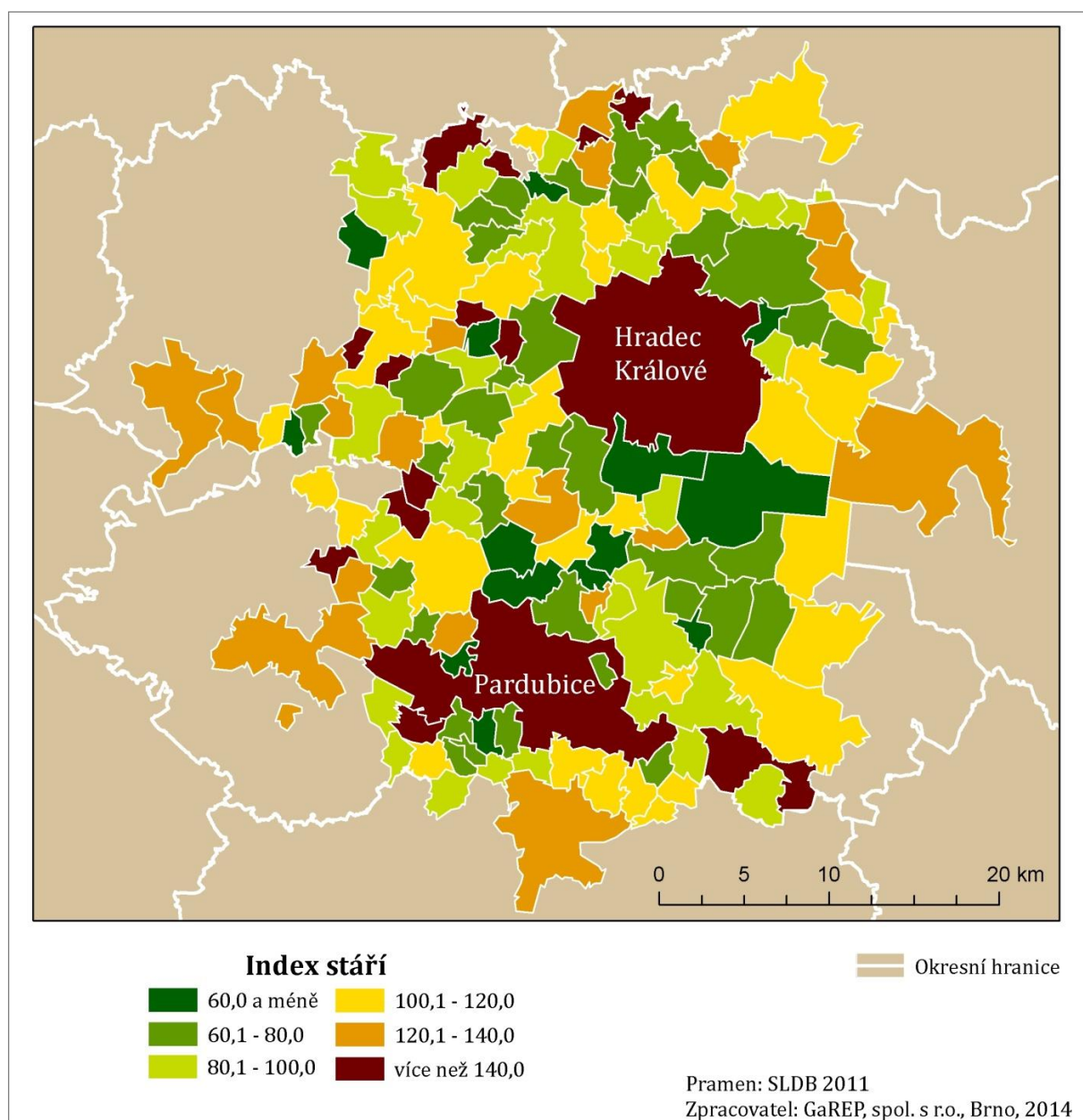
V důsledku poměrně vysoké hodnoty indexu stáří v území a zároveň i s očekáváním jeho dalšího navýšení z důvodu přechodu osob z produktivní složky populace do složky postproduktivní na jedné straně a s predikovaným poklesem porodnosti a nárůstem naděje dožití na straně druhé, je třeba s tímto trendem počítat např. v plánování sociálních služeb či bezbariérových úprav veřejné infrastruktury.

Tabulka 4 Věková struktura obyvatel v letech 2008 a 2013

	Podíl obyvatel 2008 (%)			Podíl obyvatel 2013 (%)			Index stáří	
	0–14	15–64	65+	0–14	15–64	65+	2008	2013
aglomerace celkem	13,6	70,2	16,2	14,7	66,6	18,6	118,5	126,5
města v aglomeraci	13,2	69,9	16,9	14,2	66,1	19,7	128,0	138,1
obce (mimo města) v aglomeraci	15,5	71,2	13,3	16,6	68,7	14,7	85,5	88,6
Královéhradecký kraj	14,3	70,0	15,7	14,9	66,7	18,4	109,6	123,6
Pardubický kraj	14,6	70,3	15,1	15,1	67,4	17,5	103,7	116,1
ČR	14,1	71,0	14,9	15,0	67,6	17,4	105,1	115,7

Zdroj dat: ČSÚ

Obrázek 6 Index stáří za obce aglomerace Hradec Králové - Pardubice

Vzdělanostní struktura obyvatel v Hradecko-pardubické aglomeraci je ve srovnání s krajem i celou ČR příznivá. Podle SLDB 2011 je podíl obyvatel v území s VŠ vzděláním na celkovém počtu osob starších 15 let 14 %, což je ve srovnání s průměrem ČR nadprůměrná hodnota (12,5 %), na druhou stranu podíl osob s maximálně základním vzděláním (vč. osob bez vzdělání) je ve srovnání s průměrem ČR nižší (v aglomeraci 16 %, průměr ČR činí 18 %). Nadprůměrný (více než 12,5 %) podíl osob s vysokoškolským vzděláním je zastoupen ve městech Hradec Králové (18,1 %), Lázních Bohdaneč (15,5 %), Pardubicích (15,3 %), a Chrudimi (13,7 %), naopak některá menší města v aglomeraci mají podíl vysokoškolsky vzdělaných výrazně podprůměrný (méně než 9 % VŠ vzdělaných mají Smiřice, Týniště nad Orlicí, Holice, Nechanice a Dašice). Nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním vykazují některé menší obce právě v prostoru mezi Pardubicemi a Hradcem Králové, kde v minulosti

probíhala či probíhá i nadále intenzivní bytová výstavba – Býšť, Němčice, Vysoká nad Labem, Srch. V těchto obcích je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob vyšší než 20 %.

Národnostní struktura území je homogenní, dle SLDB 2011 česká národnost představuje 97 % obyvatelstva území, největší národnostní menšinou je národnost slovenská se 1,6 % zastoupením v území.

2.1.2 Bydlení

Hradecko-pardubická aglomerace je hustě osídleným územím s vysokým počtem domů a bytů. Vymezené území zabírá 14 % rozlohy obou krajů a nachází se zde čtvrtina všech obydlených domů za Královéhradecký a Pardubický kraj a více než 32 % obydlených bytů v rámci těchto krajů. Ve městech aglomerace žije více než tři čtvrtiny obyvatel a nachází se zde více než 80 % obydlených bytů a 65 % obydlených domů, což znamená v průměru 102 bytů na 1 km² rozlohy, přičemž v Hradci Králové a Pardubicích je to ještě výraznější (Hradec Králové 376 obydlených bytů na 1 km², Pardubice 464 obydlených bytů na 1 km²). V ostatních obcích aglomerace je bytová a domovní zástavba mnohem řidší a nachází se zde jen 26 obydlených bytů na 1 km².

Hradecko-pardubická aglomerace nepatří k silným rekreačním oblastem v rámci obou krajů. V oblasti rekreačního bydlení se zde vzhledem k přírodním podmínkám nacházejí lokality spíše chatových a zahrádkářských osad či individuální rekreace. K nejoblíbenějším patří chatové osady, např. podél řek nebo v oblasti vodních ploch, nebo zahrádkářské osady na okrajích měst. Podíl bytů sloužících k rekreaci je tudíž nižší.

Tabulka 5 Základní údaje o domovním a bytovém fondu dle SLDB 2011

	Počet obydlených domů	Počet obydlených bytů	Počet neobydlených bytů sloužících k rekreaci	Počet obyvatel v obydlených bytech
aglomerace celkem	54 314	134 355	2 101	325 757
města v aglomeraci	35 628	110 560	806	259 146
obce (mimo města) v aglomeraci	18 686	23 795	1 295	66 611
Královéhradecký kraj	109 736	215 277	15 309	534 205
Pardubický kraj	104 850	196 288	12 722	498 743
ČR	1 800 075	4 104 635	169 468	10 144 961
podíl ve městech aglomerace	65,6	82,3	38,4	79,6
podíl aglomerace na KH a PCE kraji	25,3	32,6	7,5	31,5

Zdroj dat: ČSÚ

Největší část stávajícího domovního fondu v aglomeraci pochází z období 1920 – 1970. Ve městech je obecně vyšší podíl bytových domů a jsou zde lokalizována větší bytová sídliště. Většina bytových domů je již v současnosti v soukromém vlastnictví, případně ve vlastnictví bytových družstev. Počet domů a bytů ve vlastnictví měst se postupně snižuje.

Mnohá bytová sídliště se potýkají se specifickými problémy těchto lokalit jako jsou nekvalitní nebo špatně udržovaná veřejná prostranství či zvýšený výskyt sociálně-patologických jevů a drobné kriminality. Díky finančním prostředkům z dotací se daří tyto nedostatky postupně eliminovat.

Bytové domy využívají dotace především na kompletní revitalizaci a města a obce mohou čerpat dotace na revitalizaci veřejných prostranství a doplnění potřebného mobiliáře. Zároveň zejména města čelí nedostatku dostupného bydlení pro některé sociální skupiny, a to osoby se zdravotním postižením, mladé rodiny a sociálně slabé osoby. Ve městě Hradec Králové bylo v posledních cca 10 letech postaveno několik objektů s tzv. startovacími byty pro mladé rodiny. Obdobný projekt se připravuje i v Pardubicích.

V období 2001 – 2013 bylo v území dokončeno 14 686 nových bytů (vč. nástaveb a přístaveb), přičemž vývojový trend bytové výstavby je kolísavý v jednotlivých letech. Bytová výstavba je závislá na momentálním ekonomickém vývoji a především na nabídce vhodných lokalit pro novou výstavbu, jejichž počet zejména ve větších městech je již velmi omezený. Mnohem více příležitostí pro individuální bytovou výstavbu nabízejí venkovské obce, které tím ovlivňují migraci obyvatel z měst na venkov. Z celkového počtu dokončených bytů v letech 2001 – 2013 bylo cca 68 % postaveno ve městech (z toho 46 % bytů bylo postaveno v Hradci Králové a Pardubicích), kde také převládá výstavba bytů v bytových domech (99,2 % nových bytů v bytových domech bylo postaveno ve městech). Venkovské obce mají naopak vyšší podíl nových bytů v rodinných domech (cca 55 %). Pro individuální bytovou výstavbu jsou stále více lákavější obce především v těsném zázemí obou krajských měst a v prostoru mezi nimi. Lokalita mezi krajskými městy je z pohledu zájmu o bydlení jednou z nejatraktivnější v rámci aglomerace. Většina obcí zde v posledních cca 15 letech připravila rozsáhlé lokality pro individuální výstavbu např. Vysoká nad Labem, Čeperka, Némčice, Kunětice aj.

Graf 6 Počet dokončených bytů v období v Hradecko-pardubické metropolitní oblasti 2002 - 2011

Zdroj dat: ČSÚ

2.1.3 Občanská vybavenost

Na zařízení občanského vybavení obcí lze nahlížet ze dvou základních pohledů. V obci se nacházejí veřejně prospěšná zařízení, která jsou nekomerční a svou činností nejsou schopná generovat dostatečný zisk na svůj provoz a investiční výdaje, přesto však je žádoucí, aby na území obce fungovala. Provoz těchto zařízení zajišťuje většinou obec. Patří sem například zařízení zdravotnická nebo zařízení sociální péče.

Vedle této skupiny lze analogicky vyčlenit druhou skupinu tvořenou zařízeními fungujícími na komerčním principu. Do této skupiny spadá **síť obchodů, ubytovací a stravovací zařízení a zařízení služeb**. Tato zařízení jsou provozována soukromými vlastníky a o jejich vzniku nebo udržení plně rozhoduje tržní poptávka.

Předmětem této kapitoly je analyzovat a podat základní přehled o první skupině výše zmíněných zařízení, tzn. veřejně prospěšných. Z těchto nekomerčních je pozornost věnována zdravotnickým a sociálním zařízením. Kulturní a školská zařízení jsou předmětem následujících tematicky zaměřených kapitol Vzdělávání a Kulturní a kreativní odvětví.

Občanská vybavenost je v největší míře **koncentrována do krajských měst** Pardubice a Hradec Králové, na poměrně vysoké úrovni je také ve městě Chrudim. Vyšší vybavenost je pak ve větších sídlech, naopak většina malých obcí v území však disponuje pouze základní infrastrukturou a je pro ně charakteristická výrazná spádovost do větších měst, za nejširším spektrem služeb pak do Pardubic a Hradce Králové.

Pro území dvoujaderné Hradecko-pardubické aglomerace, je typický silný proces suburbanizace. Ten lze chápat jako transformaci sociálního a fyzického prostředí z venkovského na (před)městské. S touto transformací souvisí výrazný tlak na využívání občanské infrastruktury, zejména zdravotnických, ale i sociálních a vzdělávacích zařízení. Suburbánní lokality s velkým migračním ziskem a rychlým nárůstem obyvatel čelí problémům s neexistencí nebo nedostatečnou kapacitou těchto zařízení.

2.1.3.1 Zdravotnická zařízení

Ke konci roku 2013 existovalo na území Hradecko-pardubické aglomerace celkem 1292 zdravotnických zařízení. Dle údajů zdravotnické ročenky Královéhradeckého kraje 2013 a ročenky Pardubického kraje 2013 se struktura sítě zdravotnických zařízení v posledních letech výrazně nemění a zajištění zdravotní péče zůstává dlouhodobě stabilní. Přehled zdravotnických zařízení a jejich počtu na území Hradecko-pardubické aglomerace je uveden v následující tabulce.

Tabulka 6 - Zdravotnická zařízení na území Hradecko-pardubické aglomerace k 31. 12. 2013

Zařízení	Počet
Nemocnice	5
Detašované pracoviště nemocnice	4
Samostatná ambulantní zařízení	
Sdružená ambulantní zařízení	8
Detašovaná pracoviště sdruž. ambulant. zařízení	10
Zdravotní střediska	13

Detaš. pracoviště zdravotních středisek	7
Samostatná ordinace prakt. lékaře pro dospělé vč. detaš. prac.	174
Samost. ordinace prakt. lék. pro děti a dorost vč. detaš. prac.	73
Samost. ordinace prakt. lék. stomatologa vč. detaš. prac.	228
Samost. ordinace prakt. lék. gynekologa vč. detaš. prac.	46
Samost. ordinace lékaře specialisty vč. detaš. prac.	389
Odborné léčebné ústavy (mimo LDN)	1
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	2
Ostatní samostatná zařízení vč. detaš. pracovišť	181
Zařízení lékárenské péče (lékárny) vč. detaš. pracovišť	141
Středisko záchr. služby a rychlé zdrav. pomoci vč. detaš. pr.	10

Zdroj: Český statistický úřad 2014

V území aglomerace se nachází pět nemocnic zajišťující lůžkovou péči. V Hradci Králové sídlí Fakultní nemocnice Hradec Králové a První privátní chirurgické centrum, spol. s r. o., v pardubickém kraji působí Pardubická krajská nemocnice, a. s., (v aglomeraci má sídlo Pardubická nemocnice a Chrudimská nemocnice) a dále se v Pardubicích nachází soukromý gynekologický ústav G-med, v. o. s.

Fakultní nemocnice Hradec Králové (státní příspěvková organizace zřizovaná Ministerstvem zdravotnictví) je instituce s nadregionálním významem, která patří mezi největší zdravotnické zařízení v České republice a disponuje 23 klinikami s 1368 lůžky v roce 2013. Jsou zde prováděny nejsložitější chirurgické výkony a používanými technologiemi v oblasti diagnostiky i léčby i léčebnými výsledky snese FN Hradec Králové srovnání s obdobnými nemocnicemi v Evropě. Fakultní nemocnice Hradec Králové je také významným výzkumným a výukovým pracovištěm úzce spojeným s Lékařskou fakultou UK v Hradci Králové a Fakultou vojenského zdravotnictví Univerzity obrany. Spolupráce probíhá také na úrovni středního a vyššího odborného školství, konkrétně s Vyšší odbornou školou zdravotnickou a Střední zdravotnickou školou v Hradci Králové.

V roce 2014 proběhlo v Pardubickém kraji sloučení pěti nemocnic do nově vzniklého subjektu Nemocnice Pardubického kraje, a. s. Tento subjekt je složen z Pardubické nemocnice, Chrudimské nemocnice, Svitavské nemocnice, Litomyšlské nemocnice a Orlickoústecké nemocnice. První dvě nemocnice z výše uvedených se nachází na území Hradecko-pardubické aglomerace.

Pardubická nemocnice poskytuje komplexní ambulantní a lůžkovou péči ve všech základních, specializovaných i vysoce specializovaných oborech, provozuje lůžkovou následnou péči, domácí péči, základní i specializovanou diagnostickou péči a lékárnu. V roce 2014 měla nemocnice k dispozici 932 lůžek. Pardubická nemocnice je součástí komplexních kardiovaskulárních center a iktových center.

Pardubická nemocnice je také výukovou základnou Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice, Střední zdravotnické školy Pardubice a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Chrudimská nemocnice poskytuje péči v oborech chirurgie, včetně jednotky intenzivní péče, včetně laparoskopické, cévní, plastické, traumatologické a ortopedické a základní ORL operativy. Dále je zde interna, včetně kardiologické a metabolické jednotky intenzivní péče, anesteziologicko-resuscitační oddělení, gynekologicko-porodnické oddělení, pediatrie, neonatologie a neurologie. Akutní péče ve výše uvedených oborech je poskytována na 278 lůžcích, z toho na 29 lůžcích intenzivní péče. Následná péče disponuje 83 lůžky, z toho je 10 lůžek dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče. Ambulantní péče je zajišťována rehabilitačním oddělením a dále v rozsahu oborů – chirurgie, interna, gynekologie a porodnictví, pediatrie, neurologie, anesthesiologie, urologie, kardiologie, gastroenterologie, dětské alergologie, TRN, ortopedie, cévní a plastické chirurgie, sportovní traumatologie, ambulance bolesti.

První privátní chirurgické centrum, spol. s r. o., v Hradci Králové je zdravotnické zařízení poskytující zdravotní péči v oblasti plastické a estetické chirurgie, gynekologie, urologie a nezbytné oddělení anestezie a své služby zde poskytuje také Centrum asistované reprodukce.

Soukromý gynekologický ústav G-med, v. o. s., provádí činnosti v ultrazvukové diagnostice a gynekologické operativě. Většina zákroků je prováděna ambulantně, v případě složitějších chirurgických zákroků jsou k dispozici lůžka následné péče.

Údaj o přepočteném počtu lékařů působících v nemocnicích lze získat ze statistik ČSÚ za nejbližší územní jednotku okresu. Vzhledem ke skutečnosti, že nemocnice nacházející se na území aglomerace jsou také jediné, které se nachází na územích okresů Hradec Králové, Pardubice a Chrudim lze při zjišťování hodnoty tohoto údaje vycházet z dostupných statistických dat ČSÚ. Analogická situace platí pro počty lůžek v nemocnicích. Počet lékařů a lůžek v nemocnicích k 31. 12. 2013 ve třech výše uvedených okresech a srovnání s počty na úrovni krajů obsahuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 7 - Počet lékařů (lůžková část) a počet lůžek v nemocnicích na území aglomerace k 31. 12. 2013 ve srovnání s kraji

Kraj, okres	Počet lékařů v nemocnicích celkem (přep.)	Přepočtený počet lékařů na 1000 obyvatel	Počet lůžek v nemocnicích celkem	Přepočtený počet lůžek na 1000 obyvatel
Královéhradecký kraj	575,97	1,043	3 286	5,952
Okres Hradec Králové	316,76	1,948	1 439	8,851
Pardubický kraj	481,72	0,934	2 500	4,847
Okres Pardubice	196,36	1,167	942	5,597
Okres Chrudim	59,06	0,568	383	3,682

Zdroj: Zabezpečení zdravotní péče, ČSÚ 2014

Z údajů uvedených v tabulce vyplývá vyšší počet lékařů i lůžek přepočtený na 1 000 obyvatel v obou okresech ve srovnání s hodnotou za oba kraje. Nadprůměrný počet lékařů přepočtený na 1 000 obyvatel i počet lůžek v nemocnicích přepočtený na 1 000 obyvatel je ovlivněn především umístěním Fakultní nemocnice Hradec Králové v krajském městě Hradec Králové.

Problémem nemocnic je nedostatek disponibilních finančních prostředků pro potřebné investice do oprav budov a obnovy vybavení. Vezmeme-li v úvahu skutečnost, že nemocnice patří k největším zaměstnavatelům v aglomeraci, k závažným problémům patří také nedostatečné kapacity pro parkování jak v případě Fakultní nemocnice Hradec Králové, tak Pardubické nemocnice a také problém v oblasti řešení dopravní infrastruktury ve městech ve vztahu k bezpečnému a rychlému průjezdu rychlé záchranné služby (zejména Pardubická nemocnice). Potřebou ze strany nemocnic je dále řešení nakládání s nebezpečnými odpady. Současně využívané spalovny nebezpečného zdravotnického odpadu Fakultní nemocnice Hradec Králové a Pardubické nemocnice používají zastaralá technologická zařízení, která jsou na hranici své životnosti, a zároveň nedostačují svými kapacitami.

V území působí dále dvě léčebny dlouhodobě nemocných (LDN), zdravotnická zařízení následné péče, určené pro doléčování chronicky nemocných, interní či neurologická postižení, stavy po traumatech, pro pacienty onkologické stavy po mozkových a srdečních infarktech. Jedna léčebna dlouhodobě nemocných se nachází v Hradci Králové a je součástí Zdravotnického holdingu a. s., který zajišťuje samosprávné a obchodní činnosti na úseku zdravotnictví Královéhradeckého kraje. Další léčebna se nachází v obci Rybitví Pardubického okresu.

Pro pacienty s pokročilým nevyléčitelným onemocněním je provozován v pardubické části aglomerace Hospic Chrudim z. ú. Toto zdravotnické zařízení slouží především těm pacientům, kteří se pro závažnost svých příznaků nemohou léčit doma.

Z odborných léčebných ústavů mimo LDN poskytuje zdravotnickou péči Léčebna návykových nemocí v Nechanicích, která je detašovaným pracovištěm Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové a Univerzity Karlovy, Lékařské fakulty v Hradci Králové. Léčebna poskytuje dobrovolnou odvykací léčbu pro muže a ženy závislé na psychoaktivních látkách nebo patologickém hráčství.

Na zdravotní péči poskytovanou nemocnicemi navazují sdružená ambulantní zařízení a jejich detašovaná pracoviště. V území aglomerace působí těchto zdravotnických zařízení celkem 18. Nejvíce jsou zastoupeny v obou jádrových městech aglomerace – v Hradci Králové 6, v Pardubicích 5 a dále v Přelouči, Týništi nad Orlicí a Chlumci nad Cidlinou.

Ordinace praktických lékařů se nacházejí v 34 obcích, ordinace praktických lékařů pro děti a dorost v 24 obcích, ordinace stomatologů ve 31 obcích, ordinace gynekologů ve 13 obcích a lékárny ve 24 obcích z celkového počtu 145 obcí v definovaném území.

Počty lékařů v ambulantních zařízeních poskytujících primární péči nebo odbornou specializovanou péči za okresy Hradec Králové, Pardubice a Chrudim ve srovnání s hodnotami za Královéhradecký a Pardubický kraj jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 8 - Počet lékařů ambulantních zařízení k 31. 12. 2013

Kraj, okres	Počet lékařů ambulantní péče celkem (přep.)	Přepočtený počet lékařů na 1000 obyvatel
Královéhradecký kraj	1 841,36	33,355
Okres Hradec Králové	848,15	52,171
Pardubický kraj	1 374,10	26,641
Okres Pardubice	541,44	32,167
Okres Chrudim	243,18	23,378

Zdroj: Zabezpečení zdravotní péče, ČSÚ 2014

Kapacity zdravotnické péče lze obecně hodnotit jako dostatečné, nicméně v určitých oblastech poddimenzované (některé hospitalizační segmenty nedostačují po výrazné předchozí redukci, dále dlouhodobá péče a hospicová péče). Zdravotnickou péči lze zároveň hodnotit jako dobře dostupnou veřejnou d//*opravou.

Přednemocniční neodkladnou péči na území aglomerace zajišťuje Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje a Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje, které jsou jednou ze tří základních složek integrovaného záchranného systému. V posledních letech proběhla v obou krajích reorganizace lékařské služby první pomoci. Svou činnost zahájily dvoučlenné posádky Rendez Vous s cílem plošného snižování počtu lékařů ve službě. Jeho hlavní předností je částečná kompenzace úbytku lékařů v přednemocniční péči a lepší využití času zbylých lékařů. Do areálu Fakultní nemocnice Hradec Králové je situována Letecká záchranná služba Hradec Králové. Ta zasahuje jak na území hradecké, tak pardubické části aglomerace.

2.1.3.2 Zařízení sociálních služeb

Na území Hradecko-pardubické aglomerace působí jako poskytovatelé sociálních služeb organizace zřizované obcemi nebo kraji jako příspěvkové organizace, dále spolky, nadace, ústavy, obecně prospěšné společnosti a účelová zařízení církví. Poskytovatelé sociálních služeb jsou koncentrováni především do obou jádrových měst aglomerace a dále do větších obcí jako je Chrudim, Jaroměř, Chlumec nad Cidlinou, Přelouč nebo Týniště nad Orlicí. Tato zařízení poskytují služby ve třech formách: pobytové, ambulantní a terénní. Na území Hradecko-pardubické aglomerace se nachází celkem 106 zařízení sociálních služeb. Vedle sociálních poraden jsou nejvíce zastoupeny nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, dále pak centra sociálně rehabilitačních služeb nebo domovy pro seniory. Následující tabulka uvádí přehled zařízení sociálních služeb na území aglomerace (zařízení dle §34 zákona č.108/2006 Sb.).

Tabulka 9 Zařízení sociálních služeb na území aglomerace k 31. 12. 2013

Zařízení sociálních služeb	Počet zařízení v aglomeraci
Centra denních služeb	2
Denní stacionáře	7
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	8
Domovy se zvláštním režimem	7
Chráněné bydlení	4
Azylové domy	4
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	3
Nízkoprahová denní centra	3
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	11
Noclehárny	4
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	33
Sociálně terapeutické dílny	4
Centra sociálně rehabilitačních služeb	9
Pracoviště rané péče	4
Intervenční centra	2
Zařízení následné péče	5

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, portál MPSV <http://iregistr.mpsv.cz>

Kapacity zařízení sociálních služeb jsou sledovány Českým statistickým úřadem na úrovni jednotlivých okresů ČR. Pro zjištění celkových kapacit jsou využity údaje dostupné za okresy Hradec Králové a Pardubice, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 10 Počet zařízení sociálních služeb a jejich kapacity v okresech Hradec Králové a Pardubice

Okres	Počet zařízení sociálních služeb celkem	Místa v zařízení sociálních služeb celkem	z toho (počet zařízení/místa)			
			Domovy pro seniory	Domovy pro osoby se zdr. postižením	Denní stacionáře	Sociální služby v ostatních zařízeních
Hradec Králové	51	1080	6/513	2/i.d.	2/i.d.	41/371
Pardubice	46	966	3/378	2/i.d.	2/i.d.	39/504

Zdroj: Sociální služby poskytované ve vybraných zařízeních podle okresů k 31. 12. 2013, ČSÚ; pozn.: Zkratka "i.d." v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Na úrovni krajů jsou zveřejněny údaje Českého statistického úřadu o neuspokojených žadatelích o poskytnutí sociální služby. Níže uvedená tabulka uvádí přehled vybraných zařízení za Královéhradecký a Pardubický kraj, na nichž se nachází Hradecko-pardubická aglomerace.

Tabulka 11 - Neuspokojení žadatelé o poskytnutí sociální služby v zařízeních v roce 2013

Kraj	Domovy pro seniory	Azylové domy	Chráněné bydlení	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domovy se zvláštním režimem	Týdenní stacionáře
Královéhradecký	2 287	69	29	279	583	-
Pardubický	2 530	287	191	160	473	1

Zdroj: Neuspokojení žadatelé o poskytnutí sociální služby v zařízeních 2013, ČSÚ

Sociální poradenství

Nejvíce sociálních zařízení na území aglomerace poskytuje právě odborné sociální poradenství (celkem 33 zařízení). Naprostá většina služeb odborného sociálního poradenství je provozována v Hradci Králové (14) a Pardubicích (11), zbývající zařízení jsou v Chrudimi, Jaroměři a Přelouči.

Služby sociální péče

Osobní asistence

Osobní asistence je v Hradci Králové zajišťována 3 poskytovateli, Oblastním spolkem Českého Červeného kříže Hradec Králové, paní Věrou Kosinovou, zařízením pro osoby se zdravotním postižením – Daneta a Prointepem Hradec Králové. Nově je zajišťována také služba občanského sdružení Hwer. Převážná část kapacit je využívána při školním vyučování a v období odpoledních družin ve speciálních školách v Hradci Králové.

Pečovatelská služba

Město Hradec Králové disponuje 3 pečovatelskými službami zařazenými v síti veřejně podporovaných sociálních služeb. V Pardubicích je pečovatelská služba poskytována ve 4 zařízeních. Pečovatelská služba je zajišťována jako terénní nebo ambulantní.

Dostupnost pečovatelských služeb mimo jádrová města Hradec Králové a Pardubice je nižší. Na území aglomerace dále působí pečovatelské služby v Chrudimi (Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim), ve Smiřicích a v Třeběchovicích pod Orebem. Tyto pečovatelské služby obsluhují také okolní obce. Do jejich cílové skupiny patří i osoby se zdravotním postižením. Další pečovatelské služby v aglomeraci poskytuje Středisko sociálních služeb Chlumec nad Cidlinou. Služba je poskytována téměř výhradně na území města, do její cílové skupiny jsou zahrnuty i osoby s mentálním postižením.

Tísňová péče

V Hradci Králové je dostupná služba tísňové péče Života Hradec Králové.

Odlehčovací služby

Odlehčovací služby jsou zajišťovány v Hradci Králové, Chlumci nad Cidlinou, Věstarech a Rybitví. Pro klienty v dětském věku není zajištěna stálá odlehčovací služba. V Pardubicích ji zajišťuje organizace Rodinné Integrační Centrum, ale pouze v období letních prázdnin.

Centra denních služeb

V Hradci Králové je dostupný stacionář pro osoby se zdravotním postižením, provozovaný Věrou Kosinovou, zařízení pro zdravotně postižené Daneta. V Pardubicích je služba poskytována zařízením Most do života a Křižovatka handicap centrum, o.p.s. má připravovaný záměr na registraci nové služby – centrum denních služeb.

Denní a týdenní stacionáře

Pro lidi, kteří se z důvodu věku, zdravotního postižení, či dlouhodobého duševního onemocnění neobejdou bez neustálé pomoci jiné fyzické osoby, fungují denní stacionáře, kterých je na území aglomerace zřízeno celkem sedm. V Hradci Králové, Pardubicích a Chrudimi jsou zřízeny po dvou stacionářích, v Týništi nad Orlicí je provozován jeden. Týdenní stacionáře se na území aglomerace nenacházejí.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

Na území Hradecko-pardubické aglomerace se nachází jediný domov pro osoby se zdravotním postižením se sídlem v Rábech - Domov pod Kuňkou se sídlem v Rábech. Tato služba je poskytována dětem i dospělým osobám (minimálně od tří let věku) bez rozdílu pohlaví, které mají mentální postižení, mentální postižení s přidruženým postižením tělesným či smyslovým, nacházejí se v důsledku svého zdravotního stavu v nepříznivé sociální

situaci, a jejichž podporu při realizaci úkonů běžného denního života není možno trvale zajistit prostřednictvím rodiny ani terénních či ambulantních sociálních služeb.

Domovy pro seniory

Domovů pro seniory je v aglomeraci celkem 8. Vzhledem k demografickým trendům v podobě prodlužování střední délky života a narůstajícího podílu osob ve věku 65 a více let, tj. poproduktivní složky populace (především ve velkých sídlech aglomerace) bude i nadále narůstat počet seniorů, kteří budou vyžadovat zajištění svých potřeb prostřednictvím odborné sociální služby.

Domovy se zvláštním režimem

Tato zařízení se nacházejí v Černožicích, Hradci Králové, Chlumci nad Cidlinou, Nechanicích, Přelouči, Chrudimi a Pardubicích. Na území Hradecko-pardubické aglomerace je celkem sedm domovů se zvláštním režimem.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je v aglomeraci poskytováno 6 poskytovateli. V Hradci Králové je služba poskytována v zařízení Daneta. V pardubické části aglomerace je služba chráněného bydlení poskytována ve dvou bytech v Pardubicích a ve třech bytech v Přelouči zařízením Domov pod Kuňkou. Další chráněné bydlení je zajišťováno ve Všestarech. Oblastní spolek Českého červeného kříže Hradec Králové poskytuje 9 lůžek pro osoby se střední mírou podpory. Domov V Podzámčí v Chlumci nad Cidlinou poskytuje 8 lůžek pro klienty se střední mírou podpory (pracovníci jsou přítomni pouze 77,5 hodiny týdně). V Jaroměři je pak k dispozici jeden byt s kapacitou 3 lůžek.

Služby sociální prevence

Raná péče

Raná péče je zajišťována dvěma zařízeními v Pardubicích a v Hradci Králové se nacházejí také dvě zařízení poskytující tuto službu.

Azylové domy

Pro osoby v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení nabízí své služby v aglomeraci celkem čtyři azylové domy a čtyři noclehárny. Jak azylové domy, tak noclehárny jsou koncentrovány do obou jádrových měst Hradce Králové a Pardubic.

Domy na půl cesty

Na území aglomerace se nachází jediný dům na půli cesty a to v Pardubicích.

Nízkoprahová denní centra

Na území aglomerace funguje celkem 11 těchto zařízení z toho 3 v Hradci Králové, 3 v Chrudimi, 2 v Pardubicích a Jaroměři a jedno zařízení se nachází v Přelouči.

Noclehárny

Zařízení tohoto typu jsou koncentrována do největších měst Hradecko-pardubické aglomerace. Jedno se nachází v Hradci Králové, dvě v Pardubicích a jedno v Chrudimi.

Služby následné péče

Služby následné péče jsou zajišťovány zařízeními v Hradci Králové a Pardubicích. V obou městech se nachází pouze po jednom zařízení poskytujícím tuto službu.

Sociálně aktivizační služby

Pro seniory a osoby se zdravotním postižením funguje na území aglomerace sedm zařízení sociálně aktivizačních služeb. Účelem těchto zařízení je podporovat u této cílové skupiny aktivní způsob života, vytvářet podmínky pro kontakt s vrstevníky, udržet nebo rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti tak, aby byl co nejvíce oddálen jejich odchod do pobytového zařízení nebo využívání služeb sociální péče. Čtyři zařízení jsou provozována v Pardubicích, dvě zařízení v Hradci Králové, jedno v Chrudimi. Podobnou úlohu, ovšem s jinou cílovou skupinou, plní Zařízení sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. Těch je na území aglomerace celkem jedenáct, z toho v Hradci Králové jsou čtyři zařízení, v Pardubicích čtyři a po jednom zařízení je v Chrudimi, Jaroměři a Přelouči

Sociálně terapeutické dílny

V Pardubicích je poskytovatelem chráněných pracovních míst CEDR Pardubice, dále Péče o duševní zdraví-středisko Výměník a ZŠ a MŠ Svítání, o.p.s. Na těchto pracovních pozicích se specifickými pracovními podmínkami pracují osoby se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. Chráněná pracovní místa jsou určena pro osoby, které by na běžném pracovním trhu jen těžko hledaly uplatnění. Provozována jsou chráněná pracoviště (šicí dílna, kompletační dílna, mobilní dílna) a další chráněná pracovní místa.

Chráněná pracovní místa v Hradci Králové zajišťuje Skok do života. Organizace má celé portfolio aktivit pro osoby s různou mírou omezení. Na trh práce se tak daří zapojovat klienty sociální rehabilitace. Zdravotně postižené osoby zaměstnává také společnost Práce invalidů, s.r.o. a Propagační podnik Hradec Králové.

Sociální rehabilitace

Pro dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob je na území aglomerace provozováno 11 sociálně rehabilitačních center. Ta pomáhají svým klientům rozvíjet jejich specifické schopnosti a dovednosti, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností. Sociální rehabilitace se poskytuje jak formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb, tak terénní a ambulantní formou.

Veškeré výše uvedené údaje o počtech zařízení sociálních služeb na území Hradecko-pardubické aglomerace byly čerpány z Registru poskytovatelů sociálních služeb vedeného Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a publikovaného na adrese <http://iregistr.mpsv.cz>.

Většina zařízení se nachází ve větších městech, případně v obcích těsně sousedících s městy. Ve většině malých obcí však nesídlí žádní poskytovatelé sociálních služeb a služby jsou zde poskytovány prostřednictvím terénních služeb či za nimi občané obcí dojíždí.

Královéhradecký i Pardubický kraj mají zpracovány komunitní plány sociálních služeb (pro kraje tato povinnost vyplývá ze zákona). Základem plánování sociálních služeb je spolupráce zadavatelů (obcí, krajů) s poskytovateli (jednotlivými organizacemi) a uživateli (klienty) sociálních služeb při vytváření plánu, vyjednávání o budoucí podobě služeb a realizaci konkrétních kroků. Společným cílem je zajistit dostupnost kvalitních sociálních služeb. Oba kraje také poskytují obcím, které plánují sociální služby, metodickou podporu ve vzdělávání koordinátorů a dále podporují vzájemnou výměnu informací a zkušeností, nabízí konzultace nebo připomínkování dokumentů. Na území aglomerace mají následující obce zpracovaný komunitní plán sociálních služeb: Hradec Králové, Pardubice, Chrudim, Třebechovice pod Orebem, Jaroměř, Smiřice.

Jak vyplývá z výše uvedených komunitních plánů Královéhradeckého a Pardubického kraje, obecně narůstá počet osob, které potřebují sociální péči, což zvyšuje náklady na její poskytování. Zároveň narůstá počet zaměstnanců v sociálních službách, jejich pracovní ohodnocení je však oproti průměrným mzdám v krajích podprůměrné.

Na území aglomerace, především v jádrových městech Hradec Králové a Pardubice, by bylo vhodné rozšířit služby denního stacionáře tak, aby zde působilo několik poskytovatelů služeb a kapacity stacionářů byly rozptýleny rovnoměrně po území aglomerace. Dále by bylo vhodné navýšit kapacity služeb sociální rehabilitace, případně terapeutických dílen tak, aby se více nabízely kapacity pro sociální začleňování osob se zdravotním postižením.

S rostoucím podílem seniorů na celkovém počtu obyvatel je aktuální především problematika zařízení sociální péče určené pro seniory a navyšování jejich kapacit.

Dále by měl být podpořen nárůst kapacity služeb podpory samostatného bydlení. U podpory samostatného bydlení více pracovat s rodinnými příslušníky osob cílové skupiny tak, aby služby byly poskytovány nezávisle na bytech vyčleněných k tomu účelu (jakási hybridní pobytová služba).

Pro klienty v dětském věku není zajištěna stálá odlehčovací služba. V Pardubicích ji zajišťuje organizace Rodinné Integrační Centrum, ale pouze v období letních prázdnin. Jako příležitost pro aglomeraci lze uvést další rozvoj sociální ekonomiky, která by potenciální uživatele pobytových sociálních služeb zajišťovaných v komunitě zapojila do běžného života.

V oblasti poskytování služeb sociální péče je dále prioritní doplnění kapacit sítě sociálních služeb o služby podporující setrvání osob v přirozeném prostředí (pečovatelské služby, osobní asistence, denní stacionáře apod.). V oblasti služeb sociální prevence je prioritou podpora fungující rodiny prostřednictvím terénních služeb a služeb podporujících sociální integraci osob ohrožených sociálním vyloučením či sociálně vyloučených.

2.1.3.3 Jesle

Do 1. 4. 2012 patřily **jesle** mezi zvláštní dětská zdravotnická zařízení, která pečují o všestranný rozvoj dětí ve věku do 3 let. S účinností ode dne 1.4. 2012 je v platnosti zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, který částečně nahrazuje zákon č. 20/1966 Sb. V souladu s tímto zákonem již jesle nepatří mezi zdravotnická zařízení. Obdobnou péči, která byla poskytována v jeslích, je možno poskytovat kupř. v režimu vázané živnosti dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších právních předpisů, „péče o děti do 3 let věku v denním režimu“. Statistika Ministerstva zdravotnictví na úroveň obcí tak již není dostupná. Jesle jsou nahrazovány a doplňovány soukromými institucemi, které však mohou být finančně náročné, tudíž pro rodiny často nedostupné a absence širšího spektra těchto zařízení může znemožňovat zapojení matek po mateřské a návazné rodičovské dovolené dříve než ve 3 letech dítěte. Dle databáze serveru <http://www.topskolky.cz/> působí v území aglomerace celkem 9 organizací poskytujících služby péče o dítě do tří let věku v denním režimu.

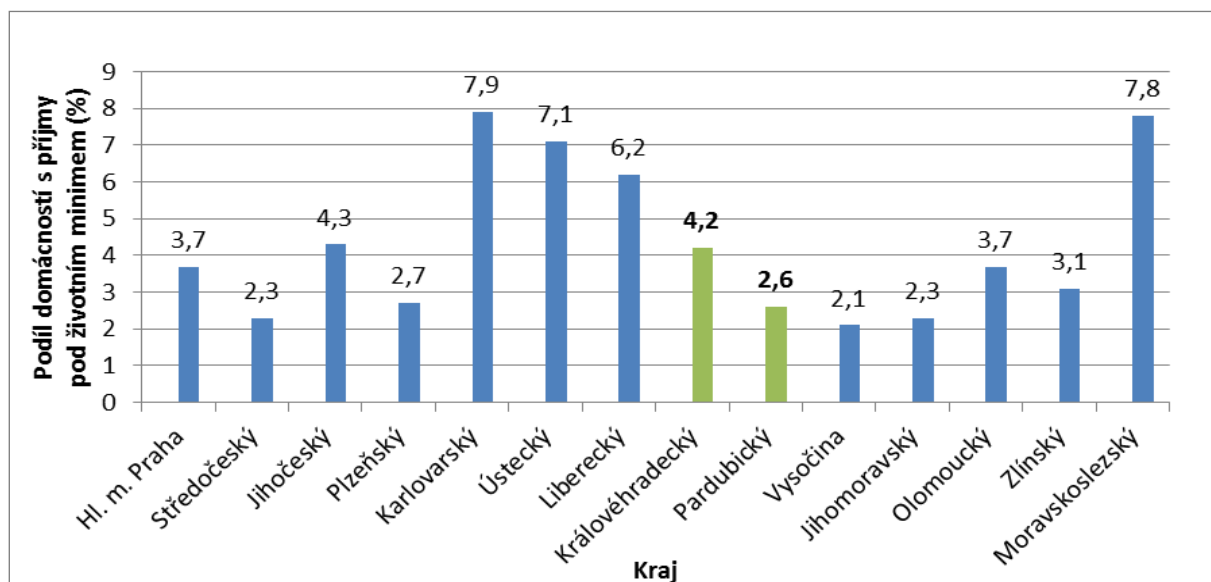
2.1.3.4 Sociálně vyloučené lokality

Za sociálně vyloučenou lokalitu je označován prostor, kde jsou koncentrovány sociálně vyloučené osoby, je pro ně charakteristická vysoká míra nezaměstnanosti přesahující národní průměr, ztížený přístup k legálním formám obživy, nízká vzdělanostní úroveň, špatná občanská vybavenost, nefunkční infrastruktura a vyšší výskyt rizikových forem chování.

Typickým znakem sociálně vyloučených lokalit je příjmová chudoba obyvatel sociálně zde žijících.

Pro hodnocení příjmové chudoby se používá mezinárodně srovnatelný indikátor „Míra ohrožení příjmovou chudobou“, který je podílem osob žijících v domácnostech, jejichž příjem je nižší než obvykle stanovená hranice na úrovni 60 % mediánu vyrovnaného disponibilního příjmu na spotřební jednotku. V České republice, která patří v dlouhodobém horizontu mezi státy EU s nejnižší mírou příjmové chudoby, dosáhla její úroveň 8,5 % v roce 2013⁴, což představuje pokles o 1,22 procentního bodu oproti roku 2012, kdy měl ukazatel hodnotu 9,72 %.

Graf 7 Podíl domácností s příjmy pod životním minimem (%)

Zdroj: ČSÚ

V Královéhradeckém kraji a Pardubickém kraji bylo v roce 2013 procento domácností s čistými příjmy pod životním minimem 4,2 % resp. 2,6 % z celkového počtu domácností. Ve srovnání s ostatními kraji jsou tyto hodnoty pod průměrem.

Dle dokumentu „Průzkum potřeb v sociálně vyloučených lokalitách Královéhradeckého kraje 2010“ se na území hradecké části aglomerace nacházejí sociálně vyloučené lokality v obcích Hradec Králové, Třebechovice pod Orebem, Smiřice, Holohlavy, Dohalice a Jaroměř. V pardubické části aglomerace byly sociálně vyloučené lokality identifikovány na základě projektu „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji (2014)“ v obcích Pardubice a Chrudim.

Klíčovým zdrojovým dokumentem pro tuto kapitolu je Analýza sociálně vyloučených lokalit zpracovaná pro MPSV GAC spol. s r. o. v roce 2015. Tento dokument podrobně mapuje sociálně vyloučené lokality v České republice. Údaje o sociálně vyloučených lokalitách vycházející z výše uvedeného dokumentu na úrovni jednotlivých obcí nebyly Ministerstvem práce a sociálních věcí k termínu finalizace tohoto dokumentu zveřejněny. Byly tudíž využity v daném čase dostupné zdroje mapující sociálně vyloučené lokality na území Hradecko-pardubické aglomerace.

⁴ Zdroj: ČSÚ EU-SILC 2013

V rámci města Hradec Králové se jedná o lokality Pražská ulice, Okružní ulice, ubytovna Brněnská, Kydlinovská ulice a ubytovna Pernocto, taktéž sídlící v Kydlinovské ulici. Z uvedených lokalit však lze za sociálně vyloučený, vzhledem k definici fenoménu sociálního vyloučení, označit bezesbýtku pouze jeden z domů v Kydlinovské ulici. Ve zbylých případech se jedná o objekty nebo ulice s vyšší koncentrací osob sociálním vyloučením ohrožených.

Sociálně vyloučené osoby v Třebechovicích pod Orebem obývají dům v centru města v blízkosti náměstí. Jedná se o dvoupatrový dům s bytovými jednotkami a dvorem, na kterém stojí stavební buňky. Objekt je v obecním vlastnictví, je obýván přibližně 20 osobami. Dům je v dobrém stavu, standardně vybaven.

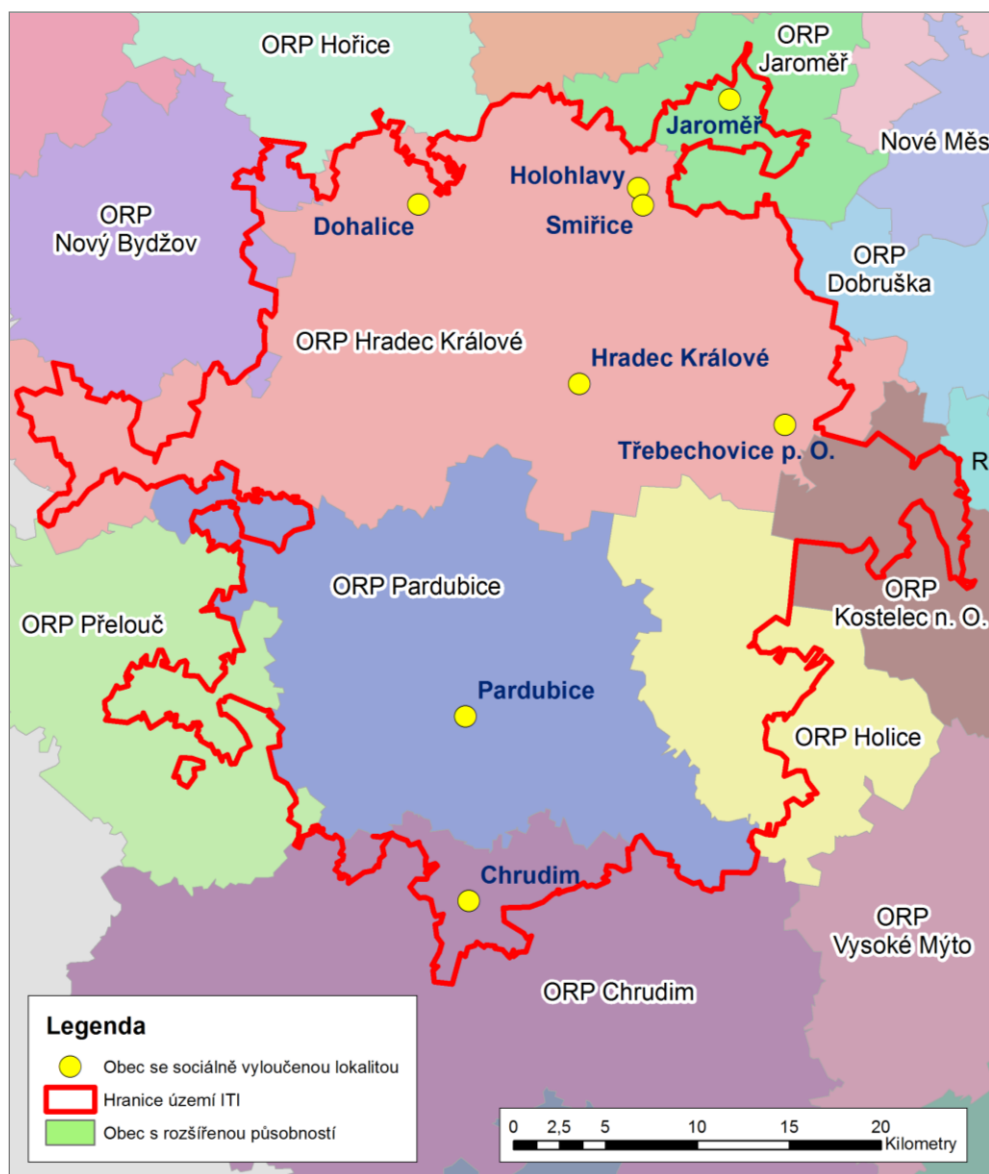
Ve Smiřicích byla jako sociálně vyloučená popsána lokalita Na Zderazi, která se nachází na konci města a prochází jí železniční trať. Lokalita je díky umístění na konci města v oblasti výrobních areálů prostorově vyloučena. Jedná se o cca 4 dvojdomky po jedné straně silnice a jednu dlouhou přízemní budovu na straně protější. Počet obyvatel je odhadován na 40–50, jedná se o Romy.

K obci Jaroměř náleží čtvrť Josefov, bývalá vojenská pevnost z 18. století (dříve samostatné město), vzdálená cca 3 km od jaroměřského náměstí. Žije zde necelá čtvrtina jaroměřských obyvatel. Josefovské historické jádro je považováno za sociálně vyloučenou lokalitu. Vyplyvá to z prostorové segregace dané charakterem této městské části, většina zdejších bytů je III. či IV. bytové kategorie, mnoho bytů je neobsazených, lidé se odtud odstěhovávají a noví nepřicházejí, bydlí tu málo mladých rodin s dětmi.

V Pardubicích se vyskytuje několik problematických lokalit, v nichž bydlí v drtivé většině Romové, a kde lze pozorovat vyšší koncentraci nejrůznějších sociálně patologických jevů. Gabalova analýza z roku 2006 registruje v Pardubicích tři takovéto lokality, terénní pracovník registruje v současné době cca pět lokalit. Tři největší a v Pardubicích nejznámější lokality jsou Češkova 1240, Husova 1116 – 1119 a Hotel Hůrka. Vedle již zmíněných lokalit existují oblasti s větší kumulací romských obyvatel (V Ráji, Anenská). Společnými problémy pro lokality jsou: drobná kriminalita, dluhy, lichva, špatný zdravotní stav obyvatel, nezaměstnanost a špatná docházka dětí do škol, zneužívání lehkých drog. Dle závěrečné zprávy projektu „Podpora a integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji“ činí odhadovaný počet obyvatel sociálně vyloučených romských lokalit na území města okolo 400.

V obci Chrudim byly identifikovány 2 sociálně vyloučené lokality. Území vytýčené ulicí Revoluční, Rooseveltova a Přemysla Otakara, přiléhající Palackého třída a Městská ubytovna Chrudim. V první lokalitě je přibližný počet obyvatel 315, odhadovaný počet romských obyvatel lokality je 250. Lokalita je tvořena bloky nájemních činžovních domů ve čtyřech sousedících ulicích. Prostorové vyloučení je částečné, domy jsou součástí vnitřní zástavby města. Odhadovaný počet romských obyvatel druhé lokality je 85. Lokalitu tvoří činžovní dům. Prostorové vyloučení je částečné.

Obrázek 7 - Přehled obcí se sociálně vyloučenou lokalitou na území aglomerace (2006)

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působící v této oblasti

2.1.4 Bezpečnost a ochrana obyvatel

K zajištění dostatečné bezpečnosti a ochraně obyvatel Hradecko-pardubické aglomerace včetně jejich majetku funguje na úrovni Královéhradeckého a Pardubického kraje a na úrovni obcí s rozšířenou působností krizové řízení. Krizové řízení je souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností, prováděných v souvislosti s řešením krizové situace. Nedílnou součástí krizového řízení je i předcházení mimořádným událostem.

Pracovními orgány pro řešení krizových situací jsou krizový štáb kraje a krizový štáb obce s rozšířenou působností. Krizový štáb kraje projednává možnost řešení krizové situace a navrhuje opatření hejtmanovi kraje, a to zejména na základě podkladů členů bezpečnostní rady kraje a stálé pracovní skupiny krizového štábu. Při řešení krizové situace nebo při koordinaci záchranných a likvidačních prací jedná nepřetržitě a připravuje podklady pro jednání krizového štábu stálá pracovní skupina krizového štábu. V rámci této stálé pracovní skupiny fungují jednotlivé odborné skupiny. Krizový štáb obce s rozšířenou působností zabezpečuje především vyhodnocování situace, přijímá opatření k řešení vzniklého stavu a spolupracuje s orgány koordinujícími záchranné a likvidační práce, dále zabezpečuje odpovídající zázemí postiženým osobám (nouzové přežití), ochranu majetku a likvidaci následků mimořádné události nebo krizové situace.

Poradními orgány krajů a obcí s rozšířenou působností pro přípravu na krizové situace je bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností.

Z důvodu nezbytné spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí vznikl integrovaný záchranný systém. Integrovaný záchranný systém se využívá při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

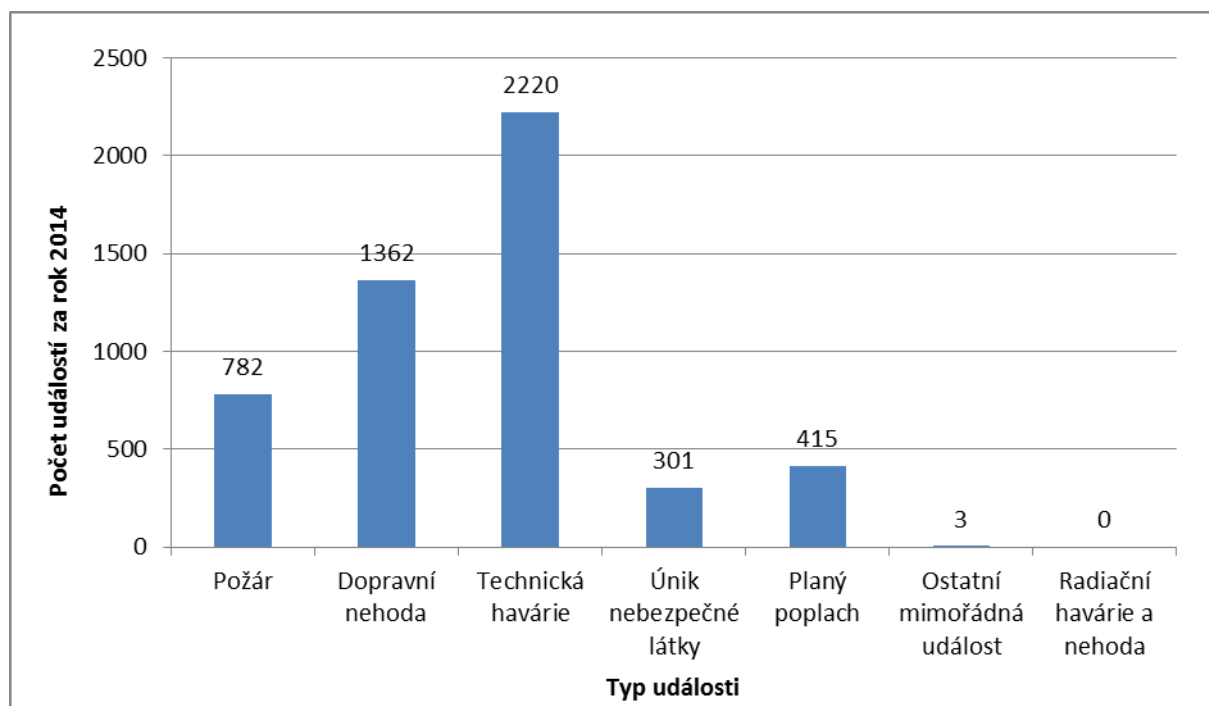
K ostatním složkám integrovaného záchranného systému patří:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- obecní policie,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Následující statistická data popisují počet řešených mimořádných událostí, ve kterých zasahovaly jednotky požární ochrany na území Královéhradeckého a Pardubického kraje a dále v ORP Hradec Králové a ORP Pardubice. Základním zdrojem informací jsou statistické ročenky Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého a Pardubického kraje a Statistická ročenka Ministerstva vnitra ČR 2014.

V Královéhradeckém kraji vzniklo v roce 2014 celkem 5 083 událostí. Z celkového počtu je nejvíce událostí typu technická havárie (2 220 událostí), dopravní nehoda (1 362 událostí) a požár: 782 (událostí). V porovnání s rokem 2013 se jedná o pokles o 173 událostí. Počty událostí dle jejich typů jsou uvedeny v následujícím grafu.

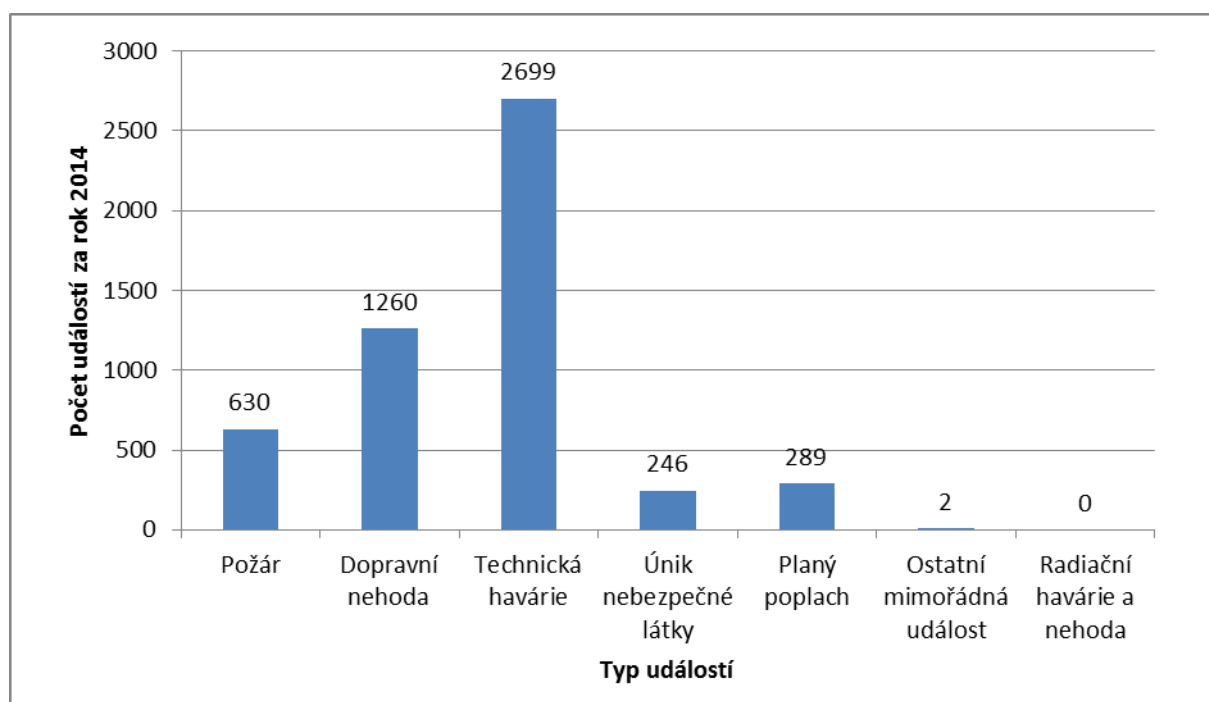
Graf 8 - Počet mimořádných událostí v Královéhradeckém kraji v roce 2014

Zdroj: Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje 2014

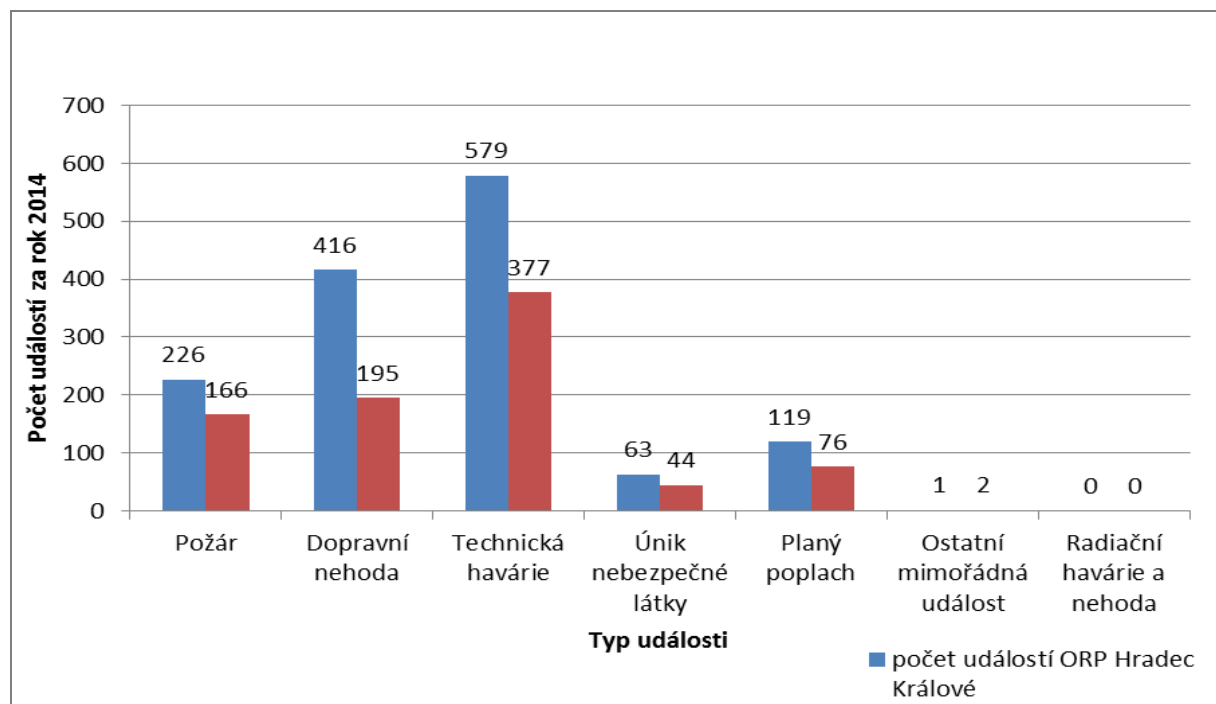
V Pardubickém kraji vzniklo v roce 2014 celkem 5 104 událostí. Z celkového počtu je nejvíce událostí typu technická havárie (2 699 událostí), dopravní nehoda (1 260 událostí) a požár (630 událostí). V porovnání s rokem 2013 se jedná o pokles o 399 událostí. Počty událostí dle jejich typů jsou uvedeny v následujícím grafu.

Graf 9 - Počet mimořádných událostí v Pardubickém kraji v roce 2014

Zdroj: Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje 2014

Graf 10 - Počet mimořádných událostí v ORP Hradec Králové a ORP Pardubice za rok 2014

Zdroj: Statistická ročenka Ministerstva vnitra ČR 2014

V ORP Hradec Králové vzniklo v roce 2014 celkem 1 404 událostí. Z celkového počtu je nejvíce událostí typu technická havárie (579 událostí), dopravní nehoda (416 událostí) a požár (226 událostí). V ORP Pardubice bylo v roce 2014 řešeno celkem 860 mimořádných událostí. Podobně jako v ORP Hradec Králové nejvíce událostí bylo typu technická havárie (377 událostí), dále dopravní nehoda (195 událostí) a požár (166 událostí).

Následující tabulka uvádí přehled celkového počtu událostí v roce 2014 přepočtený na 1 000 obyvatel ve srovnání mezi údaji za celou ČR a Královéhradeckým krajem, Pardubickým krajem, ORP Hradec Králové a ORP Pardubice. Z výsledků vyplývá, srovnatelný počet událostí mezi ČR, oběma kraji a ORP Hradec Králové. ORP Pardubice pak dosáhla v roce 2014 výrazně podprůměrných hodnot.

Tabulka 12 - Celkový počet mimořádných událostí v roce 2014 přepočtený na 1 000 obyvatel

	ČR	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	ORP Hradec Králové	ORP Pardubice
Celkový počet mimořádných událostí přepočtený na 1 000 ob.	9,6	9,2	9,9	9,7	6,7

Zdroj: Statistická ročenka Ministerstva vnitra ČR 2014, vlastní výpočty

V území Hradecko – pardubické aglomerace platí legislativní pravidla pro prevenci vzniku závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky. Územní koncentrace některých průmyslových provozů v aglomeraci vyžaduje dodržování systému prevence závažných havárií pro objekty a zařízení, v nichž je umístěna vybraná nebezpečná chemická látka nebo chemický přípravek, s cílem snížit pravděpodobnost vzniku a omezit následky závažných havárií na zdraví a životy lidí, hospodářská zvířata, životní prostředí a majetek v objektech a zařízeních a v jejich okolí.

Hlavní legislativní normou je zákon č. 59/2006 Sb. v platném znění, jenž stanovuje povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob, které vlastní, užívají nebo budou uvádět do užívání výše specifikované objekty nebo zařízení a dále působnost orgánů veřejné správy na úseku prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky.

2.1.5 Vzdělávání

Ve vzdělanostní struktuře Hradecko – pardubické aglomerace tvoří většinu obyvatelé se středoškolským vzděláním (61,4 %). Podíl obyvatel se základním vzděláním je 14,9 % a s vysokoškolským pak 14,1 %, což je nad průměrem ČR i obou krajů zasahujících do aglomerace. Do aglomerace je koncentrováno 44,8 % vysokoškolsky a 35,1 % středoškolsky vzdělaného obyvatelstva z Královéhradeckého a Pardubického kraje. Zeleně jsou v tabulce vyznačeny vždy tři nejvyšší podíly.

Tabulka 13 Obyvatelstvo dle nejvyššího dosaženého vzdělání

Dosažené vzdělání	ITI	ITI (%)	Královéhradecký + Pardubický kraj (%)	ITI / Královéhradecký kraj + Pardubický kraj	ČR (%)
bez vzdělání	851	0,3	0,5	20,7%	0,5%
základní vč. neukončeného	43029	14,9	17,7	26,8%	17,6%
střední vč. vyučení (bez maturity)	91130	31,5	36	27,9%	33%
úplné střední s maturitou	86319	29,9	27,2	35,1%	27,1%
nástavbové studium	9293	3,2	2,9	35,5%	2,8%
vyšší odborné vzdělání	4264	1,5	1,3	35,0%	1,3%
vysokoškolské	40657	14,1	10	44,8%	12,5%
Celkem	289104	100	100	31,9%	100%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Mateřské školy jsou umístěny v 65 obcích, tj. téměř 44,8 % obcí aglomerace. V mateřských školách zejména ve větších sídlech převažuje v současnosti poptávka nad nabídkou míst. Nabídku mateřských škol zřizovaných městem doplňují soukromé mateřské školy, a to ve všech větších městech aglomerace. V území Hradecko-pardubické aglomerace je otevřeno 485 tříd mateřských škol, 79 % je koncentrováno do měst aglomerace a do aglomerace spadá 30,4 % tříd všech mateřských škol Královéhradeckého a Pardubického kraje. Dále v aglomeraci probíhá vyučování v 1 334 třídách základních škol, z čehož je 86,8 % koncentrováno do měst aglomerace a do aglomerace spadá 29,7 % tříd všech základních škol Královéhradeckého a Pardubického kraje.

Tabulka 14 Počet tříd MŠ a ZŠ dle typu školy

Typ školy	ITI	Města v ITI	Pardubický kraj	Králové- hradecký kraj	ČR	Města v ITI / ITI	ITI / Královéhradecký + Pardubický kraj	ITI / ČR
Mateřská škola	485	383	760	835	14972	79,0 %	30,4 %	3,2%
Základní škola – první stupeň	117	40	320	270	4804	34,2 %	19,8 %	2,4%
Základní škola – druhý stupeň	20	16	44	7	373	80,0 %	39,2 %	5,4%
Základní škola – všechny stupně	1197	1102	1792	2065	36562	92,1 %	31,0 %	3,3%
Základní škola – celkem	1334	1158	2156	2342	41739	86,8 %	29,7 %	3,2%
Celkem MŠ a ZŠ	1819	1541	2916	3177	56711	84,7 %	29,9 %	3,2%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Základní školy s 1. stupněm se nachází ve 29 obcích, základní školy s 1. i 2. stupněm ve 22 obcích území. Mnohé školy, zejména v Pardubicích a Hradci Králové, jsou specializované na určité oblasti (jazyky, tělesná výchova, matematika apod.) a vytvářejí tak prostor pro nadané žáky. Základní školy v Hradci Králové spolupracují s Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové. Nedostatkem mnohých základních škol jsou nevyhovující prostory pro integraci žáků s tělesným postižením na mnohých z nich.

Kapacitu základních škol lze považovat za dostatečnou i vzhledem k očekávanému nárůstu počtu dětí školou povinných (příchod do ZŠ dětí narozených v letech 2008 a následujících). Kromě základních škol zřizovaných obcemi fungují v území i základní školy zřizované dalšími subjekty (např. soukromými, církevními a kraji). Síť základních škol doplňují základní umělecké školy v 11 obcích.

Pocitovaným problémem základního vzdělávání v aglomeraci je nedostatečné infrastrukturní, materiální a personální zajištění podmínek pro zkvalitnění výuky směrem ke klíčovým kompetencím žáků. Jedná se například o nutnost modernizovat laboratoře, učebny a dílny pro odbornou výuku. V některých školách může být problémem nedostatečná IT infrastruktura pro modernizaci výuky, nedostatečně kvalifikovaní pedagogové pro zavedení moderních forem výuky a nutnost zlepšit bezbariérovost stávající infrastruktury. Obecnou potřebou v území je zlepšit technický stav ZŠ a vybavenost areálů, zajistit odpovídající vybavení dle aktuálních standardů, vytvořit kvalitní podmínky pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami a rozšířit rozsah mimoškolní výchovy a vzdělání.

Střední školy jsou lokalizovány v 8 sídlech oblasti (Pardubice, Chrudim, Holice, Přelouč, Hradec Králové, Jaroměř, Třebechovice pod Orebem a Smiřice). Střední školy a učiliště v současné době čelí problému nedostatečné naplněnosti, a to zejména v technických oborech. Problémem je často také nekorespondující náplň studijních oborů s poptávkou na trhu práce. Situace v naplněnosti středních škol se částečně změní v horizontu cca 10 let, kdy silnější populační ročníky narozené v letech 2008 a později nastoupí do středoškolského stupně vzdělání.

V území Hradecko-pardubické aglomerace existuje 94 středních a základních uměleckých škol, což představuje podíl 33,5 % na celkovém počtu za Královéhradecký a Pardubický kraj. Z tohoto počtu je 90 škol (95,7 %) koncentrováno do měst aglomerace.

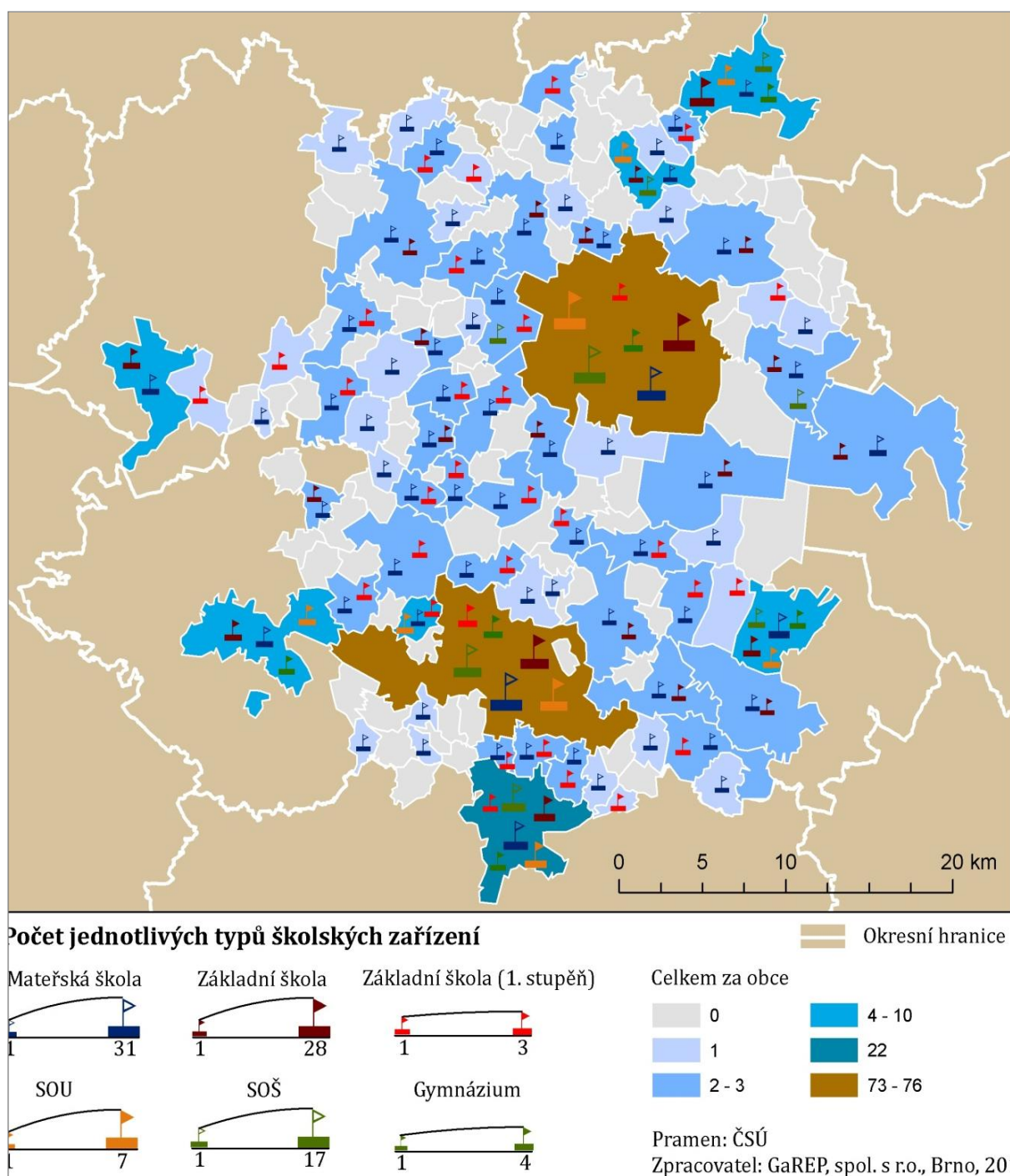
Všech 13 gymnázií v aglomeraci je soustředěno do měst aglomerace a jedná se o zhruba třetinu všech gymnázií obou krajů. Ze 42 středních odborných a praktických škol je 39 koncentrováno do měst aglomerace a tyto střední školy představují 38,9 % všech středních odborných škol obou krajů. Ze 24 středních odborných učilišť je 23 koncentrováno do měst aglomerace a tato střední odborná učiliště představují 33,8 % všech středních odborných učilišť obou krajů. Všech 15 základních uměleckých škol je koncentrováno do měst aglomerace a představují podíl 24,6 % na všech základních uměleckých školách obou krajů.

Tabulka 15 Počet tříd SŠ a ZUŠ dle typu školy

Typ školy	ITI	Města v ITI	Pardubický kraj	Králové-hradecký kraj	ČR	Města v ITI / ITI	ITI / Králové-hradecký + Pardubický kraj	ITI / ČR
Střední škola - gymnázia	13	13	21	20	369	100,0 %	31,7 %	3,5%
SŠ - střední odborné a praktické školy	42	39	44	64	901	92,9 %	38,9 %	4,7%
SŠ - střední odborná učiliště	24	23	36	35	542	95,8 %	33,8 %	4,4%
Základní umělecké školy	15	15	30	31	486	100,0 %	24,6 %	3,1%
Celkem SŠ a ZUŠ	94	90	131	150	2298	95,7 %	33,5 %	4,1%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Obrázek 8 – Počet jednotlivých typů školských zařízení

Vysoké školy jsou v území aglomerace zastoupeny Univerzitou Hradec Králové, Farmaceutickou a Lékařskou fakultou Univerzity Karlovy, Fakultou vojenského zdravotnictví Univerzity obrany a Univerzitou Pardubice. V Hradci Králové má dále studijní středisko Metropolitní univerzita Praha a Česká zemědělská univerzita.

V Pardubicích jsou stěžejní zejména **technické obory** - doprava, chemie, elektrotechnika a informatika, v Hradci Králové zejména **přírodovědné obory** – medicína, farmacie, obory přírodovědecké fakulty UHK, ale dále i IT. V obou městech jsou tyto obory doplňovány obory humanitními včetně ekonomických.

V zastoupení vysokoškolských studentů přírodních věd, matematiky a informatiky v populaci mladých osob podle trvalého bydliště patří Pardubický i Královéhradecký kraj společně s Prahou na první tři příčky v republice.

Univerzity mají zpracované **dlouhodobé záměry vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro období 2011-2015 a připravují dlouhodobé záměry na roky 2016-2020, včetně strategických záměrů a jejich aktualizací.**⁵ Potřeby univerzit spočívají zejména v rozvoji výzkumu, vývoje a inovací, a to zejména ve spolupráci s praxí, kvalitních lidských zdrojích, uplatnitelnosti absolventů a projektech spočívajících v investicích do technického zázemí.

Index vzdělanosti

Jednou z charakteristik jak měřit vzdělaností úroveň obyvatelstva v území je syntetický ukazatel indexu vzdělanosti, který je konstruován jako podíl obyvatel se středním a vysokoškolským vzděláním na dospělé populaci nad 15 let. Při jeho konstrukci je vysokoškolskému stupni (vysokoškolské vč. bakalářského) dáвана dvojnásobná váha ve srovnání se středoškolskou úrovní (úplné střední s maturitou vč. vyšší odborné a nástavbové). Grafické zobrazení je konstruováno tak, že nejtmaší interval ukazuje obce s hodnotami vyššími, než je hodnota za celou aglomeraci. Ve 14 obcích aglomerace (11,7 % všech obcí aglomerace) je vzdělanostní struktura nad průměrem aglomerace. Jedná se především o velká sídla (Hradec Králové, Pardubice, Chrudim) a jejich zázemí. 31 obcí aglomerace má hodnotu indexu vyšší než Česká republika. 56 obcí (38,6 % všech obcí aglomerace) má hodnotu indexu vyšší, než je průměr za Královéhradecký a Pardubický kraj. Vzhledem k přítomnosti vysokých škol a podniků ve znalostně náročnějších oborech v aglomeraci je její hodnota indexu vzdělanosti vyšší než hodnota pro Českou republiku a oba kraje, do kterých svým územím zasahuje.

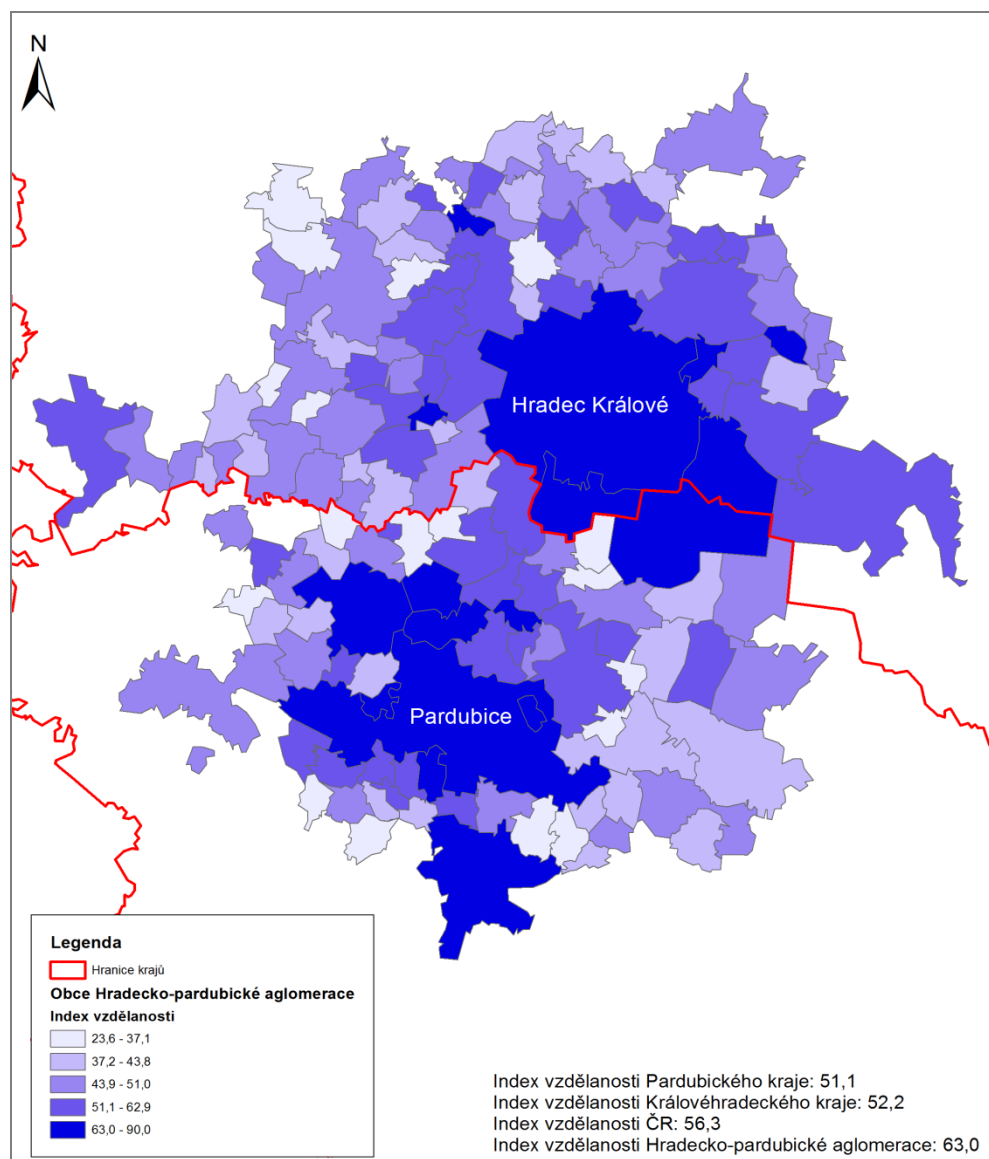
⁵ Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice 2001 – 2015

Návrh dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Hradec Králové na období 2011 – 2015

Dlouhodobý záměr Univerzity Karlovy v Praze 2011 – 2015

Univerzita obrany, Fakulta vojenského zdravotnictví Hradec Králové: Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, inovační a další tvůrčí činnosti na období 2011 - 2015

Obrázek 9 Index vzdělanosti aglomerace

Zdroj: SLDB 2011

Dlouhodobé záměry vzdělávání Krajských úřadů

Jedním z důležitých koncepčních dokumentů pro oblast vzdělávání jsou krajské dlouhodobé záměry rozvoje vzdělávací soustavy, jejichž závěry vycházejí z dat Českého statistického úřadu, Úřadu práce, Národního ústavu pro vzdělávání a podkladů Odborů školství Krajských úřadů.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji (2012-2016)

Zřizovatelé všech druhů a typů škol a školských zařízení jsou nuceni reagovat na značné změny v počtu dětí, žáků a studentů. Zatímco oblast předškolního a základního vzdělávání již pociťuje nástup silnějších populačních ročníků, celkové kapacitní nároky na střední a vyšší odborné školství výrazně klesají. Dokument obsahuje následující relevantní závěry:

- Podpora modernizace metod výuky a vybavení ICT.

- Podpora nadaných žáků.
- Záměrem Pardubického kraje je působit na uchazeče o studium, aby odpovědně přistupovali k výběru oboru vzdělání a jeho studiu. Při jejich motivaci úzce spolupracovat s kariérními poradci na základních školách, s úřady práce, zaměstnavateli absolventů a ostatními sociálními partnery.
- Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji počtu žáků na středních školách, široké nabídce oborů vzdělání a zcela dostačující kapacitě středních škol je záměrem Pardubického kraje nově otevírat pouze obory vzdělání s dobrou uplatnitelností absolventů na trhu práce.
- Podpora celoživotního vzdělávání pedagogických pracovníků pro zkvalitnění výuky cizích jazyků a předmětů v cizím jazyce.
- Optimalizovat kapacitní využití středních škol, které se pohybuje na úrovni 75 %.
- Střední školy a vyšší odborné školy nabízejí a realizují vzdělávací aktivity zaměřené na další vzdělávání počínaje různými typy rekvalifikačních kurzů, školení a seminářů. Rozvoj dalšího vzdělávání je jednou z priorit Pardubického kraje.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2012-2016)

Vedle obecných příčin nezaměstnanosti absolventů mají na ni v Královéhradeckém kraji vliv další skutečnosti, jakými jsou zejména nesoulad oborové struktury středních škol s požadavky trhu práce, prozatím nepříliš účinná podpora technických, elektro a stavebních oborů ze strany zřizovatele středních škol na úkor méně potřebných oborů (např. ekonomických), nepoměr mezi počtem míst na středních školách a počtem uchazečů o studium střední školy, který způsobuje celkový nárůst uchazečů o maturitní obory (potažmo absolventů maturitních oborů) na úkor uchazečů o obory s výučním listem (potažmo absolventů oborů s výučním listem) apod.

V tomto směru je potřebné zvýšit úroveň kariérového poradenství, aby konkrétní obor studovali vždy jedinci s odpovídajícími schopnostmi, předpoklady a zájmy. Dalším úkolem je přiblížení praktické výuky konkrétního oboru reálné praxi, aby absolventi jednotlivých oborů mohli být bez jakýchkoliv prodlev okamžitě využitelní v praxi. V současné době je tedy nezbytně nutné zapojit zaměstnavatele do spolupráce již se základními školami (dále ZŠ) a poté i se středními školami (dále SŠ). Motivace žáků ke studiu oborů požadovaných trhem práce by měla přicházet právě od zaměstnavatelů a samozřejmě i profesně zdatných kariérových poradců. Také školní vzdělávací programy (dále ŠVP) by měly doznat změn, které budou odrážet inovace v oblasti výuky odborných předmětů a praktické výuky jednotlivých pracovišť.

Trend posledních let je však stále takový, že žáků v maturitních oborech vzdělání přibývá na úkor žáků studujících obory vzdělání s výučním listem. I přes finanční podporu kraje směřovanou k žákům vybraných tříletých oborů vzdělání je stálý nedostatek uchazečů do těch oborů vzdělání, jejichž absolventi na trhu práce citelně chybí.

Cílem pro oblast středního vzdělávání je optimalizace oborové struktury v krajských středních školách v souladu s potřebami trhu práce, posílení realizace dalšího vzdělávání ve středních školách, zajištění návaznosti počátečního a dalšího vzdělávání.

Optimalizační návrhy musí reagovat na prozatím stále neúměrně vysoký počet míst na středních školách v porovnání s počtem uchazečů o středoškolská studia.

Mapování potřeb základních škol

Z mapování potřeb základních škol zřizovaných Statutárním městem Hradec Králové a Statutárním městem Pardubice, vyplývá poptávka škol po:

- Posílení přírodovědného a technického vzdělávání (materiální podmínky, kvalita pedagogických pracovníků).
- Posílení nových forem výuky pomocí informačních technologií.
- Zvýšení vzájemné interakce a spolupráce mezi školami/školskými zařízeními.

Strategické plány rozvoje měst

Téma školství a priority jeho rozvoje jsou řešeny také v několika koncepčních dokumentech obcí a měst aglomerace.

Strategický plán rozvoje města Hradce Králové do roku 2030

Opatření 4.2 Základní školství, 4.3 Střední školství, 4.6 Celoživotní vzdělávání a 4.7 Spolupráce na všech stupních vzdělávací soustavy stanovují na základě provedených analýz několik relevantních specifických cílů:

- Zlepšit technický stav a vybavenost budov a areálů ZŠ a ZUŠ
- Zajistit odpovídající vybavení učeben dle aktuálních standardů
- Podporovat šíři nabídky oborů s ohledem na potřeby trhu práce
- Vytvořit kvalitní podmínky vzdělávání na středních školách pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami
- Podporovat různé formy celoživotního vzdělávání dle potřeb a zájmu občanů a trhu práce
- Podporovat spolupráci škol všech stupňů a dalších vzdělávacích institucí ve městě

Strategický plán rozvoje města Pardubice pro období 2014-2025

Specifický cíl 4.5 Zvyšovat kvalitu mateřských a základních škol (domů dětí a mládeže

a základních uměleckých škol) obsahuje na základě provedených analýz několik relevantních typových aktivit:

- Vytvořit dlouhodobé plány pro koncepční rozvoj technického stavu objektů, školních hřišť a zahrad, a zároveň připravit optimalizační opatření pro efektivní a hospodárné využití sítě škol pro jiné možnosti využití budov vzhledem k demografickému vývoji.
- Zajistit udržení projektu školních psychologů na ZŠ, kteří napomáhají svým aktivitami zlepšit školní klima a vytvořit ideální podmínky pro vzdělávání žáků a práci pedagogických pracovníků.

Strategický plán rozvoje města Přelouč

Priorita B. 1 Lidské zdroje - Posílit vazbu místní střední školy s podnikatelským sektorem a sladit požadavky klíčových aktérů na trhu práce.

Priorita B. 2 Vzdělávání v mateřských a základních školách - Modifikovat / doplnit vzdělávání v mateřských a základních školách za účelem zvýšení prestiže technických a přírodovědných oborů.

4.3.7. Školství a vzdělání – rozvoj ZŠ, ZUŠ, potenciální umístění SŠ

Program rozvoje města Holic na období let 2013–2020

Opatření 2.1: Ve spolupráci s Pardubickým krajem zachovat obě střední školy

Opatření 2.2: Trvale vytvářet kvalitní podmínky pro předškolní, školní a mimoškolní výchovu

Oblast vzdělávání řeší také Strategický plán rozvoje města Chrudimě, který ve své prioritě S1 Uplatnitelnost obyvatelstva na trhu práce rozpracovává následující opatření:

Opatření priority S1:

- Využití škol a městské knihovny jako vzdělávacích a společenských center města
- Rozvoj odborného a sportovního vybavení vzdělávacích zařízení a jejich koordinace v rámci mikroregionu
- Rozvoj programů dalšího vzdělávání a celoživotního učení
- Aktivní využití volných kapacit základních škol pro realizaci rekvalifikačních programů a programů dalšího vzdělávání

Strategický plán rozvoje Jaroměřska řeší oblast vzdělávání ve své prioritě B Ekonomický rozvoj území, v rámci opatření B.3. Zvýšení zaměstnanosti obyvatelstva a zlepšení kvality nabídky na trhu práce.

Specifické cíle opatření:

- Zvýšení obecné úrovně vzdělanosti, rozvoj systému celoživotního učení, kvalifikace a rekvalifikace uchazečů o práci a zlepšení poradenské činnosti
- Propojit odborné vzdělání s podnikatelskou sférou

Strategie rozvoje města Lázně Bohdaneč 2011 – 2027 se věnuje problematice vzdělávání ve svém Pilíři I: Soudržnost společenství obyvatel, v rámci Priority A: Vysoká úroveň a dostatečná nabídka v oblasti školního i předškolního vzdělávání. V této prioritě byly specifikovány následující strategické cíle:

- Zvýšit zájem dětí a rodičů o služby základní školy
- Snížit počet dětí nepřijatých do mateřské školy

Strategický plán rozvoje města Týniště nad Orlicí 2008 – 2020 ve své Prioritní oblasti 1 Ekonomika a lidské zdroje v opatření 1.2 Podpora zaměstnatelnosti a vzdělanosti obyvatel vymezuje následující specifické cíle řešící oblast vzdělávání:

- Zlepšit vzdělanost obyvatel v souladu s potřebami trhu práce.

- Zkvalitnit a rozvíjet zázemí pro vzdělávací aktivity ve městě.

Akční plány ve vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy připravuje nový koncept akčního plánování na místní a krajské úrovni. Pro předškolní a primární vzdělávání budou vznikat na principu partnerství v území obcí s rozšířenou působností tzv. místní akční plány vzdělávání (MAP). Pro oblast sekundárního vzdělávání budou na úrovni krajů vznikat obdobně tzv. krajské akční plány vzdělávání (KAP). V rámci připravovaných metodik byly na základě analýzy vyhodnoceny některé priority jako klíčové pro celou Českou republiku. Pro MAP se jedná o tyto priority:

- Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
- Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
- Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
- Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)
- Kariérové poradenství v základních školách

Pro KAP se jedná o tyto priority:

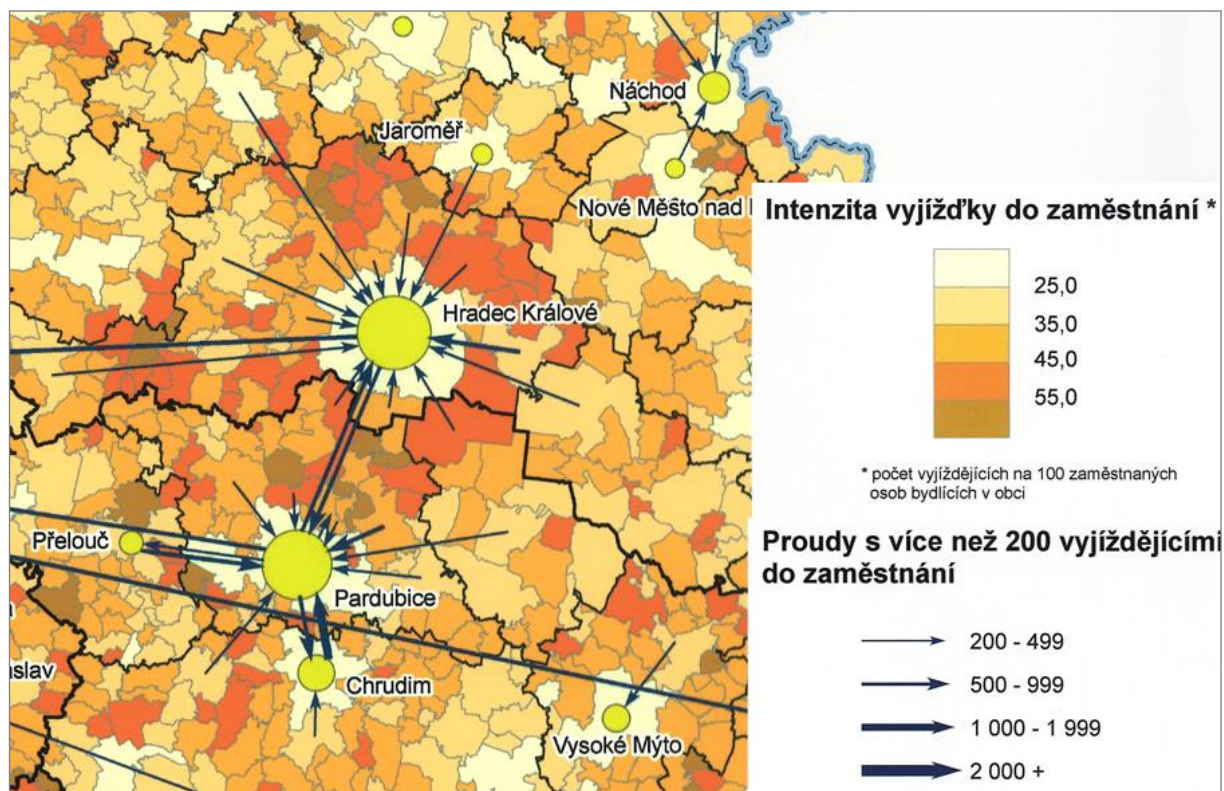
- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, a to průřezově pro VOŠ, SŠ, ZŠ a pro oblast iniciativy a kreativity také pro MŠ;
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání), také tato podpora je určena VOŠ, SŠ, ZŠ a MŠ;
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů;
- Rozvoj kariérového poradenství; podpora je určena VOŠ, VŠ a ZŠ;
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje;
- Podpora inkluze – plošná podpora inkluze na VOŠ, SŠ, dále přechody žáků ze ZŠ na SŠ, setrvání v SŠ, přechod na VOŠ/VŠ, trh práce, a to především pro marginalizované skupiny;
- Infrastruktura a investiční vybavení SŠ, VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, podpora center odborného vzdělávání, podpora celoživotního učení, podpora neformálního a zájmového vzdělávání).

2.1.6 Dojíždka za prací a do škol

Dojíždka za prací a studiem v aglomeraci je přímo úměrná velikosti sídel, největšími centry dojíždky jsou Hradec Králové (téměř 24 tis. osob uvedlo ve SLDB 2011), Pardubice (20 600 osob) a s významnějším odstupem pak Chrudim (5 tis. osob), Přelouč (téměř 2 tis. osob) a Jaroměř (1600 osob). I jednotlivá centra jsou typická významnou vzájemnou dojíždkou. Zároveň je pro všechna největší sídla metropolitní oblasti typická významná dojíždka za prací i studiem do Prahy. U měst Hradec Králové, Pardubice, Chrudim, Přelouč a Jaroměř je totiž Praha na druhém místě ve vyjíždce za prací po Pardubicích či Hradci Králové.

Tento trend však znamená riziko odlivu kvalifikované pracovní síly mimo region za vyššími výdělky, neboť Pardubický i Královéhradecký kraj patří v **úrovni výše mezd** mezi kraje k těm s nižšími průměrnými mzdami. Královéhradecký kraj se nachází mezi kraji na 8. místě a Pardubický kraj na 12. místě mezi kraji (rok 2013). Zároveň trendu dojížděky za prací do Prahy nahrává výhodná dopravní poloha regionu.

Obrázek 10 Vyjížděka a dojížděka do zaměstnání a do škol (2011)

Zdroj: ČSÚ (SLDB 2011)

2.1.7 Trh práce

Práce je jako jeden ze základních výrobních faktorů nabízena a poptávána na trhu práce. Na trhu v roli nabízejícího vystupují domácnosti a v roli poptávajícího firmy. Domácnosti za svoji práci získávají mzdu. Na trhu práce se tedy ustanovuje cena práce, kterou je mzdová sazba. Jelikož pro většinu domácností představují odměny za práci jediný významný zdroj příjmu, je analýza ukazatelů trhu práce důležitým prvkem sledování socioekonomického rozvoje Hradecko-pardubické aglomerace, včetně provázání ukazatelů trhu práce na další makroekonomické ukazatele.

Ekonomická aktivita obyvatel

Ekonomicky aktivní obyvatelé představují zdroj pracovní síly v aglomeraci. Tato skupina zahrnuje osoby zaměstnané i nezaměstnané. Dle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 byl podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva v aglomeraci vyšší než v Královéhradeckém kraji, Pardubickém kraji a České republice.

Tabulka 16 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2011)

Území	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2011)	
	Počet	Podíl na celkovém obyvatelstvu území
Hradecko - pardubická aglomerace	166 252	49,5 %
Města v aglomeraci	132 586	49,5 %
Královéhradecký kraj	260 819	47,6 %
Pardubický kraj	246 779	48,2 %
ČR	5 080 573	48,7 %

Zdroj: ČSÚ

Více než 55 % ekonomicky aktivního obyvatelstva Hradecko – pardubické aglomerace je soustředěno do dvou krajských měst. Skoro 80 % je pak soustředěno do 14 obcí aglomerace se statutem města. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo aglomerace představuje 32,8 % aktivního obyvatelstva Královéhradeckého a Pardubického kraje a na aktivním obyvatelstvu ČR se podílí 3,3 %.

Tabulka 17 Podíly ekonomicky aktivního obyvatelstva (2011)

Podíly ekonomicky aktivního obyvatelstva (2011)	
(Statutární město Hradec Králové + Statutární město Pardubice) / Hradecko - pardubická aglomerace	55,3 %
Města v aglomeraci / Hradecko - pardubická aglomerace	79,8 %
Hradecko - pardubická aglomerace / Královéhradecký kraj + Pardubický kraj	32,8 %
Hradecko - pardubická aglomerace / ČR	3,3 %

Zdroj: ČSÚ

Struktura zaměstnanosti v odvětvích národního hospodářství

Hospodářskou činnost lze rozdělit do třech základních sektorů. Prvovýroba neboli primér se zaměřuje na využití přírodních zdrojů. Druhovýroba neboli sekundér zahrnuje průmysl, stavebnictví a dopravu. Všechny ostatní sektory jsou zahrnuty do tzv. obslužné sféry neboli terciéru. Z hlediska odvětví národního hospodářství převažuje v aglomeraci zaměstnanost v terciéru (56,4 %), což je vyšší podíl než na úrovni ČR (52,3 %) nebo Královéhradeckého (47,5 %) a Pardubického kraje (46,7 %). Zaměstnanost v sekundéru (30,9 %) je pod úrovní ČR (33,3 %) i kraje Královéhradeckého (36,2 %) a Pardubického (38,3 %). Zaměstnanost v priméru (2 %) je pod úrovní ČR (2,8 %) i kraje Královéhradeckého (3,6 %) a Pardubického (3,9 %).

Tabulka 18 Struktura zaměstnanosti v odvětvích národního hospodářství

Sektor	ITI (počet)	ITI (%)	ITI / Královéhradecký kraj + Pardubický kraj	ITI / ČR
Primér	3028	2 %	17,9 %	2,4 %
Sekundér	45960	30,9 %	27,4 %	3,1 %
Terciér	83863	56,4 %	39,4 %	3,6 %

Zdroj: ČSÚ

Odvětvová struktura zaměstnanosti (2013)

Při bližším pohledu na oborovou strukturu zaměstnanosti v Hradecko – pardubické aglomeraci dominuje odvětví průmyslu (23,5 %), velkoobchod (11,2 %) a sektor zdravotní/sociální péče (7,8 %). Do aglomerace je nejvíce soustředěna pracovní silou obou krajů dle odvětví CZ-NACE⁶: J – informační a komunikační činnosti, K – peněžnictví a pojišťovnictví a M - činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti, administrativní a podpůrné činnosti.

Tabulka 19 Odvětvová struktura zaměstnanosti (2013)

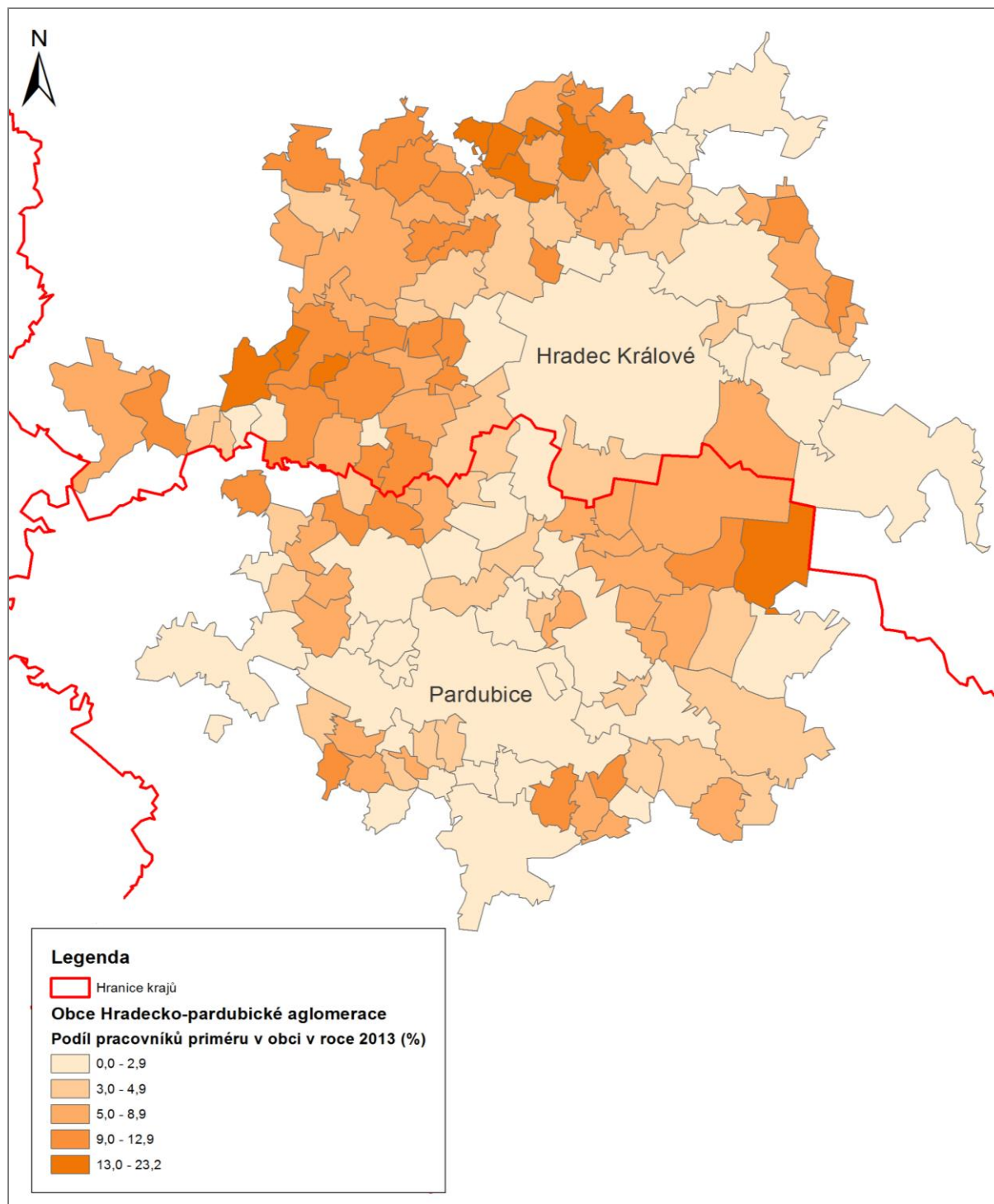
Odvětví CZ-NACE	ITI (počet)	ITI (%)	ITI / Královéhradecký kraj + Pardubický kraj	ITI / ČR
Zaměstnaní dle odvětví celkem	153540	100	33,1 %	3,4 %
A - zemědělství, lesnictví, rybářství	3028	2,0	17,9 %	2,4 %
C - průmysl	36034	23,5	26,3 %	3,1 %
F - stavebnictví	9926	6,5	32,2 %	3,2 %
G - velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	17211	11,2	38,3 %	3,7 %
H - doprava a skladování	7991	5,2	33,0 %	3,1 %
I - ubytování, stravování a pohostinství	3727	2,4	29,9 %	2,6 %
J - informační a komunikační činnosti	5630	3,7	56,2 %	4,1 %
K - peněžnictví a pojišťovnictví	5076	3,3	51,0 %	4,5 %
M - činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	11763	7,7	44,7 %	3,3 %
O - veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	10548	6,9	40,7 %	3,9 %
P - vzdělávání	9968	6,5	35,4 %	3,6 %
Q - zdravotní a sociální péče	11949	7,8	39,1 %	4,0 %
nezjištěno	15740	10,3	29,4 %	3,1 %

Zdroj: ČSÚ

⁶ Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)

Vysoký podíl zaměstnanců v průměru (nad 10 %) je především v obcích aglomerace do 400 obyvatel. Vyšších hodnot než je průměr aglomerace dosáhlo 133 obcí (91,7 % obcí aglomerace).

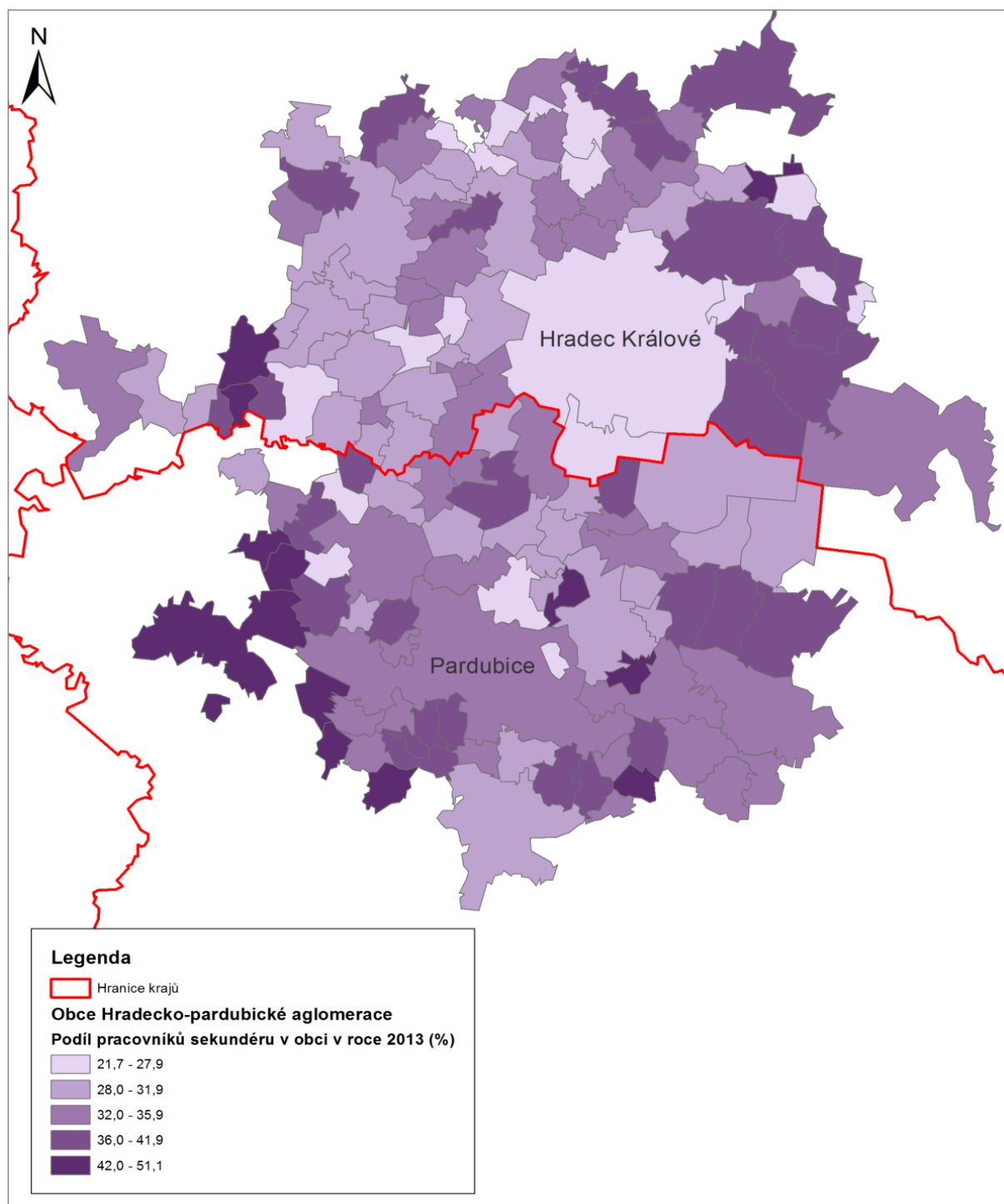
Obrázek 11 Podíl zaměstnanců v průměru v roce 2013 (%)

Zdroj: ČSÚ

Vysoký podíl zaměstnanců v sekundéru (nad průměr aglomerace 30 %) je v 96 obcích aglomerace (66 % obcí aglomerace). Z kartogramu lze vysledovat větší podíl průmyslu v pásu mezi Přeloučí a Pardubicemi a naopak nižší průmyslovost Hradce Králové.

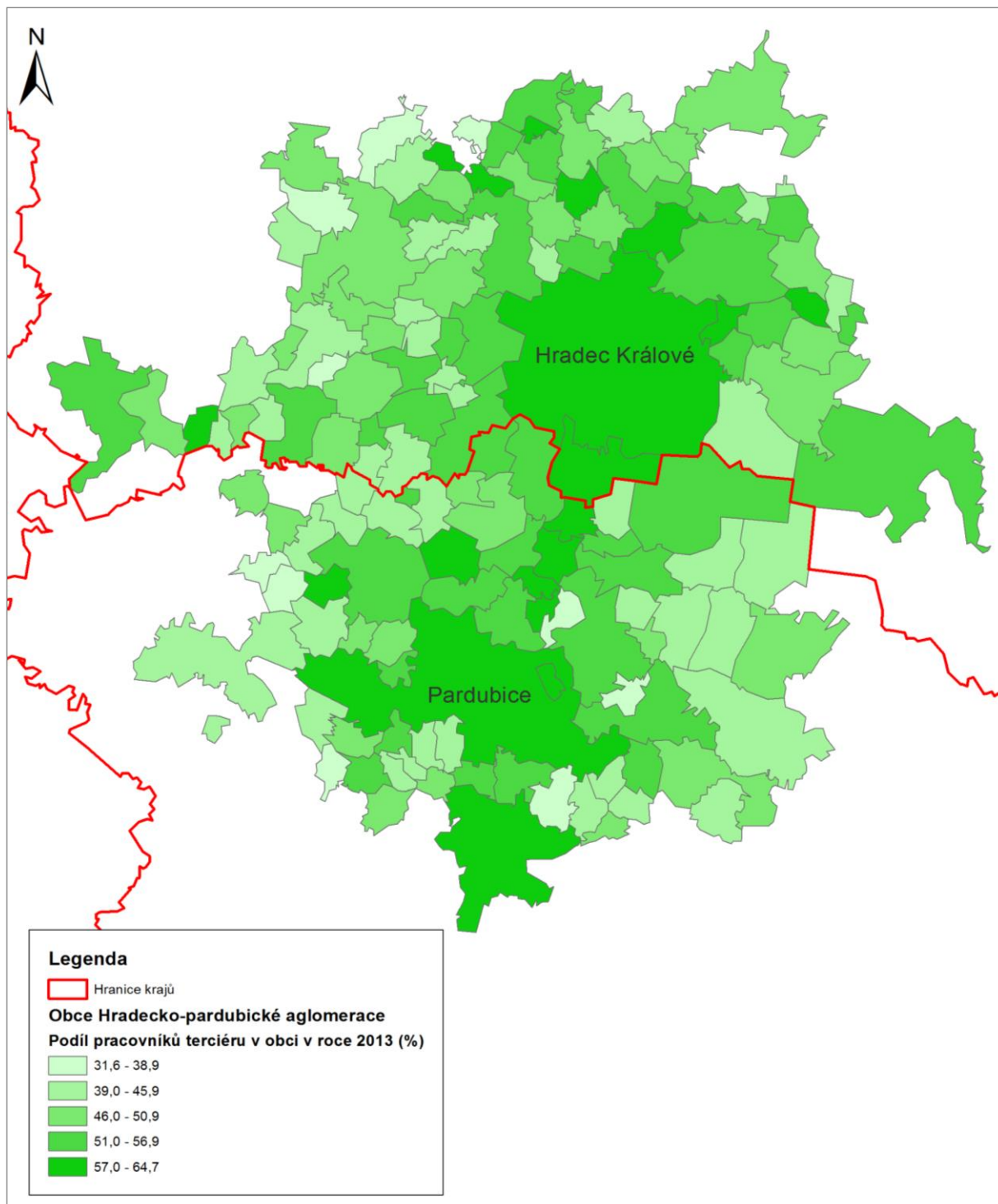
Obrázek 12 Podíl zaměstnanců v sekundéru v roce 2013 (%)

Zdroj: ČSÚ

Vysoký podíl zaměstnanců v terciéru (nad průměr aglomerace 56 %) je v 58 obcích aglomerace (40 % obcí aglomerace). Vysoký podíl služeb na zaměstnanosti je především v krajských metropolích a dalších větších sídlech aglomerace.

Obrázek 13 Podíl zaměstnanců v terciéru v roce 2013 (%)

Zdroj: ČSÚ

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je jedním ze základních indikátorů socioekonomického vývoje, který reaguje na vývoj ostatních makrodat. Na trhu práce nabízejí uchazeči o práci své schopnosti a dovednosti. Podíl nezaměstnaných osob (dříve míra registrované nezaměstnanosti) lze skladebně vyčíslit po obcích a za celou Hradecko – pardubickou aglomeraci činil v roce 2013 7,3 %, což je stejné jako hodnota za Královéhradecký kraj v daném roce. Podíl nezaměstnaných v městech aglomerace činil 7,5 % a v Pardubickém kraji pak 7,6 %. Nezaměstnanost ve všech výše uvedených regionech byla pod úrovní ČR (8,2 %). Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání osciloval pro aglomeraci, její města, Královéhradecký kraj a ČR mezi 4,4 - 4,7 %; výrazně vyšší pak byl v Pardubickém kraji (5,5 %).

Tabulka 20 Podíl nezaměstnaných osob (2013)

Území	Počet uchazečů (2013)	Podíl uchazečů absolventů (2013)	Podíl nezaměstnaných osob (2013)
Hradecko – pardubická aglomerace	16358	4,7 %	7,3 %
Města v Hradecko-pardubické aglomeraci	13180	4,5 %	7,5 %
Pardubický kraj	27206	5,5 %	7,6 %
Královéhradecký kraj	28020	4,5 %	7,3 %
Česká republika	608262	4,4 %	8,2 %

Zdroj: ČSÚ

Z 9 obcí s více než 5000 obyvateli vykazovalo podíl nezaměstnaných osob nad úrovní aglomerace pět z nich, dvě pak nad úrovní ČR (Jaroměř a Chlumeck nad Cidlinou).

Tabulka 21 Podíl nezaměstnaných osob (PNO) v obcích nad 5000 obyvatel

Id	Obec	PNO	id	Obec	PNO
1.	Jaroměř	9,6 %	6.	Přelouč	7,1 %
2.	Chlumeck nad Cidlinou	9,4 %	7.	Pardubice	6,6 %
3.	Třebechovice pod Orebem	8,1 %	8.	Holice	5,7 %
4.	Chrudim	7,9 %	9.	Týniště nad Orlicí	5,2 %
5.	Hradec Králové	7,5 %			

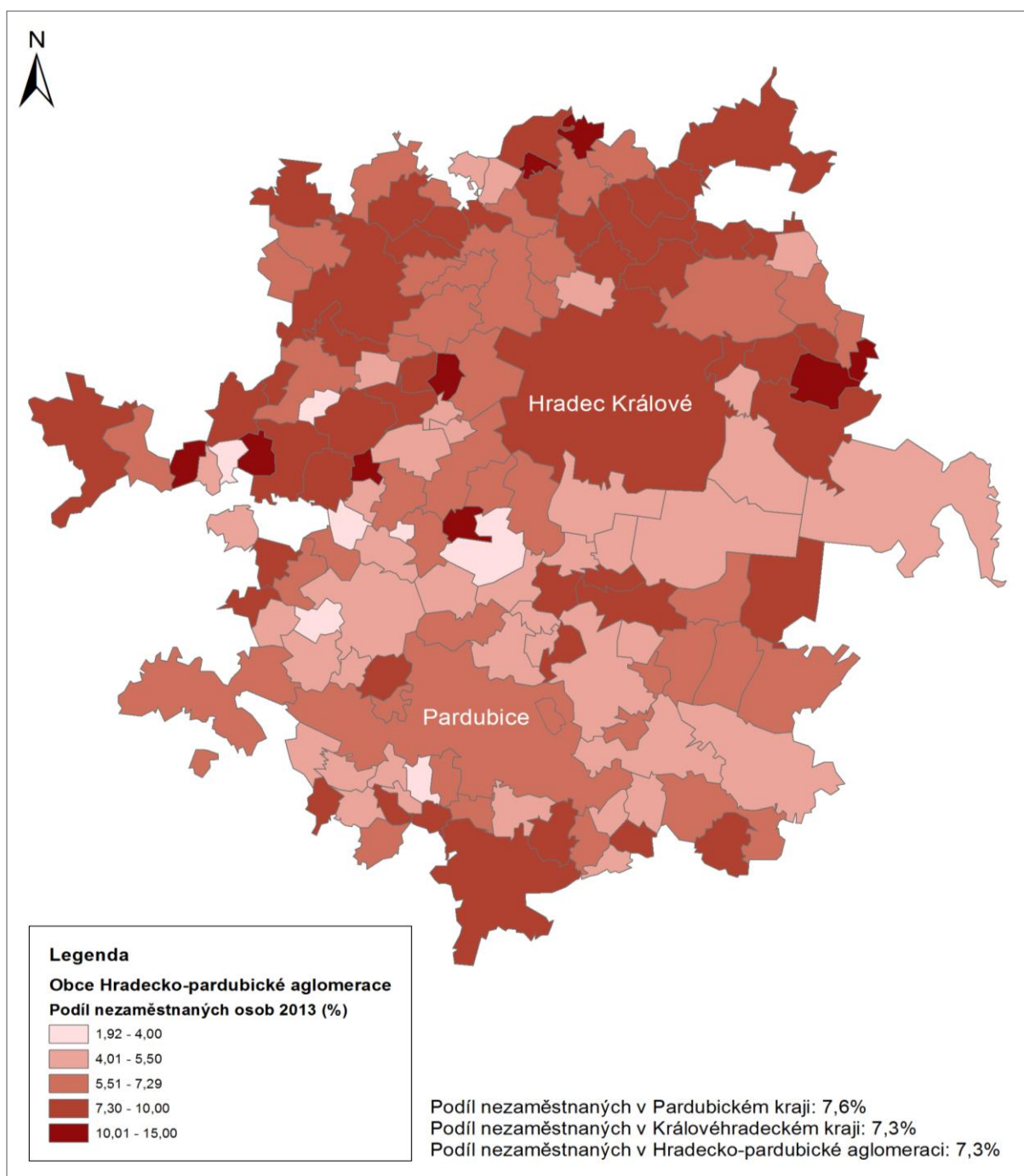
Zdroj: ČSÚ

Tabulka 22 Obce a města aglomerace s nejvyšším a nejnižším podílem nezaměstnaných osob

id	Obec	PNO	id	Obec	PNO
1.	Neratov	1,9 %	1.	Vysoký Újezd	11,5 %
2.	Puchlovice	2,5 %	2.	Vrchovnice	10,9 %
3.	Káranice	3,2 %	3.	Těchlovice	10,5 %
4.	Plch	3,2 %	4.	Syrovátka	10,6 %
5.	Čeperka	3,4 %	5.	Stará Voda	13,5 %
6.	Rohoznice	3,5 %	6.	Skalice	10,0 %
7.	Třebosice	3,7 %	7.	Podůlšany	10,5 %
8.	Spojil	3,9 %	8.	Obědovice	10,9 %
9.	Ostřešany	4,0 %	9.	Lužany	14,7 %
10.	Libřice	4,0 %	10.	Jeníkovice	10,6 %

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 14 - Podíl nezaměstnaných osob v aglomeraci 2013 (%)

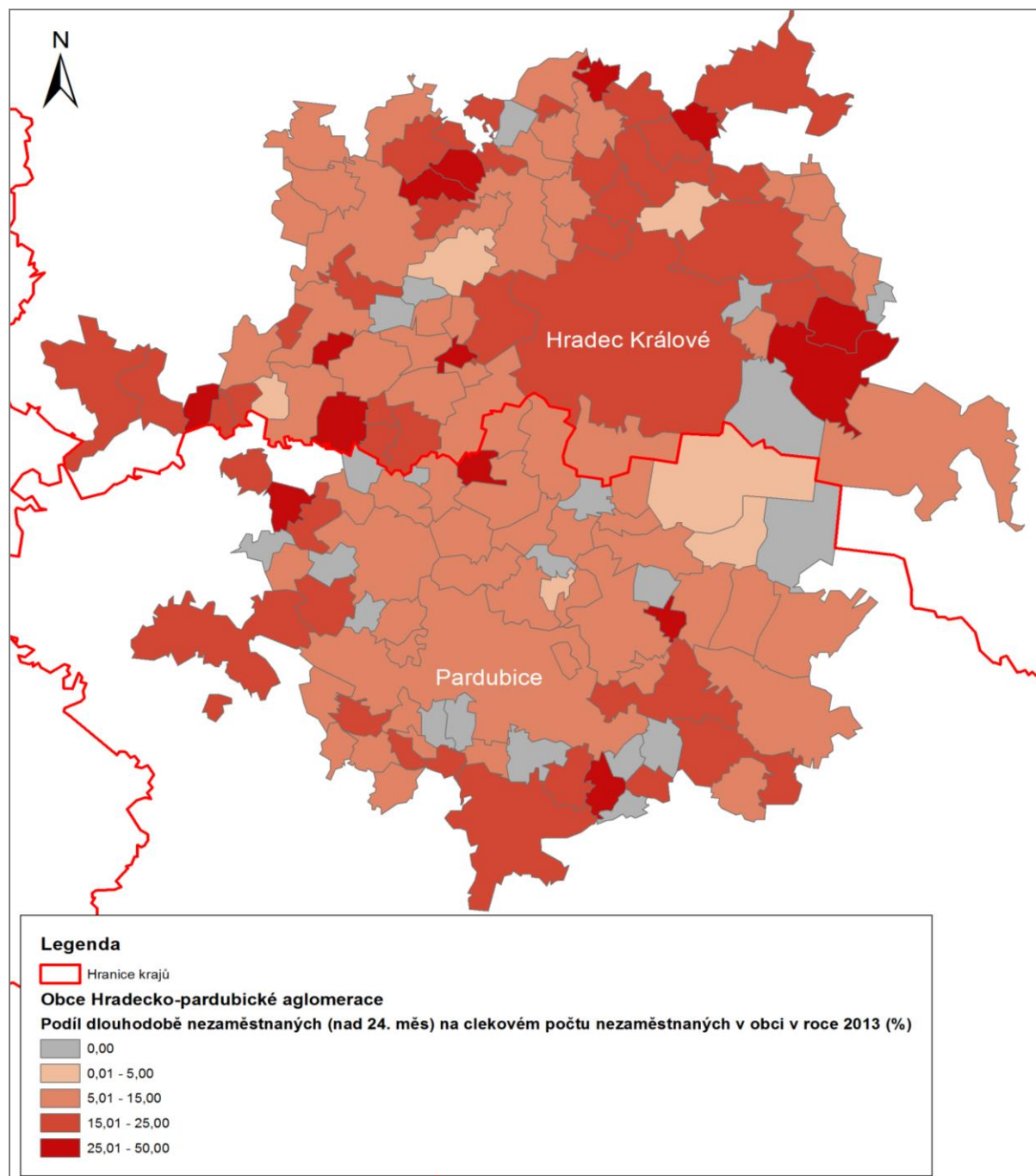

Zdroj: ČSÚ, MPSV

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání (2013)

Podíl nezaměstnaných, kteří jsou v evidenci déle než 24 měsíců, na celkovém počtu uchazečů činil pro celou Hradecko – pardubickou aglomeraci 16,39 %. Vyšší podíl vykazovalo 51 obcí aglomerace (35 % všech obcí aglomerace), z čehož bylo 5 měst s více než 5 000 obyvateli. 94 obcí aglomerace (65 % všech obcí aglomerace) vykazovalo nižší podíl, z čehož byla 4 města s více než 5 000 obyvateli.

Obrázek 15 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání (2013)

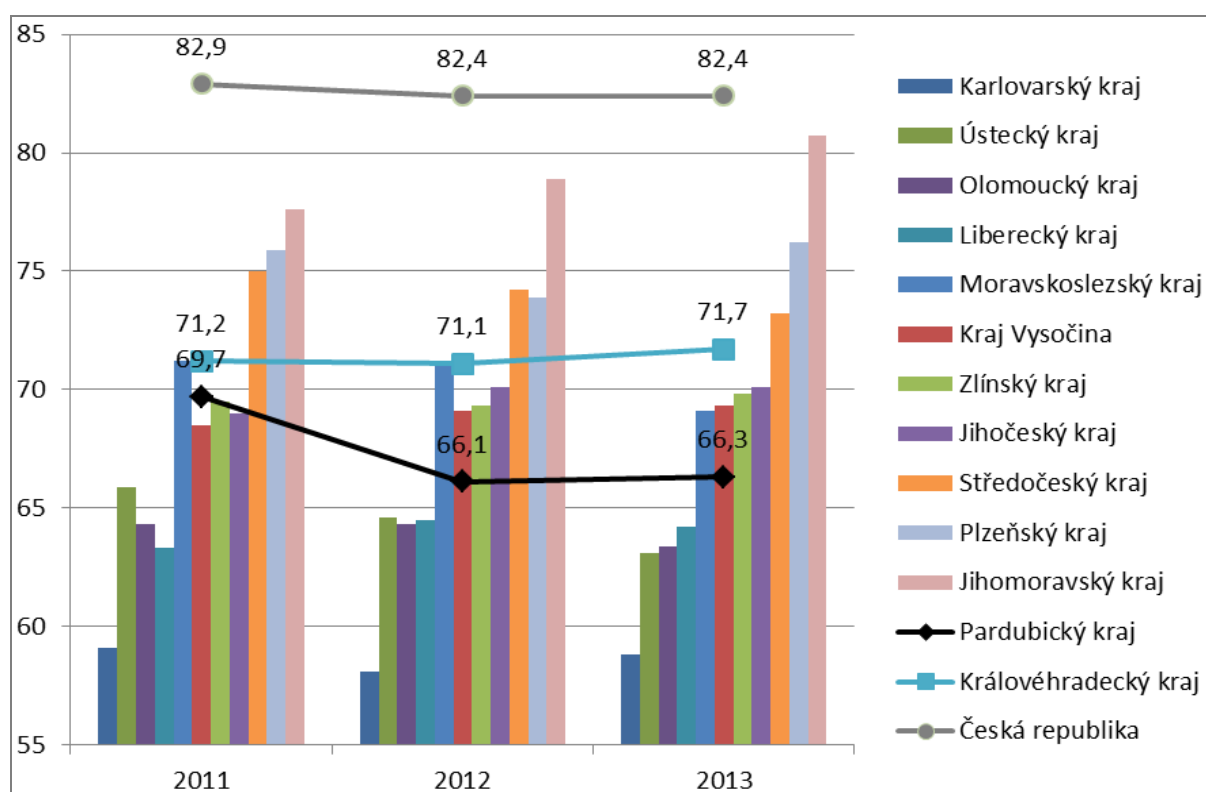

Zdroj: ČSÚ, MPSV

2.1.8 Ekonomika

Makroekonomická výkonnost území aglomerace je odvozena od hodnot obou krajů do kterých zasahuje a je vyjádřena hrubým domácím produktem na 1 obyvatele ve standardech kupní síly (PPS - Purchasing Power Standards), což jsou jednotky umělé společné měny, přepočtené přes platné koeficienty vydávané Eurostatem, v nichž se vylučují rozdíly v cenové úrovni mezi zeměmi a umožňují tak mezinárodního porovnání. Tento ukazatel je také používán pro mapování míry konvergence ekonomiky k průměru zemí EU. V posledních třech letech výkon Královéhradeckého kraje rostl a udržoval si stabilní 4. pozici v mezikrajském srovnání. Výkon Pardubického kraje klesal ze 4. pozice v roce 2011 na 9. pozici v následujících letech. Oba kraje konvergovaly méně, než činil průměr za Českou republiku. V roce 2013 se Královéhradecký kraj podílel na HDP ČR 4,6 % a Pardubický kraj 3,9 %. Průměr zemí EU28 je roven 100 a ukazatel je uváděn v %.

Graf 11 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v PPS, EU 28 = 100

Zdroj: ČSÚ

Hrubá přidaná hodnota v běžných cenách 2013 dle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE

Odvětovou strukturu ekonomické výkonnosti aglomerace lze opět pouze odvodit od dostupných dat na regionální úrovni. Struktura hrubé přidané hodnoty, jako sumy hodnot veškerých nově vytvořených výrobků a služeb mínus hodnot veškerých výrobků a služeb spotřebovaných formou mezispotřeby, ukazuje na dominanci zpracovatelského průmyslu v obou krajích. Dalšími významnými sektory v obou krajích jsou shodně: obchod, doprava, ubytování, pohostinství a veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče. V tabulce jsou zeleně označeny sektory s podílem vyšším, než je podíl na úrovni ČR (k výše uvedeným oborům ještě např. vyšší podíl zemědělství a lesnictví).

Tabulka 23 Hrubá přidaná hodnota v běžných cenách 2013 dle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE

Odvětví	CZ-NACE	Česká republika	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj
Zemědělství, lesnictví a rybářství	A	2,6%	4,4%	4,1%
Průmysl, těžba a dobývání	B+C+D+E	31,1%	39,5%	38,0%
<i>z toho zpracovatelský průmysl</i>	C	24,9%	34,2%	33,5%
Stavebnictví	F	5,6%	5,1%	5,6%
Obchod, doprava, ubytování a pohostinství	G+H+I	18,1%	15,1%	16,6%
Informační a komunikační činnosti	J	5,0%	3,0%	3,1%
Peněžnictví a pojišťovnictví	K	4,8%	3,2%	3,2%
Činnosti v oblasti nemovitostí	L	9,0%	8,0%	8,5%
Profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti	M+N	6,6%	3,9%	3,8%
Veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče	O+P+Q	15,0%	15,7%	15,2%
Ostatní činnosti	R+S+T+U	2,3%	2,0%	1,8%
Celkem		100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: ČSÚ

Organizační struktura ekonomických subjektů

Míra podnikatelské aktivity odráží počet ekonomických subjektů na 1000 obyvatel daného území. Aktivita v území aglomerace je vyšší než hodnota v obou krajích i hodnota za celou Českou republiku, což naznačuje vyšší koncentraci podnikatelských subjektů do území aglomerace.

Tabulka 24 Míra podnikatelské aktivity 2013

Území	Míra podnikatelské aktivity v roce 2013
Hradecko - pardubická aglomerace	144,4
Královéhradecký kraj	136,1
Pardubický kraj	121,5
ČR	139,9

Zdroj: ČSÚ

Ekonomické subjekty dle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE

Na území Hradecko-pardubické aglomerace bylo k 31.12.2013 zaregistrováno 48 404 subjektů se zjištěnou aktivitou. Více než 80 % z nich je registrováno ve městech aglomerace. V území aglomerace je zaregistrováno 35,1 % všech ekonomických subjektů Královéhradeckého a Pardubického kraje. Podíváme-li se na strukturu registrovaných subjektů podle klasifikace převažujících ekonomických činností v roce 2013, shledáme, že významně je zastoupen segment G – velkoobchod/maloobchod, M – profesní, vědecké a technické činnosti (odráží zasedlení vysokých škol v aglomeraci), C - zpracovatelský průmysl a F - stavebnictví. Do měst v rámci aglomerace je pak nejvíce koncentrován segment Q – zdravotní a sociální péče, L – peněžnictví a pojišťovnictví a M – profesní, vědecké a technické činnosti. V rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje se pak do území aglomerace nejvíce koncentrují segmenty L- činnost v oblasti nemovitostí, M - profesní,

vědecké a technické činnosti, N – administrativní a podpůrné činnosti a konečně J – informační a komunikační činnosti. Zeleně jsou v tabulce označeny vždy nejvyšší čtyři hodnoty.

Tabulka 25 Ekonomické subjekty dle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE (2013)

CZ- NACE	ITI	ITI (%)	Města ITI	Města ITI / ITI	ITI/kraje	ITI/ČR
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	1916	4,0	1103	57,6 %	21,9 %	2,7 %
B Těžba a dobývání	13	0,0	10	76,9 %	35,1 %	2,8 %
C Zpracovatelský průmysl	6165	12,7	4672	75,8 %	32,9 %	3,6 %
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	489	1,0	336	68,7 %	29,9 %	4,1 %
E Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi	232	0,5	179	77,2 %	36,1 %	3,5 %
F Stavebnictví	5995	12,4	4516	75,3 %	31,6 %	3,3 %
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	8917	18,4	7406	83,1 %	37,0 %	3,3 %
H Doprava a skladování	1352	2,8	996	73,7 %	35,7 %	3,2 %
I Ubytování, stravování a pohostinství	2108	4,4	1724	81,8 %	28,5 %	3,0 %
J Informační a komunikační činnosti	1033	2,1	878	85,0 %	46,1 %	3,0 %
K Peněžnictví a pojišťovnictví	2326	4,8	1869	80,4 %	36,1 %	3,7 %
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1798	3,7	1664	92,5 %	47,0 %	2,3 %
M Profesní, vědecké a technické činnosti	6684	13,8	5820	87,1 %	46,3 %	3,4 %
N Administrativní a podpůrné činnosti	739	1,5	628	85,0 %	44,5 %	2,9 %
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	301	0,6	74	24,6 %	16,3 %	2,4 %
P Vzdělávání	959	2,0	815	85,0 %	36,0 %	3,4 %
Q Zdravotní a sociální péče	1048	2,2	970	92,6 %	38,3 %	3,7 %
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1243	2,6	1048	84,3 %	37,6 %	3,8 %
S Ostatní činnosti	3647	7,5	2977	81,6 %	33,7 %	3,6 %
T Činnosti domácností jako zaměstnavatelů	0	0,0	0			
U Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů	0	0,0	0			
Nezařazeno	1439	3,0	1183	82,2 %	37,3 %	3,3 %
Počet subjektů se zjištěnou aktivitou celkem	48404	100	38868	80,3 %	35,1 %	3,3 %

Zdroj: ČSÚ

Ekonomické subjekty dle právní formy

Z hlediska právní formy tvoří většinu ekonomických subjektů v aglomeraci živnostníci (59,7 %), obchodní společnosti (18,4 %) a svobodná povolání (11 %). Kromě zemědělských podnikatelů je více než 80 % všech právních forem koncentrováno v rámci aglomerace do měst. V aglomeraci sídlí skoro polovina všech obchodních společností a družstev z Královéhradeckého a Pardubického kraje.

Tabulka 26 Subjekty dle právní formy (2013)

Právní forma	ITI	ITI (%)	Města v ITI	Pardubický kraj	Královéhradecký kraj	ČR	Města v ITI / ITI	ITI kraje /	ITI / ČR
Státní organizace	346	0,7	274	701	695	11051	79,2 %	24,8 %	3,1 %
Obchodní společnosti	8921	18,4	7817	8584	10321	300120	87,6 %	47,2 %	3,0 %
Družstevní organizace	361	0,7	327	360	438	11900	90,6 %	45,2 %	3,0 %
Živnostníci	28921	59,7	22684	39774	47637	863038	78,4 %	33,1 %	3,4 %
Svobodná povolání	5324	11,0	4407	6805	7656	140974	82,8 %	36,8 %	3,8 %
Zemědělství podnikatelé	719	1,5	308	1598	2118	28689	42,8 %	19,3 %	2,5 %
Ostatní	3812	7,9	3051	4884	6275	115157	80,0 %	34,2 %	3,3 %
Celkem	48404	100	38868	62706	75140	1 470 929	x	x	x

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 27 Největší zaměstnavatelé se sídlem na území Hradecko – pardubické aglomerace (květen 2015)

Název firmy	Obec	CZ-NACE převažující	Počet pracovníků
Fakultní nemocnice Hradec Králové	Hradec Králové	Ústavní zdravotní péče	5000 - 9999
Lesy České republiky, s.p.	Hradec Králové	Těžba dřeva	3000 - 3999
ČEZ Distribuční služby, s.r.o.	Hradec Králové	Opravy elektrických zařízení	2500 - 2999
Foxconn CZ, s.r.o.	Pardubice	Výroba počítačů a periferních zařízení	2500 - 2999
Pardubická krajská nemocnice, a.s.	Pardubice	Ústavní zdravotní péče	2000 - 2499
Kiekert-CS, s.r.o.	Přelouč	Výroba ostatních strojů pro speciální účely j. n.	1500 - 1999
Rubena a. s.	Hradec Králové	Výroba ostatních pryžových výrobků	1500 - 1999
Synthesia, a.s.	Pardubice	Výroba barviv a pigmentů	1500 - 1999
Arrow International CR, a.s.	Hradec Králové	Výroba lékařských a dentálních nástrojů a potřeb	1000 - 1499
JIP východočeská, a.s.	Pardubice	Nespecializovaný velkoobchod s potravinami, nápoji a tabákovými výrobky	1000 - 1499
Marius Pedersen, a.s.	Hradec Králové	Sběr odpadů, kromě nebezpečných	1000 - 1499
Univerzita Pardubice	Pardubice	Terciární vzdělávání	1000 - 1499
Arriva Východní Čechy, a.s.	Chrudim	Městská a příměstská pravidelná pozemní osobní doprava	500 - 999
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	Pardubice	Životní pojištění	500 - 999
Enter-Prise PS, s.r.o.	Pardubice	Ostatní technické zkoušky a analýzy	500 - 999
Explosia, a.s.	Pardubice	Výroba výbušnin	500 - 999
Karsit Holding, s.r.o.	Jaroměř	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla, kromě motocyklů	500 - 999
M - Silnice, a.s.	Pardubice	Výstavba silnic a dálnic	500 - 999

Panasonic Automotive Systems Czech, s.r. o.	Pardubice	Výroba spotřební elektroniky	500 - 999
Povodí Labe, s.p.	Hradec Králové	Shromažďování, úprava a rozvod vody	500 - 999
Statutární město Hradec Králové	Hradec Králové	Všeobecné činnosti veřejné správy	500 - 999
Statutární město Pardubice	Pardubice	Všeobecné činnosti veřejné správy	500 - 999
Univerzita Hradec Králové	Hradec Králové	Terciární vzdělávání	500 - 999
Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje	Pardubice	Ostatní činnosti související se zdravotní péčí j. n.	500 - 999
Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje	Hradec Králové	Ostatní činnosti související se zdravotní péčí j. n.	500 - 999

Zdroj: Albertina – firemní monitor. U ukazatel počtu pracovníků je využito standardního vyjádření pomocí intervalu.

2.1.9 Výzkum, vývoj a inovace

Analytické závěry Strategie ITI Hradecko – pardubické aglomerace pro oblast výzkumu, vývoje a inovací (dále jen VaVal) vycházejí ze Strategie inteligentní specializace ČR⁷ a jejich krajských příloh za Královéhradecký a Pardubický kraj⁸. RIS3 strategie identifikovaly cíle a domény pro rozvoj výzkumného a inovačního systému ČR a jejich krajů. Tato kapitola obsahuje zásadní závěry z výše zmíněných dokumentů, které jsou relevantní pro Hradecko – pardubickou aglomeraci.

Výdaje na výzkum a vývoj

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v obou krajích aglomerace mají v absolutních objemech rostoucí tendenci, ale v relativním mezikrajském vyjádření podíl obou krajů na výdajích za celou ČR klesá.

Tabulka 28 Celkové výdaje na výzkum a vývoj v ČR (2008–2013)

Kraj	mil. Kč – běžné ceny						struktura					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkem	49 872	50 875	52 974	62 753	72 360	77 853	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Praha	22 481	20 906	20 998	23 180	25 337	26 037	45 %	41 %	40 %	37 %	35 %	33 %
Středočeský	5 632	5 649	5 956	6 234	6 090	9 691	11 %	11 %	11 %	10 %	8 %	12 %
Jihočeský	1 967	2 123	2 116	2 169	2 570	2 549	4 %	4 %	4 %	3 %	4 %	3 %
Plzeňský	1 767	1 599	2 295	3 130	3 779	4 133	4 %	3 %	4 %	5 %	5 %	5 %
Karlovarský	98	92	106	124	204	115	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Ústecký	808	652	696	784	1 118	1 077	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %
Liberecký	1 517	1 329	1 449	1 861	2 850	2 365	3%	3%	3%	3%	4%	3%
Královéhradecký	1 213	1 651	1 568	1 675	1 599	1 877	2 %	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %
Pardubický	1 916	1 866	2 113	2 470	2 781	2 687	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	3 %
Vysočina	698	646	743	780	929	1 159	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %

⁷ <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/ris3-strategie-cr>

⁸ <http://www.cirihk.cz/ris3.html>

Jihomoravský	6 047	8 127	8 411	11 170	14 654	16 360	12 %	16 %	16 %	18 %	20 %	21 %
Olomoucký	1 433	1 620	1 599	2 126	3 558	3 057	3 %	3 %	3 %	3 %	5 %	4 %
Zlínský	1 633	1 583	1 809	2 109	2 313	2 003	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %
Moravskoslezský	2 661	3 030	3 114	4 941	4 578	4 743	5 %	6 %	6 %	8 %	6 %	6 %

Zdroj: ČSÚ

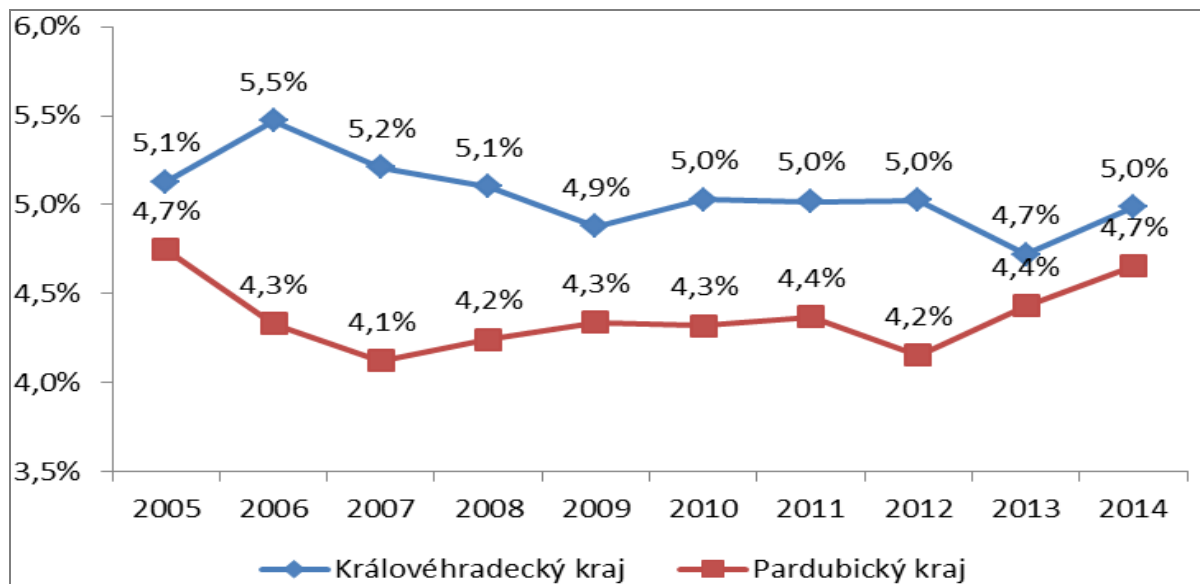
V relativním vyjádření výdajů na výzkum a vývoj jako podílu na HDP daného kraje dosáhl Královéhradecký kraj 1 % (11. pozice v mezikrajském srovnání) a Pardubický kraj 1,86 % (5. pozice v mezikrajském srovnání). Nejvyšších hodnot dosáhl Jihomoravský kraj (3,67 %), Praha (2,56 %) a Středočeský kraj (2,16 %).

Výzkumní pracovníci

Královéhradecký kraj se v roce 2013 podílel na počtu výzkumných pracovníků ČR vyjádřeném přepočtem na celé úvazky (FTE) z 2,6 % (10. pozice v mezikrajském srovnání) a Pardubický kraj 3,8 % (7. pozice v mezikrajském srovnání).

Zaměstnaní ve vědeckých a technických zaměstnáních (HRSTO⁹) jsou osoby, které vykonávají svojí pracovní činnost v rámci vědeckých, lékařských a dalších specializovaných (CZ-ISCO hlavní třída 2 – Specialisté) nebo technických zaměstnání (CZ-ISCO hlavní třída 3 – Techničtí a odborní pracovníci), které jsou jejich hlavním zdrojem pracovních příjmů. Dlouhodobý podíl obou krajů na počtu zaměstnaných za celou ČR osciluje kolem 5 % pro Královéhradecký kraj a 4,5 % pro Pardubický kraj. V posledních třech letech sledovaného období podíl mírně roste, ale v mezikrajském srovnání patří Královéhradeckému kraji dlouhodobě 8. pozice a Pardubickému kraji až 11. pozice.

Graf 12 Podíl na počtu zaměstnaných ve vědeckých a technických zaměstnáních (HRSTO) v ČR (2005-2013)

Zdroj: ČSÚ

⁹ Human Resources in Science and Technology - Occupation

Strukturální mzdové statistiky pro kategorii „Specialisté v oblasti vědy a techniky“ ukazují na velmi nízkou úroveň průměrné hrubé měsíční mzdy pro oba kraje aglomerace.

Tabulka 29 Průměrná hrubá měsíční mzda kategorie CZ-ISCO21v Kč (2013)

Kraj	CZ-ISCO 21 Specialisté v oblasti vědy a techniky
Hl. m. Praha	46 482
Středočeský kraj	44 393
Ústecký kraj	40 542
Plzeňský kraj	40 226
Liberecký kraj	39 162
Zlínský kraj	38 651
Jihomoravský kraj	38 192
Vysočina	37 879
Karlovarský kraj	37 832
Moravskoslezský kraj	36 134
Jihočeský kraj	35 613
Olomoucký kraj	35 336
Pardubický kraj	35 009
Královéhradecký kraj	31 755

Zdroj: ČSÚ

Významné projekty OP VaVPI

V území aglomerace nebyl realizován v období 2007-2013 žádný projekt Evropského centra excelence ani Regionálního VaV centra z první dvou prioritních os Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. V rámci třetí osy zaměřené na komercializaci a popularizaci výzkumu a vývoje a čtvrté osy zaměřené na infrastrukturu pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem byly realizovány následující projekty:

Tabulka 30 Projekty realizované v území aglomerace z OP Výzkum a vývoj pro inovace v období 2007-2013

PO	Název	Nositel	Celková dotace (Kč)
PO3	Digitální planetárium v Hradci Králové	Královéhradecký kraj	104 673 499,00
PO3	Centrum transferu technologií a znalostí UPa	Univerzita Pardubice	46 833 204,00
PO3	Centrum transferu biomedicínských technologií HK	Fakultní nemocnice Hradec Králové	24 666 900,00

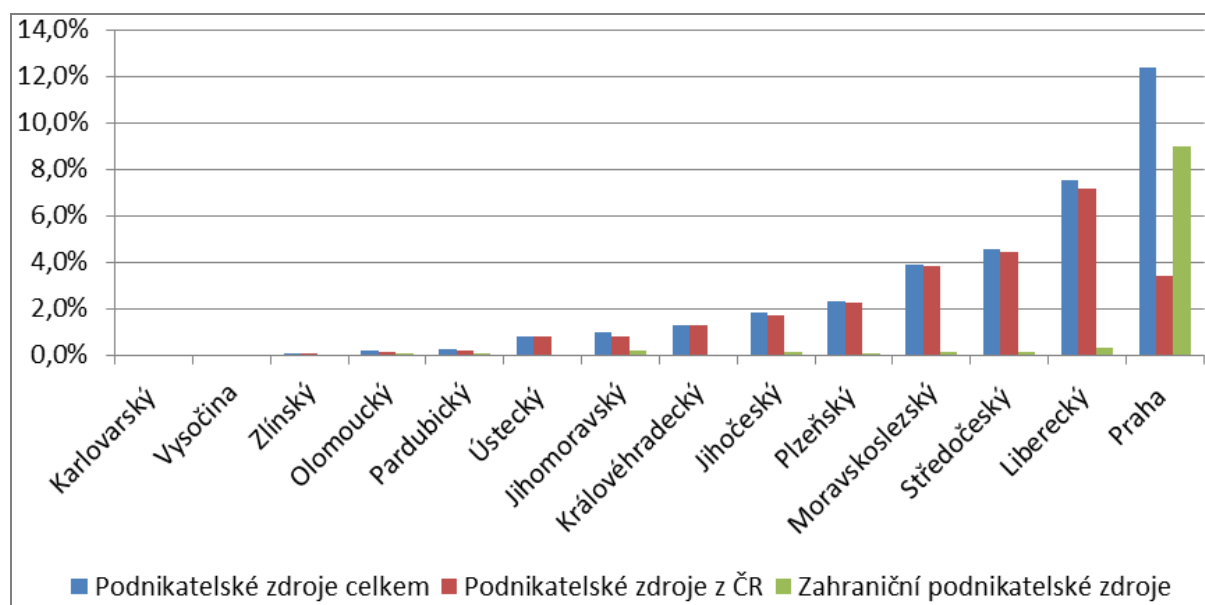
PO3	Chemické elektronické informační zdroje pro VaV	Univerzita Pardubice	114 708 479,00
PO3	Podpora pre-seed aktivit UK mimo Prahu	Univerzita Karlova v Praze	29 387 335,00
PO3	Pre-seed aktivity Fakultní nemocnice H. Králové	Fakultní nemocnice Hradec Králové	13 995 772,00
PO3	Podpora pre-seed aktivit UK mimo Prahu II	Univerzita Karlova v Praze	26 286 693,00
PO4	Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum – UNIT	Univerzita Pardubice	240 923 690,00
PO4	Výukové a výzkumné centrum v dopravě	Univerzita Pardubice	266 731 258,00
PO4	Výukové a výzkumné centrum Univerzity Karlovy v Hradci Králové	Univerzita Karlova v Praze	398 105 629,00
PO4	CEMNAT - Centrum materiálů a nanotechnologií	Univerzita Pardubice	96 230 063,00
PO4	VAP Výukový areál Polabiny	Univerzita Pardubice	79 248 800,00
PO4	Modernizace budovy teoret. ústavů LFHK UK v HK	Univerzita Karlova v Praze	66 601 669,00
PO4	Revitalizace infrastruktury na FaF UK v HK	Univerzita Karlova v Praze	85 720 851,00

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Spolupráce mezi podnikatelským, vládním a vysokoškolským sektorem

ČSÚ svým pravidelným šetřením poskytuje zajímavou statistiku struktury výdajů na výzkum a vývoj v ČR, která odráží spolupráci mezi jednotlivými sektory provádění. Pokud se podíváme, kolik procent výdajů vysokých škol a vládního sektoru, tvořeného převážně Akademií věd ČR, financují firmy ze svých zdrojů, dojdeme k velmi diversifikovaným údajům. Spolupráce může nejčastěji nabývat podob smluvního nebo kolaborativního výzkumu a poskytování služeb. Nad průměrem ČR (6,7 %) je pouze Praha a Liberecký kraj. Královéhradecký kraj obsadil sedmou pozici (1,3 %) a Pardubický kraj desátou pozici (0,2 %).

Graf 13 Podíl výdajů na výzkum a vývoj vládního a vysokoškolského sektoru financovaných podnikatelským sektorem (2013)

Zdroj: ČSÚ

Podpůrné organizace výzkumu, vývoje a inovací

V segmentu podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací je v aglomeraci deficit kapacit. Výzkumné organizace v území rozšířily týmy center transferu technologií a zapojily se aktivně do komercializačních projektů typu pre-seed. V Královéhradeckém kraji působí Technologické centrum Hradec Králové o.p.s., území Pardubického kraje bohužel není obsluhováno žádným vědecko-technickým parkem nebo podnikatelským inkubátorem. Také regionální rozvojové agentury¹⁰ obou dotčených krajů se některými svými činnostmi věnují podpoře regionálního výzkumného a inovačního systému. Popularizaci vědy se v aglomeraci nejvíce věnuje nové Digitální planetárium v Hradci Králové¹¹ a Hvězdárna barona Artura Krause v Pardubicích¹².

Klíčové charakteristiky Královéhradeckého kraje

Regionální inovační a výzkumný systém Královéhradeckého kraje je svými parametry v rámci ČR na průměrné úrovni. Akademická sféra je zaměřena především na zdravotnický výzkum (lékařské obory, vývoj léčiv), s důležitým podoborem ve formě vojenského výzkumu, a dále na zemědělský výzkum a ICT. V menší míře je skrze pobočky veřejných výzkumných organizací zastoupen výzkum v oblasti gnotobiotiky, lesnictví, radiační ochrany a živočišné výroby. Výzkumné organizace spolupracují v regionu s několika podniky, které působí ve shodných oborech, ve kterých si našly specifické niky a vykazují vysokou výzkumnou/inovační aktivitu. Těchto firem je v kraji přítomno podkritické množství (ve smyslu podílu na krajských

¹⁰ Centrum investic, rozvoje a inovací (www.cirihk.cz), Regionální rozvojová agentura pardubického kraje (www.rrapk.cz)

¹¹ <http://www.astrohk.cz>

¹² <http://www.astropardubice.cz>

podnikových výdajích na výzkum a vývoj nebo na regionálním exportu), což vede ke spolupráci krajských výzkumných organizací s firmami především mimo Královéhradecký kraj. Objem spoluprací (vyjádřený počtem společných projektů) v kraji i mimo něj se ale postupně zvyšuje s tím, jak je kladen vyšší důraz na aplikační potenciál výzkumných výsledků, rozvoj služeb transferu technologií a hledání mezioborových spoluprací.

Identifikovaným problémem je nízký počet inovujících podniků. Podíl inovujících podniků na celkovém počtu podniků v kraji je v Královéhradeckém kraji velice nízký (ČSÚ 2014). Dosahuje druhé nejhorší úrovně (34,4%) hned po Karlovarském kraji. Mírně převažuje podíl podniků s technickou inovací.

Ve firemní sféře je podstatná část výzkumných a vývojových aktivit realizována podniky pod zahraniční kontrolou střední a větší velikosti v oborech ICT, automotive a strojírenství. Mnoho podniků pod zahraniční kontrolou se ale stále soustředí na aktivity s nižší přidanou hodnotou v nižších patrech hodnotového řetězce. Některé se snaží o upgrading (vývojové nebo konstrukční aktivity schválené mateřskou organizací k realizaci v ČR) v rámci řetězce (např. výroba automobilů a jejich dílů nebo výroba pryžových komponent). Velké podniky pod domácí kontrolou s výdaji na výzkum a vývoj jsou přítomny v oborech jako je textilní průmysl, strojírenství mimo automotive, ICT, obalové technologie nebo elektronika. Malé a střední podniky realizující výzkum a vývoj jsou převážně pod domácí kontrolou, ale jejich výdaje na výzkum a vývoj jsou nižší. Obecně podniky v kraji málo spolupracují s krajskými výzkumnými organizacemi buď z důvodu různého oborového zaměření, nebo nemají strategii založenou na VaV, ale spíše na zvyšování produktivity a spolupracovat s výzkumnými organizacemi tak de facto nepotřebují.

Aktivněji je tak realizována spolupráce se středními školami (z důvodu poptávky po zaměstnancích spíše se středním vzděláním) než s vysokými školami v kraji, jelikož zde nejsou přítomny vysokoškolské obory technického směru.

Zprostředkující subjekty jsou zastoupeny dvěma vědeckotechnickými parky¹³ a nově vzniklým Centrem pro transfer biomedicínských technologií; v kraji má sídlo mnoho aktivních klastrů (obaly, kámen, IT), jejichž členové také vyvíjejí výzkumné aktivity. Některé firmy jsou zapojeny do klastrů se sídlem mimo kraj.

Zároveň na regionální výzkumný systém může negativně působit hrozba odlivu pracovníků výzkumu a vývoje mimo kraj; především do nově budovaných výzkumných center veřejného i privátního charakteru. Udržení, rozvoj a příchod kvalitních lidských zdrojů v regionu se jeví do budoucna jako klíčové.

Internacionalizace krajských výzkumných organizací vyjádřená mírou zapojení do mezinárodních výzkumných programů je stále nízká, protože internacionalizace regionálního výzkumu v rámci 7. rámcového programu probíhá především v soukromém sektoru (nejvyšší podíl na krajských výdajích v mezikrajském srovnání) a zaměřuje se hlavně na nové technologie, materiály a zemědělství. Možnosti mezinárodních programů nejsou subjekty v kraji plně využívány (malá informovanost, náročný projektový management v angličtině, celoevropská konkurence), jelikož se na hrubých krajských výdajích na VaV podílí cca 1%.

¹³ Technologické centrum Hradec Králové, o.p.s. a CTTV - Centrum textilních technologií a vzdělávání, odštěpný závod INOTEX, spol. s r.o.

Podíl žadatelů z kraje na schváleném počtu projektů programů OP PI, MPO TIP a TAČR ALFA je průměrný. Konkrétně v mezikrajském srovnání OPPI Inovace 5. pozice, OPPI ICT a strategické služby 7. pozice, MPO TIP 7. pozice, TAČR ALFA 9. pozice a OPPI Potenciál 11. pozice. Nejvíce prostředků z fondů Evropské unie plynulo do odvětví strojírenství, biomedicíny a textilního průmyslu.

Nízká míra komercializace výsledků krajských výzkumných organizací se odráží v celkově nízkém počtu patentů uděleným veřejným vysokým školám (10. pozice) v období 1994-2014. Nejvyšší patentovou úspěšnost dosáhly podnikatelské subjekty (6. pozice). Obecně se přihlašovatelé z kraje podíleli na počtu patentů platných v ČR k 31.12.2014 ze 4,3 % (7. pozice). Pro úplnost je potřeba uvést, že vlastní aktivita patentování nemá univerzální vypovídací hodnotu neboť má různou důležitost dle oboru. V některých oborech je míra patentování nižší z důvodu snahy o utajení informací v rámci možného konkurenčního boje.

Klíčové charakteristiky Pardubického kraje

Regionální inovační a výzkumný systém Pardubického kraje je svými parametry v rámci ČR na průměrné úrovni. Aktivita firemního výzkumu, vývoje a inovací jsou soustředěny převážně v Pardubicích ve velkých průmyslových firmách. Dalšími centry inovačního podnikání jsou Lanškroun, Vysoké Mýto, Ústí nad Orlicí a Letohrad. Výzkumu a vývoji se věnuje také Univerzita Pardubice, jediná vysokoškolská instituce univerzitního typu v kraji.

Systém těží z historického zaměření akademické sféry na chemii, elektrotechniku a od poloviny 90. let také na dopravu (Univerzita Pardubice), což je podpořeno působením privátních VaV organizací a podniků s vysokým podílem VaV, a to jak v „tradičních“ oblastech jako je chemie nebo radiotechnika tak i v nových progresivních oblastech jako jsou bionanotechnologie. V kraji působí také výzkumná organizace v textilním průmyslu a strojírenství.

Z hlediska mezinárodní excelence veřejného výzkumu převažují v kraji výzkumné organizace z odvětví chemie. Výzkumné organizace z oblasti chemie jsou v mezikrajském srovnání publikační aktivity v impaktovaných časopisech velmi aktivní. Výzkumná základna kraje sice nedosahuje kapacit a zdrojů hlavních center výzkumu v ČR (Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj), je však spolu s Královéhradeckým a Moravskoslezským krajem v závěsu za nimi, což dokládá například v ČR čtvrtý nejvyšší podíl výdajů na VaV na regionálním HDP.

Nadprůměrný je podíl zaměstnanců VaV v přírodovědných a technických oborech, který je vedle hlavních center výzkumu nejvyšší právě v Pardubickém kraji, je rovněž dobrým předpokladem pro rozvoj technologicky náročných odvětví.

Nejvíce inovačních firem je v chemickém průmyslu, strojírenství a elektrotechnickém průmyslu. Klíčové inovativní firmy regionu jsou soustředěny do několika odvětví.

Ačkoliv podíl VŠ vzdělaného obyvatelstva řadí kraj k průměrným, v zastoupení vysokoškolských studentů přírodních věd, matematiky a informatiky v populaci mladých osob podle kraje trvalého bydliště je Pardubický kraj třetí za Královéhradeckým krajem a Prahou.

Úskalím rozvoje regionu však může být skutečnost, že některé významné zahraniční investice často představují pouze aktivity s nižší přidanou hodnotou bez napojení na místní výzkumné kapacity.

Zprostředkující subjekty jsou zastoupeny nově vzniklým Centrem pro transfer technologií a znalostí při Univerzitě v Pardubicích. Po neúspěchu projektu TechnoParku v kraji významně chybí funkční VTP, který by zajišťoval podporu rozvoje podnikání (podnikatelský inkubátor) v úzké vazbě na klíčové aktéry VaVal. Jistou příležitostí představuje projekt Semtín zone. V kraji operuje několik klastrů¹⁴ s nadregionální působností sdružujících inovační podniky a VaV instituce. Nově došlo k založení Energeticko-technického inovačního klastru.¹⁵ Mezi hlavní cíle tohoto klastru patří zejména vytvořit dostatečně širokou kvalitní členskou základnu pokrývající maximum logicky navazujících oborů, sdílení výrobního a rozvojového potenciálu mezi svými členy, propagace společných zájmů a realizace společných projektů.

Jedním ze strukturálních problémů kraje i celé ČR je nedostatečná provázanost akademické a firemní sféry. K příčinám patří jak zejména rozdílná kultura obou prostředí, tak také částečný nesoulad ve struktuře jejich zaměření daný např. nepřítomností akademického sektoru v oblasti strojírenství a medicíny v regionu. Rozvoj spolupráce s ostatními zejména sousedními kraji může tento nesoulad resp. jeho dopady výrazně zmírňovat. To je zjevné zejména v případě Hradce Králové (medicína, farmacie a biotechnologie), ale i dalších krajů, jako je Jihomoravský (strojírenství, biomedicína) nebo Liberecký kraj (textil). Zásadní význam má také posilování mezinárodní spolupráce ve VaVal využívající finančních nástrojů EU jako je Horizont 2020.

Zároveň na regionální inovační systém dopadá negativně vývoj v kontextu celé ČR. Jedná se především o hrozbu odlivu pracovníků výzkumu a vývoje a finančních prostředků mimo kraj do nově budovaných výzkumných center a firem s vysokým podílem výzkumných a vývojových aktivit. Udržení kvalitních lidských zdrojů v regionu se jeví do budoucna jako klíčové.

Výše uvedené faktory se synergicky projevují v nízkých celkových výdajích na výzkum a vývoj, nízkém počtu zaměstnanců ve výzkumu a vývoji a slabém komerčním využití výsledků výzkumu a vývoje v mezikrajském srovnání.

Přihlašovatelé z kraje se podílejí na 4,7 % patentů platných v ČR k 31.12.2014 (6. Pozice v mezikrajském srovnání). Nejvyšší patentovou aktivitu vykazují podnikatelské subjekty, přesto i zde je celkový počet patentů mírně pod celorepublikovým průměrem. Relativně nejúspěšnější kategorií jsou veřejné VŠ (6.pozice) nicméně jejich patentová aktivita je 4,5x nižší než v případě podniků (tento poměr je výrazně horší než v Praze, Jihomoravském, Olomouckém, Libereckém a Jihočeském kraji). Fyzické osoby vykazují srovnatelnou aktivitu jako veřejné VŠ a v mezikrajském srovnání jim patří až 10. pozice. Pro úplnost je potřeba uvést, že vlastní aktivita patentování nemá univerzální vypovídací hodnotu neboť má různou důležitost dle oboru. V některých oborech je míra patentování nižší z důvodu snahy o utajení informací v rámci možného konkurenčního boje.

¹⁴ Např. CLUTEX – klastr technických textilií, Omnipack, Hradecký IT klastr, Energeticko-technický inovační klastr, z.s., Nanomedic

¹⁵ www.etik.cz

Podíl žadatelů z kraje na schváleném počtu projektů programů aplikovaného VaV MPO TIP a TAČR ALFA je poměrně významně nadprůměrný, konkrétně 5. respektive 4. pozice v mezikrajovém srovnání. Obdobně je tomu i v případě OPPI Potenciál, zaměřeném na podporu zavádění a zvyšování kapacit podniků pro realizaci VaVal a zároveň i zvýšení počtu podniků realizujících vlastní VaVal (5. pozice). Spíše průměrnou aktivitu vykazují podnikové subjekty v OPPI Inovace – Inovační projekty, které se zaměřují na produktové, procesní, organizační a marketingové inovace v MSP (7. pozice). Zájem o podporu v OPPI ICT a strategické služby a OPPI Inovace – Duševní vlastnictví byl naopak nižší než mezikrajový průměr a z hlediska počtu příjemců v těchto programech patří Pardubickému kraji 9. respektive 12. pozice. Nejvíce prostředků z fondů Evropské unie na podporu VaVal infrastruktury plynulo do odvětví strojírenství, bio(nano)medicíny, dopravy, textilního, elektrotechnického a chemického průmyslu.

Z hlediska absolutního počtu účastí v 7. RP je aktivita subjektů z Pardubického kraje v mezikrajovém srovnání spíše podprůměrná a celkově řadí kraj až na 8 místo. Když však odhlédneme od programů jako např. Lidé nebo Kapacity a soustředíme se na oblast programu Spolupráce, který je klíčovým nástrojem pro realizaci projektů mezinárodního VaV ve strategicky významných průmyslových doménách a který představuje více jak 2/3 celkového rozpočtu 7.RP, zjistíme, že účast subjektů z Pardubického kraje v této klíčové doméně je 5. nejvyšší z ČR. V kraji působí Regionální informační a kontaktní centrum pro mezinárodní spolupráci ve výzkumu a grantové poradenství při Univerzitě Pardubice. Spolu s Královéhradeckým krajem má Pardubický kraj v rámci ČR nejvyšší relativní účast právě v této doméně 7.RP.

Domény strategie inteligentní specializace (RIS3)

RIS3 domény Královéhradeckého kraje

1. Výroba dopravních prostředků a jejich komponent
2. Strojírenství a investiční celky
3. Nové textilní materiály pro nové multidisciplinární aplikace (doména sdílená s Libereckým a Pardubickým krajem)
4. Elektronika, optoelektronika, optika, elektrotechnika a IT
5. Léčiva, zdravotnické prostředky a lékařská péče (doména sdílena s Pardubickým krajem)
6. Pokročilé zemědělství a lesnictví

RIS3 domény Pardubického kraje

1. Inteligentní chemie pro průmyslové a bio-medicinální aplikace (chytrá specializace sdílená s Královéhradeckým krajem)
2. Pokročilé aplikace elektrotechniky a informatiky
3. Konkurenceschopná doprava
4. Pokročilé materiály na bázi textilních struktur (chytrá specializace sdílená s Libereckým a Královéhradeckým krajem)
5. Strojírenství a moderní výrobní technologie

RIS3 domény České republiky

Tabulka 31 Zastoupení klíčových oblastí aplikace znalostí (ekonomická specializace) v regionech ČR

		Kraje													
		PHA	STČ	JČK	PLK	KVK	ULK	LBK	KHK	PAK	VYS	JMK	OLK	ZLK	MSK
Oblasti národní specializace	Výroba dopravních prostředků	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X
	Strojírenství	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Elektronika a elektrotechnika	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
	IT služby a software	X			X				X	X		X		X	X
	Výroba a distribuce elektrické energie	X	X	X	X	X	X		X		X	X			X
	Léčiva a zdravotnické prostředky	X	X		X				X	X		X	X		X
	Přírodní zdroje, potravinářství a zemědělství		X	X	X	X		X	X				X		
Oblasti regionálně specifické specializace															
	Chemie		X			X	X			X			X		
	Sklo, keramika					X	X	X							
	Gumárenství a plastikářství					X			X					X	
	Lázeňství					X									
	Média	X													
	Textil							X	X	X					

Zdroj: RIS3 ČR

Tabulka 32 Zastoupení generických znalostních domén (KETs) ve veřejném výzkumu (výzkumná specializace) v regionech ČR

	Kraje ¹⁶													
	PHA	STČ	JČK	PLK	KVK	ULK	LBK	KHK	PAK	VYS	JMK	OLK	ZLK	MSK
Pokročilé materiály	XX	X		X		(X)	X		X	(X)	XX	X	X	X
Nanotechnologie	XX						(X)		X		XX	X	X	X
Mikro a nanoelektronika	XX			X					X		XX	X	X	X
Pokročilé výrobní technologie	XX	(X)	X	X			X				XX	X	X	X
Fotonika	XX	(X)	X				(X)		X		XX	X		X
Průmyslové biotechnologie	XX	X	X	(X)				(X)			XX	X		
Znalosti pro digitální ekonomiku, kulturní a kreativní průmysl	X										X			
Společenskovední znalosti pro netechnické inovace	X													

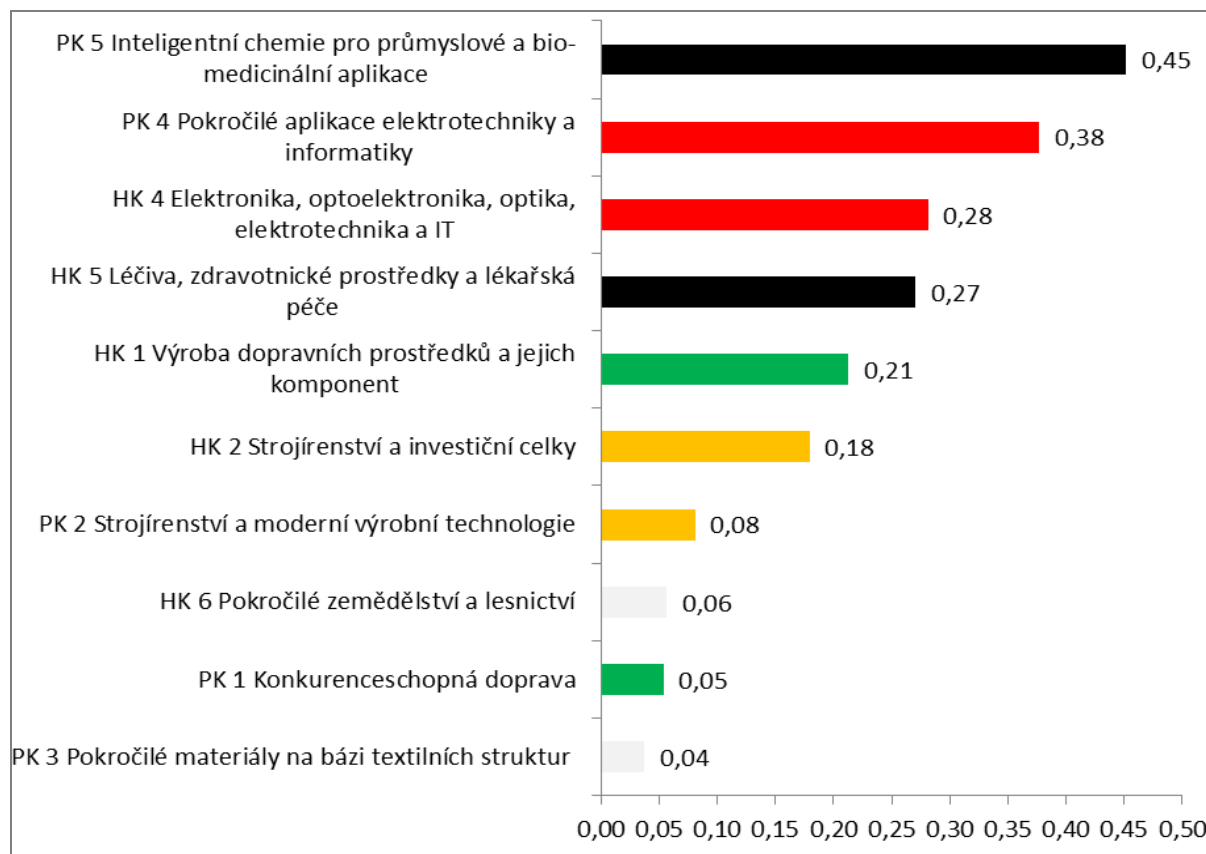
Zdroj: RIS3 ČR

Průmět krajských RIS3 domén do území Hradecko – pardubické aglomerace

Pro lepší zacílení RIS3 do území Hradecko – pardubické aglomerace byla expertním odhadem provedeno promítnutí RIS3 domén specializace Královéhradeckého a Pardubického kraje do území aglomerace. K tomuto byla využita vážená data o výdajích podnikového sektoru na výzkumu a vývoj (40 %), počtu a obratu identifikovaných podniků v dané doméně (2,5 % + 5 %), průměrném počtu jejich zaměstnanců (12,5 %), výsledcích výzkumných organizací na území aglomerace ve formě RIV bodů (20 %) a rozklad exportních položek krajů dle SITC (20 %). Výsledkem je bezrozměrný index, jehož vyšší hodnota udává podstatnější průmět dané RIS3 domény do území aglomerace. V rámci aglomerace je potenciál pro spolupráci především v oblasti biomedicíny, chemie, elektroniky, elektrotechniky, IT a strojírenství.

¹⁶ V tabulce jsou uvedeny kraje, v nichž existují výzkumné organizace, které v daném oboru KET figurují v první patnáctce výzkumných organizací v ČR z hlediska bibliometrického výkonu (označeno jako „X“ a jako „XX“ pokud je v regionu institucí více), nebo jsou v nich z OP VaVpI budovány významné výzkumné kapacity s relevancí pro danou znalostní doménu (označeno jako „(X)“). V případě dvou netechnologických znalostních domén vychází tabulka z krajských priorit deklarovaných v jednotlivých krajských přílohách Národní RIS3 strategie.

Graf 14 Index průmětu RIS3 domén do území ITI Hradecko – pardubické aglomerace

Zdroj: Vlastní zpracování dle RIS3 KHK a RIS3 PK (2014)

2.1.10 Kulturní a kreativní odvětví

Kulturní a kreativní odvětví (KKO) zahrnují činnosti, jejichž základem je lidská kreativita, dovednosti a talent. Význam KKO jako specifického odvětví ekonomiky, úzce provázaného jak s kulturou, tak s průmyslovými a obchodními odvětvími, prokazuje z celoevropského i globálního hlediska velmi významný růst. Sektor kultury bude v dohledné době představovat nezanedbatelnou složku ekonomiky regionu.

Mezi KKO patří umění (výtvarné umění, scénická umění, kulturní dědictví), kulturní průmysly (film a video, TV, rozhlas, videohry, hudba, knihy a tisk), kreativní průmysly (design vč. např. módního návrhářství, architektura, reklama) a příbuzná průmyslová odvětví (výrobci PC, odvětví mobilních telefonů apod.).

V rámci KKO z hlediska všech zahrnutých odvětví převládají v regionu spíše tradiční instituce (paměťové instituce: muzea, galerie aj.; dále pak divadla, koncertní sály, kina apod.), jejichž role pro rozvoj kultury je zásadní a nezastupitelná, avšak z hlediska ekonomického obvykle generují malý profit na rozdíl od progresivních odvětví kulturních průmyslů. Jejich provoz je navíc velmi náročný z hlediska zajištění vhodných prostor i lidských zdrojů.

Mezi nejvýznamnější paměťové instituce v regionu patří:

- Východočeské muzeum (Pardubice)
- Muzeum východních Čech v Hradci Králové
- Galerie moderního umění (Hradec Králové)
- Východočeská galerie v Pardubicích
- Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
- Krajská knihovna Pardubice
- Univerzitní knihovna Univerzity Hradec Králové
- Univerzitní knihovna Univerzity Pardubice

Ve většině měst a obcí působí městské a obecní knihovny, další muzea nadregionálního vřhlasu (Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi, Třebechovické muzeum betlémů), případně další muzea regionálního významu.

Tabulka 33 Muzea a galerie v aglomeraci dle návštěvnosti

Muzeum, galerie	Pobočka	Město, obec	Návštěv. 2012	Návštěv. 2013	Návštěv. 2014
Východočeské muzeum v Pardubicích		Pardubice	49784	83265	75986
Muzeum východních Čech v Hradci Králové		Hradec Králové	40429	30989	46422
Třebechovické muzeum betlémů		Třebechovice pod Orebem	0	24018	24018*
Východočeská galerie v Pardubicích		Pardubice	22050	19113	21580
Galerie moderního umění		Hradec Králové	22563	20727	20727*
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi		Chrudim	n/a	13809	16252
Památník dr. Emila Holuba - Africké muzeum		Holice	23850	15536	13562
Muzeum východních Čech v Hradci Králové	Muzeum bitvy 1866 na Chlumu	Všestary	0	n/a	12254
Východočeská galerie v Pardubicích	Zámek Pardubice	Pardubice	n/a	n/a	12248
Východočeská galerie v Pardubicích	Dům U Jonáše	Pardubice	n/a	n/a	10314
Společnost železniční vřtopna Jaroměř		Jaroměř	9521	9400	9400*
Regionální muzeum v Chrudimi		Chrudim	12102	10125	9326
Muzeum barokních soch		Chrudim	n/a	n/a	4891**
Galerie moderního umění	Stálá přírodní výstavní síň Příběh utrpení a nadějí člověka	Stanovice - Žireč	n/a	n/a	3750
Městské muzeum v Jaroměři		Jaroměř	6026	2407	2618
Městské muzeum Loreta		Chlumec nad Cidlinou	2309	1355	1661
Muzeum magie v Jaroměři		Jaroměř	n/a	900	1250

Památník Václava Hanky		Hoříněves	478	1108	1019
Galerie moderního umění	Galerie Vladimíra Preclíka	Hradec Králové	n/a	n/a	577
Městské muzeum v Jaroměřích	Muzeum Josefov	Jaroměř	n/a	n/a	0
Městské muzeum v Přelouči		Přelouč	0	0	0

Zdroj: NIPOS-CIK

* - ve statistice uvedeny údaje za rok 2013

** - Zdroj: Město Chrudim

Ve většině měst a obcí působí městské a obecní knihovny. Velmi významným knihovnickým centrem v rámci České republiky je Hradec Králové, kde je evidováno více knihovnických jednotek než např. v trojnásobně velké Ostravě.

Tabulka 34 Statistické údaje o knihovnách v okresech Hradec Králové a Pardubice (2013)

Ukazatel	Okres	
	Hradec Králové	Pardubice
Počet knihovnických jednotek	2 202 837	899 409
Pořadí mezi okresy v ČR	4.	10.
Počet registrovaných čtenářů	39 084	24 934
Pořadí mezi okresy v ČR	4.	11.
Počet výpůjček	1 515 748	870 268
Pořadí mezi okresy v ČR	7.	16.
Počet počítačů pro uživatele	295	
Pořadí mezi okresy v ČR	3.	
Počet studijních míst	989	
Pořadí mezi okresy v ČR	10.	
Počet návštěvníků vzdělávacích akcí	15246	10929
Pořadí mezi okresy v ČR	10.	18.

Pozn.: Do pořadí není započítána Praha. Chybějící údaje znamenají horší než 30. místo mezi okresy ČR v rámci ukazatele. Okresy Náchod, Chrudim a Rychnov nad Kněžnou zde nejsou zahrnuty z důvodu umístění mimo první třicítku i z důvodu jejich malého zastoupení v území. Zdroj: NIPOS-CIK

Paměťové instituce trpí dlouhodobým podfinancováním celého resortu kultury v České republice. Přestože disponují velmi významnými sbírkovými fondy, není zajištěna jejich dostatečná ochrana a všestranné možnosti prezentace. Pro zajištění jejich další konkurenceschopné existence a potenciálu pro rozvoj kultury, kreativity a vzdělanosti v rámci aglomerace je nezbytné zajištění kapacit a technologií pro další rozvoj.

Nedostatečná podpora dalšího rozvoje paměťových institucí zapříčiňuje ohrožení jejich projektů, omezení budoucích aktivit, snížení jejich konkurenceschopnosti, ohrožení části sbírek a fondů a riziko znehodnocení již investovaných prostředků. Pokračující nedostatečná dynamika rozvoje nejvýznamnějších paměťových institucí je negativním a demotivujícím signálem pro celou oblast paměťových institucí.

Paměťové instituce jsou nedostatečně napojené na další kulturní a kreativní odvětví. V regionu působí minimum skutečně významných kreativních subjektů.

Nefungují zde žádné kreativní klastry či inkubátory. Kromě tradičních forem (jako jsou např. regionální rozhlasové stanice či producenti regionálních tiskovin) zde nejsou ve větší míře zastoupeny kulturní průmysly. Rovněž zde nejsou ve větší míře zastoupeny silně profitabilní kreativní průmysly.

Tato skutečnost může ve světle současných trendů a ve srovnání s jinými kulturními centry České republiky, případně střední Evropy, zapříčinit pokles konkurenceschopnosti regionu především vůči ostatním významným aglomeracím České republiky. Dále může vést k odlivu talentovaných jedinců či nezájmu absolventů o usídlení se v regionu. Současně může tímto deficitem trpět místní střední a vysoké školství z důvodu malé propojenosti teoretické a praktické složky vzdělávání v příbuzných oborech.

Pozvolna dochází k rekonstrukcím a zpřístupňování dalších památkových objektů. Velký potenciál v území mají také technické památky a další významné historické objekty. Problém představuje smysluplné využití těchto objektů, kdy je plně využít jejich prostorový a estetický potenciál, aniž by došlo k narušení jejich kulturní a historické hodnoty. Značná část památek nemá bez využití pro vzdělávací, kulturní a komunitní účely žádnou perspektivu rozvoje.

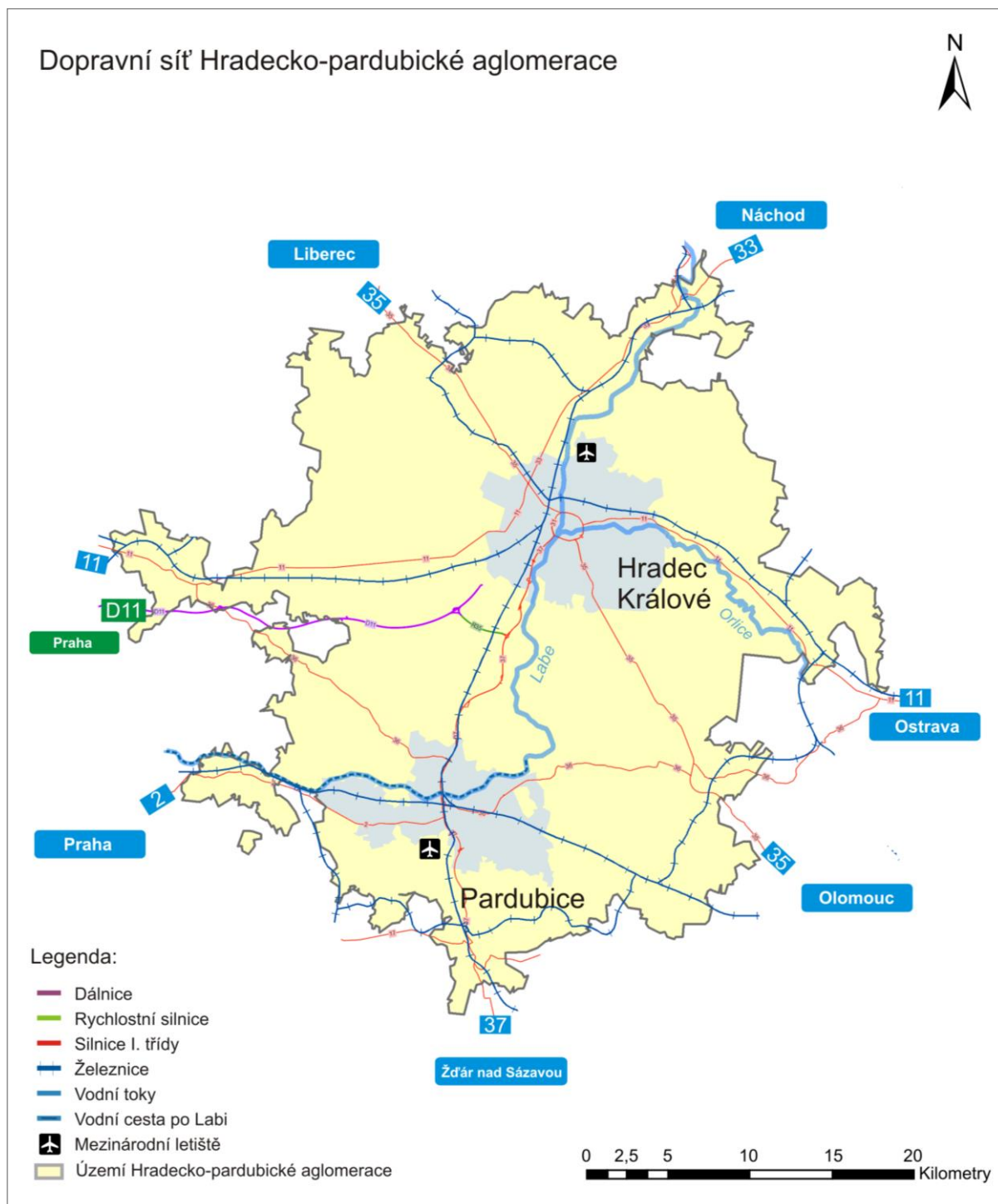
Dalšími významnými kulturními institucemi jsou např. Klicperovo divadlo a Divadlo Drak (Hradec Králové), Východočeské divadlo (Pardubice). V obou městech dále působí celá řada uměleckých těles (např. filharmonie, která navíc funguje i v Chrudimi), jsou zde menší umělecké scény, koná se zde řada významných kulturních festivalů. Fungují zde kina, festivalové areály, ale například i hvězdárny (Hvězdárna a planetárium Hradec Králové se svým špičkovým digitálním planetáriem, Hvězdárna barona Artura Krause DDM ALFA v Pardubicích).

Města a obce regionu jsou velmi bohaté na architektonické památky, jejichž stavebně technická údržba je velice náročná a v mnohých případech nedostačující z důvodu nedostatku financí či absence dalšího využití pro aktivity s vyšší přidanou hodnotou.

2.1.11 Doprava

Hradecko-pardubická aglomerace je významným multimodálním dopravním uzlem v rámci celé České republiky s vysokým potenciálem dalšího rozvoje.

Obrázek 16 Dopravní síť Hradecko-pardubické aglomerace

Zdroj: GIS, vlastní zpracování

2.1.11.1 Silniční doprava

Významnou silniční tepnou celé metropolitní oblasti je silnice I/37 spojující Hradec Králové, Pardubice a Chrudim, která je v úseku mezi oběma aglomeračními jádry rozšířena na čtyřproudovou komunikaci. Tato silnice prochází přes významnou křižovatku nadregionálního významu v Opatovicích nad Labem, kde se napojuje rychlostní komunikace R35 jako přípoj na dálnici D11 směrem na Prahu. Dálnice D11, která spojuje aglomeraci s hlavním městem Prahou, v současném stupni dobudování prochází katastrálními územími několika obcí začleněných do Hradecko-pardubické metropolitní oblasti a její dobudování je v plánu v nejbližších letech v úseku od Hradce Králové do Jaroměře, odkud bude pokračovat směrem do Polska jako rychlostní komunikace R11. Perspektivní a klíčovou potřebou pro celou aglomeraci je vybudování rychlostní komunikace R35, především ve směru na Olomouc. Dalšími páteřními komunikacemi ve spádovém území aglomerace jsou silnice 1. třídy I/33 v úseku Hradec Králové – Jaroměř, I/36 v území v úseku Lázně Bohdaneč – Pardubice – Holice, I/2 Pardubice – Přelouč, I/35 Holice – Hradec Králové – Sadová, I/11 Chlumec nad Cidlinou – Hradec Králové – Týniště nad Orlicí.

Intenzita dopravy

Dle výsledků sčítání dopravy z roku 2010 čelí nejvyššímu dopravnímu zatížení v rámci celého území aglomerace městský okruh v Hradci Králové I/31 (20 – 29 tis. vozidel denně), ze kterého se vedou paprskovitě další významné silnice s vysokou intenzitou dopravy - I/37 směrem na Pardubice (20 - 23 tis. vozidel), silnice I/35 (24 - 26 tis. vozidel), I/11 (17 – 26 tis. vozidel). Intenzita dopravy na dálnici D11 vykazuje hodnoty mezi 15 až 22 tisíci vozidly denně. Na území města Pardubice nejvyšší dopravní zatížení mají silnice I/36 (19 tis. vozidel) a II/324 (22 tis. vozidel). Největší kapacitní problém představuje napojení na silnici I/37. Dalšími dopravními úseky nadměrně zatíženými silniční dopravou jsou silnice I/37 směrem na Jaroměř, městský okruh v Chrudimi na silnici I/37 či průjezd Přeloučí. V současnosti tedy všechna větší města na území celé aglomerace čelí nadměrné dopravní intenzitě především ve svých intravilánech, neboť tranzitní doprava je vedena napříč městy. Problémem jsou chybějící městské obchvaty či stavebně-technický stav místních a regionálních komunikací, zejména silnic II. a III. třídy.

Doprava v klidu a řízení dopravy

Celková situace v parkování a odstavování vozidel, převážně v jádrových částech aglomerace, není uspokojivá. Kapacita parkovacích ploch, především na území velkých měst, je nedostatečná. Existují lokality, kde poptávka buďto převyšuje nabídku, případně kde jsou vozidla z nejrůznějších důvodů hromadně odstavována v rozporu s platnými právními předpisy. Problémem je živelné parkování na plochách nesloužících jako parkoviště. Jedná se zejména o centrální části měst, lokality s vícepodlažní zástavbou a u místních atraktivních cílů. Města zatím také nedisponují dostatečným počtem záchytných parkovišť či parkovacích domů typu P+R, B+R, K+R, které by mohly nahradit parkování v uliční síti. Společným znakem všech uváděných systémů kombinované přepravy osob s návazností individuální automobilové dopravy na veřejnou hromadnou dopravu, případně na dopravu cyklistickou či pěší, je trvalá podpora snižování intenzit automobilové dopravy a poptávky po dlouhotrvajícím parkování vozidel v centrálních částech města. Velká města, především Pardubice a Hradec Králové potřebují, zejména s ohledem na nedostatečnou síť pozemních komunikací a absenci kapacitních obchvatů, vybudovat strukturu telematických aplikací, prostřednictvím kterých by bylo možno monitorovat aktuální dopravní situaci a v některých

případech i provoz na komunikacích řídit tak, aby dopad omezujících jevů a událostí byl co nejmenší. Zároveň tak bude zabezpečena maximální propustnost stávající sítě pozemních komunikací a plynulost provozu v daných prostorových podmínkách.

2.1.11.2 Železniční doprava

Celá Hradecko-pardubická aglomerace je díky mezinárodnímu železničnímu koridoru Berlín – Praha – Brno – Vídeň (vysokorychlostní trať č. 010) významným železničním uzlem v rámci ČR, v čemž spočívá jeho velmi výhodná dopravní poloha a poměrně rychlé spojení s Prahou i hlavními městy okolních států. Všechna významná města v zájmovém území jsou díky husté síti železniční sítě propojena vlakovou dopravou a většina z nich jsou významné dopravní uzly. Pardubice a Hradec Králové jsou propojeny železniční tratí č. 031 Pardubice – Hradec Králové – Jaroměř, Pardubice a Chrudim železniční tratí č. 238 Pardubice – Havlíčkův Brod. Tyto dvě železnice mají strategický význam pro dojížděku do práce, škol a za službami v rámci metropolitní oblasti, avšak problémem je zde nedostatečná kvalita železniční tratě a nízká přepravní rychlost. V současné době probíhá zdvoukolejnění trati Pardubice – Hradec Králové a navržena je modernizace úseku Jaroměř – Hradec Králové, včetně vybudování tzv. Medlešické spojky na trati č. 238, čímž by se zrychlilo a zatraktivnilo cestování vlakem mezi významnými sídly aglomerace. Dalšími významnými železničními tratěmi v území jsou č. 020 Praha – Chlumec nad Cidlinou – Hradec Králové a dále regionální trati č. 016 Holice – Chrudim, č. 041 Hradec Králové – Jičín – Turnov a č. 020 Hradec Králové – Týniště nad Orlicí, u níž je identifikována potřeba částečného zdvoukolejnění této trati z důvodů zvýšení propustnosti a cestovní rychlosti. Do doby, než se vyřeší technický stav a parametry železničních tratí, nelze počítat s vyšší konkurenceschopností železniční dopravy vůči rozvinuté individuální dopravě v řešeném území realizované pomocí systému automobilové dopravy po stávající síti pozemních komunikací.

2.1.11.3 Letecká a vodní doprava

Jádrem letecké dopravy v oblasti je letiště Pardubice, které má statut veřejného mezinárodního letiště se smíšeným civilním a vojenským provozem. Je jedním z pěti páteřních letišť ČR. Důležitou část provozu tvoří charterové lety tuzemských cestovních kanceláří v letní turistické sezóně, významné jsou též charterové lety pro ruské cestovní kanceláře přepravující své klienty k návštěvě ČR. Počet cestujících využívajících pardubické letiště má významně rostoucí charakter, za posledních deset let se zvýšil trojnásobně až na 150 tisíc v roce 2014. Další letiště v území (zejména Hradec Králové – mezinárodní neveřejné, Chrudim – veřejné vnitrostátní) mají charakter sportovní, zájmový či jsou využívány pro vojenské účely.

Vodní doprava na území aglomerace je realizována na řece Labi, která je zahrnuta do transevropské sítě vodních cest kategorie E (magistrála E20 Severní moře – Hamburk – Ústí nad Labem – Mělník – Pardubice). Z dlouhodobého hlediska se počítá s vybudováním logistického uzlu Pardubice s přístavem na Labi. Podmínkou k tomu je vybudování plavebního stupně Přelouč. Řeka Labe je také součástí záměru vodního koridoru Dunaj – Odra – Labe. Rekreační funkce vodní dopravy je realizována na Labi výletní lodí v úseku Pardubice – Kunětická hora, podobný potenciál má zesplavnění úseku Hradec Králové – Kuks.

2.1.11.4 Cyklistická doprava

V celém území metropolitní oblasti existuje hustá síť značených cyklotras, které nejčastěji vedou po silnicích II. či III. třídy. Územím aglomerace prochází cyklotrasy národní, krajské a městské kategorie. Z národních tras prochází územím trasa č. 2 Labská (Kuks – Jaroměř – Hradec Králové – Pardubice – Přelouč – Kladruhy nad Labem) a trasa č. 14 (Jičín – Nechanice – Hradec Králové – Horní Jelení – Choceň – Ústí nad Orlicí, alternativně Hradec Králové – Třebechovice pod Orebem – Týniště nad Orlicí – Kostelec nad Orlicí – Ústí nad Orlicí). Zatím však neexistuje souvislá síť páteřních cyklostezek oddělených od automobilové dopravy, která by přímo propojila města či obce a umožňovala tak plynulou a bezpečnou dojížděku do zaměstnání a do škol a dále by sloužila i pro rekreační účely. Celé zájmové území aglomerace má díky geografickým podmínkám výhodné podmínky pro cyklistickou dopravu. Města Pardubice i Hradec Králové mají zpracovány podrobnější koncepční dokumenty pro detailnější řešení problematiky cyklodopravy ve městě. Zatím však v území ani jednoho z měst neexistuje funkční a propojený systém cyklostezek včetně řešení napojení příměstských částí. Pro zatraktivnění, zrychlení a zvýšení bezpečnosti tohoto způsobu dopravy je zároveň třeba zajistit i dostupná a bezpečná parkování pro jízdní kola (například v Pardubicích tato možnost neexistuje) a zároveň i možnost převážení jízdních kol ve vlacích a kombinování tak veřejné hromadné dopravy a dopravy cyklistické. V současné době je tato možnost pro denní dojíždění finančně velmi nevýhodná, především na kratší vzdálenosti.

2.1.11.5 Veřejná hromadná doprava

Na území metropolitní oblasti funguje integrovaná regionální doprava (IREDO), v rámci které je zaveden tarifní systém, v němž pracují všichni dopravci, kteří provozují veřejnou regionální autobusovou a železniční dopravu, avšak tento systém není propojen se systémem MHD Pardubic a Hradce Králové. Je tedy třeba dokončení integrace celokrajských systémů IDS v podobě systémového propojení odbavovacích systému MHD v Hradci Králové a Pardubicích s regionální autobusovou a železniční dopravou. K úspěšné integraci je mimo jiné potřeba modernizovat elektronické odbavovací systémy MHD. V oblasti veřejné dopravy není dostatečně vybudováno infrastrukturní zázemí pro cestující, které přestupují mezi jednotlivými druhy dopravy (absence přestupních terminálů, informačních systémů, aj.) Z největších měst na území Hradecko-pardubické aglomerace, které fungují jako významné dopravní přestupní uzly, má pouze město Hradec Králové odpovídající terminál veřejné dopravy. V Pardubicích, které jsou nejvýznamnějším a vysoce frekventovaným dopravním uzlem, chybí přestupní terminál mezi železniční a autobusovou dopravou s případným přestupem na MHD. Současný technický stav autobusového nádraží a zároveň jeho poloha vůči vlakovému nádraží je nevyhovující. V jádrových centrech aglomerace chybí řada přestupních bodů mezi MHD a dalšími druhy dopravy, včetně většiny železničních zastávek. Zároveň ne všechna nástupní místa regionální autobusové dopravy jsou vyhovující. Problematiku přestupních míst a jejich efektivity řeší i další obce či města v území. Dalšími městy v zájmovém území, kterým chybí odpovídající přestupní místa pro veřejnou dopravu, jsou Chrudim, Jaroměř, Chlumec nad Cidlinou či Přelouč.

V městské hromadné dopravě je hrozbou úbytek přepravených osob z důvodu přechodu na individuální automobilovou dopravu, který nekoresponduje s úbytkem počtu obyvatel měst, což může mít za následek pokles počtu spojů a zároveň i hrozbu nárůstu ceny jízdného. Tento trend byl zaznamenán v minulých letech v Pardubicích i v Hradci Králové. Redukce počtu spojů MHD a zvyšování ceny jízdného ve spojení s prodlužováním přepravní doby

veřejnou dopravou vlivem velkého dopravního zatížení může být příčinou dalšího nárůstu individuální automobilové dopravy. Nárůst využívání individuální automobilové dopravy ve městech je též důsledkem suburbanizačních tendencí a dojížděky za prací do center a lze ho očekávat i do budoucna, avšak cílem celé aglomerace je preference udržitelných způsobů dopravy na úkor individuální automobilové, která je uvažována jako neudržitelná. Z tohoto důvodu je nutné realizovat opatření pro zatraktivnění udržitelných způsobů dopravy. Ve veřejné dopravě a její větší ekologizaci ve městech Pardubice a Hradec Králové je nutností rozšíření sítě trolejbusových tras na úkor autobusových a obecně rozvoj elektrodopravy.

2.1.12 Technická infrastruktura

Hradecko-pardubická aglomerace je silně urbanizované území s pokrytím veškerých potřebných sítí a technické infrastruktury, jejichž ochranná pásma ale při rozvoji lokality mohou zároveň představovat určitý limit pro dané území. Technická infrastruktura je v území stabilní a pokrývá zásadní potřeby obyvatel i podniků. S rozvojem území a potřeb obyvatel i podniků a rovněž díky stáří některých infrastrukturních sítí je potřeba dané sítě velmi pečlivě udržovat, modernizovat a mnohdy rovněž zvyšovat jejich kapacitu.

2.1.12.1 Zásobování elektrickou energií

V území jsou důležité energetické body, např. Elektrárny Opatovice, a.s. nebo rozvodna. Velkými zdroji elektrické energie jsou v území parní elektrárny, které spalují hnědé uhlí - Elektrárny Opatovice, a.s. a Elektrárna Chvaletice a.s. (tato leží mimo území). Další zdroje se nachází např. v obcích Královéhradeckého kraje - město Hradec Králové (např. Fakultní nemocnice Hradec Králové), Černožice, Dobřenice, Nechanice, Černilov, Kosičky a dalších. Kromě těchto velkých zdrojů existují také závodní výroby (např. v Pardubicích Synthesia, a.s.) či vodní elektrárny (např. na Pardubicku). Hlavními napájecími body území jsou transformační stanice Opočíněk a transformační stanice kV Krasíkov, která leží mimo území aglomerace. V Chrudimi tvoří napájecí bod rozvodna Tuněchody propojená i na TS Opočíněk. Vzdušné napájení je v Chrudimi zaústěno do rozvodny Chrudim. S výjimkou vodních elektráren na Labi a Orlici nemá město Hradec Králové vlastní zdroj elektrické energie. Celý odběr el. energie města Hradec Králové zajišťuje distribuční soustava Elektrárna Opatovice – Všestary a Všestary – Hradec Králové. Základním zásobovacím bodem energetického systému Královéhradeckého kraje je transformovna Neznášov, která výkonově zajišťuje distribuční systém převážné části Královéhradeckého kraje. Mimo výše uvedeného energetického bodu, je zásobování Královéhradeckého kraje spojeno s okrajovou dodávkou el. energie z TR Bezděčín a Krasíkov. Se systémem 110 kV spolupracují Elektrárny Opatovice a.s. V území se nepředpokládá výstavba další transformovny 400/110 kV ani realizace výrazného energetického zdroje.

Území nemá pokrytu stávající spotřebu elektrické energie vlastní výrobou. Zásobování území elektrickou energií je (z hlediska současného odběru, ale i výhledových potřeb) uspokojivě zajištěno. Přestože stávající počet a prostorové rozložení transformoven VVN/VN je schopno výkonově vykryt předpokládané zvýšení odběru elektrické energie, jsou v území prostory (Jaroměř), které z technických důvodů již nyní vyžadují realizaci samostatného napájecího bodu VVN/VN včetně vedení 110 kV. Nárůst potřeby elektrického příkonu je u rozvojových lokalit - průmyslových zón v jednotlivých městech. Jako nedostatečné se jeví napojení průmyslové zóny ve Starých Čivčích na přívod elektrické energie.

Zvýšená pozornost je věnována průmyslově se rozvíjejícím centrům v území (Pardubice, Hradec Králové, Jaroměř), a to pro zajištění dostatečného el. výkonu výstavbou nových transformací.

Energetický systém a tedy výkonová bilance území bude v budoucnu výrazně ovlivněna výstavbou velkého energetického zdroje situovaného na rozhraní Středočeského, Královéhradeckého a Pardubického kraje v lokalitě Tetov, situované mimo řešené území. Největším problémem bude zajištění elektrického výkonu pro východní a západní část města Hradec Králové. Je tedy plánována výstavba nových napájecích bodů 110/35 kV HK – Východ a HK – Západ. Nové průmyslové aktivity a především skokové nárůsty elektrického výkonu budou vyžadovat realizaci dvou nových transformoven 110/35 kV. Závažnější situace se jeví v lokalitě města Chlumec nad Cidlinou, kde by v případě mimořádných výkonových požadavků bylo nutno provést výstavbu další TR 110/35 kV. Výrazné požadavky podnikatelských aktivit ve městě Jaroměř si vynutí realizaci samostatné transformovny 110/35 kV. Jediným prostorem v okrese Rychnov nad Kněžnou s nárokem na vyšší el. příkon může být průmyslová lokalita Týniště nad Orlicí.

Plánuje se výstavba nových stanic podle požadavků místního rozvoje a rozvoje nových odběrných míst. Nadzemní rozvodné sítě elektrické energie jsou postupně a plánovitě rekonstruovány nebo jsou ukládány do země, do kabelů. V některých částech je dožitý a přenosově nevyhovující rozvod zásobování elektrickou energií systémem NN. Plánuje se obměna prostřednictvím částečných oprav nevyhovujících stavů. Specifickou problematikou rozvodné elektrizační sítě je veřejné osvětlení, které je třeba v obcích postupně modernizovat.

Rozvoj technologií pro transformaci slunečního záření na elektrickou energii vedl k budování solárních elektráren. K největším solárním zařízením v území se řadí elektrárny v Přelouči – Klenovce a v Pardubicích – Hostovicích. Záslouhou budování nových zemědělských bioplynových stanic či kogeneračních jednotek vyrábějících elektřinu v kombinaci s teplem se v území zvýšila výroba elektřiny v plynových a spalovacích elektrárnách. Největší bioplynové stanice byly v roce 2013 dokončeny např. v obci Rybitví. Pardubicko a Chrudimsko patří mezi území s největší četností malých vodních elektráren s výkonem do 0,5 MW.

2.1.12.2 Zásobování teplem

Dodávka tepla či způsob vytápění je zajišťován dálkově z centrálních zdrojů (systém CZT) i z lokálních zdrojů (průmyslové, blokové a domovní kotelny) nebo zemním plynem. V Pardubickém kraji má ve vytápění domácností největší zastoupení zemní plyn. Města Pardubice, Chrudim, Lázně Bohdaneč a Hradec Králové jsou zásobeny ze soustavy centralizovaného zásobování teplem (CZT) z Elektrárny Opatovice, a.s., která vlastní většinu stávajících horkovodních a teplovodních sítí v území a dodává teplo pro vytápění, ohřev teplé vody užitkové i pro technologickou potřebu území. Druhým významným energetickým a tepelným zdrojem je Elektrárna Chvaletice a.s., která leží mimo řešené území. Další zdroje tepla představují v Pardubickém kraji Teplárna Pardubice a Teplárna Zelená Louka v Pardubicích-Semtíně. Nedostatkem systémů je nízká účinnost zdrojů, špatný stav rozvodů s vysokými ztrátami tepla, špatný stav tepelně izolačních vlastností vytápěných objektů, a proto je potřebná modernizace rozvodných systémů. Rizikovým se jeví závislost území na centrálním rozvodu tepla z Elektrárny Opatovice a.s.

Napáječ pro město Chrudim navazuje na pardubickou větev A v oblasti Černé za Bory. Samotné centrum města Chrudimi je vytápěno převážně zemním plynem.

Ve větších městech v území jsou soustavy centralizovaného zásobování teplem (CZT), které se podílí různou měrou na zásobování bytové, průmyslové a terciární sféry. Velké zdroje (CZT) a střední zdroje (blokové kotelny) dodávají teplo do sféry bytové, průmyslové i terciární. Do bytové i terciární sféry je dodáváno teplo i z malých lokálních zdrojů. Podíl dodávky tepla z malých zdrojů je dominantní. Malé lokální zdroje spalují zemní plyn, pevná nebo kapalná paliva, případně pro výrobu tepla používají el. energii. Kombinovaná výroba tepla a el. energie, koncipovaná formou kogeneračních jednotek s plynovými motory, je v území realizována ještě v malém měřítku v několika zdrojích CZT, např. ve městech Jaroměř či Týniště nad Orlicí. Podíl tepelných ztrát rozvodů tepla vůči dodávanému množství tepla je závislý nejen na stavu izolace potrubí, ale i teplotě teplotního média.

Aby nedocházelo ke zhoršování životního prostředí a čistoty ovzduší v důsledku spalování fosilních neobnovitelných paliv, je třeba především snižovat energetickou náročnost objektů a ve vhodných lokalitách postupně nahrazovat fosilní neobnovitelná paliva obnovitelnými druhy paliv. Současně je třeba usilovat o vyšší uplatnění vysoce účinné kombinované výroby elektřiny a tepla.

2.1.12.3 Zásobování zemním plynem

Úroveň plynofikace je v území rozdílná - Pardubický kraj má průměrný stupeň plynofikace, naproti tomu úroveň plynofikace v dalších částech území (Hradec Králové, Jaroměř) je vysoká. Zemní plyn má v Pardubickém kraji největší zastoupení ve vytápění domácností. Jednou z hlavních příčin zpomalení plynofikace obcí je technicko-ekonomická náročnost výstavby plynovodů a menší zájem obyvatel o připojení vzhledem k vývoji ceny zemního plynu. Dodávka zemního plynu odběratelům se uskutečňuje středotlakými a nízkotlakými plynovody z regulačních stanic, které jsou v území rozmístěny.

Plynofikace nových lokalit probíhá průběžně převážně středotlakými plynovody ze stávajících regulačních stanic, které je v některých případech nutné rekonstruovat. Do budoucna se počítá s plynofikací dalších lokalit buď ze stávajících regulačních stanic (po jejich rekonstrukci nebo rozšíření), případně ze stanic nově vybudovaných. Plynofikace těchto dalších lokalit bude závislá hlavně na zájmu obcí a na zajištění finančních prostředků. Výjimečně se budou vyskytovat obce, které nebudou zásobovány plynem, ale jinými ekologickými palivy a energiemi. Nové trasy VTL plynovodů se v Královéhradeckém kraji nenavrhují. Pro další rozvoj plynofikace se předpokládá výstavba STL plynovodu včetně přípojek ve Smiřicích (ORP Hradec Králové) pro katastrální území Rodov.

2.1.12.4 Obnovitelné zdroje energie (OZE) / Alternativní zdroje energie

V území je velmi nízký podíl využívání obnovitelných zdrojů energie, a to nejen ve výrobní sféře (solární energie, větrná energie, vodní energie, energetické využití biomasy, geotermální energie, tepelná čerpadla, aj.), ale i v bydlení či dopravě. V území dochází k využívání zejména vodní energie (malé vodní elektrárny na Chrudimce, několik vodních elektráren je také v okrese Hradec Králové), biomasy - bioplynové stanice (spalování rychle rostoucích rostlin (např. řepky olejky, sena, slámy, dřevní štěpky) a sluneční energie.

Rostoucí význam má využívání tepelných čerpadel uplatňují u novostaveb rodinných domů, kde jsou hlavním zdrojem energie pro vytápění a ohřev vody nebo u stávajících topných systémů navržených původně pro kotle na tuhá paliva, příp. plyn. Velký rozvoj fotovoltaických elektráren v posledních letech byl pozastaven. Plošné uplatnění alternativních zdrojů energie se v území nepředpokládá.

2.1.12.5 Vodovodní síť a zásobování vodou

V zásobování vodou je v Hradecko-pardubické aglomeraci zásadní a nejvýznamnější Vodárenská soustava východní Čechy, která byla dokončena v roce 1999 a propojuje existující vodovody Náchodska, Hradecka, Pardubicka, Chrudimska, Novobydžovska, Přeloučska a další. Vytvoření této vodárenské soustavy umožňuje mj. dokonalé využití zdrojů pitné vody, zastupitelnost při haváriích, možnost výběru nejkvalitnější vody a vyrovnaní deficitů v bilancích potřeby vody v Hradci Králové a Pardubicích.

Velká část obcí Hradecko-pardubické aglomerace včetně velkých měst je vodou zásobována ze skupinového vodovodu Vodárenské soustavy východních Čech. Zásobování pitnou vodou je dostatečné, kvalita vody je velmi dobrá. Celková délka této soustavy přesahuje 4000 km a zásobuje cca 540 tis. obyvatel. Při standardním zajištění převodu pitné vody mezi jednotlivými částmi této vodárenské soustavy je zásobování vodou v aglomeraci Hradecko-pardubicko zajištěno v plné výši. V případě výpadku některého článku soustavy by zásobování vodou v hradecko-pardubické aglomeraci mohlo být ohroženo. Z tohoto důvodu je potřeba vybudováním patřičných infrastrukturních prvků posílit přítok ze severní části soustavy do území metropolitní aglomerace. Běžné rekonstrukce vodovodních řadů pitné vody probíhají kontinuálně, jedná se např. o rekonstrukce vodovodní sítě v centru měst, rekonstrukce trubních úseků v důsledku koroze, aj.

Hlavní podzemní zdroj pitné vody hradecké části soustavy se nachází v lokalitě hydrogeologického rajonu Podorlická křídová pánev, jímací území Litá. Jedná se o podzemní vodu čerpanou z 11 vrtů hlubokých až 150 m. Voda z Lité je dopravována přivaděčem dlouhým 23 km do Hradce Králové, akumulována ve vodojemech o kapacitě 48 820 m³ a odtud rozváděna ke spotřebitelům. Zásobování na Pardubicku je zajišťováno povrchovou a podzemní vodou z vlastních zdrojů území okresu a ze zdrojů Chrudimska. Nejvýznamnějšími vodními zdroji území jsou Hrobice a Nemošice. V Hrobicích se jedná o úpravnu vody, v Nemošicích se jedná o čerpací stanici. Vodojemy jsou umístěny na Kunětické hoře a v Mikulovicích.

Z vodohospodářského hlediska je Královéhradecký a Pardubický kraj oblastí nadregionálního významu, a to jak v rámci vod podzemních, tak v rámci odběrů vody povrchové z vodních toků. Je pramenitou oblastí toků bez přísunu znečištění z cizích povodí. Přesto v Hradecko-pardubické aglomeraci není dostatek zdrojů pitné vody pro uspokojení potřeb a voda je sem právě díky vodárenské soustavě dodávána z Náchodska a Chrudimska. Deficit v aglomeraci dosahuje až 40 %.

Obrázek 17 Vodárenská síť aglomerace a její vazby

Zdroj: Královéhradecká provozní (www.khp.cz)

Podíl obyvatel v obydlených bytech s vodovodem se v obou krajích blíží 100 % (KHK 99,7 a PK 99,8 %). Ve všech městech vyjma Nechanic podíl obyvatel v obydlených bytech s vodovodem přesahuje 99,5 %. V Nechanicích činí 98,1 % a v Pardubicích naopak dosahuje 100 %. Nejnižší podíl obyvatel v bytech s vodovodem je v obci Dohalice a Lužany (92 %). V 57 obcích vymezené aglomerace je tato hodnota maximální, tudíž 100 %.

2.1.12.6 Kanalizace a ČOV

Odkanalizování má v území výrazně nižší podíl ve srovnání se zásobováním vodou. V Královéhradeckém kraji je podíl obyvatel v obydlených bytech napojených na kanalizaci 69,6 % a v Pardubickém kraji je to ještě o 2 % méně. Celkově jsou oba kraje pod průměrem ČR (77,4 %). Ve vymezené Hradecko-pardubické aglomeraci je 31 obcí, kde ke kanalizaci zcela chybí a v dalších 34 obcích je podíl obyvatel v obydlených bytech napojených na kanalizaci nižší než 20 %. Žádná obec v rámci vymezené aglomerace nemá 100% napojených obyvatel v obydlených domech na kanalizaci. Nejvyšší je tento podíl v Rybitví (99,7 %), Dubanech a Třebosicích (98,3 a 98,4 %). Všechna města v aglomeraci mají podíl obyvatel napojených na kanalizaci vyšší než 60 % a v průměru jejich hodnota činí 84,9 %. Nejnižší podíl obyvatel napojených na kanalizaci je v Nechanicích 60,5 %, v intervalu 70 – 80 % se pohybují Sezemice, Dašice a Třebechovice pod Orebem, více než 90 % napojení na kanalizaci mají Holic, Smiřice, Chrudim, Hradec Králové a max. Pardubice (97,6 %).

Podíl čištění odpadních vod se stále zvyšuje. Všechna větší města odvádějí odpadní vody do ČOV. V posledních letech jsou v obcích budovány lokální ČOV a při bytové výstavbě se stále více uplatňuje systém čištění odpadních vod pomocí domácích ČOV.

Město Hradec Králové má postavenou ČOV v jižní části města, která plně funguje od roku 1997. Jsou tam odváděny odpadní vody z města a blízkého okolí. Kapacita této ČOV je 141 tis. ekvivalentních obyvatel a vyčistí se zde cca 14 mil. m³ vod za rok. ČOV splňuje na odtoku všechny přípustné limity. Některé okrajové části města mají pouze splaškovou kanalizaci a povrchové vody jsou odváděny především do místních vodotečí.

Město Pardubice je napojeno na ČOV Semtín, kde se při čištění mísí městské odpadní vody a průmyslové vody ze společnosti Aliachem a.s. Je nezbytné důsledně řešit čištění odpadních vod nových průmyslových areálů. BČOV Pardubice čistí odpadní vody ze skupinové kanalizace Pardubice a průmyslové odpadní vody z bývalých provozů společnosti Synthesie.

Město Chrudim má vybudovanou jednotnou kanalizační síť, zakončenou mechanicko-biologickou ČOV v lokalitě „Májov“, ze které je vyčištěná odpadní voda vypouštěna do řeky Chrudimky. Do budoucna je počítáno s dobudováním kanalizační sítě především v okrajových částech města Chrudimi.

Rezervy v napojení na kanalizaci mají v aglomeraci mnohé menší obce, ale i okrajové části větších obcí, které netvoří kompaktní zástavbu. V některých lokalitách, a to i silně osídlených, není odvádění a čištění odpadních vod dostatečné, např. v okolí Sezemice či okolí Přelouče. Systém kanalizace a ČOV je potřeba stále modernizovat a udržívat. Některé kanalizační řady jsou již nedostačující a je potřeba je modernizovat a zkapacitňovat.

2.1.13 Životní prostředí

Kvalita životního prostředí se v ČR i v rámci vymezené aglomerace v posledních cca 25 letech výrazně zlepšila. Převážně v období 90. let 20. století došlo zejména vlivem vysokých investic do environmentálně šetrných technologií k výraznému zlepšení kvality ovzduší, problémem zůstávají urbanizované oblasti, kde stále dochází k překračování imisních a hlukových limitů. Mnohé obce byly v tomto období plynofikovány, ovšem, především ve venkovských oblastech, dochází k trendu opětovného návratu k vytápění tuhými palivy v lokálních topeništích.

Tento environmentálně negativní jev je způsoben zejména postupným nárůstem a ekonomickou neúnosností cen za ekologičtější způsoby vytápění. Vysokými intervencemi do budování ČOV se znatelně k lepšímu změnila kvalita některých úseků povrchových vod v regionu. Došlo k celkovému snížení vypouštěných znečišťujících látek do povrchových vod.

Územní ochrana krajiny byla posílena zejména vyhlášením nových chráněných oblastí v rámci systému Natura 2000. Kontinuálním problémem je snižování biodiverzity krajiny a nárůst počtu ohrožených druhů. Velký negativní vliv vzhledem k životnímu prostředí představuje narůstající doprava. Současné ohrožení spočívá v nárůstu hladiny hluku a trvalé překračování imisních limitů vlivem stále rostoucího objemu automobilové dopravy a přepravy, a to především ve městech a obcích lokalizovaných podél dopravních tranzitních tras. Dalším environmentálně negativním jevem posledních let je nárůst množství produkováných odpadů a nakládání s nimi. Objem separovaného odpadu dlouhodobě mírně roste, ovšem vhodná recyklace a další využívání stále zaostává a dominantně převažuje skládkování jako základní způsob odstranění odpadů. Některé dříve založené skládky bez patřičného technického opatření dnes představují ekologické hrozby zejména možným průsakem znečišťujících látek do půdy a podzemních vod.

2.1.13.1 Ovzduší

Hradecko-pardubická aglomerace jako silně urbanizované území s řadou podniků se potýká se zhoršenou kvalitou ovzduší. I když v rámci ČR patří spíše mezi regiony s kvalitnějším ovzduším, jsou zde překračovány limity znečišťujících látek. V regionu Hradecko-pardubické aglomerace se nachází několik velkých znečišťovatelů ovzduší. V centrální části aglomerace se nachází Elektrárna Opatovice nad Labem, v těsném zázemí aglomerace se nachází Elektrárna Chvaletice, která díky dálkovému přenosu a převládajícím směrům větru rovněž ovlivňuje kvalitu ovzduší na Hradecko-pardubicku. K dalším výraznějším znečišťovatelům patří chemické podniky v Pardubicích – Paramo a.s. a Synthesia a.s. Díky modernizaci a ekologizaci těchto provozů v posledních letech se jejich vliv na znečištění ovzduší výrazně snížil. Nedořešeny však zůstávají mnohé střední a malé zdroje znečištění. A stále větším problémem je znečištění ovzduší z mobilních zdrojů, tedy z dopravy. Především obce podél hlavních dopravních tahů jsou lokálně zatíženy nejen emisemi z dopravy, ale trpí rovněž nadměrnou hlukovou zátěží a vibracemi. Pozitivní vliv na kvalitu ovzduší v sídlech mají nové dopravní stavby - dálnice, rychlostní komunikace a obchvaty měst.

Nejpodrobnější relevantní data popisující znečištění ovzduší základními znečišťujícími látkami jsou dostupná pouze za území okresů. Vymezená Hradecko-pardubická aglomerace se rozkládá převážně na území okresů Hradec Králové, Pardubice a Chrudim, proto jsou níže uvedené hodnoty emisní zátěže uvedeny za tyto okresy. Kvalita ovzduší na Královéhradecku je dle níže uvedených ukazatelů základních znečišťujících látek lepší než na Pardubicku, kde hodnoty překračují krajské průměry. Problematickým jevem v celé Hradecko – pardubické metropolitní oblasti, jsou tzv. dálkové přenosy z velkých zdrojů, a to nejen z Pardubic (viz výše), ale i z Královéhradeckého kraje.

Tabulka 35 Emise základních znečišťujících látek do ovzduší podle okresů v roce 2012

Kraj, okresy	Emise tuhé		Oxid siřičitý (SO ₂)		Oxidy dusíku (NO _x)		Oxid uhelnatý (CO)	
	REZZO 1	REZZO 1–3	REZZO 1	REZZO 1–3	REZZO 1	REZZO 1–3	REZZO 1	REZZO 1–3
	Celkem (t)							
Královéhradecký kraj	202,0	2 331,2	3 422,2	4 978,2	1 140,1	1 837,6	627,4	20 079,6
Hradec Králové	23,7	206,7	201,2	410,2	71,7	214,4	114,7	3 039,2
Pardubický kraj	613,6	2 329,6	10 411,0	11 601,8	9 122,1	9 890,5	1 322,0	18 952,8
Chrudim	42,9	311,9	355,1	627,0	823,7	967,0	337,8	4 216,4
Pardubice	528,2	645,0	9 750,2	9 845,1	7 757,7	7 871,3	785,0	2 789,4
	Měrné emise (t/km ²)							
Královéhradecký kraj	0,0	0,5	0,7	1,0	0,2	0,4	0,1	4,2
Hradec Králové	0,0	0,2	0,2	0,5	0,1	0,2	0,1	3,4
Pardubický kraj	0,1	0,5	2,3	2,6	2,0	2,2	0,3	4,2
Chrudim	0,0	0,3	0,4	0,6	0,8	1,0	0,3	4,2
Pardubice	0,6	0,7	11,1	11,2	8,8	8,9	0,9	3,2
	Měrné emise (kg/obyvatele)							
Královéhradecký kraj	0,4	4,2	6,2	9,0	2,1	3,3	1,1	36,3
Hradec Králové	0,1	1,3	1,2	2,5	0,4	1,3	0,7	18,7
Pardubický kraj	1,2	4,5	20,2	22,5	17,7	19,2	2,6	36,7
Chrudim	0,4	3,0	3,4	6,0	7,9	9,3	3,2	40,4
Pardubice	3,1	3,8	58,0	58,6	46,2	46,9	4,7	16,6

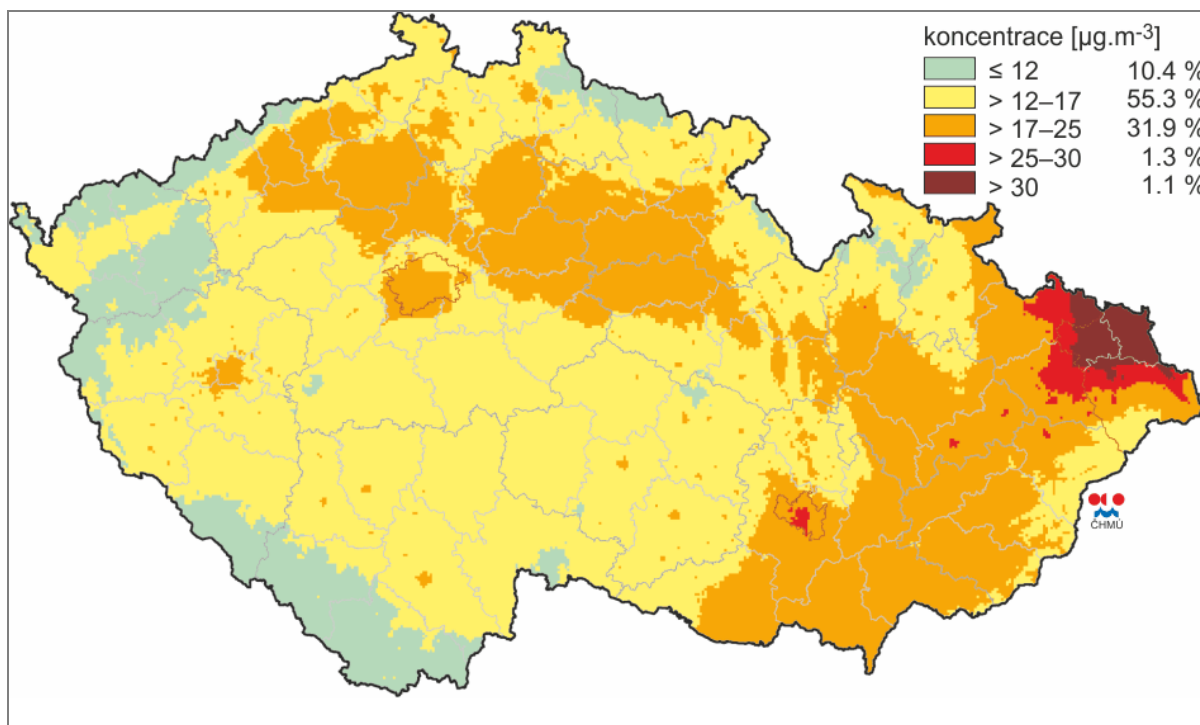
Zdroj dat: ČHMÚ prostřednictvím ČSÚ

Aglomerace Hradec Králové má z hlediska kvality ovzduší zásadní problém s dopravou, resp. se škodlivinami, za jejichž přítomnost v ovzduší je doprava majoritně zodpovědná. Vzhledem k poloze Hradce Králové, coby města dálniční tečny, včetně vysokého procenta tranzitní dopravy projíždějící centrem, nebude tento problém zřejmě v dohledné době zcela vyřešen. Řešením je investování do obchvatů města, zejména vybudování třetího městského okruhu, který vyřeší odklon tranzitní dopravy z dálnice D11. V celém Královéhradeckém kraji, v období let 2006 – 2013 klesaly emise CO, rovněž se snižovaly emise VOC a NO_x (na stagnaci NO_x mělo vliv mimo jiné také zpomalení ekonomiky vlivem hospodářské recese). Opačný trend byl od roku 2008 zaznamenán u emisí tuhých znečišťujících látek a NH₃. Ve srovnání s rokem 2009 došlo i k mírnému nárůstu emisí SO₂.

Jižní část aglomerace (Pardubicko a Chrudimsko) se z hlediska ochrany ovzduší nachází v poměrně zranitelné oblasti, a to vlivem velkých chemických podniků a také již ze zmiňovaného důvodu silné automobilové dopravy. V Pardubicích a v okolí je prováděn imisní monitoring. Z dostupných údajů za období 2009 – 2013 vyplývá, že průměrné hodnoty PM₁₀, NO_x, SO₂, CO a O₃ v ovzduší víceméně stagnují, v průměru se mírně zvyšuje koncentrace prachových částic PM₁₀. Imisní limity jsou překračovány v zimních měsících roku, kdy na ně má vliv vytápění lokálními topeništi, doprava a často i inverzní ráz počasí. Koncentrace oxidu siřičitého - SO₂ se mírně zlepšují (v posledních letech spíše stagnují), a to především vlivem odsíření zdrojů.

V ročním průměru hodnot koncentrace oxidu siřičitého nedochází k překračování imisních limitů. Hodnoty NO_x po počátečním nárůstu se v posledních letech příliš nemění. Oproti Pardubicím nebylo město Chrudim zařazeno do „Oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší“. Od roku 2007 do roku 2012 se v Chrudimi provádělo měření kvality ovzduší, při kterém se sledovaly koncentrace SO_2 , CO, NO_x , PM_{10} a troposférického ozónu. U žádné z těchto látek nebyly překročeny po dobu měření limitní hodnoty.

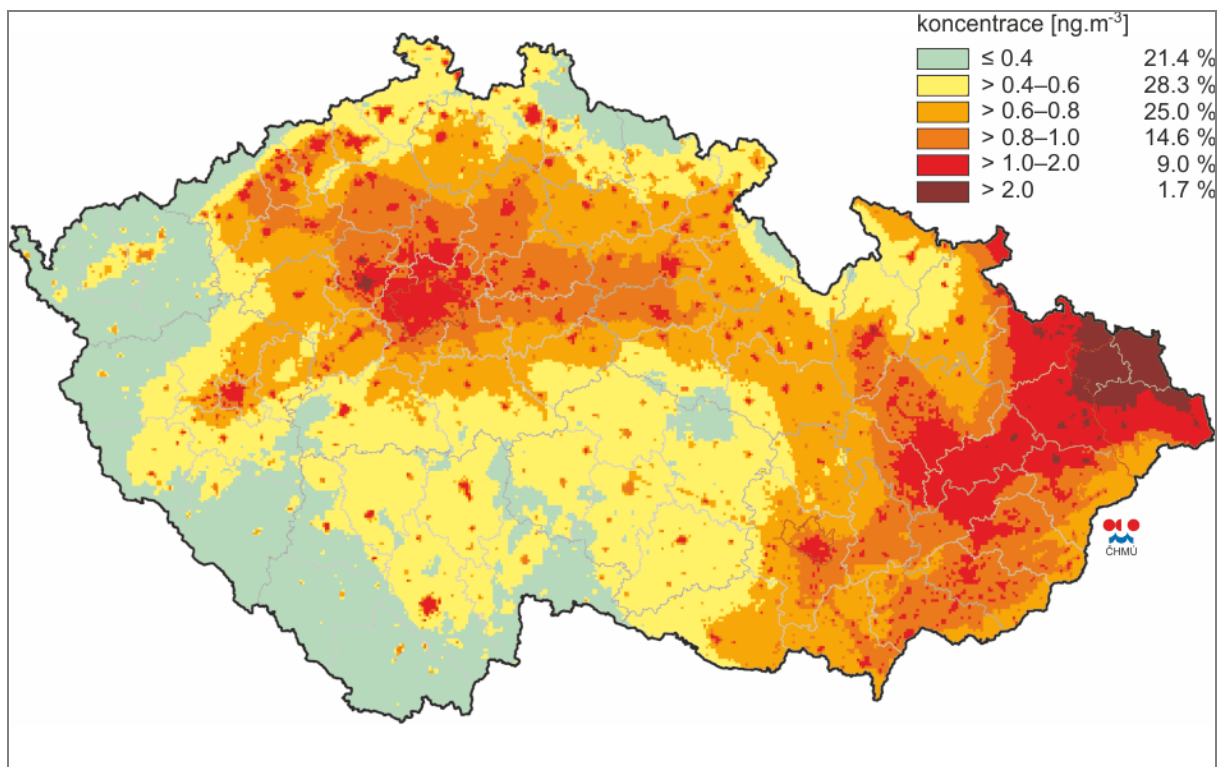
Obrázek 18 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací $\text{PM}_{2,5}$ (2009-2013)

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Jak již bylo předesláno, problémem se v posledních letech stávají i malé stacionární zdroje (lokální topeniště), které využívají pevná paliva, a stále rostoucí silniční doprava a s ní související znečišťování ovzduší polycyklickými aromatickými uhlovodíky. V případě lokálních topenišť je dle dostupných informací prováděna osvěta obyvatel (místní zpravodaje apod.). V oblasti silniční dopravy si nejen město Hradec Králové, Pardubice a Chrudim, ale i ostatní města a obce, stanovují cíle, které jsou zaměřené na snižování negativních vlivů nejen v oblasti ovzduší, ale v celém životním prostředí. Mezi hlavní cíle snižování negativních environmentálních dopadů se řadí např. ekologizace hromadné dopravy, zajišťování vhodných ekonomických stimulů pro upřednostňování MHD i zvýšení přitažlivosti dopravy železniční. Mezi opatření patří také rozvoj nemotorové dopravy – doplňování sítě pro cyklo dopravu a tím zajišťování vhodných podmínek pro cyklisty.

Obrázek 19 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu (2009-2013)

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

2.1.13.2 Sídlní a krajinná zeleň

Zeleň je jednou ze základních funkčních složek struktury sídla, která výrazně ovlivňuje kvalitu života. Diferenciace ploch sídlní zeleně vychází ze způsobu jejich funkčního využití, charakteru a původu. Zásady pro tvorbu ploch zeleně v jednotlivých typech území definuje v rámci funkčního využití územní plán (monofunkční plochy zeleně, plochy se zelení v doplňkové funkci). Systém sídlní zeleně představuje propojení jednotlivých složek (ploch zeleně) ve vazbě na liniové porosty, pěší a cyklistické trasy, ÚSES, to vše jako součást urbánní koncepce sídla. Účinnost systému zeleně je dána vedle funkčních vazeb i kvalitou jednotlivých složek. Zeleň je v sídlech reprezentována především parky, parkově upravenými plochami, zelení v obytných souborech a kulturních a školských zařízeních a hřbitovní zelení. Dále se k zeleni řadí zeleň sportovišť, hřišť, ploch občanské vybavenosti, zeleň zdravotnických zařízení, zeleň rekreační, zeleň dopravních staveb, vegetační clony, stabilizační vegetace svahů, zeleň vodotečí aj. Zeleň v sídle má především rekreační a reprezentační funkci spočívající v poskytnutí možnosti odpočinku a sportu v kvalitním prostředí parků a zahrad. Patří sem i zeleň vnitrobloků a sídlištní zeleň, která může sloužit jako vnější obytné prostředí a příměstská rekreační krajina. Vhodně zvolená zeleň zvyšuje architektonickou, estetickou a společenskou úroveň veřejných prostranství. Dále sídlní zeleň zvyšuje kvalitu životního prostředí (zlepšování mikroklima) a plní také funkci ochrany přírody (přírodní biotopy).

System zeleně města Hradce Králové tvoří celoměstsky významné parky (Jiráskovy sady, Žižkovy sady a Šimkovy sady), dále zelené klíny podél toku Labe a Orlice, které vstupují z volné krajiny až do samého centra města a ostatní parkové plochy (Kubiškovy sady, náměstí 5. května atd.). Významnou součástí systému zeleně města je rovněž rozsáhlý lesopark na Moravském Předměstí, který je spojnicí s komplexem Novohradeckých lesů na jihovýchodě Hradce Králové. V neposlední řadě se ve městě uplatňuje výrazná liniová zeleň – významná stromořadí doprovázející nábřeží, městské radiály a silniční okruh. Většina z těchto ploch zeleně, mnohdy založených před více než 100 lety, se v současné době nachází ve stavu, kdy vyžaduje celkovou obnovu vegetačních i technických prvků. Neoblíbenější přírodní plochou obyvatel města jsou bezesporu Novohradecké lesy, jejichž rozsáhlý komplex se nachází v jižní části města. Město zde v posledních letech, především úpravou cest, výstavbou in line stezky, vybudováním hřišť nebo úpravou prostranství kolem rybníčků, vybudovalo velmi zajímavý prostor k všestrannému využití pro volnočasové aktivity. Unikátní komplex zeleně se rozkládá také podél řeky Orlice, který směrem z centra města, proti proudu řeky, volně přechází v oblast Přírodního parku Orlice. Ve městě funguje také menší Botanická zahrada.

V Pardubicích proniká podél Labe a Chrudimky příměstská krajina přímo do centra města. Podél Labe se po obou jeho březích táhnou rozsáhlé plochy přírodního charakteru s velkým městotvorným a rekreačním potenciálem, který však dnes není plně využit. Nábřeží Chrudimky mají více městský charakter, ale na hranicích intravilánu přechází do rozsáhlé přírodní nivy s městskými částmi spíše venkovského charakteru. Na městské řeky jsou vázány již zrevitalizované celoměstsky významné parky Tyršovy sady, park Na špicích, Bubeníkovy sady, Vinice či na rekonstrukci připravený park Stará vojenská plovárna. Výrazným prvkem sídelní zeleně jsou městské lesy, které jsou v podobě menších lesních celků přímou součástí města. Tyto i navazující drobnější prvky sídelní zeleně mají potenciál stát se plně funkčním, spojeným systémem městské zeleně.

V Chrudimi mezi významnější plochy sídelní zeleně patří Městský park, park Střelnice, Michalský park, park na Školním náměstí, parkově upravené plochy u divadla K. Pippicha, Klášterní zahrada apod.

Rovněž v ostatních městech se nacházejí významné plochy sídelní zeleně. Např. Velmi významný je lázeňský park v Lázních Bohdaneč, Zámecký park ve Smičicích, Masarykovy sady v Jaroměři, Městský park v Týništi nad Orlicí a další. Zámecký park u zámku Hrádek u Nechanic se proměnil v golfové hřiště a jeho využití pro veřejnost bylo výrazně omezeno. Golfové hřiště jsou specifickou zelení v katastrech obcí. Další takový park se nachází např. v obci Jeníkovice u Třebechovic pod Orebem, Dřiteč u Pardubic nebo na okraji města Hradce Králové v Roudničce.

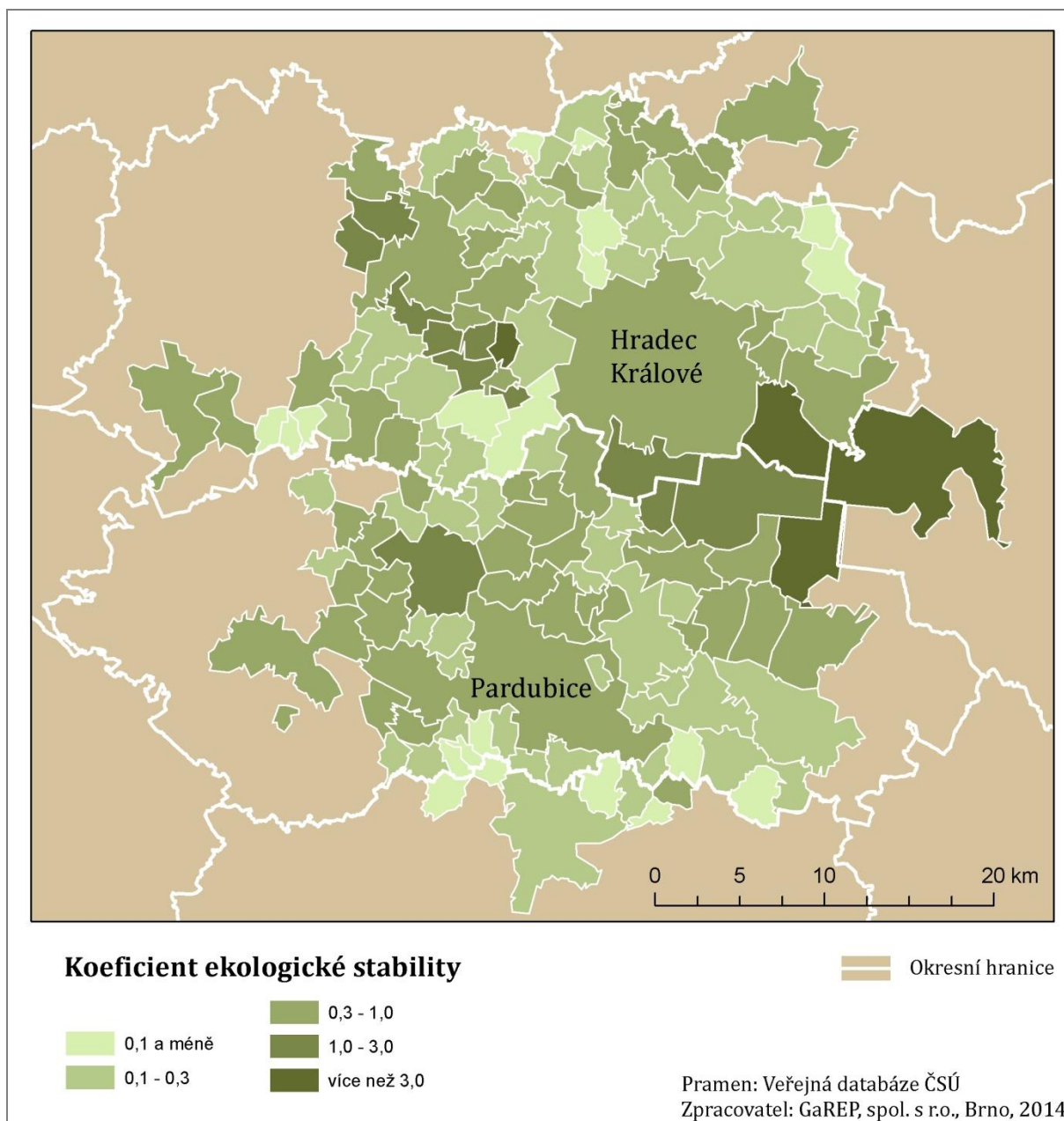
Přirozenou kostrou krajinné zeleně v jádrovém území aglomerace je řeka Labe, včetně přítoků Orlice a Chrudimky, která spojuje obě krajská města. Rovinatá krajina středního Polabí je charakteristická rozmanitostí vod, jež určují podobu zdejší krajiny. Historicky patřilo území aglomerace k nejvýznamnějším rybníkářským oblastem v ČR. Rybníky a soustavy k jejich napájení měly hospodářský a protipovodňový význam. Rybníkářské soustavy zde ale postupně zanikly, a dnes se v krajině nachází jen několik pozůstatků tohoto systému.

Regulaci vodní hladiny řeky Labe došlo v území ke snížení hladiny podzemních vod a tím i k plošné redukci a změně břehových porostů lužního charakteru. Rovinatá krajina středního Polabí je kromě rybníků protkána i mnohými menšími vodními toky, historickými náhony, slepými rameny a vodními plochami vzniklými po těžbě písků a štěrkopísků.

Krajinu tvoří především rozsáhlé louky a pole, které jsou místy doplněny menšími plochami lesů. Místy se nacházejí i přírodě blízké porosty – především v okolí slepých ramen a neregulovaných vodních toků. Tyto relikty jsou ale stále více umenšovány antropogenní činností (zemědělstvím, výstavbou apod.)

V rámci koeficientu ekologické stability se porovnávají stabilní plochy, které mají větší schopnost odolávat povětrnostním podmínkám (trvalé travní porosty, lesy apod.), ku plochám nestabilním (orná půda, antropogenizované plochy apod.), které jsou k erozi velmi náchylné. Hodnota KES nad 1,0 ukazuje na plochy vyvážené krajiny (stabilní plochy), v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, Hodnota KES nad 3,0 ukazuje na přírodní a přírodě blízké plochy s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. V rámci aglomerace se obce s příznivým KES nacházejí především východně od Hradce Králové – obce podél toku Orlice. Hodnota KES pod 1,0 ukazuje na nepříznivý stav. V rozmezí 1,0 – 0,3 (nestabilní plochy) se jedná o intenzivně využívané území zejména zemědělskou činností s oslabenými autoregulačními schopnostmi přírodních pochodů, hodnoty KES v rozmezí 0,3 – 0,1 označují území nadprůměrně využívané se zřetelným narušením přírodních struktur a ekologickou labilitou a území s koeficientem KES pod 0,1 jsou považována za území s maximálním narušením přírodních struktur, kde ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy. V tomto ohledu je problematická situace především na území 19 obcí, kde je hodnota koeficientu nižší než 0,1 a dále i 52 obcí, kde je hodnota nižší než 0,3. Hodnoty koeficientu ekologické stability v jednotlivých obcích v území zachycuje následující obrázek.

Obrázek 20 Koeficient ekologické stability za obce aglomerace Hradec Králové - Pardubice

Zásadním problémem mozaiky Polabské krajiny je nízká prostupnost. Vlivem zemědělské činnosti a vlivem výstavby především developerských projektů a nových komunikací dochází k destrukci přirozené funkce krajiny a neobnovitelnému narušení přírodních biotopů. Podstatná část území či konkrétních lokalit je součástí územního systému ekologické stability na všech úrovních. Řeky Labe a Orlice tvoří osu nadregionálního biokoridoru, Labe před soutokem s Orlicí a Chrudimka jsou regionálními biokoridory, na které navazují biocentra všech úrovní. Součástí území jsou i prvky systému NATURA a různá zvláště chráněná území (viz dále).

2.1.13.3 Zalesnění krajiny

Lesnatost území aglomerace je vzhledem k zemědělsky využívané krajině velmi nízká a pohybuje se přibližně na poloviční hodnotě než průměr za ČR (aglomerace 17,6 % podíl lesních pozemků, ČR 33,7 %). Na území aglomerace se nachází pouze 8,2 % lesních pozemků z celkové rozlohy lesních pozemků obou krajů. V přepočtu na 1 obyvatele aglomerace připadá 6,95 ha lesního pozemku, přičemž ve městech aglomerace připadá v průměru jen 3,70 ha lesního pozemku na 1 obyvatele, zatímco v ostatních (venkovských) obcích připadá v průměru 19,29 ha lesního pozemku na 1 obyvatele. Všechny tyto hodnoty jsou pod průměrem ČR (25,33 ha lesního pozemku na 1 obyvatele).

Podle zákona č. 289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) se lesy člení na lesy ochranné, zvláštního určení a hospodářské.

V rámci aglomerace se nachází několik významných lesních ploch. ORP Hradec Králové se nachází v zemědělské krajině, v nejúrodnější části Polabí. Pozemky určené k plnění funkcí lesa tvoří cca 12% rozlohy, která se pozvolna zvětšuje. Na Královéhradecku patří k nejvýznamnějším městské lesy Hradce Králové, rozkládající se na jihovýchodním okraji města a další lesní porosty koncentrované zejména ve východním okolí města Hradec Králové, pak na pahorcích v zemědělské krajině a pak také jako součást menších či větších komplexů (Hrádek u Nechanic, Chlumec nad Cidlinou) a na okrajových územích bývalého okresu. Lesní komplexy se nacházejí i v okolí Lužan a dalších. Celkově lze shrnout, že lesní komplexy jsou kromě Městského lesa Hradec Králové malé, ale často s překvapivě polopřirozenými smíšenými nebo listnatými porosty odpovídajícími vegetační stupňovitosti. Péče v lesích městských i v lesích soukromých je zajištěna na relativně dobré úrovni, a tak ke střetům při ochraně lesa dochází jen minimálně. Ke střetům při ochraně lesa může dojít v oblasti Bělče při rozšíření těžby šterkopísku, která může i přeneseně les poškodit. Na základě družicového měření stavu lesa lze konstatovat, že na území Královéhradecka jsou více poškozené jehličnaté porosty (poškození se zvyšuje od západu k východu s přibývajícím procentem jehličnanů). Nejhuře jsou na tom ze zdravotního hlediska porosty východní části městských lesů. K ochraně lesa vedou oblastní plány péče o les. V lesích se hospodaří přírodě blízkým způsobem. Městské lesy jsou protkány sítí cest, plní rekreační funkci a jsou hojně navštěvovány obyvateli Hradce Králové jako výletní a rekreační cíl.

Další významné lesní plochy se rozkládají na Pardubicku resp. na Opatovicku a Bohdanečsku. Menší zalesnění je mezi obcemi Opočíněk – Bezděkov, Ráby – Srch, Spojil – Veská. V ostatních částech oblasti se vyskytují pouze remízky. Bezlesou zůstává jižní část území. Charakter lesních porostů je převážně borovicový a smrkový. Přirozenou potenciální vegetací lesů Pardubicka jsou dubiny, na vátých písčích přecházející v bory. Pro město Pardubice mají velký význam městské lesy, které mají, na rozdíl od městských lesů Hradce Králové a Chrudimi, podobu menších lesíků a jsou přímou součástí města.

Na Chrudimsku se zalesněná krajina nalézá především v lokalitě Podhůra, Jandrov, Habrov i Hyksovo peklo. Lesy zvláštního určení tvoří největší souvislý lesní komplex Podhůra v jižní části území (součást CHKO Železné hory). Jedná se o lesy příměstské a lesy se zvýšenou rekreační funkcí. Další les zvláštního určení se nachází v k.ú. Topol z důvodu existence PR Habrov. Téměř všechny lesy v území jsou nebo se navrhuje jako součást ekologicky významných prvků (chráněná území, územní systém ekologické stability). Proto je lesní hospodářství zaměřené v prvé řadě na podporu mimoprodukčních funkcí lesa. Převažují lesy smíšené, v PR Habrov se jedná konkrétně o habrové porosty.

Prioritou všech největších měst je podpora rozvoje biodiverzity a zároveň i rekreační funkce lesů v bezprostředním zázemí těchto měst, a to včetně potřebné infrastruktury, jakožto místa pro pasivní i aktivní odpočinek obyvatel měst.

2.1.13.4 Vodní poměry

Území Hradecko-pardubické aglomerace náleží do povodí středního Labe. Celému území dominuje řeka Labe, která vytváří hlavní severojižní hydrografickou osu. V minulosti bylo Labe důležitým činitelem při vytváření reliéfu území. Dalším významným tokem je řeka Orlice, která se do Labe vlévá v Hradci Králové a řeka Chrudimka přitékající z jihu a vlévající se do Labe v Pardubicích. V Jaroměři se do Labe vlévá řeka Úpa a Metuje a Chlumcem nad Cidlinou prochází řeka Cidlina. Celkové roční průtoky na těchto tocích jsou v normálu, ale snižují se zimní a letní průtoky, vlivem nižších srážek. V regionu se dále nachází několik méně významných toků, např. Loučná, Bystřice, Dědina a Trotina. Do těchto toků přitéká množství menších vodotečí: Piletický potok, Malý Labský náhon a Plačický potok, Radostovský potok, Jordán, Hustířanka, Melounka a další. Celé povodí výše vyjmenovaných řek přesahuje území Hradecko-pardubické aglomerace.

Významným vodním dílem je Opatovický kanál, vytvořený v rámci historické rybníkářské soustavy a dodnes sloužící k napájení rybníků. Tento kanál začíná u Opatovic nad Labem, protéká Bohdanečskou oblastí, a u Přelouče se opět vlévá do Labe. Mezi vodní nádrže se řadí především rybníky, vytěžené písňky a stará ramena toků. Jednu z největších ploch má Bohdanečský rybník a vytěžené plochy v okolí Čeperky a Hradce Králové. Jedná se o plochy vytvořené lidskou činností, přirozené vodní nádrže se v území nevyskytují. V uplynulých cca 15 letech bylo na Královéhradecku vybudováno více než 10 nových rybníků. Další vodní nádrže, které vznikly v posledních cca 30 letech, jsou vytěžené prostory pískoven v okolí Předměřic nad Labem, Kratonoh a dalších. V současné době tyto nádrže slouží ke koupání, ovšem se stále se zhoršující kvalitou vody.

Znečištění na středních a horních tocích z odpadních vod je v území nižší. Lokálně dochází ke zvyšování eutrofizace vod. Ke zlepšení kvality vod obecně přispívá postupná výstavba ČOV a také útlum průmyslové a zemědělské výroby. V 90. letech patřil tok Labe pod Hradcem Králové, v Pardubicích a Přelouči do třídy IV (silně znečištěná voda), některé přítoky (Dědina) dokonce do třídy V (velmi silně znečištěná voda). Tento stav se postupně zlepšoval - po roce 2000 byla silně znečištěná voda pouze v Úpě (přítok Labe v Jaroměři), ostatní významné toky byly ve třídě III (znečištěná voda). V roce 2014 byly některé části Labe ve třídě IV (silně znečištěná voda), v některých úsecích ve třídě I – II (neznečištěná a mírně znečištěná voda). Ve třídě III je dále Chrudimka, Loučná, Úpa a Metuje. Orlice je ve třídě I – II. Situace tedy stále není optimální. Z hlediska odtokových poměrů trvají problémy s rychlým odtokem srážkových vod z území, v jehož důsledku mohou vznikat povodně, které jsou pro území největším nebezpečím.

Kontaminace organickými látkami vlivem zemědělství byla zaznamenána na toku Bystřice, kde jsou zejména v letním období zaznamenávány nízké průtoky. Snížená kvalita vody je i v dalších drobných tocích, které jsou recipientem pro vypouštění předčištěných odpadních vod z individuálních čistících zařízení.

Vzhledem ke klimatickým změnám (intenzivní přívalové srážky) a hospodaření na zemědělské půdě přilehlé k vodním tokům, dochází ke splachům a následnému zanášení koryt, zejména drobných vodních toků. Z těchto důvodů je nutností navrhnout čištění

(odstranění) nánosů a porostů v korytech vodních toků a také opatření pro snížení zanášení koryt významných vodních toků a drobných vodních toků (Orlice, Trotina, Piletický potok, Plačický potok). Veškerá opatření k recyklaci odpadních a splachových vod, tj. vsakovací kanály, nádrže na splachovou vodu, recyklace vody, aj., jsou pro většinu obcí, a to zejména v nivách (Labe, Cidlina, Bystřice, Trotina, Dědina), nutná k realizaci v co nejkratším období. V rámci obecného trendu omezení čerpání podzemních vod je vhodné na dostupná místa zavádět vodovod a čerpat z centrální sítě. Je nutné okamžitě omezit nelegální odběry povrchových vod a zajistit zdržení srážkové i odpadní vody (po přečištění) v regionu co nejdéle. Hradecko-pardubická aglomerace leží v oblasti křídových a kvartérních štěrkopískových kolektorů podzemních vod. Z hydrogeologického a vodohospodářského hlediska jsou v území aglomerace nejcennější oblasti plošně rozsáhlých souvislých nádrží podzemní vody, které se vytvářejí právě v propustných horninách křídového a kvartérního stáří. V tomto území je přirozený výskyt kvalitní podzemní vody s mělce založenou hladinou. Takto mělce umístěné zdroje podzemních vod jsou často velmi zranitelné a náchylné na znečištění např. z povodní nebo průnikem kontaminace z povrchu země. Nejbohatší částí aglomerace na podzemní vody je území podél komunikace I/11 mezi Hradcem Králové a Chlumcem nad Cidlinou a oblast podél Labe. Tyto zdroje jsou nenahraditelné v rámci vodárenské soustavy východní Čechy, která již nyní řeší nedostatek vody pro zásobování jádrového území aglomerace v období sucha, a proto je velmi důležité dbát na ochranu těchto podzemních zdrojů vod.

2.1.13.5 Zvláště chráněná území

Na území Hradecko-pardubické aglomerace se nevyskytují žádná velkoplošná chráněná území dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Z maloplošných zvláště chráněných území se zde nachází několik přírodních rezervací a přírodních památek. V rámci systému Natura 2000 se na území Hradecko-pardubické aglomerace nachází ptačí oblast Bohdanečský rybník u Lázní Bohdaneč a Komárov a několik evropsky významných lokalit. Podél řeky Orlice od Hradce Králové východním směrem se rozkládá rozsáhlý přírodní park Orlice. V ústředním seznamu ochrany přírody vedeného Agenturou ochrany přírody a krajiny (AOPK) je zapsáno v rámci aglomerace několik stovek památných stromů. Nejčastěji se jedná o památné lípy, duby či buky.

Tabulka 36 Nejvýznamnější chráněná území v Hradecko-pardubické aglomeraci

Přírodní rezervace a národní přírodní rezervace (NPR)	Hoříněvská bažantnice, Bohdanečský rybník (NPR), Hluboký rybník, Buky u Vysokého Chvojna, Mazurovy chalupy, Baroch, Habrov, U Parku, Přesypy u Rokytna
Přírodní památky	Bělečský písňík, Černá strán, Na bahně, Na Plachtě, Kazatelna, Olešnice, Orlice, Pamětník, Roudnička a Datlík, Sítovka, Trotina, U císařské studánky, U Sítovky, Vražda, Černý Nadýmač, Hrozná, Labiště pod Opočínkem, Meandry Struhy, Tůň u Hrobic, Vesecký kopec, Mělické Labiště, Nemošická strán, Ptačí ostrovy, Přesyp u Malolánského
Evropsky významné lokality	Vražda, Olešnice, Na Plachtě, Chlumec – Karlova Koruna, Mnichovka-Pravy, Nechanice-Lodín, Orlice a Labe, Piletický a Librantický potok, Slatinná louka u Roudničky, Týništské Poorličí, Černý Nadýmač, Michnovka – Pravy, Orlice a Labe, Bohdanečský rybník a rybník Matka, Kunětická hora, Pardubice, Dolní

	Chrudimka, U Pohránovského rybníka, Uhersko
Ptačí oblasti	Bohdanečský rybník, Komárov
Přírodní park	Orlice

Zdroj dat: Ústřední seznam AOPK, Krajský úřad Pardubického kraje

2.1.13.6 Protierozní opatření

Všeobecně při erozních procesech dochází buď ke ztrátě jemných půdních částic (nižší intenzita), nebo ke smyvu velké části vrchního horizontu (vyšší intenzita). Nejhorší kombinací je intenzivní zemědělská činnost na svažitém území. Tomu v ČR odpovídá definice orné půdy na sklonitých pozemcích (dle metodik sklon nad 7°). Následkem erozí je půdní profil ochuzen o zásobu vláhy, což má v období sucha vliv na vývoj vegetace. Je tedy potřeba navrhovat a realizovat taková opatření, která zlepší odtokové poměry v krajině a přispějí ke zlepšení její ekologické stability. Vhodným ukazatelem, který zobrazuje potencionální rizika v krajině z hlediska eroze je koeficient ekologické stability (KES).

V případě zemědělsky obhospodařovaných pozemků se v rámci protierozních opatření navrhuje organizační opatření, což představuje pěstování plodin s lepší vegetační ochranou nebo dodržování vhodného osevního postupu. Jako technické opatření proti případné vodní erozi slouží odvodňovací příkopy u cest. Zmírnění větrné eroze a případných účinků větrné eroze pomáhá eliminovat liniové ozelenění cest, doplnění ozelenění silnic, vodotečí a realizace, popřípadě založení, lokálních biocenter a biokoridorů.

Mezi hlavní opatření proti zmírnění erozí se v problematickém území Hradecko-pardubické aglomerace doporučuje upravit způsoby hospodaření (obnova mezí, orba po vrstevnicích, vyloučení plodin, které omezují vsakování, zatravňování břehů apod.). Provádění těchto opatření bude mít nezanedbatelný přínos nejen pro postupnou obnovu vodního režimu v krajině, ale také pro ochranu před povodněmi.

2.1.13.7 Protipovodňová opatření

Území kolem řek je vždy všeobecně spojeno s rizikem povodní. V území Hradecko-pardubické aglomerace se jedná především o riziko v okolí Labe, Orlice, Chrudimky a dalších menších vodních toků. Záplovové území řeky Labe bylo nově vyhlášeno v roce 2007. Na ostatním území se nenacházejí významnější vodní toky, které by běžně hrozily povodněmi. V této souvislosti je třeba také brát v úvahu místní přívalové deště, které mohou způsobit místní záplavy na okrajích některých obcí. Tyto povodňové stavy na místních, většinou bezejmenných, tocích zatím nejsou zmapovány.

V hradecké části aglomerace je vybudováno několik protipovodňových ochranných hrází, např. Chlumec nad Cidlinou, Třebechovice pod Orebem, Ločenice, Smiřice, Jaroměř, Předměřice nad Labem a Hradec Králové. Dostatečný prostor k rozlivu řek poskytuje niva Orlice a zčásti i okolí toku Labe. Přírodní park Orlice je pro svou polohu nad městem Hradec Králové dobrým řešením pro účely stabilizace toku před vstupem do města. Jako zásadní se jeví možnost rozlivu toku do krajiny zejména u Orlice, která poměrně rychle reaguje na silné srážky v pahorkatině i v horách, ale zároveň rychle opadne. Na Labi nad městem Hradcem Králové i pod ním jsou dostatečné plochy pro rozliv a poldr Věkoše v Hradci Králové. Podobně v Chlumci nad Cidlinou, kde jsou plochy pro rozliv toku také jak nad městem, tak pod ním v nivě.

Pro zadržení vody v krajině a odlehčení drobným vodním tokům na území města Hradce Králové je uvažováno s dalšími protipovodňovými opatřeními, která spočívají ve vybudování poldrů Všešary (Melounka), Světí (Světská svodnice), HK-Plotiště (Melounka), Svobodné Dvory (Chaloupská svodnice), Skalice (Černilovský potok) a Bukovina (Librantický potok).

S rozvojem Pardubic bylo nutné přehodnotit protipovodňovou ochranu, poněvadž koryto Labe bylo schopno pojmout pouze cca dvacetiletou vodu. Postupem času byly po obou březích Labe i na Chrudimce (od soutoku Labe po železniční most) vybudované ochranné (betonové a kamenné) zídky. Hlavní části protipovodňové ochrany města byly dokončeny před několika lety (ochranné zemní hráze, doplněné mobilním hrazením), které ochraňují město před stoletou vodou.

Pro území Chrudimi je v územním plánu navržen polder, který by měl v případě potřeby zachytit vodu z nadměrných srážek nebo odtávajícího sněhu tak, aby nedocházelo k lokálním záplavám. Dále k protipovodňovým opatřením patří vodohospodářská opatření, která mají napomáhat ke zvýšení retenčních schopností krajiny. K odvodu povrchových vod z území budou sloužit odvodňovací příkopy u cest. Pro území obcí s rozšířenou působností Chrudim jsou v Plánu oblasti povodí horního a středního Labe navržena protipovodňová opatření v podobě úprav koryta, náhonů a břehové linie na řece Chrudimce a zároveň objektů na řece. Tímto bude zajištěna protipovodňová ochrana města Chrudimi až do průtoku Q_{100} . Pouze v pásmu průmyslové zóny je ponechána pravobřežní inundace – dochází k zaplavení pozemků od průtoku Q_{20} .

2.1.13.8 Zemědělství

Zemědělství je tradičním a charakteristickým odvětvím hospodářství dané oblasti a významně se podílí na údržbě a tvorbě krajiny. Má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, obnovu vesnic a jejich budoucí ekonomický rozvoj.

Celková rozloha zemědělské půdy v území metropolitní oblasti činí 66 % celkové rozlohy území (následují lesní plochy se zastoupením 17,6 % území, ostatní plochy – 11 % území, vodní a zastavěné plochy 3 %). Z celkové rozlohy zemědělské půdy činí orná půda 83 %, v území se nenacházejí žádné vinice ani chmelnice. Intenzivní zemědělská výroba se vyskytuje zejména v Polabské nížině. Nejvyšší podíl půdy se nacházejí v nivách řek.

V rostlinné výrobě převažuje pěstování obilovin, olejnin, cukrovky, kukuřice a píce, významná je též produkce brambor. V živočišné výrobě se jedná především o chov skotu a prasat a živočišnou výrobu zaměřenou na produkci masa, mléka a vajec. Z důvodu všeobecného útlumu zemědělství plní opuštěné zemědělské areály a budovy i jinou funkci (skladové hospodářství, opravárenství atd.). Mnohdy jsou ale nevyužívané a chátrají.

Výměra zemědělské půdy se celkově snižuje. Velkou měrou se na tom podílí zábor často velmi kvalitní půdy pro potřeby výstavby. Především v zázemí velkých měst vyrostly v posledních cca 20 letech rozsáhlé areály se stavbami obchodních center nebo průmyslových či skladovacích objektů. Takovýto zábor kvalitní zemědělské půdy je de facto nevratný a v přírodě tak vnikají nové překážky pro přirozené funkce krajiny. Další zábory zemědělské půdy má na svědomí bytová výstavba. Největší developerské i individuální „satelitní“ projekty se nacházejí mezi jádrovými městy, kde výstavba zabrala velké plochy zemědělské půdy.

Důsledkem suburbanizace, resp. zastavováním volné krajiny, dochází k postupné destrukci krajinných funkcí a k negativním vlivům, např. i z hlediska povodní nebo eroze.

2.1.13.9 Těžba nerostných surovin

Těžba nerostných surovin je úzce spjata s geologickou stavbou a geologickým vývojem území. V území Hradecko-pardubické aglomerace je čteně prováděna těžba písků a štěrkopísků v říčních terasách. Dále se jedná o těžbu cihlářské hlíny a ložiska (omezená) stavebního kamene – opuky. Těžební prostory jsou koncentrovány v okolí Chlumce nad Cidlinou (Kratonohy), Bělče nad Orlicí, Stéblové, Smiřic a severně od Roudnice.

2.1.13.10 Staré ekologické zátěže a brownfields

Podle evidence starých ekologických zátěží Ministerstva životního prostředí se nejvíce zátěží s extrémním rizikem vyskytuje v Královéhradeckém a Pardubickém kraji v okolí měst Hradec Králové, Pardubice a Chrudim. V okolí Hradce Králové se jedná se o kontaminované plochy starých zátěží původních velkých závodů (ČKD Platiště, ZVÚ), vojenských areálů a dále v areálech i okolí letiště Hradec Králové. Další ekologické zátěže jsou evidovány např. v obcích Urbanice a Lhota pod Libčany nebo v okolí Chlumce nad Cidlinou je registrováno 5 kontaminovaných ploch. Menší plochy staré zátěže jsou v okolí Smiřic, Třebelovic pod Orebem a Lodína. Jako hlavní skládky jsou registrovány Lodín a překladiště odpadů Hradec Králové – Na Temešváru.

V okolí města Pardubice se jedná o ekologické zátěže typu starých skládek komunálního odpadu, kontaminovaných objektů a skládek odpadů z chemické výroby a rafinace ropy. Mezi největší ekologické zátěže patří Aliachem – Synthesia Semtín (celý areál) a Paramo (sanace starých úložišť odpadů z rafinace ropy). Na území Pardubic jsou podle priorit metodiky Ministerstva životního prostředí s nejvyšším indexem priority lokality: Paramo - zimní přístav, Benzina s.r.o. ČSPHM Pardubice – Chrudimská, PARAMO skládka kys. pryskyřic a Pardubice mazutové hospodářství Černá za Bory. Mezi další kontaminované plochy patří: skládka Černá za Bory, skládka Drozdice, skládka Lány na Důlku, skládka Pardubice – Polabiny, skládka Pardubice – Svítkov, Vrtálna areál prádelny a čistírny.

Na území města Chrudim patří mezi ekologické zátěže: Evona s.p. – bývalá kalová pole (přítomnost ropných látek), bývalá Tramontáž Chrudim a areál VCES Chrudim. Dále se jedná o bývalé zemědělské středisko školního statku Vestec a bývalou Transportu s.p. Chrudim areál nový závod.

Řešení starých ekologických zátěží má pozitivní dopad na ochranu zdraví obyvatel, kvality vod (zdroje pitné vody), kvalitu půd, apod. Existence velkého množství zátěží v území je realitou, jejich rychlé a systematické řešení je však zcela nad rámec finančních a technologických možností místních aktérů. Problematice ekologických zátěží je tedy zapotřebí věnovat se soustavně a dlouhodobě, neboť představují významné ohrožení kvality životního prostředí regionu.

Stejná situace panuje ohledně problematiky brownfields. Na území regionu se nachází celá řada malých až středně velkých brownfields, podobně, jako je tomu v celé České republice (extrémně rozsáhlé brownfields zde chybí). Jejich sanace a nové využití je problematické z důvodu ne vždy přijatelných dispozic a především z důvodu velké finanční náročnosti. Proto investoři mnohdy upřednostňují zábor volných ploch před revitalizací brownfields.

Hradec Králové i Pardubice, stejně tak Královéhradecký i Pardubický kraj, disponují rozsáhlými databázemi brownfields za účelem evidence jejich současného stavu, případných ekologických zátěží a především za účelem nabídky investorům.

2.1.13.11 Odpadové hospodářství

Systém nakládání s odpady je v oblasti upraven příslušnými obecně závaznými vyhláškami daných obcí. Nakládání s odpady je též v souladu s Plánem odpadového hospodářství Pardubického a Královéhradeckého kraje. K produkci odpadu v oblasti nejvíce přispívá průmyslový, stavební a demoliční odpad, jiné odpady a komunální odpad.

Údaje o produkci komunálního odpadu jsou z ČSÚ dostupné jen za úroveň krajů a ČR. Z těchto údajů za roky 2011 – 2013 je patrné, že produkce komunálního odpadu v Královéhradeckém kraji mírně klesá, zatímco v Pardubickém kraji stoupá. V přepočtu na 1 obyvatele bylo v roce 2013 v Královéhradeckém kraji vyprodukováno 275 kg komunálního odpadu a v Pardubickém kraji 299 kg (průměr ČR 307 kg na 1 obyvatele). V posledních letech vzrostlo množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Na množství i skladbě odpadu se samozřejmě podílí i vysoká koncentrace chemického průmyslu v Pardubickém kraji. Zároveň je pro kraj charakteristický vůči průměru ČR nízký podíl recyklace a regenerace. V kraji je registrováno 18 objektů nebo zařízení s umístěnými nebezpečnými látkami. Nejvíce objektů se nachází v Pardubicích (areály podniků Explosia, a.s., Synthesia, a.s., Paramo, a.s., atd.).

Jako významní původci odpadů na území aglomerace působí podniky lehkého průmyslu, činné v oblasti automobilové výroby, zdravotnictví, spojových zařízení a přístrojů. Nezanedbatelnými původci jsou i nadále textilní, chemický a strojírenský průmysl.

V celé řešené metropolitní oblasti jsou průběžně připravovány a realizovány projektové záměry v oblasti odpadového hospodářství, zejména sběrné dvory ve městech a obcích, třídící linky, kompostárny, bioplynové stanice apod. Stále narůstá počet středisek na úpravu stavebních odpadů, která jsou vybavena stabilním strojním zařízením. Průběžně vznikají zařízení na sběr, výkup a úpravu autovraků a dalších druhů využitelných odpadů. Ve spolupráci krajů a firem zabývajících se svozem a zpracováním odpadů probíhají projekty na zvýšení míry separace a využití odpadů a také vzniká řada projektů na řešení zařízení na využívání biologicky rozložitelných odpadů, včetně kalů z komunálních ČOV (kompostování, bioplynové stanice). Ve městech i obcích jsou umístěny kontejnery seskupené do tzv. separačních hnízd, která jsou tvořena třemi základními druhy kontejnerů – papír, sklo, plasty, někde i kontejner na sběr elektroodpadu a textilu. Ve větších obcích a městech, fungují sběrné dvory, kam je možné odevzdávat biologický, nebezpečný a objemný odpad a elektrozařízení z domácností určená ke zpětnému odběru.

Na území aglomerace se nachází několik skládek komunálního a nebezpečného odpadu: skládka nebezpečného odpadů Lodín, skládka ČD a.s., SŽDC HK, skládka Podhůra Chrudim. V Jeníkovcích se nachází zařízení k využívání odpadů na terénní úpravy. Velká část odpadů je ale skládkována mimo území aglomerace. Královéhradecko a Pardubicko sváží komunální odpad především na skládku ve Chvaleticích - Zdechovicích, Chrudimsko sváží odpad do Nasavrk. Životnost těchto skládek je časově a kapacitně omezená. Např. u skládky v Nasavrkách

je odhadována na 15 let, ve Chvaleticích na 20 let. Vysoký podíl skládkování odpadů nemůže

probíhat do nekonečna. Alternativou je zvýšení podílu energeticky nebo materiálově využitého odpadu.

Ve městě Pardubice se svozem směsného odpadu zabývají Služby města Pardubic a.s. Obyvatelé mohou využít i 8 sběrných dvorů, kde je možno ukládat i nebezpečný odpad. Komunální odpad je svážen a lisován na „překládací stanici“ v Dražkovicích, odkud je odvážen na skládku ve Chvaleticích. Ve stejném místě je provozována i kompostárna. Problémem je zajištění bezkolizního odtoku odpadních vod z plochy kompostárny a překladiště. Inertní materiál je možné odkládat na skládce v Časech a na skládce v Mikulovicích.

Svoz komunálního odpadu od občanů zajišťuje v Hradci Králové firma Hradecké služby a.s.- Marius Pedersen a.s. Občané mohou vedle toho využít k odložení odpadu 4 sběrných dvorů na území města. Komunální odpad je svážen na překládací stanici Temešvár, kde dochází k jeho třídění. V posledních letech se rozšiřuje oddělené shromažďování a svoz biologického odpadu od občanů. Odpad ze zeleně od TS HK a bioodpadů od občanů se kompostuje (komunitní kompostování). Nebezpečné odpady mohou občané odkládat na sběrných dvorech, 2x ročně probíhá mobilní svoz.

Na Královéhradecku se nacházejí dvě místa, kde byly nevhodně skladovány nebezpečné látky, a to v areálu firmy FOMA BOHEMIA spol. s.r.o v Hradci Králové a v Libčanech. Dle dostupných informací obě lokality prochází v současné době sanací. I v souvislosti s nově platnou legislativou je v oblasti odpadového hospodářství nutné řešit ve větší intenzitě třídění biologického odpadu, kovů a celkově zvýšit podíl separovaného odpadu. Kapacita separačních dvorů nedostačuje a nutná je jejich modernizace. Především v blízkosti velkých sídlišť separační dvory zcela chybí.

V centrech větších měst je problém s prostory pro další umístění separačních hnízd (i vzhledem k historické zástavbě) tak, aby byly pro občany v dostupné vzdálenosti. Na veřejných prostranstvích, kde to umožňují stavebně – technické podmínky, je snaha o budování podzemních kontejnerových stanišť.

V Hradci Králové je kapacita i počet separačních dvorů dostatečná. Vysoká pozornost je kladena na oddělený sběr nebezpečného odpadu z komunálního odpadu. V posledních letech byl výrazně posílen sběr textilního a oděvního odpadu a sběr a svoz biomasy ke kompostování i k dalšímu využití.

Aktuálním problémem je nedostatečně řešení nakládání s nebezpečným zdravotnickým odpadem. Dvě nemocnice v území, a to Fakultní nemocnice Hradec Králové a Pardubická krajská nemocnice, potřebují nutně řešit spalování nebezpečného odpadu, a to z důvodu naplnění legislativních požadavků a z důvodu technologické zastaralosti obou současných spaloven, které jsou již za hranicí své životnosti. Tato skutečnost znamená riziko, že spalovny nebudou plnit emisní limity pro sledované znečišťující látky. Kromě toho se v současnosti projevuje potřeba vyšších kapacit ve spalování odpadu, což stávající zařízení není schopno zajistit.

2.2 ANALÝZA STAKEHOLDERŮ

Spolupráce a komunikace se zainteresovanými stranami je jedním z nejdůležitějších procesů při tvorbě a implementaci strategického dokumentu. Budování partnerství a nastavení komunikace s relevantními klíčovými hráči a cílovými skupinami v území, bylo v rámci tvorby strategie průběžnou aktivitou. Celý proces byl založen na dialogu partnerů a široké informovanosti jednotlivých zainteresovaných subjektů. V jakékoliv strategii směřující k udržitelnému rozvoji je adekvátní zapojení jednotlivců a skupin, kteří mají k danému tématu či strategii jistý vztah, přístup nebo podíl. Hlasy a názory těchto jednotlivců a skupin by měli mít jistou váhu při nastavování strategických cílů a opatření. Tento princip přispívá k dlouhodobému udržení zájmu lidí a skupin na realizaci strategie, resp. řízení rozvoje území, a předchází později vzniklým problémům nad realizací záměrů strategie nebo plánu. K tomuto účelu slouží vypracování analýzy stakeholderů.

Analýza stakeholderů identifikuje a mapuje jednotlivce a skupiny, kteří mají nebo mohou mít jakýkoliv zájem zúčastnit se nebo sledovat proces tvorby daného dokumentu za účelem jejich míry zapojení do procesu tvorby a realizace. Tito aktéři jsou označováni jako klíčoví hráči neboli stakeholders či zainteresované strany.

Klíčovým hráčem je dle dokumentu Strategie, postupy a techniky uplatnění MA21 na místní a regionální úrovni ČR (2003)¹⁷ ten (jedinec, skupina, organizace), kdo může ovlivnit nebo kdo může být ovlivněn (pozitivně i negativně) výsledkem rozhodnutí, plánu, programu nebo i procesem, který k výsledku vede.

Zainteresovaná strana (pro účely nastavení spolupráce) je dle Metodiky přípravy veřejných strategií Ministerstva financí ČR¹⁸ jakákoliv osoba, skupina osob nebo instituce, která má zájem na tvorbě nebo implementaci strategie potenciálně ovlivněna (dotčena, zasažena) nebo může tvorbu, schválení nebo implementaci strategie ovlivnit.

MPIN definuje analýzu stakeholderů jako identifikaci subjektů, které mohou být potenciálně aktivně zapojeny do přípravy a realizace strategie nebo mohou být jeho realizací významně ovlivněny. A to takových, kteří jsou relevantní pro řešené území a se vztahem k řešeným tématům.

Zapojování podílníků/stakeholderů probíhalo v procesu tvorby strategie postupně a v několika úrovních.

- a) Nejprve byli identifikováni **klíčoví stakeholderi** (hlavní partneři), což jsou nejdůležitější podílníci procesu, bez kterých by proces nefungoval.
- b) V dalším kroku byli identifikováni tzv. **aktivně zapojení stakeholderi** (spolupracující subjekty a jedinci), což jsou jednotlivci a skupiny aktivně se podílející na tvorbě strategie. Jejich aktivity spočívaly nejčastěji v zapojení do diskuse o absorpční kapacitě území aglomerace, diskutování o závěrech analytické části a relevantním nastavení cílů strategie ve vazbě na problémové okruhy a potřeby území.

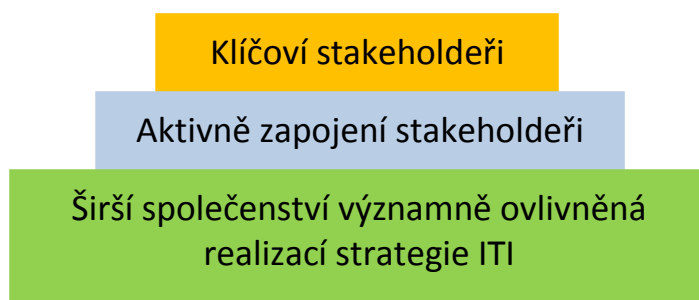
¹⁷ www.cenia.cz

¹⁸ www.mfcr.cz

Dále se účastnili aktivního připomínkování strategie formou účasti v pracovních uskupeních, účasti na workshopech a konkrétní zpětnou vazbou na text strategie.

- c) Nakonec byla identifikována **širší společenství**, jež reprezentují stakeholdery, kteří jsou o celém procesu průběžně informováni a jejich zapojení je pouze v pasivní rovině. Jakýkoliv z těchto podílníků se svým aktivním zájmem může v průběhu procesu přearadit do druhé skupiny.

Skupiny stakeholderů

Zdroj: Vlastní zpracování

Klíčoví stakeholderi

Název
Statutární město Hradec Králové
Statutární město Pardubice
Královéhradecký kraj
Pardubický kraj
Magistrát města Hradec Králové
Magistrát města Pardubic
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Krajský úřad Pardubického kraje
Místní akční skupiny
Zástupci větších měst aglomerace
Vysoké školy působící v aglomeraci
Krajské hospodářské komory jako zástupci podnikatelské sféry
Neziskové organizace
Dopravní podniky

Aktivně zapojení stakeholderů

Název
Krajské úřady – relevantní odbory (např. dopravy a silničního hospodářství, rozvoje, strategického plánování, projektového řízení, školství, cestovního ruchu, kultury, památkové péče)
Magistráty – relevantní odbory (např. dopravy, hlavního architekta, cestovního ruchu, památkové péče, školství, volnočasových aktivit, životního prostředí)
Městská policie
Organizátoři regionální dopravy
Univerzity se zaměřením na dopravu (Dopravní fakulta Jana Pernera UPa)
Hradecké služby a.s. / Marius Pedersen a.s.
Technické služby Hradec Králové
Vodovody a kanalizace Hradec Králové
Povodí Labe
Služby města Pardubice
Zdravotnická zařízení v aglomeraci
Vodovody a kanalizace Pardubice
Univerzity se zaměřením na životní prostředí
Krajské Úřady práce
Krajská muzea a další významné paměťové instituce
Krajští RIS3 manažeři
Výzkumné organizace působící v aglomeraci
Regionální kanceláře agentury CzechInvest
Krajští zástupci Svazu průmyslu a dopravy ČR
Klastry
Podpůrné organizace výzkumu, vývoje a inovací (typu vědeckotechnických parků, technologických center, center transferu technologií apod.)
Regionální rozvojové agentury
Zástupci obcí s více jak 5 000 obyvateli
Významné firmy
Školy, školská zařízení a Vyšší odborné školy
Nadace, nadační fondy, církve a další neziskové organizace
Další vlastníci a správci důležité infrastruktury
Další organizace zřízené nebo založené městskými a krajskými samosprávami
Složky integrovaného záchranného systému

Širší společenství významně ovlivněná realizací strategie ITI

Název
Další územní jednotky (obce, města, euroregiony a dobrovolné svazky obcí)
Občané aglomerace (veřejnost)
Ostatní

Reprezentanti klíčových stakeholderů byli následně aktivně zapojeni do rozhodovacích struktur strategie. Zástupci aktivně zapojených stakeholderů byli přímo účastni v tematických poradních skupinách pro tvorbu strategie. Širší společenství byla zapojena pasivně, tzn. informována o procesu tvorby strategie a jejich výstupech různými komunikačními kanály (médiu, internet, prezentace). Chronologický a detailnější pohled na práci s klíčovými hráči je popsán v kapitole „Popis a realizace partnerské spolupráce“.

2.3 SWOT ANALÝZA

Závěry ze socioekonomické analýzy jsou shrnuty formou SWOT do následujících tematických oblastí:

- Doprava
- Životní prostředí
- Vzdělávání, kulturní a kreativní oblast
- Výzkum, vývoj a inovace

Tematická oblast – Doprava

S – silné stránky

- aglomerace jako významný multimodální dopravní uzel
- hustá dopravní síť, spojující významná sídla aglomerace
- integrovaná regionální doprava na území obou krajů
- existence mezinárodního letiště v Pardubicích

W – slabé stránky

- nedostatečné dopravní napojení aglomerace na páteřní silniční síť
- nadměrné zatížení dopravou a nevyřešená tranzitní doprava
- špatný technický stav komunikací nižších tříd a železničních tratí
- chybějící parkovací plochy zejména typu P+R, B+R, K+R ve městech
- nedostatečně řešená infrastruktura pro bezpečnou mobilitu a nemotorovou dopravu
- chybějící integrace mezi regionální veřejnou dopravou a MHD

O – příležitosti

- mezinárodní napojení metropole na evropské koridory TEN-T
- dopravně-logistický potenciál mezinárodního významu (přístav na Labi)
- podpora alternativních způsobů dopravy vůči individuální automobilové dopravě
- zrychlení a zefektivnění veřejné dopravy v rámci aglomerace

T – hrozby

- oddalování dobudování páteřních silničních komunikací (D11, R35)
- oddalování dobudování výstavby nového terminálu mezinárodního letiště v Pardubicích
- zhoršování dopravní dostupnosti z důvodu zhoršování stavu regionálních silnic
- snižování využívání veřejné dopravy a nárůst intenzity silniční dopravy
- zhoršování kvality životního prostředí vlivem růstu automobilové dopravy

Tematická oblast - Životní prostředí

S – silné stránky

- fungování Vodárenské soustavy východní Čechy
- existence zdrojů podzemní vody nadregionálního významu
- dostatek funkčních ploch zeleně
- existence řady přírodně cenných a chráněných ploch

W – slabé stránky

- lokální problémy s kvalitou a dostatečnými zdroji pitné vody pro větší sídla
- nedostatečná kapacita vodárenské soustavy
- nízké procento odkanalizovaného území
- nedostatečně zajištěná ochrana vodních zdrojů
- vyšší emisní zátěž v jižní části aglomerace (Pardubicko)
- dálkové přenosy látek znečišťující ovzduší velkých zdrojů
- zanedbané plochy sídelní zeleně a nevyužitý potenciál sídelní a krajinné zeleně
- zastaralá infrastruktura pro nakládání s nebezpečným zdravotnickým odpadem
- vysoký podíl skládkovaného komunálního odpadu
- nízký koeficient ekologické stability pro většinu aglomerace

O – příležitosti

- obnova přirozeného vodního režimu krajiny
- ochrana zdrojů podzemní vody v aglomeraci
- zkapacitnění vodovodní sítě pro zajištění dodávek kvalitní pitné vody
- dostavba, zkapacitnění a modernizace kanalizační sítě
- efektivnější a modernější systém třídění a nakládání odpadů
- udržení přírodní krajiny především podél přirozené spojnice aglomerace - řeky Labe

T – hrozby

- zhoršující se kvalita ovzduší v aglomeraci, vliv dálkových přenosů emisí
- zvyšující se riziko povodní
- deficit zdrojů pitné vody v aglomeraci
- pokračující proces živelné suburbanizace v území aglomerace
- pomalá sanace starých ekologických zátěží
- útlum tradiční zemědělské výroby na velmi úrodných půdách

Tematická oblast – Vzdělávání, kulturní a kreativní oblast

S – silné stránky

- podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva vyšší než průměr ČR
- přítomnost vysokých škol (vysoký podíl studentů přírodních věd, informatiky a IT)
- přítomnost významných architektonických památek a kulturních institucí nadregionálního významu
- dobrá dostupnost základních sociálních a zdravotnických služeb ve velkých sídlech aglomerace

W – slabé stránky

- nenaplněnost středních škol, zejména technického zaměření
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků, zejména v technických profesích
- nedostatečná vybavenost odborných učeben na základních a středních školách
- nedostatečné kapacity výukových ploch pro sportovní a tělovýchovné aktivity (VŠ a SŠ)
- nedostatečně využitý potenciál významných památkových objektů
- nedostatečná péče o muzejní fondy ve významných paměťových institucích aglomerace
- nevyužitý potenciál kreativních průmyslů
- snížená dostupnost zdravotnické a sociální péče ve venkovských oblastech

O – příležitosti

- spolupráce škol a školských zařízení mezi sebou a s firmami
- nové formy výuky s využitím ICT
- zpřístupnění a využití fondů paměťových institucí pro podporu vzdělanosti a rozvoj kulturních a kreativních odvětví
- zpřístupnění kulturně historických objektů
- rozvoj sociální ekonomiky

T – hrozby

- pokračující nesoulad na trhu práce v aglomeraci (nižší kvalita absolventů pocítovaná zaměstnavateli)
- chátrání nevyužitých a neudržovaných památkových objektů
- nekonkurenceschopná nabídka kulturních a kreativních aktivit v rámci České republiky
- nízká poptávka po kulturních a kreativních aktivitách
- vzrůstající potřeba sociálních a zdravotních služeb v důsledku nepříznivého demografického vývoje (demografické stárnutí)

Tematická oblast – Výzkum, vývoj a inovace

S – silné stránky

- vysoký počet ekonomických subjektů
- vysoká míra podnikatelské aktivity
- stabilní a diverzifikovaná průmyslová základna

- vysoký podíl zaměstnanosti v terciéru
 - podíl nezaměstnaných osob v aglomeraci pod průměrem ČR
- kvalitní výzkumná základna

W – slabé stránky

- nedostatek kvalifikovaných pracovníků, zejména v technických profesích
- neexistence velkých výzkumných infrastruktur v aglomeraci
- nízký podíl výdajů na VaV na regionálním HDP Královéhradeckého kraje
- nízká inovační aktivita podniků v Královéhradeckém kraji
- nízká průměrná mzda specialistů v oblasti vědy a techniky
- nízká míra spolupráce mezi podniky a výzkumnými organizacemi
- nedostatečné kapacity podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací

O – příležitosti

- využití nadregionálního významu některých RIS3 domén pro kooperaci
- realizace RIS 3 strategií a jejich intervencí
- spolupráce výzkumných organizací mezi sebou a s firmami
- příliv investic s vyšší přidanou hodnotou do území aglomerace
- sdílení kapacit podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací

T – hrozby

- odliv kvalifikovaných lidských zdrojů mimo aglomeraci
- nesoulad oborové struktury VŠ a firem v aglomeraci – především v Královéhradeckém kraji
- nižší podíl výdajů veřejných samosprávných rozpočtů na podporu výzkumu, vývoje a inovací
- odliv přímých zahraničních investic (vyčerpání nízkonákladové a pobídkové výhody)

2.4 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB

Závěry socioekonomické analýzy jsou shrnuty do problémových okruhů SWOT analýzy. Tyto okruhy jsou v této kapitole rozpracovány do dílčích problémů a potřeb území. Ne všechny problémy a potřeby budou následně řešeny pomocí ITI. Smyslem této kapitoly je poskytnout informace o těch problémech a potřebách, které budou řešeny pomocí intervencí této strategie.

Participativní metodou se zapojením stakeholderů identifikovaných v příslušné analýze byly zjišťovány a verifikovány problémy, potřeby území a nastaveny cíle strategie. Do zjišťování byli zapojeni členové řídicího výboru ITI, členové čtyř ustanovených pracovních skupin ITI a široká veřejnost. Dále byla mapována absorpční kapacita území pomocí několika šetření upřesňujících potřeby a problémy skrze potenciálně zamýšlené projektové záměry.

Kapitola identifikuje problémy a potřeby, které jsou dále řešeny v návrhové části strategie s ohledem na možnosti financování v rámci integrovaného nástroje prostřednictvím ESI fondů.

Seznamy problémů a potřeb jsou členěny do 4 vybraných okruhů a označeny ty, které jsou následně řešeny intervencemi ve strategické části:

- Doprava
- Životní prostředí
- Vzdělávání, kulturní a kreativní oblast
- Výzkum, vývoj a inovace

Doprava

PROBLÉMY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI	POTŘEBY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI
Nadměrné zatížení dopravou	ANO	Budování a rekonstrukce přestupních multimodálních uzlů	ANO
a nevyřešená tranzitní doprava	NE	Zavádění inteligentních dopravních systémů řízení dopravy v území	ANO
Snižování využívání veřejné dopravy	ANO	Integrace a modernizace dopravních systémů na území aglomerace	ANO
a nárůst intenzity silniční dopravy	ANO	Podpora rozvoje bezpečné aktivní mobility, budování sítě bezpečných a bezbariérových tras	ANO
Chybějící parkovací plochy zejména typu P+R, B+R,	ANO	Rozšíření, modernizace, ekologizace veřejné	ANO

K+R ve městech		dopravy na území aglomerace	
Chybějící integrace mezi regionální veřejnou dopravou a MHD, včetně zastaralých elektronických systémů MHD	ANO	Zlepšení propojení sídel v aglomeraci rekonstrukcí silnic regionálního významu	NE
Nedostatečně řešená infrastruktura pro bezpečnou mobilitu a nemotorovou dopravu	ANO	Dostavba dálnice D11 a výstavba rychlostní komunikace R35 (napojení na TEN-T)	NE
Zhoršování kvality životního prostředí vlivem růstu automobilové dopravy	ANO	Modernizace železniční infrastruktury	NE
Nedostatečné dopravní napojení aglomerace na páteřní silniční síť	NE	a splavnění Labe do Pardubic	NE
Špatný technický stav komunikací nižších tříd a železničních tratí	NE		

Životní prostředí

PROBLÉMY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI	POTŘEBY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI
Lokální problémy s kvalitou a dostatečnými zdroji pitné vody pro větší sídla	ANO	Zkapacitnění vodovodní sítě a ochrana zdrojů pitné vody včetně protipovodňové ochrany	ANO
a nedostatečná ochrana nadregionálních zdrojů podzemních vod	ANO	Rekonstrukce stávající a budování nové kanalizační sítě	ANO
Podprůměrný podíl odkanalizování a čištění odpadních vod a znečišťování vodních toků odpadními vodami	ANO	Revitalizace zeleně v intravilánu obcí	NE
Zanedbané plochy sídelní zeleně	NE	a příměstské krajiny podél řek	NE
a nevyužitý potenciál krajinné zeleně	NE	Zvýšení podílu tříděného, především biologicky rozložitelného odpadu	NE
Vysoký podíl skládkovaného	NE	Modernizace a rozšíření spaloven nebezpečného	NE

komunálního odpadu		zdravotnického odpadu	
Zastaralá infrastruktura pro nakládání s nebezpečným zdravotnickým odpadem	NE	Snížení skládkování odpadů a hledání nových cest koncového zpracování odpadu	NE

Vzdělávání, kulturní a kreativní oblast

PROBLÉMY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI	POTŘEBY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI
Nízký zájem o studium technických	ANO	Zkvalitnění výuky polytechnických oborů	ANO
a přírodovědných oborů	ANO	Zvýšit relevanci vzdělávání vůči požadavkům zaměstnavatelů	ANO
Nedostatečná infrastruktura pro praktické vyučování na školách	ANO	Modernizace a vybavení odborných učeben	ANO
Využití digitálních technologií ve výuce	ANO	Rozvoj klíčových kompetencí žáků, studentů a pedagogů	ANO
je na nízké úrovni	ANO	Posílení rovného přístupu ke vzdělávání	ANO
Nízká relevance sekundárního/terciárního vzdělávání pro potřeby trhu práce	ANO	Posílení role dalšího vzdělávání	NE
Nízká spolupráce škol a zaměstnavatelů	NE	Rekonstrukce a nové využití nejvýznamnějších architektonických památek	ANO
Nízká spolupráce škol a školských zařízení navzájem	NE	Zajištění prostor a technologií pro moderní a účinnou ochranu sbírkových a knihovních fondů	ANO
Nízká připravenost pedagogů pro inkluzivní vzdělávání a diferencovanou výuku	ANO	Digitalizace a nové formy prezentace sbírkových a knihovních fondů	ANO

Paměťové instituce disponují rozsáhlými sbírkovými a knižními fondy, pro něž není zajištěna dostatečná ochrana a také možnosti jejich využití pro rozvoj vzdělanosti a kreativity jsou omezené z důvodu nedostatečných možností prezentace	ANO	Vybudování prostor pro prezentaci sbírkových fondů nejvýznamnějších paměťových institucí	ANO
Významné kulturní památky a jejich součásti jsou z hlediska stavebně technického stavu v ohrožení	ANO	Rekonstrukce kulturně historických památkových objektů	ANO
Aglomerace nenabízí funkční reprezentativní a konkurenceschopné prostory pro rozvoj kreativity	NE	Zavedení nových metod prezentace kultury pro rozvoj kreativity a vzdělanosti	NE
Několik významných architektonických památek, které nemají bez nového vhodného a systematického využití rozvojovou perspektivu	ANO	Vytvoření prostoru pro systematickou podporu rozvoje kreativity	NE

Výzkum, vývoj a inovace

PROBLÉMY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI	POTŘEBY	Řešeno prostřednictvím Strategie ITI
Nízká úroveň spolupráce výzkumných organizací a firem v aglomeraci	ANO	Posilování kolaborativního a smluvního výzkumu v aglomeraci	ANO
Nedostatečná funkce podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací	ANO	Zvýšení orientace výzkumu na aplikace v doménách RIS3	ANO
Nízká schopnost získat a udržet zahraniční pracovníky ve výzkumu, vývoji a inovacích	ANO	Atraktivní podmínky pro přilákání a udržení zahraničních pracovníků ve výzkumu	ANO
Nedostatečná popularizace výsledků výzkumu a vědy	ANO	Posílení spolupráce organizací popularizace	ANO

vůči široké veřejnosti		vědy se školami a školskými zařízeními	
		Rozvoj efektivních podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací	ANO

U problémů a potřeby řešených pomocí strategie ITI byla identifikována možnost řešení pomocí integrovaného nástroje ITI a vazba na příslušné specifické cíle operačních programů:

Doprava

PROBLÉMY	OP	SC
Nadměrné zatížení dopravou	IROP	1.2
	OPD	1.4 a 2.3
Snižování využívání veřejné dopravy	IROP	1.2
	OPD	1.4 a 2.3
a nárůst intenzity silniční dopravy	IROP	1.2
	OPD	1.4 a 2.3
Chybějící parkovací plochy zejména typu P+R, B+R, K+R ve městech	IROP	1.2
Chybějící integrace mezi regionální veřejnou dopravou a MHD, včetně zastaralých elektronických systémů MHD	IROP	1.2
Nedostatečně řešená infrastruktura pro bezpečnou mobilitu a nemotorovou dopravu	IROP	1.2
Zhoršování kvality životního prostředí vlivem růstu automobilové dopravy	IROP	1.2
	OPD	1.4 a 2.3
POTŘEBY	OP	SC
Budování a rekonstrukce přestupních multimodálních uzlů	IROP	1.2
Zavedení inteligentních dopravních systémů řízení dopravy v území	OPD	2.3
Integrace a modernizace dopravních systémů na území aglomerace	IROP	1.2
Podpora rozvoje bezpečné aktivní mobility, budování sítě bezpečných a bezbariérových tras	IROP	1.2
Rozšíření, modernizace, ekologizace veřejné dopravy na území aglomerace	IROP	1.2
	OPD	1.4

Životní prostředí

PROBLÉMY	OP	SC
Lokální problémy s kvalitou a dostatečnými zdroji pitné vody pro větší sídla	OPŽP	1.2
a nedostatečná ochrana nadregionálních zdrojů podzemních vod	OPŽP	1.2
Podprůměrný podíl odkanalizování a čištění odpadních vod a znečišťování vodních toků odpadními vodami	OPŽP	1.1
POTŘEBY	OP	SC
Zkapacitnění vodovodní sítě a ochrana zdrojů pitné vody včetně protipovodňové ochrany	OPŽP	1.2
Rekonstrukce stávající a budování nové kanalizační sítě	OPŽP	1.1

Vzdělávání, kulturní a kreativní oblast

PROBLÉMY	OP	SC
Nízký zájem o studium technických	IROP	2.4
a přírodovědných oborů	IROP	2.4
Nedostatečná infrastruktura pro praktické vyučování na školách	IROP	2.4
Využití digitálních technologií ve výuce	IROP	2.4
je na nízké úrovni	IROP	2.4
Nízká relevance sekundárního/terciárního vzdělávání pro potřeby trhu práce	IROP	2.4
Nízká připravenost pedagogů pro inkluzivní vzdělávání a diferencovanou výuku	IROP	2.4
Paměťové instituce disponují rozsáhlými sbírkovými a knižními fondy, pro něž není zajištěna dostatečná ochrana a také možnosti jejich využití pro rozvoj vzdělanosti a kreativity jsou omezené z důvodu nedostatečných možností prezentace	IROP	3.1
Významné kulturní památky a jejich součásti jsou z hlediska stavebně technického stavu v ohrožení	IROP	3.1
Několik významných architektonických památek, které nemají bez nového vhodného a systematického využití rozvojovou perspektivu	IROP	3.1
POTŘEBY	OP	SC
Zkvalitnění výuky polytechnických oborů	IROP	2.4
Zvýšit relevanci vzdělávání vůči požadavkům zaměstnavatelů	IROP	2.4
Modernizace a vybavení odborných učeben	IROP	2.4
Rozvoj klíčových kompetencí žáků, studentů a pedagogů	IROP	2.4
Posílení rovného přístupu ke vzdělávání	IROP	2.4
Rekonstrukce a nové využití nejvýznamnějších architektonických památek	IROP	3.1
Zajištění prostor a technologií pro moderní a účinnou ochranu sbírkových a knihovních fondů	IROP	3.1

Digitalizace a nové formy prezentace sbírkových a knihovných fondů	IROP	3.1
Vybudování prostor pro prezentaci sbírkových fondů nejvýznamnějších pamětových institucí	IROP	3.1
Rekonstrukce kulturně historických památkových objektů	IROP	3.1

Výzkum, vývoj a inovace

PROBLÉMY	OP	SC
Nízká úroveň spolupráce výzkumných organizací a firem v aglomeraci	VVV	1.2
Nedostatečná funkce podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací	PIK	1.2
Nízká schopnost získat a udržet zahraniční pracovníky ve výzkumu, vývoji a inovacích	VVV	1.2
Nedostatečná popularizace výsledků výzkumu a vědy vůči široké veřejnosti	IROP	2.4
POTŘEBY	OP	SC
Posilování kolaborativního a smluvního výzkumu v aglomeraci	VVV	1.2
Zvýšení orientace výzkumu na aplikace v doménách RIS3	VVV	1.2
	PIK	1.1 , 1.2 , 2.3, 2.4
Atraktivní podmínky pro přilákání a udržení zahraničních pracovníků ve výzkumu	VVV	1.2
Posílení spolupráce organizací popularizace vědy se školami a školskými zařízeními	IROP	2.4
Rozvoj efektivních podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací	PIK	1.2

3. STRATEGICKÁ ČÁST

3.1 VIZE, CÍLE A OPATŘENÍ

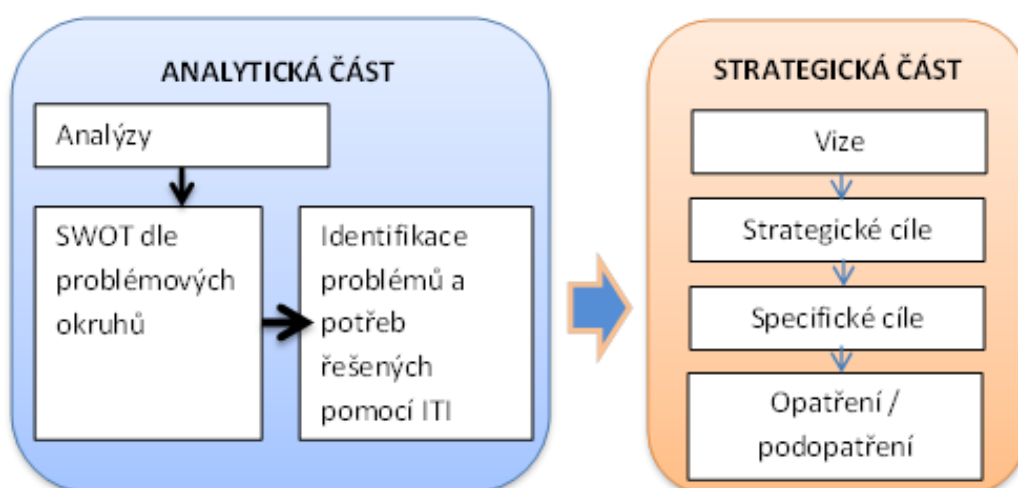
Na základě výstupů analytické části a jednání s aktéry v území byla stanovena vize strategie ITI, která se vztahuje ke strategii jako celku. Vize vychází i ze současných silných stránek aglomerace. Na definovanou vizi Strategie ITI navazují strategické cíle strategie, které konkretizují kýžený stav území a jsou dále rozpracovány do specifických cílů, opatření a podopatření.

Vize

Konkurenceschopná a atraktivní východočeská aglomerace - nadregionální pól ekonomického, znalostního a kulturního růstu

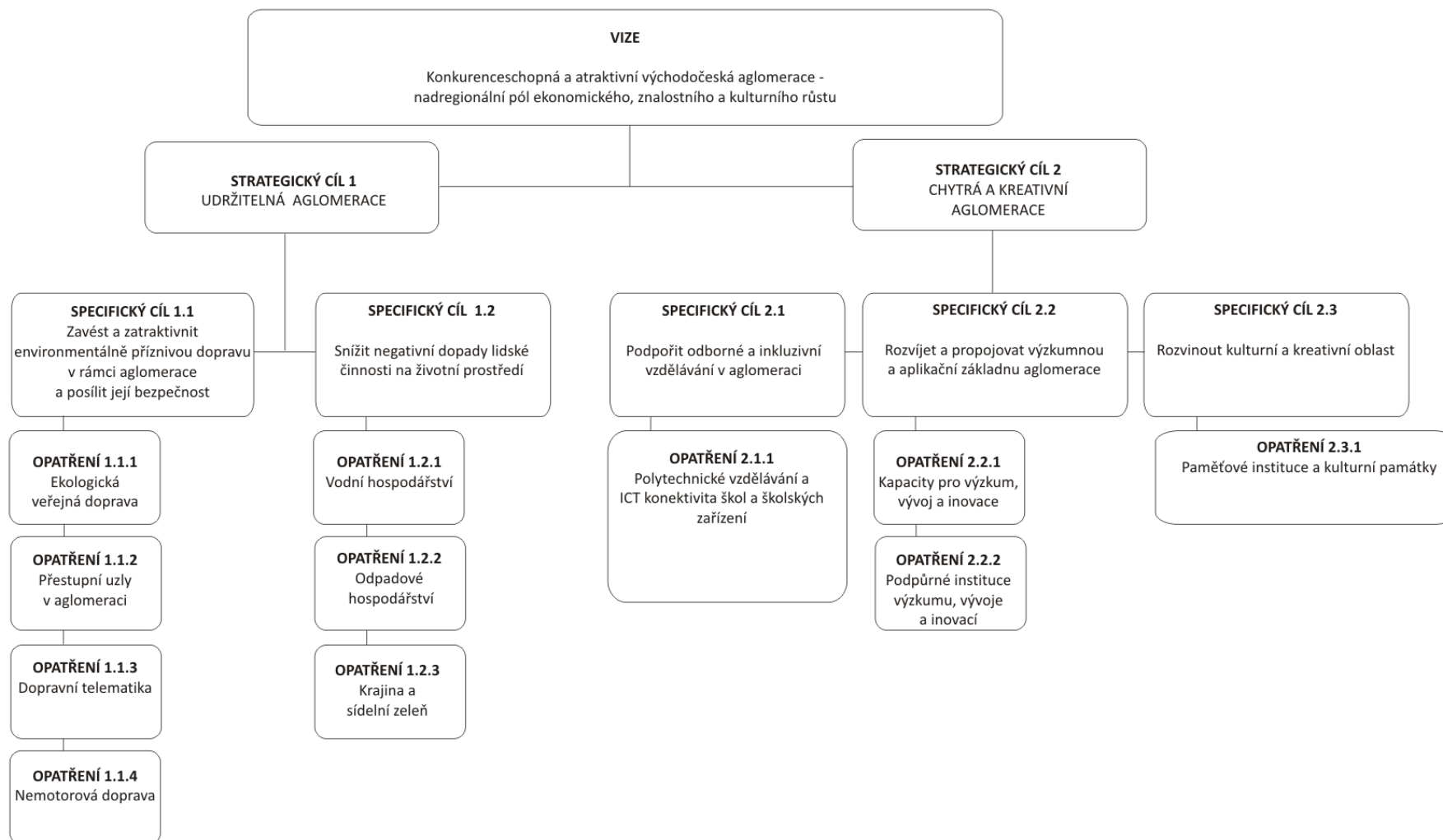
V rámci cíleného zaměření návrhové části na zjištěné problémy byly pro metropolitní oblast Hradec Králové-Pardubice definovány 2 strategické cíle – „udržitelná“ a „chytrá a kreativní“ aglomerace. Pojmenování strategických cílů pomáhá lépe konkretizovat vhodné specifické cíle a opatření nutná k jejich naplnění. Pět specifických cílů je formulováno s ohledem na identifikované problémy a k jejich naplnění slouží konkretizovaná opatření a podopatření.

Konkrétní provazbu mezi vizí, strategickým cílem, specifickými cíli a opatřeními, stejně jako jejich přesné pojmenování graficky znázorňuje následující schéma „Struktura strategické části“. Pro znázornění síly vazeb mezi specifickými cíli a opatřeními je použita metoda koincidenční matice s slovním popisem vazeb a označením síly vazby ve stupních 0,1,2.

Zdroj: vlastní zpracování

Struktura strategické části

STRATEGICKÝ CÍL 1 - UDRŽITELNÁ AGLOMERACE

Strategický cíl 1 „Udržitelná aglomerace“ je zaměřen na zajištění podmínek pro rozvoj metropolitní oblasti s důrazem na její udržitelnost. Cílem v této oblasti je zdravé životní prostředí na území aglomerace, které vytváří vhodné podmínky pro rozvoj socioekonomických aktivit bez negativních vlivů lidské činnosti a dopravy na kvalitu života všech obyvatel. Udržitelný růst aglomerace není možné zajistit bez podpory zdravého životního prostředí, které do určité míry determinuje další aktivity v území. Vysoká koncentrace obyvatel a ekonomických aktivit v aglomeraci determinuje zvýšené nároky území na zásobování energiemi a vodou, produkci a likvidaci odpadů a silnou dopravní intenzitu. V rámci zlepšení stavu životního prostředí bude podporován rozvoj udržitelných druhů dopravy příznivých k životnímu prostředí. Ekologicky příznivá doprava na území aglomerace mimo jiné pozitivně přispěje ke zlepšení environmentálně nepříznivých dopadů plynoucích ze současné dopravní situace v rámci Hradecko-pardubické metropolitní oblasti. Péče o sídelní a krajinnou zeleň napomáhá celkovému zlepšení životního prostředí včetně zlepšení kvality emisemi znečištěného ovzduší. Pouze vzájemnou synergií realizovaných aktivit na území celé aglomerace v rámci specifických cílů 1.1 a 1.2 může dojít k naplnění strategického cíle „Udržitelná aglomerace“. Naplněním tohoto strategického cíle bude posílena ekologická stabilita urbanizovaného území, zmírní se dopady lidské činnosti na životní prostředí,lepší se kvalita životních podmínek obyvatel v postižených částech aglomerace a posílí se regionální dopravní vazby v rámci celé metropolitní oblasti.

V rámci strategického cíle 1 „Udržitelná aglomerace“ byly stanoveny dva specifické cíle:

- **Specifický cíl 1.1** - Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost
- **Specifický cíl 1.2** - Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí

Koincidenční matice vazeb mezi specifickými cíli 1.1 a 1.2

SC 1.1 - Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	SC 1.2 - Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí		
↓	↓		
	2 Revitalizace sídelní a krajinné zeleně, snadnější a bezpečnější průchod krajinou, vybudování cestní sítě	→	SC 1.1 - Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost
2 Podpora ekologicky šetrných způsobů dopravy (MHD, nemotorová) – zlepšení kvality ŽP, snížení znečištění a hlukové zátěže		→	SC 1.2 - Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí

Vysvětlivky: 0 – žádná vazba, 1 - slabá vazba, 2 – silná vazba

Specifický cíl 1.1 - Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost

Současné aglomerační problémy spojené s nadměrným dopravním zatížením, především individuální automobilovou dopravou, mají vliv na plynulost a bezpečnost dopravy (zejména v jádrových městech aglomerace), ale i na životní prostředí všech obyvatel v území. Specifický cíl 1.1 „Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost“ je zaměřen na rozvoj moderních udržitelných forem dopravy, které jsou environmentálně příznivé, ale zároveň atraktivní a bezpečné pro cestování v rámci celé aglomerace. Důraz je kladen na posílení role veřejné hromadné a nemotorové dopravy s přímou vazbou na její moderní řízení v rámci řešeného území.

Dosažením cíle se přispěje k řešení těchto problémů a potřeb identifikovaných v předchozích analýzách:

- nadměrné zatížení aglomerace silniční dopravou a nevyřešená tranzitní doprava, především ve větších městech
- snižování využívání veřejné hromadné dopravy a nárůst intenzity individuální automobilové dopravy
- chybějící parkovací plochy, zejména typu P+R, B+R, K+R, především v jádrových částech aglomerace
- absence integrace mezi regionální dopravou a MHD, včetně zastaralých elektronických systémů MHD
- nedostatečně řešená infrastruktura pro bezpečnou mobilitu a nemotorovou dopravu na území celé aglomerace
- zhoršování kvality životního prostředí vlivem růstu individuální automobilové dopravy (hluk, smog, dopravní kongesce,...)

K naplnění tohoto specifického cíle povede realizace těchto klíčových intervencí:

- **Inteligentní dopravní systémy** budou vybudovány v jádrových městech aglomerace. Jejich realizace umožní zejména: zvýšení bezpečnosti provozu, zefektivnění plynulosti a průchodnosti dopravy, řešení preference ekologické a hromadné přepravy či zlepšení prevence kriminality.
- **Výstavba a modernizace přestupních terminálů** včetně související infrastruktury v aglomeraci přispěje k podpoře udržitelné dopravy. Intervence přinese například zlepšení integrace železniční a autobusové dopravy, zvýšení bezpečnosti dopravy, zlepšení návaznosti individuální a veřejné hromadné dopravy či zatraktivnění veřejné dopravy.

K naplnění cíle 1.1 „Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost“ povede realizace těchto opatření:

- **1.1.1 Ekologická veřejná doprava**
- **1.1.2 Přestupní uzly v aglomeraci**
- **1.1.3 Dopravní telematika**
- **1.1.4 Nemotorová doprava**

Vzájemná vazba mezi jednotlivými opatřeními je velmi silná a často je jejich realizace podmíněna aktivitami v rámci jiných opatření pro dosažení kýžených synergických efektů. Důležitá je realizace všech navržených opatření na území celé aglomerace, aby tak byl posílen jejich význam a dopad na celé metropolitní území. Dobře fungující veřejná doprava v aglomeraci je podmíněna nejen moderními a ekologickými dopravními prostředky, ale také kvalitní infrastrukturou (např. drážní infrastruktura – trolejbusové tratě, napájecí stanice – měnírny, přestupní uzly). Přestupní terminály musí být provázány na ostatní formy dopravy (např. automobilová, cyklistická, pěší) a celý dopravní systém pro jeho úspěšné fungování je třeba efektivně řídit, což vyžaduje zavedení či modernizaci elektronických (řídících, informačních, odbavovacích) systémů, zejména do veřejné dopravy, a jejich integraci.

Koincidenční matice vazeb mezi opatřeními specifického cíle 1.1

Koincidenční matice vazeb mezi opatřeními SC 1.1	1.1.1 Ekologická veřejná doprava	1.1.2 Přestupní uzly v aglomeraci	1.1.3 Dopravní telematika	1.1.4 Nemotorová doprava
1.1.1 Ekologická veřejná doprava		2	2	1
1.1.2 Přestupní uzly v aglomeraci	2		2	2
1.1.3 Dopravní telematika	2	2		2
1.1.4 Nemotorová doprava	1	2	2	

Vysvětlivky: 0 – žádná vazba, 1 - slabá vazba, 2 – silná vazba

Opatření 1.1.1: Ekologická veřejná doprava

Cílem opatření je rozšířit ekologicky příznivou veřejnou hromadnou dopravu na území aglomerace rozvojem drážní infrastruktury a modernizací vozového parku. Intervence jsou zaměřeny na výstavbu a modernizaci infrastruktury systémů veřejné dopravy městské a příměstské dopravy na drážním principu (trolejbusové trakce, napájecí stanice - měnírny) a na nákup nízkoemisních a bezemisních bezbariérových vozidel veřejné dopravy využívajících alternativní zdroje paliv, jako je elektřina, CNG a další, včetně výstavby související infrastruktury (plnicí a dobíjecí stanice). Díky propojení aktivit v rámci dalších opatření bude zajištěno v této oblasti dosažení většího užitného efektu. Aktivita mají přímou vazbu na opatření 1.1.2 „Přestupní uzly v aglomeraci“ (např. přestupy z MHD na jiný druh dopravy), 1.1.3 „Dopravní telematika“ (např. odbavovací, informační či řídicí dopravní systémy). Realizací aktivit dojde k zatraktivnění veřejné hromadné dopravy v rámci aglomerace a zmírnění negativních dopadů dopravy na životní prostředí. Dále pomůže zlepšit celkovou situaci v oblasti znečištění životního prostředí, které na některých místech přesahuje povolené limity. Vhodně sestavený, modernizovaný ekologický vozový park může přesvědčit více občanů k využití služeb veřejné dopravy.

Podopatření:

- **1.1.1.A Infrastruktura veřejné hromadné dopravy** - výstavba a modernizace infrastruktury pro městskou a příměstskou veřejnou hromadnou dopravu (především MHD) rozšířením trolejbusových tratí v obou jádrových částech aglomerace
- **1.1.1.B Vozový park veřejné hromadné dopravy** - modernizace a rozšíření bezbariérového vozového parku veřejné hromadné dopravy využívajících alternativní zdroje paliv (elektřina, CNG a další) včetně související výstavby či modernizace napájecích stanic – měníren

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.1.1.A	OP Doprava 1.4 Vytvoření podmínek pro zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci	ANO	Celková délka nových nebo modernizovaných linek metra, tramvajových tratí nebo trolejbusových tratí
1.1.1.B	Integrovaný regionální operační program 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO	Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu

Opatření 1.1.2: Přestupní uzly v aglomeraci

Opatření je zaměřeno na identifikovanou potřebu řešení neefektivního propojení veřejné dopravy, což má za následek nižší počet přepravovaných osob (neochotu využívat veřejnou hromadnou dopravu, neefektivní nakládání s časem atd.) a tedy vyšší podíl individuální automobilové dopravy v metropolitní oblasti. Cílem je zajištění efektivnější návaznosti různých druhů dopravy v aglomeraci rozvojem významných přestupních uzlů na území celé aglomerace. Opatření je zaměřeno na modernizaci a výstavbu přestupních terminálů a přestupních uzlů pro veřejnou dopravu a systémů pro přestup na veřejnou dopravu (P+R, B+R, K+R) za účelem podpory veřejné dopravy a multimodality v metropolitní oblasti. Zásadní je vybudovat síť přestupních terminálů a provázat je s dalšími způsoby přepravy tak, aby vhodně kombinovaly jednotlivé druhy přepravy. Aktivita mají přímou vazbu na opatření 1.1.1 „Ekologická veřejná doprava“ (např. přestupy z MHD na jiný druh dopravy), 1.1.3 „Dopravní telematika“ (např. odbavovací a informační dopravní systémy) a 1.1.4 „Nemotorová doprava“ (např. systémy B+R). Realizací aktivit dojde k propojení veřejné hromadné dopravy s ostatními druhy dopravy na území celé aglomerace.

Podopatření:

- **1.1.2.A Přestupní uzly v aglomeraci** - výstavba a modernizace přestupních terminálů a uzlů pro veřejnou hromadnou dopravu na území aglomerace a jejich propojení na ostatní druhy dopravy; budování dopravních systémů pro přestup na veřejnou dopravu – parkovací plochy typu Park+Ride (P+R), Bike+Ride (B+R), Kiss+Ride (K+R)

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.1.2.A	Integrovaný regionální operační program 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO	Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě Počet vytvořených parkovacích míst

Opatření 1.1.3: Dopravní telematika

Opatření směřuje ke zlepšení řízení motorové i nemotorové dopravy na území celé aglomerace. Zefektivnění a vzájemná koordinace řídicích systémů podpoří větší plynulost provozu, a to převážně v přetížených částech v jádrových oblastech aglomerace, ale umožní také

přetížení předcházet mimo samotná města. Cílem je zajistit pohodlné cestování v rámci aglomerace rozvojem dopravních informačních systémů.

Aktivity jsou zaměřeny na zavádění, modernizace a propojení řídicích, informačních, odbavovacích a platebních systémů pro veřejnou dopravu včetně inteligentních dopravních systémů (ITS) v zájmovém území. Rozvoj telematiky v sobě zahrnuje silnou podmíněnou vazbu na všechna opatření v rámci řešeného specifického cíle. Aktivita mají přímou vazbu na opatření 1.1.1 „Ekologická veřejná doprava“, 1.1.2 „Přestupní uzly v aglomeraci“ a 1.1.4 „Nemotorová doprava“ (např. informační dopravní systémy a řízení dopravy). Realizací aktivit v rámci opatření dojde ke zlepšení řízení dopravy na území celé metropolitní oblasti a zvýšení informovanosti a komfortu cestování všech účastníků dopravního provozu.

Podopatření:

- **1.1.3.A: Dopravní systémy** - rozvoj a propojení dopravních systémů a služeb ve veřejné hromadné dopravě (informační, odbavovací, platební systémy,...)
- **1.1.3.B: Řízení dopravy** - podpora zavádění moderních inteligentních dopravních systémů (ITS) pro efektivní řízení dopravy na území aglomerace

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.1.3.A	Integrovaný regionální operační program 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO	Počet zařízení a služeb pro řízení dopravy
1.1.3.B	OP Doprava 2.3 Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu ve městech	ANO	Počet zařízení a služeb ITS

Opatření 1.1.4: Nemotorová doprava

Nemotorová doprava slouží jako alternativní způsob dopravy, zejména na kratších trasách, a pomáhá snížit automobilovou dopravní zátěž. V současné době je problémem zejména nedostatečně rozvinutý a nespojitý systém tras pro cyklisty v zájmovém území. Cílem je zvýšení aktivní mobility obyvatel na území aglomerace vytvořením vhodných podmínek pro rozvoj především cyklistické, ale i pěší dopravy. Důležitým předpokladem pro dosažení cíle je vybudování sítě bezpečných a bezbariérových tras. Opatření je zaměřeno na výstavbu a modernizaci ucelené sítě cyklostezek a cyklotras sloužících k dopravě za prací, službami a do škol včetně doprovodné infrastruktury pro cyklisty. Dále budou podporovány aktivity vedoucí ke zvyšování bezpečnosti a bezbariérovosti nemotorové dopravy na území celé

aglomerace (např. bezbariérové prvky a linie, opatření vedoucí ke zklidnění automobilové dopravy).

Důležité je také propojit celý systém s ostatními druhy dopravy a umožnit komfortní kombinaci všech druhů dopravy. Aktivita mají přímou vazbu na opatření 1.1.2 „Přestupní uzly v aglomeraci“ (např. přestup na veřejnou hromadnou dopravu) a 1.1.3 „Dopravní telematika“ (např. odbavovací, informační či řídicí dopravní systémy). Realizací aktivit v rámci opatření dojde k nárůstu využití alternativních forem dopravy na kratší vzdálenosti v rámci aglomerace (např. za prací, do škol) a zvýšení dopravní bezpečnosti.

Podopatření:

- **1.1.4.A: Nemotorová doprava** - budování a rekonstrukce sítě cyklostezek a cyklotras sloužících k dopravě za prací, službami a do škol na území aglomerace včetně souvisejícího zázemí a doprovodné infrastruktury (např. parkovací místa); podpora aktivit vedoucí ke zvýšení bezpečnosti a bezbariérovosti dopravy, především cyklistické a pěší, na území celé aglomerace

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.1.4.A	Integrovaný regionální operační program 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras Počet parkovacích míst pro jízdní kola Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě

Specifický cíl 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí

Cílem Hradecko-pardubické aglomerace v oblasti životního prostředí je především snížení znečištění podzemních a povrchových vod způsobeného antropogenními vlivy, zajištění dostatečných zdrojů pitné vody včetně pokrytí zásobovacího deficitu v aglomeraci a dále vybudování systému odpadového hospodářství, který efektivním způsobem řeší shromažďování, třídění, přepravu, skladování, i využívání odpadu. Výrazným sjednocujícím prvkem celé aglomerace v rámci tohoto cíle je revitalizace krajinné a sídelní zeleně vázané především na přirozenou spojnici celého řešeného území - řeku Labe.

K dosažení výše popsaného cílového stavu přispěje především řešení následujících problémů identifikovaných v analytické části:

- reálná hrozba znečištění povrchových i podzemních vod odpadními vodami a povodněmi doprovázenými splachy,
- lokální problémy s kvalitou a dostatečnými zdroji pitné vody pro větší sídla aglomerace v období sucha,
- zastaralá infrastruktura pro nakládání s nebezpečným zdravotnickým odpadem,
- vyšší podíl skládkovaného komunálního odpadu,
- zanedbané plochy sídelní zeleně a nevyužitý potenciál krajinné zeleně,
- velké zastoupení ekologicky nestabilních ploch v území a zanedbané plochy zeleně v obcích i přírodní zeleně.

Naplnění cíle přispěje k udržení a zvýšení kvality přírodních zdrojů na území aglomerace, především krajinné a městské zeleně a zdrojů podzemních i povrchových vod a dále přispěje k ochraně biodiverzity. Opatření realizovaná v rámci cíle napomohou zároveň ke snížení hrožících rizik, jako jsou opakující se povodně v záplavových územích řek protékajících aglomerací a vedle toho také eutrofizace vod nebo deficit vodních zdrojů v období sucha.

Koordinace aktivit a soustředění zdrojů na řešení nejzávažnějších identifikovaných problémů aglomerace v oblasti životního prostředí významnou měrou zvyšuje efektivitu realizovaných opatření. Vzhledem k propojenosti vodárenské soustavy východních Čech se ukazuje téma vodního hospodářství jako ideální oblast pro řešení v rámci strategie ITI Hradecko-pardubické aglomerace. Řešení takto komplexního systému vyžaduje spolupráci několika subjektů působících na území celé aglomerace a výsledek přijatých opatření bude přímo závislý na vhodné koordinaci a naplňování těchto opatření. Na opatření vodního hospodářství úzce navazuje řešené téma nakládání s odpady, které představují jednu z možných příčin znečištění vod. Vhodnou revitalizací přírodní zeleně v rámci opatření 1.2.3 „Krajina a sídelní zeleň“ se podpoří také absorpční kapacita krajiny a umožní se tak většímu vsaku vodních srážek, čímž je zajištěna přímá provazba na opatření 1.2.1 „Vodní hospodářství“.

Koincidenční matice vazeb mezi opatřeními specifického cíle 1.2

Koincidenční matice vazeb mezi opatřeními SC 1.1	1.2.1 Vodní hospodářství	1.2.2 Odpadové hospodářství	1.2.3 Krajina a sídelní zeleň
1.2.1 Vodní hospodářství		1	1
1.2.2 Odpadové hospodářství	1		2
1.2.3 Krajina a sídelní zeleň	1	1	

Vysvětlivky: 0 – žádná vazba, 1 - slabá vazba, 2 – silná vazba

K naplnění tohoto specifického cíle povede realizace těchto klíčových intervencí:

- **Ochrana povrchových i podzemních vod** jako klíčové složky životního prostředí. Zvýšení podílu odkanalizovaných území aglomerace přispěje k ochraně povrchových i podzemních vod, které jsou klíčovými složkami životního prostředí. Přímá ochrana zdrojů pitné vody, která je součástí Vodárenské soustavy východní Čechy.

Opatření:

- 1.2.1 Vodní hospodářství
- 1.2.2 Odpadové hospodářství
- 1.2.3 Krajina a sídelní zeleň

1.2.1 Vodní hospodářství

Podzemní i povrchové vody tvoří důležitou složku životního prostředí, na kterou nelze pohlížet pouze jako na zdroj pitné vody a zdroj vody pro průmysl a zemědělství. Z dlouhodobého hlediska je nutné vodní zdroje chránit, zamezit jejich znečištění a kontaminaci. Vodohospodářská soustava východních Čech zajišťuje dostatečné zásobování kvalitní pitnou vodou pro celou aglomeraci a díky soustavě vyrovnávacích opatření eliminuje nedostatek zdrojů pitné vody pro obě jádrová města. S rostoucími nároky na množství vod je potřeba zkapacitňovat a modernizovat vodohospodářskou infrastrukturu a zajistit dostatečné přepravní kapacity v rámci vodárenského systému.

Jedním z faktorů negativně ovlivňujících kvalitu pitné vody je kontaminace podzemních vod způsobená průnikem znečištění z povrchu. Na území aglomerace se nachází oblasti s přirozeným výskytem kvalitní podzemní vody, které jsou však ohrožovány opakujícími se povodněmi. Důležitá je protipovodňová ochrana vrtů, která pomůže snížit rizika nepříznivých účinků povodní a zabrání vnikání splachové vody do vrtů.

Významný zdroj znečištění povrchových a podzemních vod představují nečištěné nebo nedostatečně čištěné komunální odpadní vody. Prostředkem pro snížení znečištění vod komunálními odpadními vodami je především napojení dosud neodkanalizovaných lokalit

na stávající kanalizační síť, dále pak zkapacitnění a zlepšení technického stavu stok, čímž dojde ke snížení znečišťování podzemních vod v okolí stok a ke snížení znečištění vodotečí a v neposlední řadě budování, modernizace a zkapacitnění ČOV.

Podopatření

1.2.1.A Ochrana vod - zvýšení ochrany podzemních a povrchových vod a zkapacitnění stávající a výstavba nové kanalizace

1.2.1.B Vodárenská soustava - rozvoj vodárenské soustavy na území aglomerace a zvýšení kapacity zdrojů pitné vody

1.2.1.C Protipovodňová ochrana – ochrana sídel a zdrojů pitné vody

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.2.1.A	OP ŽP 1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových vod	ANO	Délka vybudovaných kanalizací
1.2.1.B	OP ŽP 1.2 Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství	ANO	<i>Bude doplněno</i>
1.2.1.C	OP ŽP 1.3 Zajistit povodňovou ochranu intravilánu	NE	Délka řešených kilometrů toků Počet obnovených, vystavěných a rekonstruovaných vodních děl sloužících k povodňové ochraně Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním

1.2.2 Odpadové hospodářství

Efektivní a fungující odpadové hospodářství je základním předpokladem pro udržitelný rozvoj celé Hradecko-pardubické aglomerace, vlivem koncentrace osídlení i průmyslové činnosti vyprodukuje vysoké množství komunálního i podnikového odpadu, který není dostatečně znovuvyužíván nebo bezpečně likvidován. Přes nárůst separace odpadů a jejich recyklace či materiálově-energetického využití stále převládá skládkování.

Aktuálním problémem řešeným v rámci jádrových měst Hradecko-pardubické aglomerace je nedostatek kapacitních sběrných dvorů v hustě osídlených oblastech a nedostatek prostoru pro kultivované umístění sběrných nádob a jejich nízká kapacita. Zejména nevhodně řešené je často umístění kontejnerů pro tříděný odpad v historických centrech měst. V rámci opatření je plánována rekonstrukce a obnova stanovišť nádob na komunální

odpady, která bude vycházet z jednotného konceptu technického i urbanistického řešení těchto stanovišť.

Na území Hradecko-pardubické aglomerace se nachází dvě nemocnice (krajská a fakultní), které provozují ve svých areálech spalovnu nemocničních odpadů. Kapacita těchto spaloven je využívána především pro potřebu těchto nemocnic, část kapacity je však vyčleněna pro likvidaci odpadu dalších zdravotnických zařízení v Hradecko-pardubické aglomeraci. Obě spalovny nevyhovují jak z hlediska stáří používané technologie, tak z hlediska potřebných kapacit. Součástí opatření odpadového hospodářství aglomerace je rekonstrukce a modernizace technologického zařízení pro spalování zdravotnických odpadů, zvýšení spalovací kapacity a také stavební úpravy budov spaloven.

Podopatření

1.2.2.A Odpadové hospodářství - optimalizace třídění odpadů včetně biologického rozložitelného komunálního odpadu (kontejnerová stání, separační a recyklační sběrné dvory, kompostárny pro biologicky rozložitelný komunální odpad); rekonstrukce a zkapacitnění spaloven nebezpečného zdravotnického odpadu

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.2.2.A	OP ŽP 3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	NE	Kapacita nově vybudovaných nebo zmodernizovaných zařízení na energetické využití ostatních odpadů Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů

1.2.3 Krajina a sídelní zeleň

Na území metropolitní oblasti existuje velké zastoupení ekologicky nestabilních ploch a zároveň je zde nevyužitý potenciál lesů a ploch zeleně v intravilánech i extravilánech měst a obcí, které mohou významnou měrou přispět ke zlepšení kvality ovzduší díky zachycení znečišťujících látek. Funkční plochy zeleně v intravilánech navíc přirozeně zlepšují mikroklimatické charakteristiky v oblasti vlhkosti ovzduší a vytvářejí příjemné životní prostředí. Pro zlepšení současného stavu je potřeba revitalizovat vhodně vybraná území, zejm. parky a veřejná prostranství obcí a měst, ale i zeleň např. podél řek, která přechází v zeleň mimo intravilán obcí a tvoří přirozené biokoridory a biocentra.

Řeka Labe výrazně ovlivňuje urbanismus obou měst, je součástí jejich urbánní osnova. Silný vztah urbanismu měst a řeky Labe se však v krajinném prostoru mezi nimi v podstatě vytrácí. Dominantní roli spojnic měst zde přejímají rychlostní komunikace a železnice, prostupnost krajiny v její kosterní ose chybí. Na řeku Labe jsou vázány četné přítoky, slepá ramena, vodní

díla, či pozůstatky historických vodních děl. Krajina je obecně bohatá na množství a rozmanitost vod, voda zcela zásadně určuje charakter zdejší krajiny.

Obnova cestní sítě krajiny, především vybudování jejích páteřních prvků (cyklostezky podél řek) je podmínkou realizace části zde navržených opatření. Nebude-li páteř cestního systému vybudována, bude dílčí projekty v krajině nutno řešit formou individuálních projektů (např. retenční nádrže, ochrana podzemních vod)

Vedlejším efektem je možnost využití ploch sídlení zeleně pro volnočasové a relaxační aktivity občanů. Vhodnou revitalizací území se podpoří také absorpční kapacita krajiny a umožní se tak většímu vsaku vodních srážek, čímž je zajištěna přímá provazba na opatření 1.2.1 „Vodní hospodářství“.

Podopatření

1.2.3.A Krajina – revitalizace krajiny s cílem zlepšení jejich přirozených funkcí a posílení biodiverzity

1.2.3.B Sídlní zeleň - revitalizace sídelní zeleně

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
1.2.3.A	OP ŽP 4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	NE	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav zachování
1.2.3.B	OP ŽP 4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	NE	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav zachování

STRATEGICKÝ CÍL 2 - CHYTRÁ A KREATIVNÍ AGLOMERACE

Strategický cíl 2 je zaměřen na rozvoj znalostního trojúhelníku Hradecko – pardubické aglomerace (vzdělávání, výzkum a inovace). Jedním z předpokladů pro posilování konkurenceschopnosti aglomerace je zajištění kvalitních lidských zdrojů. Do území aglomerace jsou koncentrovány klíčové kapacity počátečního a dalšího vzdělávání. Vzdělávací instituce by měly rozvíjet potenciál, nadání a kompetence každého jedince pro celoživotní učení, které je kontinuální procesem zahrnujícím jak přípravu na povolání, tak vzdělávání po vstupu na trh práce v aglomeraci. Podchycení klíčových kompetencí s důrazem na polytechnické vzdělávání a IT dovednosti na základních, středních a vyšších odborných školách je jedním z faktorů lepší uplatnitelnosti absolventů a pomůže zmírnit nesoulad mezi požadavky firem v aglomeraci a výstupy vzdělávací soustavy.

Pro zvyšování znalostní úrovně obyvatelstva je důležité rozvíjet kvalitní vysoké školství schopné produkovat absolventy jak pro zaměstnání s vyšší přidanou hodnotou (nebo vlastní podnikatelskou aktivitu), tak pro eventuální výzkumnou činnost. V území Hradecko – pardubické aglomerace se koncentruje výzkumný potenciál především v oborech biomedicíny, materiálů, chemie, elektroniky, elektrotechniky a IT. Rozvoj výzkumného potenciálu by měl být založen na intenzivnější spolupráci výzkumných organizací s aplikační sférou v souladu se strategií inteligentní specializace (RIS3) ČR a jejích příloh za Královéhradecký¹⁹ a Pardubický kraj²⁰.

Do území Hradecko – pardubické aglomerace je koncentrována převážná část potenciálu paměťových institucí Královéhradeckého a Pardubického kraje. Aglomerace krajských center je kulturním pólem celého východočeského regionu. Paměťové instituce zde napomohou zajistit zdroje informací pro zvyšování znalostní úrovně celé společnosti včetně žáků, studentů a pedagogů. Další vybrané instituce v aglomeraci mohou být využívány pro kulturní, společenské a vzdělávací aktivity s přesahem do oblasti kreativního podnikání.

V rámci strategického cíle 2 „Chytrá a kreativní aglomerace“ byly stanoveny tři specifické cíle:

- **Specifický cíl 2.1** - Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci
- **Specifický cíl 2.2** - Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace
- **Specifický cíl 2.3** - Rozvinout kulturní a kreativní oblast

¹⁹ <http://www.cirihk.cz/ris3>

²⁰ <http://www.pardubickykraj.cz/regionalni-inovacni-strategie/55061/regionalni-inovacni-strategie-pardubickeho-kraje>

Koincidenční matice vazeb mezi specifickými cíli 2.1, 2.2 a 2.3

SC 2.1 – Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	SC 2.2 – Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace	SC 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast		
↓	↓	↓		
	<p>1</p> <p>Popularizace vědy/výzkumu/podnikání ve vzdělávacím procesu</p> <p>Podpora podnikavosti studentů/pedagogů</p>	<p>2</p> <p>Využití zdrojů paměťových institucí ve vzdělávání</p> <p>Rozvoj kulturní úrovně a kreativity žáků/studentů</p> <p>Sociální / inkluzivní funkce aktivit v rámci kulturních a kreativních institucí</p>	→	SC 2.1 – Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci
<p>2</p> <p>Spolupráce ZŠ, SŠ s VŠ</p> <p>Stáže pedagogů a studentů ve firmách</p> <p>Spolupráce firem a škol na úpravě profilů absolventů</p>		<p>2</p> <p>Kreativní průmysly jako progresivní podnikatelské odvětví</p> <p>Rozvoj kreativního potenciálu (PR, design, reklama, média ...) má silnou vazbu na uplatnění produktů</p> <p>Paměťové instituce jako zdroj know-how pro podniky</p> <p>Uplatnění výzkumného potenciálu paměťových institucí</p>	→	SC 2.2 – Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace
<p>1</p> <p>Uplatnění absolventů v kulturní a kreativní oblasti</p>	<p>2</p> <p>Uplatnění výsledků výzkumu a nových technologií v paměťových institucích (např. digitalizace a prezentace sbírek) a kulturních a kreativních projektech</p> <p>Uplatnění vysoce kvalifikovaných lidských zdrojů v rozvoji kulturních a kreativních aktivit</p>		→	SC 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast

Vysvětlivky: 0 – žádná vazba, 1 - slabá vazba, 2 – silná vazba

Specifický cíl 2.1 – Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci

Cílem Hradecko – pardubické aglomerace v oblasti primárního/sekundárního a okrajově terciárního (VOŠ) školství a zájmového/neformálního vzdělávání je zaměřit se především na rozvoj polytechnického vzdělávání s důrazem na sdílené kapacity (infrastrukturní i lidské) a vzájemnou spolupráci mezi školami a školskými zařízeními. Pomocí zlepšení materiálních podmínek a rozvoje kompetencí pedagogických pracovníků (schopnost individualizovaného přístupu, využívání ICT technologií ve výuce) dojde ke zvýšení zájmu o polytechnické obory s cílem zlepšit kvalitu absolventů, a více tak sladit nabídku a poptávku na trhu práce v aglomeraci. Důraz bude kladem na rozvoj příznivého prostředí pro vnímání perspektivnosti technických a přírodovědných oborů žáky/studenty a jejich rodiči, především ve formě aktivit popularizujících vědu a její pokrok, a také spolupráce se zaměstnavateli včetně využití kapacit pro další vzdělávání. Cíl je průřezově zaměřen na zvyšování počtu proinkluzivně²¹ zaměřených škol v aglomeraci, schopných vytvářet diferencované podmínky a optimálně rozvíjet schopnosti dětí a žáků.

Dosažení cílového stavu přispěje k řešení těchto problémů a potřeb identifikovaných v předchozích analýzách:

- Nízký zájem o studium technických a přírodovědných oborů
- Využití digitálních technologií ve výuce je na nízké úrovni
- Nedostatečná infrastruktura pro odborné a praktické vyučování na školách
- Nízká relevance sekundárního/terciárního vzdělávání pro potřeby trhu práce
- Nízká spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Nízká spolupráce škol a školských zařízení navzájem
- Rozvoj klíčových kompetencí žáků, studentů a pedagogů
- Zkvalitnění výuky polytechnických oborů
- Modernizace a vybavení odborných učeben

K naplnění tohoto specifického cíle povede realizace těchto klíčových intervencí:

- **Centrální polytechnické dílny** vzniknou v klíčových centrech aglomerace, aby byla zajištěna odpovídající podpora vzdělávání v technických oborech. Uvedená zařízení budou svým vybavením poskytovat nadstandardní pracovní prostředí, které není běžně dostupné na jednotlivých školách.

K naplnění cíle 2.1 „Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci“ povede realizace těchto opatření:

- 2.1.1 Polytechnické vzdělávání²² a ICT konektivita škol a školských zařízení

Pro zkvalitnění primárního, sekundárního a v případě VOŠ i terciárního vzdělávání je potřeba rozvíjet materiální podmínky a kompetence pedagogů a aktivity dalších institucí ve vzdělávání tak, aby byl využíván přirozený potenciál každého žáka ve formě

²¹ Inkluzivní škola přijímá všechny děti/žáky bez ohledu na jejich sociální situaci, vyznání, rodinnou konstelaci, postižení, rasu, příslušnost k menšině a vzdělává je individuálně, podle jejich potřeb.

²² Polytechnické vzdělávání zahrnuje technické a přírodovědné vzdělávání včetně environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a podpory vzdělávání v životním prostředí

individualizovaného přístupu k žákům/studentům, včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami, a rozvíjeno inkluzivní vzdělávání, především v sociálně vyloučených lokalitách.

Opatření 2.1.1: Polytechnické vzdělávání a ICT konektivita škol a školských zařízení

Rozvoj primárního, sekundárního a terciárního (VOŠ) školství Hradecko-pardubické aglomerace, primárně s možností provazby na zájmové/neformální/další vzdělávání a s důrazem na vzdělávání polytechnické, je zacílen především na stavební úpravy, stavbyba pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v odborných i přenositelných klíčových kompetencích²³ s důrazem na využívání cizích jazyků při výuce odborných předmětů, technické/řemeslné obory a přírodní vědy i schopnost práce s digitálními technologiemi. Inkluzivní aspekt vzdělávání bude zajištěn podporou vytváření diferencovaných podmínek pro všechny žáky a studenty bez výjimek a projekty zaměřenými na sociální integraci dětí a žáků. Toto je podmíněno důrazem na rozvoj kompetencí pedagogů rozpoznat a rozvíjet individuální potenciál žáků a studentů. Klíčové kompetence žáků jsou rozvíjeny za účelem zvýšení kvality vzdělávání (tzn. kvalitních a relevantních kompetencí absolventů) ve vazbě na budoucí uplatnění a potřeby sladění nabídky a poptávky na trhu práce v aglomeraci. Důležitou rolí hrají intervence zaměřené na popularizaci vědy s cílovou skupinou škol a školských zařízení a aktivity založené na vzájemné spolupráci škol/školských zařízení a dále spolupráci škol/školských zařízení se zaměstnavateli.

Opatření je dále zaměřeno na vytváření podmínek pro rozvoj ICT kompetencí žáků a studentů pomocí zajištění vnitřní konektivity a připojení k internetu škol v primárním, sekundárním a v případě VOŠ i terciárním vzdělávání působících v území Hradecko-pardubické aglomerace. ICT konektivita škol je provázána s pořízením digitálních vzdělávacích zdrojů výuky a zvyšování počtu pedagogů schopných využívat moderní IT technologie ve vzdělávání pro rozvoj postupů a nástrojů individualizovaného/diferencovaného přístupu, a tím proinkluzivního zacílení výuky včetně využití ICT konektivity pro kooperaci vzdělávacích organizací v aglomeraci.

Podopatření

- **2.1.1.A**

- **Infrastruktura škol a školských zařízení** - stavby, stavební úpravy a pořízení vybavení základních, středních škol a VOŠ pro rozvoj klíčových odborných kompetencí
- Sdílená infrastruktura pro polytechnické a odborné vzdělávání ve formálním, neformálním, zájmovém a dalším vzdělávání
- Pořízení pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Stavební úpravy budov a učeben pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání
- Infrastruktura pro ICT konektivitu škol a školských zařízení
- Pořízení digitálních vzdělávacích nástrojů výuky

²³ Klíčové kompetence pro celoživotní učení dle Evropského referenčního rámce (Doporučení Rady EU L394 z roku 2008)

- **2.1.1.B**
 - **Klíčové kompetence žáků a studentů** - projekty podpory pedagogů na zavádění individualizovaného přístupu k žákům, projekty podpory pedagogů na využívání forem e-learningu ve výuce, posílení pedagogicko-psychologického poradenství
 -
- **2.1.1.C**
 - **Relevance vzdělávání pro trh práce** - projekty na rozvoj podnikavosti žáků/studentů, kariérové poradenství a spolupráci vzdělávací soustavy se zaměstnavateli
- **2.1.1.D**
 - **Rozvoj podmínek pro inkluzivní vzdělávání** - vzdělávání pedagogů pro inkluzivní vzdělávání, diferencovaná / proinkluzivní výuka založená na IT nástrojích, posílení kariérového poradenství
- **2.1.1.E**
 - **Sociální integrace dětí a žáků**
- **2.1.1.F**
 - **Popularizace vědy**

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
2.1.1.A	IROP 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	ANO	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení Počet podpořených vzdělávacích zařízení
2.1.1.B	VVV 3.2 IP1 Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích	NE	Celkový počet účastníků
2.1.1.C	VVV 3.5 IP1 Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce	NE	Počet pracovníků ve vzdělávání, kteří v praxi uplatňují nově získané poznatky a dovednosti
2.1.1.D	VVV 3.1 IP2 Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání	NE	Počet pracovníků ve vzdělávání, kteří v praxi uplatňují nově získané poznatky a dovednosti
2.1.1.E	VVV 3.1 IP3 Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání	NE	Počet dětí a žáků Romů, začleněných do vzdělávání
2.1.1.F	VVV 2.5 Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje	NE	Počet podpořených produktů

Specifický cíl 2.2 – Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace

Cílem Hradecko – pardubické aglomerace je rozvíjet potenciál území pro realizaci výzkumných, vývojových a inovačních aktivit v souladu se strategií inteligentní specializace RIS3 ČR nebo jednoho z krajů, do kterých ITI zasahuje. Potenciál bude rozvíjen primárně v oborech, které jsou klíčovým hráčem v aglomeraci společné nebo tam, kde lze využít synergií a komplementarit²⁴. K tomuto je potřeba se primárně zaměřit na rozvoj infrastrukturních a personálních kapacit výzkumných organizací a firem pro jejich výzkumné, vývojové a inovační aktivity s cílem maximalizovat spolupráci obou segmentů a zvyšovat inovační výkonnost podniků. V Hradecko – pardubické aglomeraci budou existovat výzkumné organizace intenzivně spolupracující mezi sebou navzájem a s firmami. Firmy budou schopny na základě výsledků vlastního nebo transferovaného výzkumu a vývoje posilovat svou mezinárodní konkurenční výhodu. V aglomeraci budou efektivně fungovat služby transferu technologií a instituce podporující podnikavost a vznik nových firem a zároveň schopné asistovat růstu podniků již existujících.

Dosažení cílového stavu přispěje k řešení těchto problémů a potřeb identifikovaných v předchozích analýzách:

- Nízká úroveň spolupráce výzkumných organizací a firem v aglomeraci
- Nedostatečná funkce podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací
- Nízká schopnost získat a udržet zahraniční pracovníky ve výzkumu, vývoji a inovacích
- Nedostatečná popularizace výsledků výzkumu a vědy vůči široké veřejnosti
- Posilování kolaborativního a smluvního výzkumu v aglomeraci
- Zvýšení orientace výzkumu na aplikace
- Rozvoj efektivních podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací

K naplnění tohoto specifického cíle povede realizace těchto klíčových intervencí:

- **Rozvoj kapacit a spolupráce inovačních center v aglomeraci** s důrazem na pokrytí celého cyklu od výzkumu po zavádění inovací do výroby včetně komercializace, akceleračních a inkubačních programů, poradenství pro zavedené firmy. Důležité bude využití oborově identifikovaného inovačního potenciálu aglomerace pomocí nabídky odpovídajících služeb.
- Využití potenciálu spolupráce výzkumných organizací a firem v rámci aglomerace skrze **společné výzkumné aktivity výzkumných organizací a firem** (např. ve formě společných výzkumných týmů), které povedou k nastavení nových a rozvoji stávajících dlouhodobých partnerství akademické a aplikační sféry s cílem generovat dále uplatnitelné výsledky.

²⁴ Viz kapitola výzkum, vývoj a inovace v analytické části dokumentu

K naplnění cíle 2.2 „Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace“ povede realizace těchto opatření:

- 2.2.1 Kapacity pro výzkum, vývoj a inovace
- 2.2.2 Podpůrné instituce výzkumu, vývoje a inovací

Posilování konkurenceschopnosti aglomerace založené na znalostech a inovacích je skrze tento cíl zajištěno vzájemně se doplňujícími opatřeními zaměřenými jak na kapacity veřejného a firemního výzkumu, tak na rozvoj organizací, které napomáhají propojovat tyto dva segmenty (transfer technologií) a podporují vznik nových a rozvoj stávajících inovačních firem.

Koincidenční matice vazeb mezi opatřeními specifického cíle 2.2

Koincidenční matice vazeb mezi opatřeními SC 2.2	2.2.1 Kapacity pro výzkum, vývoj a inovace	2.2.2 Podpůrné instituce výzkumu, vývoje a inovací
2.2.1 Kapacity pro výzkum, vývoj a inovace		2
2.2.2 Podpůrné instituce výzkumu, vývoje a inovací	2	

Vysvětlivky: 0 – žádná vazba, 1 – slabá vazba, 2 – silná vazba

Opatření 2.2.1: Kapacity pro výzkum, vývoj a inovace

Opatření je zaměřeno na rozvoj kapacit výzkumu, vývoje a inovací jak ve veřejném tak firemním sektoru v Hradecko – pardubické aglomeraci v souladu s RIS3 strategií České republiky a RIS3 Královéhradeckého/ Pardubického kraje. Kapacitami se rozumí jak infrastrukturní podmínky, zařízení/vybavení, tak vlastní aktivity realizované lidskými zdroji ve výzkumu, vývoji a inovacích. Opatření je zacíleno na spolupráci výzkumných organizací a firem v konkrétních oborových a mezioborových výzkumných, vývojových a inovačních aktivitách, budování excelentních výzkumných týmů a dále na materiální podmínky firemního výzkumu, vývoje a výroby v podobě výstavby/rekonstrukce, pořízení zařízení, certifikaci výrobků, problematiku ochrany duševního vlastnictví a rozvoj lidských zdrojů ve firmách skrze školící střediska.

Podopatření

- **2.2.1.A**
 - **Kapacity výzkumu a spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou** – budování kapacit a projekty předaplikačního výzkumu, spolupráce výzkumných organizací a firem, mezioborová partnerství, příprava mezinárodních projektů zaměřených na FET (Future emerging technologies)
- **2.2.1.B**
 - **Podnikový výzkum, vývoj a inovace** – infrastruktura, zařízení/vybavení, provozní výdaje, zavádění inovací, certifikace výrobků, ochrana duševního vlastnictví, výzkumné/vývojové projekty

- **2.2.1.C**
 - **Nemovitosti pro podnikatelskou činnost** - modernizace a revitalizace infrastruktury pro podnikání
- **2.2.1.D**
 - **Školící střediska firem**

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
2.2.1.A	VVV 1.2 Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou	ANO	Počet nových výzkumných pracovníků v podporovaných subjektech Počet výzkumných pracovníků, kteří pracují v modernizovaných výzkumných infrastrukturách Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi Počet rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť
2.2.1B	PIK 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	ANO	Počet nových, rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť podniků.
2.2.1.C	PIK 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	ANO	Rozšířené, zrekonstruované nebo nově vybudované kapacity bez záboru zemědělského půdního fondu
2.2.1.D	PIK 2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	ANO	Nové kapacity pro školení a odborné vzdělávání MSP

Opatření 2.2.2: Podpůrné instituce výzkumu, vývoje a inovací

Opatření je zaměřeno na rozvoj aktivit a spolupráci tzv. podpůrných institucí výzkumu, vývoje a inovací v území Hradecko – pardubické aglomerace. Tyto organizace²⁵ se zaměří na nejrůznější formy akcelerační inkubace firem, mentoring, koučing, poradenství, podporu inovační aktivity, růstu a mezinárodní expanze zavedených firem, zvyšování kvality a objemu transferu technologií, zvýšení uplatnitelnosti výsledků výzkumu a vývoje a široké portfolio činností pro posílení spolupráce firem a akademické sféry v aglomeraci. Opatření se dále zaměřuje na poskytování služeb pro začínající firmy s cílem zvýšení podnikavosti v území. Nezanedbatelnou složkou je také průběžné mapování výzkumného a inovačního potenciálu aglomerace včetně marketingu úspěchů jednotlivých klíčových hráčů.

Podopatření

²⁵ Typicky se jedná o centra transferu technologií, coworkingová centra, podnikatelské akcelerátory a inkubátory, regionální rozvojové agentury, poradenské organizace ve výzkumu/vývoji/inovacích, vědeckotechnické parky. Důležité je zaměření organizace, ne její právní forma.

- **2.2.2.A**
 - **Infrastruktura a služby pro rozvoj podniků** - inovační centra, vědeckotechnické parky, podnikatelské akcelerátory/inkubátory, mentoring, koučing, poradenství
- **2.2.2.B**
 - **Služby pro začínající podniky** - zvyšování míry podnikatelské aktivity

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace metodou ITI	Indikátory výstupu
2.2.2.A	PIK 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	ANO	Počet nově vzniklých a modernizovaných inovačních infrastruktur Počet nabízených oblastí služeb dle podnikatelského záměru Podpořená plocha určená pro provoz inovační infrastruktury Zrekonstruované, rozšířené a nově vybudované kapacity
2.2.2.B	PIK 2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	NE	Počet nových podniků, které dostávají podporu

Specifický cíl 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast

Hradecko – pardubická aglomerace disponuje velkým počtem nemovitých kulturních památek v různé míře využitelnosti, různém stavebně technickém stavu a z něho plynoucích ohrožení. Využití významných nemovitých památek pro aktivity kulturních a kreativních odvětví způsobem, který nenaruší jejich historickou hodnotu, představuje mimořádně vhodnou a komplexní strategii pro rozvoj kultury v aglomeraci. Aktivity komunitního charakteru realizované v rámci kulturních památek mohou též propojit různé sociální skupiny lidí s kulturním prostředím.

Pro širší využití těchto objektů v souladu s požadavky návštěvníků a uživatelů je zapotřebí vybudování zázemí pro širší paletu doprovodných akcí a služeb. Využití nemovitých kulturních památek pro vzdělávací, kulturní a kreativní aktivity povede ke zvýšení prestiže center aglomerace, umožní spolupráci se vzdělávací i podnikatelskou sférou a omezí odliv talentovaných jedinců do konkurenčních center kultury a kreativity.

Na území aglomerace se rovněž nacházejí paměťové instituce nadregionálního významu, disponující rozsáhlým sbírkovým fondem, který není dostatečně chráněn a prezentován. Je nezbytné zajistit jejich uchování pro další generace a zpřístupnění co nejširšímu okruhu zájemců za využití moderních forem prezentace.

Dosažením cíle se přispěje k řešení těchto problémů a potřeb identifikovaných v předchozích analýzách:

- Několik významných architektonických památek, které nemají bez nového vhodného a systematického využití rozvojovou perspektivu.
- Paměťové instituce disponují rozsáhlými sbírkovými a knižními fondy, pro něž není zajištěna dostatečná ochrana a také možnosti jejich využití pro rozvoj vzdělanosti a kreativity jsou omezené z důvodu nedostatečných možností prezentace
- Významné kulturně historické památky a jejich součásti jsou z hlediska stavebně technického stavu v ohrožení
- Aglomerace nenabízí funkční, reprezentativní a konkurenceschopné prostory pro rozvoj kreativity

K naplnění tohoto specifického cíle povede realizace těchto klíčových intervencí:

- Vybudování **depozitářů** napomůže rozšíření, popř. zajištění dostatečného prostoru pro uchovávání sbírkových fondů v odpovídající kvalitě, pro které v současné době nemají uvedené paměťové instituce kapacity.

K naplnění cíle 2.3 „Rozvinout kulturní a kreativní oblast“ povede realizace tohoto opatření:

- 2.3.1 Paměťové instituce a kulturní památky

Dosažení cíle přispěje ke zvýšení kulturní a vzdělanostní úrovně obyvatel, rozvoji podnikání v oblasti kulturních a kreativních aktivit, zvýšení kulturní prestiže Hradce Králové a Pardubic a k ekonomickým přínosům z cestovního ruchu atd. Synergický efekt projektů realizovaných v rámci opatření tohoto specifického cíle spočívá ve zprostředkování komplexních kulturních a vzdělávacích služeb v centrech aglomerace pro obyvatele, návštěvníky i spolupracující instituce. Vazba mezi opatřeními v rámci tohoto specifického cíle je proto silná.

Opatření 2.3.1 Paměťové instituce a kulturní památky

Opatření je zaměřeno na výstavbu, rekonstrukci a technologické vybavení objektů nejvýznamnějších paměťových institucí pro dosažení podmínek potřebných pro efektivní ochranu a prezentaci jejich sbírkových fondů. Opatření je rovněž zaměřeno na digitalizaci kulturního dědictví a zpřístupnění jeho informačního potenciálu veřejnosti při využití technologických nástrojů a inovativních myšlenek pomocí služeb informační společnosti a služeb veřejné služby. Servis zajišťovaný nejvýznamnějšími paměťovými institucemi by měl být orientovaný na žáky, studenty a širokou veřejnost, ale i na výzkumnou a podnikatelskou sféru, kulturní aktéry a další organizace.

Využití kulturních a technických nemovitých památek jako ateliérů, uměleckých studií a prostor pro podnikání kreativních subjektů, má vazby na další oblasti kulturního bohatství, jako jsou movité památky (a s nimi související výstavní či muzejní činnost), nehmotné památky (a s nimi spjaté veřejné prezentace, festivaly apod.), oblast živého umění, aktivity paměťových institucí, ale také oblast tradičních řemesel, prezentační designérská studia

apod., což láká podobně smýšlející investory, podniky a návštěvníky k dotčeným lokalitám, neboť se tak zvyšuje jejich atraktivita a tím i hodnota a rozvojový potenciál.

Opatření je dále též zaměřeno na citlivou a funkčně orientovanou výstavbu, rekonstrukci a technologické vybavení objektů pro účely popularizace vědy a výzkumu, vzdělávání, kreativní kulturu a zprostředkování sociální interakce mezi návštěvníky. Jestliže budou tyto instituce situovány do kulturních památek, dojde k tím k jejich zpřístupnění veřejnosti a zajistí jim tím i trvalou ochranu a využití.

Podopatření

- **2.3.1.A Paměťové instituce a kulturní památky** - výstavba, rekonstrukce a technologické vybavení objektů pro zajištění uchování, ochrany a prezentace sbírkových fondů nejvýznamnějších paměťových institucí; rekonstrukce a zajištění technického vybavení nejvýznamnějších architektonických památek pro jejich využití v rámci kulturních a kreativních odvětví

Zdroje financování a indikátory

Číslo podopatření Strategie ITI	Operační program Specifický cíl	Realizace ITI	metodou	Indikátory výstupu
2.3.1.A	IROP 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví	ANO		Počet revitalizovaných památkových objektů Počet nově zpřístupněných a zefektivněných podsbírek a fondů Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek a atrakcí Počet realizací rozvoje veřejné infrastruktury

3.2 VAZBA NA HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

Horizontální témata jsou definována Evropskou komisí a zasahují do všech oblastí socioekonomického rozvoje EU. Jedná se o princip **Rovných příležitostí**, který je charakterizován potíráním diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace a dále diskriminace znevýhodněných skupin, jako jsou imigranti a azylanti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací nebo bez kvalifikace, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězni, absolventi škol, souhrnně skupin ohrožených sociálním vyloučením. Při plnění dílčích cílů v ITI strategii, budou brány v potaz i kombinace dalších znevýhodňujících faktorů, které přístup k zaměstnání, vzdělání či ke komunitě činí obzvláště obtížným. Specifické problémy etnických menšin místních komunit a malých znevýhodněných skupin, které v některých případech mohou být vyřazeny ze sociálních a ekonomických vazeb, se stávají chronickými, neboť bez znalosti a partnerství místních iniciativ se nedaří je řešit běžnými nástroji státní politiky. V této oblasti je též důležitým tématem otázka rovnosti mužů a žen.

Druhým principem je princip **Udržitelného rozvoje**, který je definován jako ekonomický růst, jenž uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí a je složen ze tří pilířů:

Environmentální pilíř – ochrana fauny a flóry, ovzduší, vod, půd, ekosystému a přírodních zdrojů. Klíčové je zacházení s nerostným bohatstvím, s neobnovitelnými energetickými zdroji, se surovinami, ale také s odpady (v území aglomerace se jedná o potřeby rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro třídění odpadu, rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro likvidaci nebezpečného odpadu). Aby nedocházelo ke zhoršení životního prostředí v souvislosti s ovzduším, je zapotřebí se zaměřovat na tyto priority: omezování globálního oteplování, kontrolování a omezování emisí (ve strategii ITI se mimo jiné jedná o posílení ekologické veřejné dopravy, budování cyklostezek, budování přestupních terminálů a návazné infrastruktury). V souvislosti s vodními poměry je žádoucí navrácení k přirozenému koloběhu vody a živin (mezi hlavní potřeby v území aglomerace mimo jiné patří protipovodňová opatření dle protipovodňových plánů obcí, čištění vodotečí apod.). Obecně lze konstatovat, že vzhledem k udržitelnému rozvoji jsou žádoucí zejména projekty vedoucí ke snížení spotřeby energie, zlepšení energetické účinnosti (dopravy, budov, atd.). Dále projekty akceptující princip energetické samostatnosti, kde za pomoci využití obnovitelných zdrojů energie (sluneční, vodní, geotermální energie, biomasa) se nebudou zvyšovat nároky na dodávky z veřejných energetických sítí. Další významnou oblastí jsou projekty, které plánují omezovat produkci tzv. skleníkových plynů a jiných škodlivin, či povedou ke zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie.

Ekonomický pilíř - napomáhá při zajišťování ziskovosti udržitelných investic jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru. Přenášení výsledků výzkumu, který je zaměřen na problematiku udržitelného rozvoje, do výroby a do každodenního života, ovlivňování rozhodnutí spotřebitelů na všech úrovních.

Ekonomická stránka udržitelnosti je úzce propojena se stránkou sociální. Hlavní proud ekonomické vědy a zejména ekonomická praxe se zatím zabývá především otázkou ekonomického růstu a hledá cesty, jak tohoto růstu pokud možno trvale dosahovat.

Právě v oblasti ekonomiky je tedy nejčastěji rozvoj více méně automaticky ztotožňován s růstem. Za pozitivní z hlediska udržitelnosti v této souvislosti lze považovat, pokud se ekonomického růstu dosahuje intenzifikací, technologickou či organizační inovací a vyšší kvalitou a produktivitou lidské práce, nikoliv tedy další exploatací přírodních zdrojů. Rostoucí podíl na ekonomice zejména vyspělých zemí má vývoj a výroba technologií šetrných k životnímu prostředí, méně energeticky a surovinově náročných a odstraňujících znečištění životního prostředí z minulosti.²⁶

Sociální pilíř – představuje význam lidského života, sociálního uznání, vzdělání, ale i rozvoj kultury a zachování tradic. V případě tohoto pilíře je rozhodující správné fungování rodiny, obcí, veřejných institucí, ale i občanské společnosti.

K trvalé sociální udržitelnosti musí být kombinace populace, kapitálu a technologie ve společnosti konfigurována tak, aby životní úroveň každého jednotlivce byla adekvátní a bezpečná. Sociální rozměr udržitelnosti lze vyjádřit jako sociální soudržnost (kohezi).

Jelikož se výše uvedené pilíře udržitelného rozvoje prolínají, bude použito takového systému, aby nedocházelo k upřednostňování či zanedbávání některého z nich.

Při zpracování Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou aglomeraci byl posouzen soulad jednotlivých prioritních oblastí s horizontálními kritérii, a to následujícím způsobem:

Při řešení strategického cíle 1 „Udržitelná aglomerace“ a jeho specifických cílů,

- 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost
- 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí,

Lze v rámci tohoto strategického cíle očekávat **pozitivní dopad na princip Udržitelného rozvoje a neutrální dopad na princip Rovných příležitostí**.

Při řešení strategického cíle 2 „Chytrá a kreativní aglomerace“ a jeho specifických cílů

- 2.1. Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci,
- 2.2. Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace,
- 2.3. Rozvinout kulturní a kreativní oblast

Lze v této oblasti očekávat **pozitivní dopad na princip Rovných příležitostí a pozitivní dopad na princip Udržitelného rozvoje, zejm. jeho ekonomický a sociální pilíř**.

Hlavním cílem projektů realizovaných v rámci Strategie ITI bude odstranění územních rozdílů v řešené aglomeraci a celkový harmonický rozvoj a dále vytváření příznivých podmínek pro začleňování ohrožených skupin obyvatelstva zpět do společnosti a pro kvalitní spolupráci obyvatelstva se subjekty měst a obcí dané aglomerace. **Žádný z projektů realizovaných v rámci ITI nebude mít negativní dopad na udržitelný rozvoj ani na rovné příležitosti.**

²⁶

Dle: www.uur.cz/principy/konference/KapitolaA%5CA11_VymezeniPojmuUdrzitelnehoRozvoje_20060919.pdf

3.3 VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Cílem této kapitoly je primárně zmapovat nejdůležitější koncepční dokumenty, jednak na úrovni obcí/měst, dále na úrovni vyšších územně samosprávných celků i úrovni národní a evropské, které mají vazbu na cíle Strategie. Vzájemná součinnost a provázanost všech dokumentů je základním stavebním prvkem úspěšného řízení rozvoje území. Je zcela zásadní, aby strategie jako celek, tedy především strategické a specifické cíle, byla v souladu s potřebami a strategiemi klíčových hráčů v území. Následující tabulka přináší výčet nejdůležitějších koncepčních dokumentů s vazbou na Strategii Hradecko – pardubické aglomerace.

Tabulka 37 Přehled relevantních strategických dokumentů s vazbou na „Strategii integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace“

Úroveň dokumentu	Název Strategického dokumentu	ITI Strategický cíl 1 Udržitelná aglomerace		ITI Strategický cíl 2 Chytrá a kreativní aglomerace		
		Specifický cíl 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	Specifický cíl 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí	Specifický cíl 2.1 Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	Specifický cíl 2.2 Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace v souladu s chytrou specializací (RIS3)	Specifický cíl 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast
nadnárodní	Strategie Evropa 2020	X	X	X	X	X
nadnárodní	Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020	X	X	X	X	X
národní	Národní program reforem České republiky 2014	X	X	X	X	X
národní	Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014 - 2020	X	X	X	X	X
národní	Politika územního rozvoje České republiky	X	X	X	X	X
národní	Státní politika životního prostředí 2012 - 2020		X			
národní	Aktualizovaná strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech ČR		X			
národní	Plán odpadového hospodářství ČR 2015 - 2024		X			
národní	Strategie ochrany před povodněmi na území ČR		X			

Úroveň dokumentu	Název Strategického dokumentu	ITI Strategický cíl 1 Udržitelná aglomerace		ITI Strategický cíl 2 Chytrá a kreativní aglomerace		
		Specifický cíl 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	Specifický cíl 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí	Specifický cíl 2.1 Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	Specifický cíl 2.2 Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace v souladu s chytrou specializací (RIS3)	Specifický cíl 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast
národní	Národní program snižování emisí ČR	X				
národní	Integrovaná strategie podpory kultury do roku 2020					X
národní	Státní kulturní politika na léta 2015-2020 (s výhledem do roku 2025)					X
regionální / krajská	Zásady územního rozvoje Pardubického kraje		X			
regionální / krajská	Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje		X			
regionální / krajská	Program rozvoje Pardubického kraje 2012 - 2016		X			
regionální / krajská	Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 - 2020		X			X
regionální / krajská	Program rozvoje příspěvkových organizací v oblasti kultury zřizovaných Královéhradeckým krajem na rok 2014-2020					X
regionální / krajská	Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje					X

Úroveň dokumentu	Název Strategického dokumentu	ITI Strategický cíl 1 Udržitelná aglomerace		ITI Strategický cíl 2 Chytrá a kreativní aglomerace		
		Specifický cíl 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	Specifický cíl 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí	Specifický cíl 2.1 Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	Specifický cíl 2.2 Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace v souladu s chytrou specializací (RIS3)	Specifický cíl 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast
regionální / krajská	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje		X			
regionální / krajská	Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje		X			
regionální / krajská	Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje		X			
regionální / krajská	Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje		X			
regionální / krajská	Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje		X			
regionální / krajská	Integrovaný krajský program snižování emisí a Krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Královéhradeckého kraje	X				
regionální / krajská	Program zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje	X				

Úroveň dokumentu	Název Strategického dokumentu	ITI Strategický cíl 1 Udržitelná aglomerace		ITI Strategický cíl 2 Chytrá a kreativní aglomerace		
		Specifický cíl 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	Specifický cíl 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí	Specifický cíl 2.1 Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	Specifický cíl 2.2 Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace v souladu s chytrou specializací (RIS3)	Specifický cíl 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast
lokální	Strategický plán rozvoje města Hradec Králové do roku 2030	X	X	X	X	X
lokální	Strategický plán rozvoje města Pardubic pro období 2014 - 2025		X			
lokální	Integrovaný plán rozvoje města Chlumec nad Cidlinou 2010 - 2015	x	x	x	x	
lokální	Strategický plán rozvoje Mikroregionu Třebechovicko 2008 - 2015	x	x	x	x	
lokální	Akční plán Strategického plánu rozvoje města Chrudimě pro roky 2012 - 2015	x	x	x		x
lokální	Aktualizace Strategického plánu rozvoje města Jaroměř 2011 -2015	x	x		x	
lokální	Strategie rozvoje města Lázně Bohdaneč		x	x		
lokální	Program rozvoje města Holic 2013 - 2020	x	x		x	x

Úroveň dokumentu	Název Strategického dokumentu	ITI Strategický cíl 1 Udržitelná aglomerace		ITI Strategický cíl 2 Chytrá a kreativní aglomerace		
		Specifický cíl 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	Specifický cíl 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí	Specifický cíl 2.1 Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	Specifický cíl 2.2 Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace v souladu s chytrou specializací (RIS3)	Specifický cíl 2.3 Rozvinout kulturní a kreativní oblast
lokální	Strategický plán města Týniště nad Orlicí 2008 - 2020	x	x	x		
národní	Dopravní politika ČR na období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050	x				
národní	Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR	x				
lokální	Koncepce rozvoje cyklistické dopravy v Hradci Králové	x				
lokální	Koncepce bezbariérovosti města Pardubic	x				
národní	RIS3 strategie České republiky			X	X	
regionální	RIS3 strategie Pardubického kraje			X	X	
regionální	RIS3 strategie Královéhradeckého kraje			X	X	
nadregionální	Plán oblasti povodí Horního a středního Labe		X			
regionální	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje		X			

4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

4.1 POPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDÍCÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY A KOMUNIKACE NOSITELE INTEGROVANÉHO NÁSTROJE

Proces rozhodnutí o zpracování Strategie ITI

Prvním krokem, který předznamenal vymezení území Hradecko-pardubické aglomerace bylo vytvoření tzv. Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace v roce 2004. Záštitu nad tvorbou tohoto dokumentu převzal Pardubický kraj v součinnosti s městy Pardubice, Hradec Králové a Královéhradeckým krajem. Vzhledem k povaze tohoto dokumentu jej řadíme do procesu zpracování Strategie ITI, ačkoliv s nástrojem ITI nesouvisel, nicméně byl prvním krokem v úvahách o tomto území.

Zásadní kroky začala obě města podnikat od roku 2013, kdy už byly jasnější podmínky nového programovacího období, tj. zařazení měst Pardubice a Hradec Králové (včetně jejich funkčního zázemí) mezi tzv. póly růstu a rozvoje. V tomto kontextu města od roku 2013 podnikala kroky k zahájení vzájemné spolupráce (memorandum o spolupráci, viz partnerská spolupráce) a v roce 2014 přijala odpovídající usnesení schvalující přípravu dokumentu Strategie ITI.

Tvorba Strategie ITI byla průběžně projednávána také v orgánech obou statutárních měst. Seznam relevantních usnesení je uveden v příloze.

Popis způsobu řízení a implementace ITI

V rámci implementace a monitoringu Strategie je potřeba jmenovat a vytvořit řídicí strukturu, jež bude založena na partnerském přístupu a bude koordinovat realizaci ITI. Partnerský princip při tvorbě a následné realizaci integrované strategie je zajištěn prostřednictvím struktur vytvořených u nositele integrované strategie. Klíčovými složkami řídicí struktury ITI Hradecko-pardubické aglomerace jsou:

1. Nositel ITI

Nositel ITI je jádrové statutární město v roli vedoucího partnera, kterým je v případě Hradecko-pardubické aglomerace město Pardubice. Město v roli nositele bylo doporučeno Ministerstvu pro místní rozvoj České republiky Řídicím výborem ITI v březnu roku 2015, a to na základě schválení usnesení ŘV3/2: Řídicí výbor ITI doporučuje MMR jako „vedoucí město (nositel) Hradecko-pardubické aglomerace statutární město Pardubice zastupující statutární město Hradec Králové. V tomto smyslu požadujeme odpovídající právní úpravu“. Město Pardubice bylo následně v novele zákona č. 248/2000 Sb. – Zákon o podpoře regionálního rozvoje pověřeno funkcí zprostředkujícího subjektu. Funkci zprostředkujícího subjektu vykonává město v přenesené působnosti. Věcná působnost při výkonu funkce zprostředkujícího subjektu je vázána vždy na udržitelnou městskou strategii, za jejíž provádění je město odpovědné, a zahrnuje výběr operací. O výběru operací vydává pro účely řízení o poskytnutí dotace závazné stanovisko. K pověření města dojde uzavřením veřejnoprávní smlouvy, která upraví také vztahy mezi řídicím orgánem a městem pověřeným výkonem funkce zprostředkujícího subjektu, a to včetně způsobu financování. Nositel je odpovědný ve spolupráci s městem Hradec Králové za přípravu integrované strategie,

naplňování principu partnerství, koordinaci aktivit místních aktérů v daném území, monitoring a reporting stavu plnění integrované strategie, naplňování strategie jako celku, plnění jejích schválených cílových hodnot (které vznikají agregací hodnot realizovaných projektů)

Nositel zodpovídá také za dodržování publicity ITI jako celku dle podmínek Operačního programu Technická pomoc 2014-2020 (v souvislosti s plněním funkce zprostředkujícího subjektu na úrovni nositele ITI), za ustanovení Řídícího výboru ITI a výběr manažera ITI (a jeho zástupce).

2. Pracovní skupiny

Dobře fungující pracovní skupiny jsou předpokladem důsledného naplnění principu partnerství při rozvoji aglomerace a s ním spjatými plánovacími procesy. V rámci pracovních skupin ITI dochází k reálnému naplňování integrované strategie. Členství v tematicky orientované pracovní skupině předjímá skutečně aktivní zapojení partnerů, proto je třeba při ustanovení skupin vycházet ze zpracované analýzy stakeholderů. Jejím smyslem je poukázat na významné aktéry v území, kteří svou aktivitou mohou prokazatelnou měrou přispět ke kvalitativnímu posunu řešení konkrétního problému a jež zároveň projevují zájem se do městy koordinovaného plánovacího procesu konstruktivně zapojit. Bez projednání záměru v rámci odborné diskuze na pracovní skupině není možné předkládat projekt k posouzení souladu s integrovanou strategií, tzn. Řídícímu výboru ITI.

Každá pracovní skupina si může pro řešení dílčích témat zřídit pracovní podskupinu(y), pokud to bude vhodné zejména vzhledem ke specifčnosti řešení daného problému. Na návrh pracovní skupiny, příp. nositele ITI (a s jeho souhlasem), může být složení pracovní skupiny aktualizováno, tj. především rozšířeno (na stálou či přechodnou dobu) o nové partnery, kteří mají úzký vztah k realizaci daného tématu v rámci ITI.

V návaznosti na vyhlášení výzvy ŘO nositel IN vyhláší výzvu k předkládání projektových záměrů a svolává jednání tematické pracovní skupiny ve stanoveném termínu, tj. v souladu s datem uvedeným ve výzvě nositele ITI. Minimální rozsah informací, které musí být ve vyhlášené výzvě uvedeny, stanovuje MPIN. Výzva nositele IN musí být zveřejněna transparentně. Minimálním požadavkem je zveřejnění na úřední desce a alespoň jedním dalším v místě obvyklým způsobem (v místním tisku, na webových stránkách města apod.). Výzva nositele IN musí být v souladu s výzvou ŘO a může být zpřesněna v souladu se schválenou integrovanou strategií. Ve výzvě nositele musí být uvedena přiměřeně dlouhá lhůta (minimálně 10 pracovních dní) k možnosti přihlásit se se svým projektovým záměrem do příslušné tematické pracovní skupiny a oznámit tuto skutečnost manažerovi strategie. Manažer strategie, na základě vyhodnocení relevance projektového záměru pro integrovanou strategii a tematicky zaměřenou pracovní skupinu, zašle předkladateli projektového záměru pozvánku na jednání pracovní skupiny.

Jednání pracovní skupiny musí být svoláno v souladu s termínem uvedeným ve výzvě nositele IN. Na uvedeném jednání bude tematický koordinátor prezentovat příslušnou část integrované strategie, která je předmětem diskuze dotčené pracovní skupiny. Předkladatelé projektových záměrů na jednání pracovní skupiny představí své projektové záměry přihlášené do výzvy a společně usilují o nalezení takového komplexního řešení, které odpovídá věcnému zaměření příslušné části integrované strategie, alokaci a indikátorům

vymezeným ve výzvě ŘO. Optimálním řešením je vytvoření takového souboru projektových záměrů, který zcela naplní parametry výzvy. V opačném případě je nutné, aby souhrnné finanční požadavky odpovídaly výši plnění indikátorů tak, aby bylo možné v budoucnu vyhlásit následující výzvu, prostřednictvím níž budou doplněny zbývající hodnoty indikátorů.

Jednání pracovní skupiny se může konat opakovaně, dokud nebude nalezeno optimální řešení a definován soubor projektových záměrů. Z jednání pracovní skupiny budou pořizovány prezenční listiny a zápisy.

Poté, co pracovní skupina dojde k souhrnnému řešení odpovídajícímu parametrům výzvy, předá tematický koordinátor soubor projektových záměrů manažerovi ITI, který zajistí jeho předložení na nejbližší zasedání Řídícího výboru ITI k posouzení.

Členové Řídícího výboru ITI se mohou v případě zájmu účastnit jednání pracovních skupin.

Z jednání pracovní skupiny jsou pořizovány prezenční listiny a zápisy.

Složení a postupy pracovních skupin upravují Statut a Jednací řád pracovní skupiny, které jsou uvedeny v přílohách.

3. Řídící výbor ITI

Řídící výbor ITI je odpovědný vůči nositeli ITI za řádný průběh realizace Strategie. Jedná se o nezávislou platformu bez právní subjektivity mimo správní strukturu jádrového města v roli nositele IN, která zajišťuje řádný průběh realizace strategie. Jeho úkolem je usměrňovat vývoj a naplňování integrované strategie a být tak řídicí jednotkou na straně nositele IN. Řídící výbor ITI také vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů a vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru) s integrovanou strategií. Jeho úkolem je usměrňovat vývoj a naplňování integrované strategie a být tak řídicí jednotkou na straně nositele IN. Řídící výbor ITI, stejně jako pracovní skupiny, je ustaven na základě principu partnerství, který je doložen zastoupením všech klíčových aktérů, kteří mají vztah k tématům řešeným prostřednictvím integrované strategie ve vymezené aglomeraci.

Předsedou Řídícího výboru ITI je zástupce nositele, kterého pravomocně deleguje nositel integrovaného nástroje. Zasedání výboru se koná minimálně 2x ročně, a to na základě podnětu předsedy výboru. Alespoň jeden člen výboru musí být členem Regionální stálé konference, aby byla zajištěna vzájemná komunikace mezi oběma platformami a předcházelo se územním či věcným překryvům intervencí. U programů podporovaných z ESF a FS Řídící výbor ITI doporučuje zařazení projektu do integrované strategie a podepsání odpovídající smlouvy mezi nositelem IN a realizátorem daného projektu. U programů podporovaných z EFRR (při zapojení zprostředkujícího subjektu) Řídící výbor ITI vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru) se Strategií ITI. Při rozhodování Řídícího výboru ITI je nutné, aby se jeho členové vyvarovali střetu zájmů. Pokud se rozhodnutí týká přímo jeho osobních zájmů nebo zájmů organizace, kterou zastupuje, nesmí se rozhodování o daném bodě účastnit.

Složení Řídícího výboru ITI:

- Primátor nebo jiný statutární zástupce města Hradce Králové
- Primátor nebo jiný statutární zástupce města Pardubic

- Odborný vedoucí pracovník MmHK
- Odborný vedoucí pracovník MmP
- Statutární zástupce Královéhradeckého kraje
- Odborný zástupce Královéhradeckého kraje
- Statutární zástupce Pardubického kraje
- Odborný zástupce Pardubického kraje
- Zástupce MAS Královéhradeckého kraje
- Zástupce MAS Pardubického kraje
- Zástupce 2. početně největší obce v aglomeraci
- Zástupce 3. početně největší obce v aglomeraci
- Zástupce akademické sféry
- Zástupce za oblast vědy a výzkumu
- Zástupce Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje
- Zástupce Krajské hospodářské komory Pardubického kraje
- Zástupce neziskové sféry Královéhradeckého kraje
- Zástupce neziskové sféry Pardubického kraje
- Zástupce Dopravního podniku města Hradec Králové
- Zástupce Dopravního podniku města Pardubice
- Zástupce za oblast životního prostředí

Jednání Řídicího výboru ITI se jako člen bez hlasovacího práva účastní manažer integrované strategie.

Konkrétní složení a počet členů upravuje Statut Řídicího výboru ITI, pravidla jednání stanovuje Jednací řád ŘV ITI. Statut a Jednací řád jsou uvedeny v přílohách .

4. Manažer ITI

Manažer ITI (případně jeho tým) je koordinačním a výkonným orgánem Řídicího výboru ITI. Je odpovědný nositeli ITI za každodenní řízení a koordinaci realizace Strategie, za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů ESI fondů a s veřejností, za spolupráci s Řídicím výborem ITI. Vykonává činnosti spojené s administrací integrované Strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+. Manažer ITI monitoruje průběh realizace projektů (nositelé jej informují a předkládají veškeré podklady; v případě projektů financovaných z ESF a FS jsou materiály poskytovány na základě uzavřené smlouvy o partnerství) a v pravidelných intervalech předává informace z monitorování Řídicímu výboru ITI. Zároveň Řídicímu výboru ITI předkládá podklady k posouzení a vydání potvrzení ze zasedání ŘV ITI o zařazení projektových záměrů ze schváleného souboru projektů do integrované strategie. Toto potvrzení je předloženo spolu s žádostí o podporu dle pokynů jednotlivých řídicích orgánů (výzvy, dokumentace k výzvě) jako samostatná příloha žádosti o podporu nebo jako součást textu žádosti o podporu obsahující informace dle MPIN.

V případě projektových záměrů financovaných z ESF a FS manažer předkládá projekty navržené potencionálními žadateli k zařazení do ITI k posouzení ŘV ITI. V případě kladného rozhodnutí ŘV ITI bude projekt zařazen nositelem do integrované strategie jako integrovaný projekt a bude podepsána smlouva o partnerství mezi nositelem integrovaného nástroje a

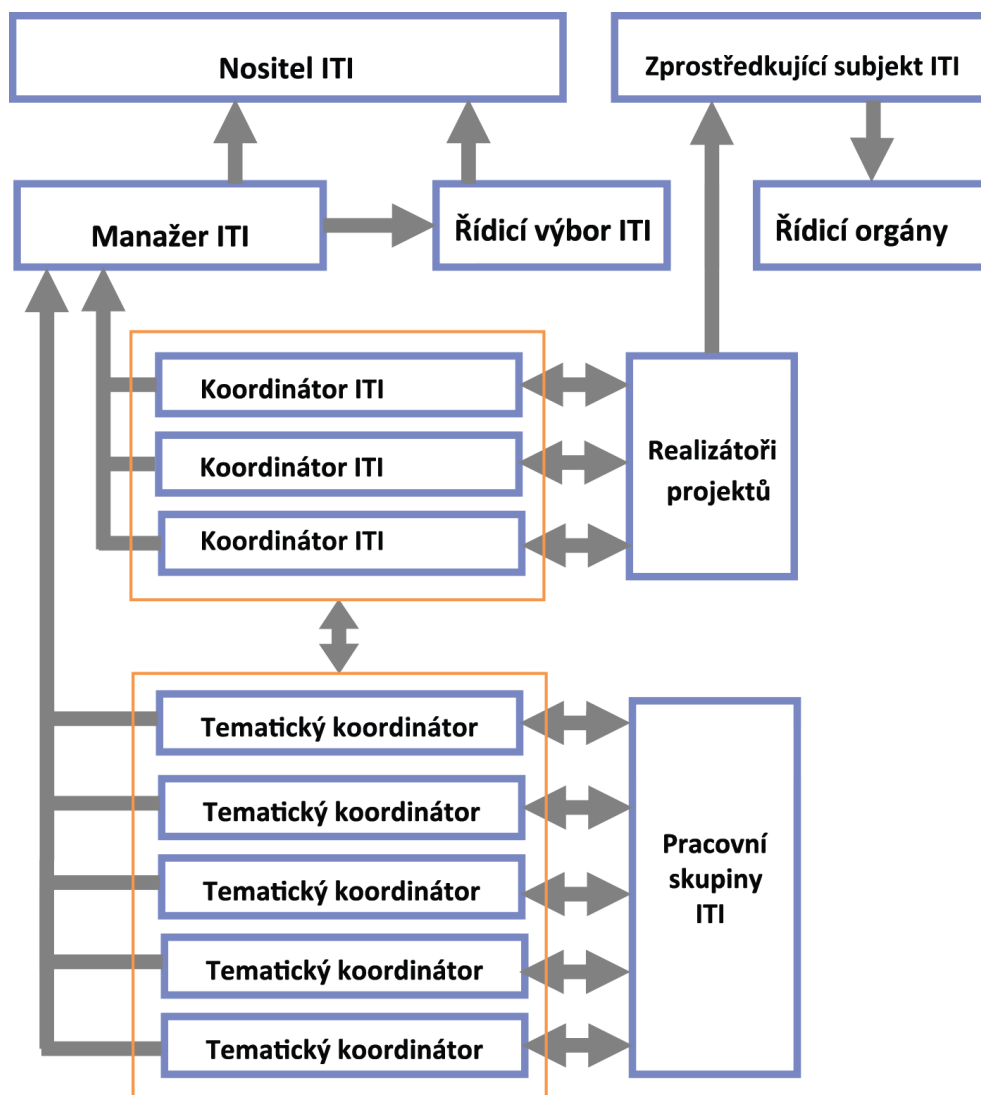
realizátorem integrovaného projektu. Poté může být předložen do konkrétní územně specifické výzvy. Finální rozhodnutí o schválení integrovaného projektu je v pravomoci dotčeného ŘO.

5. Koordinátor ITI

Koordinátor ITI zodpovídá za sladování řízení a realizace Strategie ITI, včetně přípravy a realizace projektů připravovaných v rámci Strategie ITI. Mezi jeho hlavní úkoly patří komunikace s partnery na území aglomerace, žadateli, ŘO programů ESI fondů, s veřejností, spolupráce s Řídicím výborem, tematickými koordinátory a členy pracovních skupin. Koordinátor také zodpovídá za dodržování závazných monitorovacích indikátorů a finančních plánů jednotlivých projektů, které jsou IN financovány, provádí průběžnou kontrolu připravovaných záměrů. V součinnosti s tematickými koordinátory připravuje podklady pro posouzení souladu projektů se Strategií ITI. Koordinátor poskytuje žadatelům odborné konzultace týkající se způsobilosti nákladů, přípravy veřejných zakázek, rizik nedovolené veřejné podpory a administrace projektů. Současně vykonává činnosti spojené s administrací integrované strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+ (včetně přípravy a podávání průběžných monitorovacích zpráv), monitoruje průběh realizace projektů, připravuje podklady pro jednání pracovních skupin a Řídicího výboru ITI a podílí se na organizaci a jejich vedení. Tematictí koordinátoři musí disponovat odbornými znalostmi v dané problematice a musí detailně znát příslušnou část integrované strategie, a to včetně procesních záležitostí spojených s její realizací. Koordinátoři budou navrženi manažerem ITI a předloženi Řídicímu výboru ITI ke schválení. Zde je předpokládána úzká součinnost a vyváženost při nominacích z obou měst.

6. Tematický koordinátor

Každá pracovní skupina je vedena tematickým koordinátorem, který je zodpovědný manažerovi ITI a jeho prostřednictvím ŘV ITI za sladování spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem. Tematický koordinátor musí disponovat odbornými znalostmi v dané problematice a musí detailně znát příslušnou část integrované strategie. Koordinátor se podílí na vytváření partnerství mezi aktéry v rámci jednotlivých témat řešených v rámci ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru tak, aby byl v co největším souladu s integrovanou strategií. Organizačně a administrativně vede zasedání věcně příslušných pracovních skupin ITI. Koordinátor také průběžně předává informace manažerovi ITI. Tematický koordinátor může ve vztahu k diskutovanému tématu přizvat na jednání pracovní skupiny další odborníky. Koordinátoři budou navrženi manažerem ITI a předloženi Řídicímu výboru ITI ke schválení. Zde je předpokládána úzká součinnost a vyváženost při nominacích z obou měst.

7. Realizátor projektu

Realizátor projektu je odpovědný za řádné plnění schváleného integrovaného projektu (podle podmínek daných konkrétním programem a cíli), za spolupráci s nositelem integrované strategie a včasné předávání informací a podkladů manažerovi ITI na základě podmínek smlouvy s nositelem IN. Realizátor je současně povinen podporovat nositele IN při zpracování hodnotících zpráv. V případě, že je to relevantní, nese realizátor odpovědnost za udržitelnost jím realizovaného integrovaného projektu. Současně je povinen plnit podmínky Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Role zprostředkujícího subjektu

Funkce zprostředkujícího subjektu (ZS) ITI vykonává město v roli nositele IN, které je pověřeno veřejnoprávní smlouvou uzavřenou s řídicím orgánem k výkonu funkce zprostředkujícího subjektu. Tyto úkoly zahrnují:

- zabezpečení funkce zprostředkujícího subjektu v přenesené působnosti prostřednictvím magistrátu, který k tomuto účelu vyčlení pracovníky, kteří nejsou součástí implementačního útvaru města;
- zpracování, schvalování a aktualizaci interních postupů (směrnic), které podléhají auditu designace;
- odpovědnost ZS za výběr projektů, jehož součástí je posouzení jejich celkové kvality a jejich souladu/nesouladu s integrovanou strategií dle kritérií schválených Monitorovacím výborem OP;
- ZS navrhuje soubor kritérií pro výběr projektů, včetně ověřování souladu integrovaných projektů s integrovanou strategií rozvoje území, které předloží ke schválení příslušnému řídicímu orgánu;
- ZS poskytuje žadatelům připravujícím či předkládajícím integrované projekty informace o souboru kritérií a o procesu výběru projektů, včetně ověřování souladu integrovaných projektů s integrovanou strategií;
- ZS připravuje a zveřejňuje výzvu na úrovni ZS ITI k podávání žádostí o podporu včetně vymezení kritérií pro výběr projektů (pokud je příslušným ŘO vyžadována)
- ZS přijímá integrované projekty žadatelů předložené v souladu s příslušnou řídicí dokumentací;
- ZS vybírá projekty, včetně ověření jejich souladu s integrovanou strategií, a to dle souboru kritérií schváleného řídicím orgánem; v případě úspěšného ověření integrovaného projektu doporučuje projekt k realizaci řídicímu orgánu;
- ZS zasílá řídicímu orgánu za každý kalendářní měsíc údaje o počtu přijatých a ověřených integrovaných projektů a o souhrnných výsledcích ověřování, a to vždy do 10 pracovních dnů od konce příslušného kalendářního měsíce a ve formě a o obsahu stanoveném řídicí dokumentací
- ZS komunikuje vůči svým cílovým skupinám, zejména nositelům integrovaného nástroje;
- interní postupy ZS ITI schvaluje ŘO; přesné znění bude uvedeno v tzv. Interních postupech ITI Hradecko-pardubické aglomerace.

Postup realizace integrované strategie

Postup realizace integrované strategie vychází z Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programové období 2014-2020. Podrobnější popis procesu schvalování projektů bude uveden v interních postupech ITI.

Níže jsou uvedeny odlišné postupy schvalování integrovaných projektů ITI se zapojením zprostředkujícího subjektu (u programů podporovaných z EFRR) a bez jeho zapojení (u programů podporovaných z ESF a FS).

Schvalování integrovaných projektů ITI se zapojením zprostředkujícího subjektu (u programů podporovaných z EFRR)

Po vyhlášení výzvy ŘO programu ESI fondů zacílené na podporu integrovaných projektů, nositel IN vyhlásí výzvu na předkládání projektových záměrů a svolává jednání pracovní skupiny. Integrované projekty musí plnit předem stanovené závazné ukazatele včetně zajištění monitorování a vyhodnocení. Pracovní skupina na úrovni nositele IN zahájí negociační proces se všemi žadateli (disponujícími projektovými záměry), jehož výsledkem by měla být dohoda o konkrétní podobě řešení celého opatření, resp. soubor projektových záměrů.

Soubor projektových záměrů je následně za součinnosti projektového manažera předán tematickým koordinátorem Řídicímu výboru ITI. Řídicí výbor posuzuje soulad souboru projektových záměrů s integrovanou strategií aglomerace. V případě negativního výsledku posouzení některého z projektových záměrů ze souboru projektových záměrů může být na základě rozhodnutí ŘV ITI takový projektový záměr vrácen k přepracování pracovní skupině, resp. nositeli projektu. Po posouzení projektových záměrů ze souboru projektových záměrů vydává Řídicí výbor ITI pro každý takový projektový záměr vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru s ITI. Vyjádření má doporučující (právně nezávazný) charakter a je povinnou přílohou žádosti o podporu.

Následně žadatel projektu předloží zprostředkujícímu subjektu ITI prostřednictvím ISKP14+ žádost o podporu projednanou v souladu s výše uvedenými postupy. Zprostředkující subjekt hodnotí žádosti o podporu integrovaných projektů (obsahující vyjádření ŘV) předložené do výzvy ŘO v rozsahu svěřeném veřejnoprávní smlouvou uzavřenou mezi ŘO a ZS ITI podle pravidel programu, tj. provádí výběr projektů (zejména posouzení souladu se Strategií ITI). Výběr projektů zahrnuje přinejmenším částečné hodnocení formálních náležitostí přijatelnosti a dále ověření kvalitativních aspektů projektu dle kritérií schválených MV OP.

Pokud nejsou splněny podmínky hodnocení, projekt může být vrácen k dopracování nebo je z procesu schvalování projektů vyloučen. Žadatel může po zpracování projekt znovu předložit (buď do probíhající nebo do další relevantní výzvy). K přepracované žádosti vydá ŘV ITI nové vyjádření.

Po úspěšném hodnocení žádosti o podporu zprostředkujícím subjektem ITI provede ŘO podle pravidel programu ověření způsobilosti operace. V případě, že žádost splní kvalitativní hranici (byla-li stanovena) a kritéria stanovená pro ověření způsobilosti, řídící orgán projekt schválí k financování. V případě, kdy stanovená kritéria pro ověření způsobilosti a kvalitativní hranici (byla-li stanovena), splní takový počet integrovaných projektů, že objem rezervované alokace nebude pro realizaci všech projektů dostatečný, bude využito časové hledisko. ŘO programu nebo oprávněný zprostředkující subjekt vydá právní akt o poskytnutí/převodu podpory.

V případě, že integrovaný projekt kritéria stanovená pro ověření způsobilosti a kvalitativní hranici (byla-li stanovena) nesplní, je žádost o podporu zamítnuta. V případě, že integrovaný projekt neplní kritéria pro ověření způsobilosti nebo kvalitativní hranici, může předkladatel integrovaný projekt po přepracování opětovně předložit v rámci další výzvy. Předkladatel

projektu informuje Řídící výbor ITI, resp. manažera ITI, o provedených změnách a Řídící výbor ITI se k provedeným změnám vyjádří. Projekt musí projít celým procesem hodnocení.

Schvalování integrovaných projektů ITI bez zapojení zprostředkujícího subjektu (u programů podporovaných z ESF a FS)

Po vyhlášení výzvy na ŘO programu ESI fondů zacílené na podporu integrovaných projektů, nositel ITI vyhlásí výzvu k předkládání projektových záměrů a svolá jednání pracovní skupiny. Po vyhlášení výzvy nositele IN lze předložit projekty v rámci integrované strategie. Integrované projekty musí respektovat podmínky stanovené příslušným operačním programem. Integrované projekty jsou předkládány v rámci zacílených výzev, které jsou vyhlašované ŘO pro jednotlivé integrované nástroje, případně v rámci standardních výzev, ve kterých bude odděleně sledována alokace pro integrované a individuální projekty. Integrované projekty musí plnit předem stanovené závazné ukazatele

V návaznosti na ŘO schválený harmonogram výzev (resp. následné vyhlášení výzvy ŘO) je vyhlášena výzva nositele IN k předkládání projektových záměrů. Ustavené pracovní skupiny na úrovni nositele IN zahájí negociační proces se všemi žadateli (disponujícími projektovými záměry), jehož výsledkem je dohoda o konkrétní podobě řešení celého opatření, soubor projektových záměrů.

Soubor projektových záměrů je následně za součinnosti manažera ITI předán k posouzení Řídícímu výboru ITI. Ten posuzuje soulad souboru projektových záměrů s integrovanou strategií aglomerace. V případě negativního výsledku posouzení některého projektového záměru ze souboru projektových záměrů může být na základě rozhodnutí ŘV ITI takový projektový záměr vrácen k přepracování pracovní skupině, resp. nositeli projektu. Po posouzení projektových záměrů ze souboru projektových záměrů vydá Řídící výbor ITI pro každý projektový záměr vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru s ITI. Vyjádření vydané Řídícím výborem ITI má doporučující charakter a slouží jako podklad pro rozhodnutí ŘO.

Následně žadatel projektu předloží projektový záměr projednaný v souladu s výše uvedenými postupy prostřednictvím MS2014+ jako žádost o podporu do výzvy ŘO. Projekt pak přechází do standardního hodnocení ŘO dle pravidel programu. V případě, že žádost o podporu splní kvalitativní hranici nastavenou ŘO (pakliže ji ŘO stanovuje), je ŘO schválena k realizaci. Pokud kvalitativní hranici nastavenou ŘO (pakliže ji ŘO stanovuje) splní takový počet žádostí o podporu, že objem rezervované alokace nebude pro realizaci všech těchto žádostí dostatečný, stanoví ŘO pořadí projektů pro schválení dle stanovených pravidel popsanych v řídicím dokumentu programu. V případě, že žádost o podporu kvalitativní hranici nastavenou ŘO nesplní (pakliže ji ŘO stanovuje), je tato žádost vyřazena z administrace. V případě, že žádost o podporu kvalitativní hranici nastavenou ŘO nesplní (pakliže ji ŘO stanovuje), může být žádost o podporu po přepracování předkladatelem opětovně předložena jako zcela nová žádost o podporu (v rámci probíhající nebo jiné výzvy). Předkladatel žádosti informuje Řídící výbor ITI, resp. manažera ITI, o provedených změnách a Řídící výbor k provedeným změnám musí dát své stanovisko. Projekt musí projít opět celým procesem hodnocení podle pravidel programu. Nakonec je vydán právní akt o poskytnutí/převodu podpory ze strany ŘO programu, nebo oprávněného zprostředkujícího subjektu.

4.2 POPIS REALIZACE PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCE

Počátky úvah o vytvoření aglomerace měst Hradec Králové a Pardubice v současné podobě spadají do roku 2011, kdy se objevily první informace o možném využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020. Následovala řada setkání na úřednické i politické úrovni, jejichž předmětem byly zejména diskuze o podobě budoucí spolupráce, možném zaměření či vymezení území společné metropolitní oblasti. Pro potřeby upřesnění dalšího možného směřování byla v lednu roku 2013 zpracována Případová studie – rozvoj Hradecko-pardubické aglomerace z hlediska Kohezní politiky v období 2014+, která se stala základním východiskem pro ITI. Oficiálním potvrzením záměru měst Pardubice a Hradec Králové pokračovat v přípravách aglomerace se stalo Memorandum o těsné spolupráci v příštím programovém období podepsané politickými představiteli obou měst v květnu roku 2013.

Hradecko-pardubická aglomerace je od počátku svého utváření založena na partnerském přístupu. Ten lze prokázat nejen na základě spolupráce mezi oběma jádrovými městy (pravidelná setkávání na úřednické úrovni od roku 2012) a s ostatními obcemi a klíčovými aktéry (zástupci samosprávy, představiteli MAS, státních a dalších veřejných institucí, významných podniků, vlastníky a správci důležité infrastruktury, školských a vzdělávacích zařízení) v pardubické i královéhradecké části aglomerace.

Počátek budování partnerství s obcemi na území aglomerace a návazné šíření informací o využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 spadá do počátku roku 2014. Tehdy byla starostům obcí na území aglomerace předána prvotní informace o připravované metropolitní oblasti, způsobu jejího využití pro čerpání evropských dotací a o jejím předpokládaném tematickém zaměření. S ohledem na stav příprav operačních programů a nevyjasněnou podporu konkrétních projektů byli starostové jednotlivých obcí vyzváni, aby předložili tzv. popis projektů s dopadem do aglomerace. Tento krok mj. výrazně napomohl prvotnímu vymezení tematického zaměření metropolitní oblasti.

Uvedení partneři se do procesu utváření Hradecko-pardubické aglomerace zapojili na několika úrovních. První z nich byla v rovině hromadných setkání pro představitele všech obcí z pardubické i hradecké části aglomerace (např. jednání s obcemi v územním obvodu ORP Pardubice v červnu 2014, květnu, srpnu a září 2015, setkání představitelů ORP Hradec Králové v červnu 2014 a dubnu 2015, setkání starostů Královéhradeckého kraje v březnu 2014, červnu 2014, v červnu 2015). Druhou představují individuální jednání s jednotlivými obcemi aglomerace v rámci bilaterálních schůzek ke konkrétní problematice či projektovým záměrům (např. schůzka s vedením města Přelouče a s politickými zástupci města Chrudimi v červenci 2014 a září 2015, s městem Lázně Bohdaneč v červenci 2015, v dubnu 2014 s politickými zástupci měst Jaroměř, Nechanice, Chlumec nad Cidlinou, Nový Bydžov, v květnu 2014 s Hořicemi, v červenci 2014 se starostkou obce Předměřice nad Labem a v červnu 2015 se starostkou města Týniště nad Orlicí).

S ohledem na dosažený postup v přípravě operačních programů a jasnější představu o zaměření Strategie ITI byly obce v dubnu 2014 vyzvány, aby předložily své záměry ve formě projektových fiší, a to v oblastech: doprava, životní prostředí a vzdělávání. Obce současně dostaly možnost konzultovat své projekty, a to jak z hlediska podpořitelnosti v rámci ITI (s ohledem na existující verze programových dokumentů), tak jejich případného souladu se strategickým zaměřením ITI a aglomeračního dopadu do území.

Spolupráce s oběma kraji probíhala na několika úrovních. První z nich byla v politické rovině, a to v rámci pravidelných společných rad měst a obou krajů. Zásadní je ale zejména provazba aktivit ITI s činností kraje v rámci zasedání Regionální stálé konference (RSK) v Pardubickém i Královéhradeckém kraji, jejímiž členy jsou političtí představitelé obou měst. V rámci platformy RSK pro vzdělávání mají své zastoupení v obou krajích také úředníci ITI, což zajišťuje soulad aktivit v této oblasti. Kromě uvedeného proběhla řada jednání k jednotlivým tematickým oblastem, které ITI řeší (tj. doprava, životní prostředí, vzdělávání a využití památek), a projektovým záměrům, u nichž je nutná spolupráce s krajem. Představitelé obou krajů (politici i odborní zástupci) jsou také členy pracovních skupin a Řídícího výboru ITI.

Obě jádrová města rovněž aktivně přistupovala k místním akčním skupinám v území, které se účastnily všech hromadných (např. v červnu 2014 a květnu 2015 v Pardubicích, v březnu 2014 v Hradci Králové, v červnu 2014 v Obědovicích, v dubnu 2015 v Nechanicích a v září 2015 v Mžanech) i tematických jednání s obcemi (např. k problematice vzdělávání v dubnu 2015 v Pardubicích a Hradci Králové a v červnu 2015 setkání s MAS Hradecký venkov, MAS NAD ORLICÍ a MAS Společná CIDLINA a dále navazovala jednání se zástupci MAS Hradecký venkov v srpnu v září a v říjnu 2015). Kromě uvedeného došlo k několika individuálním setkáním (např. v květnu 2014 jednání se zástupci MAS Železnohorský region, v dubnu 2015 schůzka s MAS Bohdanečsko), jejichž předmětem bylo zajištění souladu aktivit ITI a komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) pod záštitou místních akčních skupin. Spolupráce je rovněž zajištěna členstvím vybraných MAS v rámci horizontální skupiny, která mj. zajišťuje přenos aktuálních informací mezi partnery v území.

Vrcholem uvedeného procesu se stal podpis tzv. Memorand o vzájemné spolupráci, které města Pardubice a Hradec Králové podepsaly se všemi zásadními partnery (kraje, ORP, univerzity, krajské hospodářské komory, MAS) v území dne 30. června 2015 na Kunětické hoře. Signatáři uvedených dokumentů se zavázali, že budou spolupracovat na přípravě a naplňování Strategie ITI, a to zejména formou přípravy a realizace společných projektů, které napomohou dalšímu rozvoji území.

Na uvedenou akci navázala prezentace finálního dokumentu Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace v říjnu 2015 v prostorách auly Univerzity Pardubice. Na toto setkání byli pozváni zastupitelé měst Pardubice a Hradec Králové, zastupitelé Pardubického a Královéhradeckého kraje, ostatních municipalit v aglomeraci, členové Řídícího výboru ITI, pracovních skupin, klíčových partnerů a veřejnosti. Jeho cílem bylo především seznámit všechny přítomné s problematikou ITI v celé její šíři, s tematickým zaměřením aglomerace a navrhovanými opatřeními, a to včetně finančních plánů, časových harmonogramů a indikátorové soustavy.

V kategorii státních a dalších veřejných institucí jsou klíčovými partnery zejména Úřad práce České republiky - krajské pobočky v Hradci Králové a Pardubicích. Uvedení aktéři jsou do činnosti zapojeni především formou členství v pracovní skupině 3: Vzdělávání a využití památek pro vzdělávání a rozvoj kreativního průmyslu, a to z důvodu provázanosti aktivit ve vzdělávání a VaV ve vazbě na potřeby trhu práce.

S významnými podniky na území Hradecko-pardubické aglomerace bylo komunikováno zejména prostřednictvím jejich zastřešujících organizací, a to Krajské hospodářské komory Pardubického kraje a Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje. Obě instituce mají své zástupce také v pracovních skupinách 1, 2, 3 a 4, přičemž mají povinnost přenášet

aktuální informace o stavu a vývoji ITI mezi své členy. Obě města za účelem informovanosti podnikatelů v kraji jednala také se zástupci CzechInvestu v Pardubickém i Královéhradeckém kraji. Pro úplnost byly v květnu 2015 informace o možnostech předkládání projektů v oblasti podnikání předány také předsedům Krajské rady pro inovace Pardubického kraje a Rady pro výzkum, vývoj a inovace Královéhradeckého kraje, včetně jejich zveřejnění na webu Hradecko-pardubické aglomerace.

Některé z podnikatelských subjektů byly přítomny také individuálním jednáním se zástupci jádrových měst (např. firmy ELLA-CS, s.r.o., v červenci 2014 v Hradci Králové a Generi Biotech, s.r.o., v červenci 2014 a v červnu 2015 v Hradci Králové).

Mezi klíčové vlastníky a správce infrastruktury patří zejména Vodovody a kanalizace Pardubice a Vodovody a kanalizace Hradec Králové. Uvedení aktéři byli opakovaně osloveni s nabídkou předložení vlastních projektových záměrů, a to i v rámci PS2: Životní prostředí, jejímiž členy jsou. Obě společnosti rovněž vstoupily do individuálních jednání se zástupci měst, popř. tematickým koordinátorem ve věci zpřesňování aktivit podpořitelných v rámci ITI.

Z hlediska přípravy integrované strategie se v souvislosti s požadavky kladenými na realizaci projektů ukázala jako klíčová příprava některých strategických dokumentů, které jsou základním požadavkem pro čerpání evropských dotací. Konkrétně v oblasti dopravy pro aktivity podporované v rámci specifického cíle 1.2 IROP je jedním ze specifických kritérií přijatelnosti nutnost doložení souladu projektů v obcích, které mají více než 50 tisíc obyvatel, se Strategickým rámcem městské mobility nebo s Plánem udržitelné městské mobility ve výzvách vyhlášených od roku 2018. Obdobně u předložených projektů ve městech nad 50 tisíc obyvatel v rámci specifického cíle 1.4 OP D je jedním z hodnocených základních parametrů doložení odůvodnění Strategickým rámcem městské mobility zpracovaným ve shodě s metodikou určenou Ministerstvem dopravy na základě výzev vyhlášených po roce 2017. V oblasti vzdělávání se jedná o zpracování tzv. Krajských akčních plánů rozvoje vzdělávání (KAP) a Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP). Příprava a zpracování výše uvedených dokumentů vyžadují spolupráci všech zainteresovaných partnerů v území.

V oblasti vzdělávání byla od počátku roku 2015 iniciována jednání na několika úrovních, a to s největšími zřizovateli škol v aglomeraci (březen, duben, červen, srpen a říjen 2015) a následně i s menšími zřizovateli, soukromými subjekty (v královéhradecké části aglomerace mj. se zástupci církve) poskytujícími vzdělávání a zástupci místních akčních skupin (duben, červen, srpen září a říjen 2015). Současně probíhala setkání se zřizovateli většiny středních a vyšších odborných škol, tj. Pardubickým a Královéhradeckým krajem, jejichž předmětem byly nejen možnosti realizace konkrétních projektů, ale také diskuze o souladu MAPů s KAPy.

Neméně důležitým partnerem, se kterým města jednala o možné budoucí spolupráci, jsou univerzity v pardubické i královéhradecké části aglomerace. Kromě individuálních schůzek proběhla dvě klíčová setkání (leden, duben, září 2015) představitelů všech univerzit v aglomeraci se zástupci nositele ITI, jejichž hlavním předmětem byla diskuze o připravovaných záměrech a jejich možné provazbě. Cílem bylo zajištění maximální možné míry spolupráce mezi uvedenými institucemi při přípravě projektů a podpora přípravy projektů s širokým přínosem pro celou aglomeraci.

Na základě analýzy stakeholderů se uvedení klíčoví partneři v aglomeraci stali součástí tematicky zaměřených pracovních skupin a Řídícího výboru ITI. Jejich hlavním úkolem je

v rámci těchto platform diskutovat předložené projektové záměry, jejich soulad se zaměřením Strategie ITI a vydávat doporučující stanoviska pro jejich další dopracování a následné předložení k realizaci v rámci Hradecko-pardubické aglomerace.

Pracovní skupiny oficiálně zahájily svoji činnost v listopadu roku 2014 a scházejí se v pravidelných intervalech, popř. dle potřeby. Do konce listopadu 2015 pracovní skupina 1 zasedla v termínech: 5. listopadu 2014, 10. prosince 2014, 19. ledna 2015, 2. března 2015, 13. dubna 2015, 23. června 2015, 21. září 2015 a 3. listopadu; jednání pracovní skupiny 2 proběhla: 5. listopadu 2014, 10. prosince 2014, 19. ledna 2015, 2. března 2015, 29. června 2015, 21. září 2015 a 2. listopadu 2015. V podobném režimu se uskutečnila také setkání pracovní skupiny 3, a to: 7. listopadu 2014, 12. prosince 2014, 21. ledna 2015, 4. března 2015, 15. dubna 2015, 22. června 2015, 29. září 2015 a 4. listopadu 2015, na která povětšinou navazovala činnost pracovní skupiny 4: 7. listopadu 2014, 12. prosince 2014, 21. ledna 2015, 4. března 2015, 15. dubna 2015, 22. června 2015, 29. září 2015 a 6. listopadu.

Režim zasedání horizontální pracovní skupiny je, s ohledem na její složení a charakter, poněkud odlišný, a proto není svolávána tak často jako tematicky zaměřené pracovní skupiny. Její setkání proto proběhla 21. listopadu 2014, 20. února 2015, 19. května 2015, 25. září 2015 a 2. listopadu 2015. Zejména v počátku byla intenzita setkávání vyšší (cca jednou měsíčně), v souvislosti s dalším rozpracováváním připravovaných projektů dochází k jejich setkávání dle potřeby.

Řídící výbor ITI se poprvé oficiálně sešel 11. září roku 2014. Jeho ustavení předcházela tři klíčová jednání politiků a úředníků měst Pardubice a Hradec Králové (červen, červenec, srpen 2014), na kterých zástupci obou statutárních měst na základě prvotního sběru projektů odsouhlasili směřování a tematické zaměření společné aglomerace. Následující setkání proběhla ve dnech 16. prosince 2014, 18. března 2015, 16. června 2015, 30. září 2015 a 18. listopadu 2015. V souladu s Jednacím řádem Řídícího výboru ITI dochází k setkávání nejméně dvakrát ročně, a to dle potřeby.

Veškeré informace o dění a přípravách integrované strategie (včetně textu Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace, jež byla v pracovních verzích elektronicky rozeslána všem dotčeným partnerům v území) byly průběžně zveřejňovány na společném webu ITI. Spolu s tím jsou publikovány zásadní výstupy z jednání pracovních skupin a Řídícího výboru ITI (termíny jednání, klíčové prezentace). Z uvedených setkání jsou rovněž pořizovány odpovídající zápisy.

Z výše uvedeného je zřejmé, že partnerská spolupráce byla jedním z klíčových principů již při tvorbě Strategie ITI, kdy nositel ITI na základě uvedeného principu zřídil Řídící výbor, čtyři odborné tematické pracovní skupiny a jednu pracovní skupinu horizontální, jejichž členové byli průběžně seznamováni se všemi výstupy, na kterých se i aktivně podíleli a připomínkovali je. Princip partnerské spolupráce zůstane klíčovým i po celé období realizace Strategie ITI a hlavními subjekty naplňování uvedeného principu budou subjekty zmíněné výše.

4.3 MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ PLNĚNÍ STRATEGIE

Podmínkou pro úspěšnou implementaci Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace je kvalitní monitoring a vyhodnocování její realizace.

Monitorovací systém programového období 2014-2020 je základním nástrojem pro monitoring Strategie ITI Hradecko-pardubické aglomerace, za jehož nastavení zodpovídá Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci. Systém zajišťuje sběr územně identifikovaných informací (dat) o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů.

Realizace, monitorování a posuzování změn integrovaných projektů, které naplňují Strategii ITI Hradecko-pardubické aglomerace, podléhají standardním postupům jako u individuálních projektů v rámci národních výzev.

Monitorování integrované strategie

Monitorováním naplňování Strategie ITI Hradecko-pardubické aglomerace, včetně jednotlivých integrovaných projektů, (plnění finančního plánu a plánovaných hodnot indikátorů) je pověřen manažer ITI prostřednictvím modulu Nositel IN v ISKP14+.

Nositel ITI Hradecko-pardubické aglomerace předkládá Zprávu o plnění integrované strategie MMR – ORP (dále „Zpráva“) dvakrát ročně. Její sestavení dle požadavků MMR – ORP (viz MPIN) zajišťuje manažer ITI a předkládá ji na jednání Řídícího výboru ITI, který ji projednává a schvaluje. Zpráva obsahuje vždy údaje k 30. 6. a 31. 12. daného roku a je předkládána do 15. 1., respektive 15. 7. v daném roce. MMR – ORP může ke Zprávě formulovat odůvodněné výhrady a vrátit ji k úpravě, a to do 30 pracovních dnů od jejího předložení se lhůtou 20 pracovních dnů na její úpravy.

V případě neuspokojivé realizace integrované strategie Hradecko-pardubické aglomerace uvedené ve Zprávách si může MMR – ORP vyžádat zpracování ad-hoc zprávy o postupu realizace integrované strategie, případně může navrhnout změnu IN. Struktura a proces administrace jsou stejné jako v případě řádné Zprávy o plnění integrované strategie a za zpracování je zodpovědný manažer ITI.

Závěrečné zprávy o plnění integrované strategie a její předložení MMR – ORP zajišťuje manažer ITI, a to do 30 pracovních dnů od ukončení financování posledního projektu integrované strategie Hradecko-pardubické aglomerace. Ukončením financování posledního projektu se rozumí moment úhrady závěrečné platby ve prospěch příjemce, resp. úhrady přeplatku zpět na účet ŘO – v případě ex-ante financování. Struktura a proces administrace Závěrečné zprávy o plnění integrované strategie je shodná jako u řádné Zprávy.

Hodnocení integrované strategie

Povinností nositele integrovaného územní investice je zpracování mid-term evaluace provádění a plnění svého IN s údaji platnými k 31. 12. 2017. Manažer ITI je pověřen zajistit zpracování evaluační zprávy, kterou následně předkládá k projednání Řídícímu výboru ITI.

Změny integrované strategie

V rámci integrované strategie se rozlišují změny dvojího typu: podstatné a nepodstatné, které jsou oznamovány prostřednictvím MS2014+ . Nepodstatné změny jsou podrobně vyspecifikovány v MPIN.

Mezi podstatné změny se řadí zejména úpravy finančního plánu, změna hodnot indikátorů, změna strategických či specifických cílů a opatření. Tyto změny se vždy řídí definicemi platnými v řídicích dokumentacích programů.

Žádost o změnu integrované strategie Hradecko-pardubické aglomerace připravuje manažer ITI, který ji k projednání a schválení předkládá Řídicímu výboru. Jak již bylo zmíněno, manažer ITI dále postupuje dle pokynů v MPIN a žádá o provedení změny prostřednictvím MS2014+, a to do 10 pracovních dnů od jejího schválení Řídicím výborem ITI.

5. PŘÍLOHY

5.1 FINANČNÍ PLÁN A INDIKÁTORY

Financování podle jednotlivých specifických cílů a opatření strategie ITI v jednotlivých letech

Pozn: Finanční plán a indikátory za OP VVV a OP PIK mohou být ještě upraveny dle jednání s Řídicími orgány těchto Operačních programů.

Celkem

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4	147 800,00	125 630,00		22 170,00		31 038,00
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2	119 000,00	101 150,00	5 950,00	11 900,00		28 620,00
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2	269 000,00	228 650,00	13 450,00	26 900,00		70 265,00
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2	65 300,00	55 505,00	3 265,00	6 530,00		13 713,00
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	370 000,00	314 500,00		55 500,00		77 700,00
		O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	269 523,53	229 095,00	15 456,18	30 912,35		49 608,47
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	283 334,00	170 000,00		113 334,00		152 564,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2	50 000,00	30 000,00		20 000,00		26 923,00
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	736 823,53	626 300,00	36 841,18	73 682,35		284 117,15
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	487 000,00	413 950,00	48 700,00	24 350,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1	211 697,26	89 971,34			121 725,92	
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	123 348,93	55 507,03			51 857,09	
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4	10 080,82	5 040,41			5 040,42	
		O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	590 736,16	309 481,22		281 254,92		
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	769 600,00	654 160,00	53 194,00	62 246,00		329 828,57

Rok 2016

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4						
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2						
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3						
	O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2							
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1						
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4						
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2						
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1						
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3						
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4						
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	50 404,11	25 202,05		25 202,05			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1						

Rok 2017

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4	35 300,00	30 005,00		5 295,00		7 413,00
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2	84 000,00	71 400,00	4 200,00	8 400,00		21 390,75
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2						
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	30 000,00	25 500,00		4 500,00		6 300,00
	O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	60 000,00	51 000,00	3 000,00	6 000,00		4 690,00	
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	40 000,00	24 000,00		16 000,00		21 540,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	99 471,18	84 550,50	4 973,56	9 947,12		38 355,82
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	40 000,00	34 000,00	4 000,00	2 000,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1						
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3						
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4						
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	228 834,66	116 937,53		111 897,12			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	103 896,00	88 311,60	7 181,19	8 403,21		44 526,86

Rok 2018

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4	77 500,00	65 875,00		11 625,00		16 275,00
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2	119 000,00	101 150,00	5 950,00	11 900,00		28 620,00
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2	90 000,00	76 500,00	4 500,00	9 000,00		24 624,25
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2	60 300,00	51 255,00	3 015,00	6 030,00		12 663,00
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
		O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	78 120,00	66 402,00	3 906,00	7 812,00		17 533,00
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	40 000,00	24 000,00		16 000,00		21 540,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2	50 000,00	30 000,00		20 000,00		26 923,00
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	121 575,88	103 339,50	6 078,79	12 157,59		46 879,33
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	122 000,00	103 700,00	12 200,00	6 100,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1	105 848,63	44 985,67			60 862,96	
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	389,79	175,41			214,39	
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4	5 040,41	2 520,20			2 520,21	
		O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	184 479,04	95 767,81		88 711,23		
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	126 984,00	107 936,40	8 777,01	10 270,59		54 421,71

Rok 2019

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4						
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2	80 000,00	68 000,00	4 000,00	8 000,00		19 250,00
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2	5 000,00	4 250,00	250,00	500,00		1 050,00
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
	O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	56 500,00	48 025,00	2 825,00	5 650,00		19 009,00	
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	44 934,00	26 960,00		17 974,00		24 194,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	221 047,06	187 890,00	11 052,35	22 104,71		85 235,15
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	82 000,00	69 700,00	8 200,00	4 100,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1	105 848,63	44 985,67			60 862,96	
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	5 806,55	2 612,95			3 193,60	
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4	5 040,41	2 520,21			2 520,21	
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	24 193,97	13 105,07		11 088,90			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	138 528,00	117 748,80	9 574,92	11 204,28		59 369,14

Rok 2020

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4	35 000,00	29 750,00		5 250,00		7 350,00
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2	15 000,00	12 750,00	750,00	1 500,00		5 000,00
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2						
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
	O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	39 600,00	33 660,00	3 960,00	7 920,00		4 900,00	
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	52 800,00	31 680,00		21 120,00		28 430,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	221 047,06	187 890,00	11 052,35	22 104,71		85 235,15
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	82 000,00	69 700,00	8 200,00	4 100,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1						
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	46 537,55	20 941,90			25 595,65	
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4						
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	28 226,30	15 121,23		13 105,07			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	130 832,00	111 207,20	9 042,98	10 581,82		56 070,86

Rok 2021

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4						
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2						
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
		O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	32 303,53	27 458,00	1 615,18	3 230,35		3 276,47
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	52 800,00	31 680,00		21 120,00		28 430,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	51 577,65	43 841,00	2 578,88	5 157,76		19 888,20
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	92 000,00	78 200,00	9 200,00	4 600,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1						
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	52 890,71	23 800,82			13 105,07	
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4						
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	28 226,30	15 121,23		13 105,07			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	123 136,00	104 665,60	8 511,04	9 959,36		52 772,57

Rok 2022

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4						
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2						
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3						
	O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	3 000,00	2 550,00	150,00	300,00		200,00	
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	52 800,00	31 680,00		21 120,00		28 430,00
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	22 104,71	18 789,00	1 105,24	2 210,47		8 523,51
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2	69 000,00	58 650,00	6 900,00	3 450,00		
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1						
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	17 724,33	7 975,95			9 748,38	
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4						
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	22 177,81	14 113,15		8 064,66			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	146 224,00	124 290,40	10 106,86	11 826,74		62 667,43

Rok 2023

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopa- tření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický Cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
									Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4						
			P 1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2						
			P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2						
		O 1.1.3	P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3						
			P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2						
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1						
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2						
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4						
	SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.A	OP VVV	1	1	1.2						
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1						
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3						
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4						
	O 2.2.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	24 193,97	14 113,15		10 080,82			
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1						

Financování podle jednotlivých specifických cílů a opatření strategie ITI a v jednotlivých letech dle struktury operačních programů

Celkem

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4	147 800,00	125 630,00		22 170,00		31 038,00
	2	7ii	2.3	370 000,00	314 500,00		55 500,00		77 700,00
IROP	1	7c	1.2	722 823,53	614 400,00	38 121,18	76 242,35		162 206,47
	2	10	2.4	736 823,53	626 300,00	36 841,18	73 682,35		284 117,15
	3	6c	3.1	769 600,00	654 160,00	53 194,00	62 246,00		329 828,57
OP ŽP	1	1	1.1	283 334,00	170 000,00		113 334,00		152 564,00
		1	1.2	50 000,00	30 000,00		20 000,00		26 923,00
OP VVV	1	1	1.2	487 000,00	413 950,00	48 700,00	24 350,00		
OP PIK	1	1b	1.1	211 697,26	89 971,34			121 725,92	
		1b	1.2	590 736,16	309 481,22		281 254,92		
	2	3c	2.3	123 348,93	55 507,03			51 857,09	
		3c	2.4	10 080,82	5 040,41			5 040,42	

2016

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4						
	2	7ii	2.3						
IROP	1	7c	1.2						
	2	10	2.4						
	3	6c	3.1						
OP ŽP	1	1	1.1						
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2						
OP PIK	1	1b	1.1						
		1b	1.2	50 404,11	25 202,05		25 202,05		
	2	3c	2.3						
		3c	2.4						

2017

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4	35 300,00	30 005,00		5 295,00		7 413,00
	2	7ii	2.3	30 000,00	25 500,00		4 500,00		6 300,00
IROP	1	7c	1.2	144 000,00	122 400,00	7 200,00	14 400,00		26 080,75
	2	10	2.4	99 471,18	84 550,50	4 973,56	9 947,12		38 355,82
	3	6c	3.1	103 896,00	88 311,60	7 181,19	8 403,21		44 526,86
OP ŽP	1	1	1.1	40 000,00	24 000,00		16 000,00		21 540,00
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2	40 000,00	34 000,00	4 000,00	2 000,00		
OP PIK	1	1b	1.1						
		1b	1.2	228 834,66	116 937,53		111 897,12		
	2	3c	2.3						
		3c	2.4						

2018

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4	77 500,00	65 875,00		11 625,00		16 275,00
	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
IROP	1	7c	1.2	347 420,00	295 307,00	17 371,00	34 742,00		83 440,25
	2	10	2.4	121 575,88	103 339,50	6 078,79	12 157,59		46 879,33
	3	6c	3.1	126 984,00	107 936,40	8 777,01	10 270,59		54 421,71
OP ŽP	1	1	1.1	40 000,00	24 000,00		16 000,00		21 540,00
		1	1.2	50 000,00	30 000,00		20 000,00		26 923,00
OP VVV	1	1	1.2	122 000,00	103 700,00	12 200,00	6 100,00		
OP PIK	1	1b	1.1	105 848,63	44 985,67			60 862,96	
		1b	1.2	184 479,04	95 767,81		88 711,23		
	2	3c	2.3	389,79	175,41			214,39	
		3c	2.4	5 040,41	2 520,20			2 520,21	

2019

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4						
	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
IROP	1	7c	1.2	141 500,00	120 275,00	7 075,00	14 150,00		39 309,00
	2	10	2.4	221 047,06	187 890,00	11 052,35	22 104,71		85 235,15
	3	6c	3.1	138 528,00	117 748,80	9 574,92	11 204,28		59 369,14
OP ŽP	1	1	1.1	44 934,00	26 960,00		17 974,00		24 194,00
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2	82 000,00	69 700,00	8 200,00	4 100,00		
OP PIK	1	1b	1.1	105 848,63	44 985,67			60 862,96	
		1b	1.2	24 193,97	13 105,07		11 088,90		
	2	3c	2.3	5 806,55	2 612,95			3 193,60	
		3c	2.4	5 040,41	2 520,21			2 520,21	

2020

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4	35 000,00	29 750,00		5 250,00		7 350,00
	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
IROP	1	7c	1.2	54 600,00	46 410,00	4 710,00	9 420,00		9 900,00
	2	10	2.4	221 047,06	187 890,00	11 052,35	22 104,71		85 235,15
	3	6c	3.1	130 832,00	111 207,20	9 042,98	10 581,82		56 070,86
OP ŽP	1	1	1.1	52 800,00	31 680,00		21 120,00		28 430,00
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2	82 000,00	69 700,00	8 200,00	4 100,00		
OP PIK	1	1b	1.1						
		1b	1.2	28 226,30	15 121,23		13 105,07		
	2	3c	2.3	46 537,55	20 941,90			25 595,65	
		3c	2.4						

2021

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4						
	2	7ii	2.3	85 000,00	72 250,00		12 750,00		17 850,00
IROP	1	7c	1.2	32 303,53	27 458,00	1 615,18	3 230,35		3 276,47
	2	10	2.4	51 577,65	43 841,00	2 578,88	5 157,76		19 888,20
	3	6c	3.1	123 136,00	104 665,60	8 511,04	9 959,36		52 772,57
OP ŽP	1	1	1.1	52 800,00	31 680,00		21 120,00		28 430,00
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2	92 000,00	78 200,00	9 200,00	4 600,00		
OP PIK	1	1b	1.1						
		1b	1.2	28 226,30	15 121,23		13 105,07		
	2	3c	2.3	52 890,71	23 800,82			13 105,07	
		3c	2.4						

2022

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4						
	2	7ii	2.3						
IROP	1	7c	1.2	3 000,00	2 550,00	150,00	300,00		200,00
	2	10	2.4	22 104,71	18 789,00	1 105,24	2 210,47		8 523,51
	3	6c	3.1	146 224,00	124 290,40	10 106,86	11 826,74		62 667,43
OP ŽP	1	1	1.1	52 800,00	31 680,00		21 120,00		28 430,00
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2	69 000,00	58 650,00	6 900,00	3 450,00		
OP PIK	1	1b	1.1						
		1b	1.2	22 177,81	14 113,15		8 064,66		
	2	3c	2.3	17 724,33	7 975,95			9 748,38	
		3c	2.4						

2023

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP D	1	7ii	1.4						
	2	7ii	2.3						
IROP	1	7c	1.2						
	2	10	2.4						
	3	6c	3.1						
OP ŽP	1	1	1.1						
		1	1.2						
OP VVV	1	1	1.2						
OP PIK	1	1b	1.1						
		1b	1.2	24 193,97	14 113,15		10 080,82		
	2	3c	2.3						
		3c	2.4						

Indikátory podle jednotlivých specifických cílů a opatření ITI

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů						Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Pro-gram	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)		
SC 1	SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1.A	OP D	1	7ii	1.4	74500	Celková délka nových nebo modernizovaných linek metra, tramvajových tratí nebo trolejbusových tratí	km	výstup	0,00	2016	6,90	2023		ITI	
				OP D	1	7ii	1.4	74510	Počet cestujících MHD v elektrické trakci	mil. osob/rok	výsledek	1 383,80	2013	1 433,00	2023		Převzaté z OP	
			P 1.1.1.1.B	IROP	1	7c	1.2	74801	Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu	vozidla	výstup	0,00	2016	10,00	2023	10,00	ITI	
				IROP	1	7c	1.2	75110	Počet osob přepravených veřejnou dopravou								ITI	
				IROP	1	7c	1.2	36111	Množství emisí primárních částic a prekursorů sekundárních částic v rámci podpořených projektů								ITI	
				IROP	1	7c	1.2	75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30,00	2011	35,00	2023		Převzaté z OP	

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Program	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.2	P 1.1.2.A	IROP	1	7c	1.2	75201	Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě	terminály	výstup	0,00	2016	7,00	2023	3,00	ITI
				IROP	1	7c	1.2	74001	Počet vytvořených parkovacích míst	parkovací místa	výstup	0,00	2016	415,00	2023		ITI
				IROP	1	7c	1.2	75110	Počet osob přepravených veřejnou dopravou								ITI
				IROP	1	7c	1.2	75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30,00	2011	35,00	2023		Převzato z OP
		O 1.1.3	P 1.1.3.A	IROP	1	7c	1.2	70401	Počet zařízení a služeb pro řízení dopravy	ks	výstup	0,00	2016	3,00	2023		ITI
				IROP	1	7c	1.2	75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30,00	2011	35,00	2023		Převzato z OP
			P 1.1.3.B	OP D	2	7ii	2.3	72401	Počet zařízení a služeb ITS	ks	výstup	0,00	2016	11,00	2023		ITI
				OP D	2	7ii	2.3	72410	Pokrytí silniční sítě ITS	%	výsledek	31,00	2013	44,00	2023		Převzato z OP

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Program	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 1	SC 1.1	O 1.1.4	P 1.1.4.A	IROP	1	7c	1.2	76100	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0,00	2016	15,00	2023		ITI
				IROP	1	7c	1.2	76200	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0,00	2016	1,00	2023		ITI
				IROP	1	7c	1.2	76401	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místa	výstup	0,00	2016	1 300,00	2023		ITI
				IROP	1	7c	1.2	75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	výstup	0,00	2016	12,00	2023		ITI
				IROP	1	7c	1.2	76310	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7,00	2011	10,00	2023		Převzato z OP
	SC 1.2	O 1.2.1	P 1.2.1.A	OP ŽP	1	1	1.1	42201	Délka vybudovaných kanalizací	km	výstup	0,00	2016	29,00	2023		ITI
				OP ŽP	1	1	1.1	42212	Množství čištěných splaškových odpadních vod	mil. m ³ /rok	výsledek	11,00	2016	321,00	2023		Převzato z OP
			P 1.2.1.B	OP ŽP	1	1	1.2				výstup						ITI
				OP ŽP	1	1	1.2				výsledek						Převzato z OP

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Program	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 2	SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.A	IROP	2	10	2.4	CO35	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti	osoby	výstup	0,00	2016	10 800,00	2023		ITI
				IROP	2	10	2.4	50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	výstup	0,00	2016	54,00	2023	16,00	ITI
				IROP	2	10	2.4	50030	Podíl osob předčasně opouštějící vzdělávací systém	%	výsledek	5,40	2013	5,00	2023		Převzato z OP
	SC 2.2	O2.2.1	P. 2.2.1.A	OP VVVV	1	1	1.2	20400	Počet nových výzkumných pracovníků v podporovaných subjektech	FTE	výstup	0,00	2016	6,00	2022		ITI
				OP VVV	1	1	1.2	20500	Počet výzkumných pracovníků, kteří pracují v modernizovaných výzkumných infrastrukturách	ks	výstup	0,00	2016	52,00	2022		ITI
				OP VVV	1	1	1.2	20000	Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi	ks	výstup	0,00	2016	16,00	2022		ITI
				OP VVVV	1	1	1.2	24101	Počet rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť	ks	výstup	0,00	2016	6,00	2022		ITI

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Program	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 2	SC 2.2	O 2.1.1	P 2.1.1.A	OP VVV	1	1	1.2	20211	Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) vytvořené podpořenými subjekty	ks	výsledek	0,00	2016	28,00	2022		ITI
				OP VVV	1	1	1.2	20213	Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) ve spoluautorství výzkumných organizací a podniků	ks	výsledek	0,00	2016	6,00	2022		ITI
				OP VVV	1	1	1.2	22011	Mezinárodní patentové přihlášky (PCT) vytvořené podpořenými subjekty	ks	výsledek	0,00	2016	7	2022		ITI
			P 2.2.1.B	OP PIK	1	1b	1.1	24102	Počet nových, rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť podniků	ks	výstup	0,00	2016	1,00	2022		ITI
			P 2.2.1.C	OP PIK	2	3c	2.3	46601	Rozšířené, zrekonstruované nebo nově vybudované kapacity bez záboru zemědělského půdního fondu	m ²	výstup	0,00	2016	1 780,00	2022		ITI
			P 2.2.1.D	OP PIK	2	3c	2.4	50002	Nové kapacity pro školení a odborné vzdělávání MSP	osoby	výstup	0,00	2016	100,00	2022		ITI

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Program	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledky)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 2	SC 2.2	O 2.1.2	P 2.2.2.A	OP PIK	1	1b	1.2	23000	Počet nově vzniklých a modernizovaných infrastruktur	ks	výstup	0,00	2016	2,00	2022		ITI
				OP PIK	1	1b	1.2	23201	Počet nabízených oblastí služeb dle podnikatelského záměru	ks	výstup	0,00	2016	13,00	2023		ITI
				OP PIK	1	1b	1.2	24201	Podpořená plocha určená pro provoz inovační infrastruktury	m2	výstup	0,00	2016	2000,00	2023		ITI
				OP PIK	1	1b	1.2	24100	Zrekonstruované, rozšířené a nově vybudované kapacity	m2	výstup	0,00	2016	4500,00	2023		ITI
	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	MI90501	Počet revitalizovaných památkových objektů	objekty	výstup	0,00	2016	6,00	2023	0,00	ITI
				IROP	3	6c	3.1	MI90703	Počet nově zpřístupněných a zefektivněných podsbírek a fondů	podsbírky/fondy	výstup	0,00	2016	17,00	2023		ITI
				IROP	3	6c	3.1	MICO09	Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek a atrakcí	návštěvy / rok	výstup	0,00	2016	35 000,00	2023		ITI

Strategický cíl ITI	Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odův., jakým zp. byly hodnoty stanoveny
				Program	Prioritní osa	Investiční priorita	Spec. cíl programu	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodn.	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 2	SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.A	IROP	3	6c	3.1	91010	Počet návštěv kulturních památek a paměťových institucí zpřístupněných za vstupné	návštěvy / rok	výsledek	26 553 793,00	2013	27 500 000,00	2023		Převzato z OP
				IROP	3	6c	3.1	90801	Počet realizací rozvoje veřejné infrastruktury	realizace	výstup	0,00	2016	9,00	2023		ITI
				IROP	3	6c	3.1	90710	Podíl zpřístupněných a zefektivněných podsbírek a fondů	%	výsledek	40,48	2015	69,04	2023		ITI

5.2 SEA HODNOCENÍ

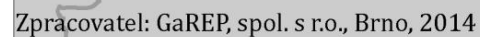
Proces SEA hodnocení byl na úrovni ITI Hradecko-pardubické aglomerace zahájen na počátku září 2015. Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví byl MŽP předložen dne 7. 9. 2015. a po kontrole náležitostí byl dne 16. 9. 2015 rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání návrhu koncepce, včetně vyhodnocení SEA, se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí ve Společenském sále v budově Magistrátu města Pardubic dne 8. 10. 2015. Zápis z veřejného projednání obdrželo MŽP dne 9. 10. 2015.

V souladu s § 10f odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byla MŽP zaslána řada vyjádření k návrhu koncepce a vyhodnocení. Na základě došlých připomínek došlo ve vyhodnocení SEA k formálním úpravám a k doplnění vyhodnocení SEA o zhodnocení vztahu k vybraným strategickým dokumentům na národní úrovni a o podrobnější vyhodnocení vlivů koncepce na zvláště chráněná území a na lokality soustavy Natura 2000. Rovněž došlo k úpravám návrhu koncepce.

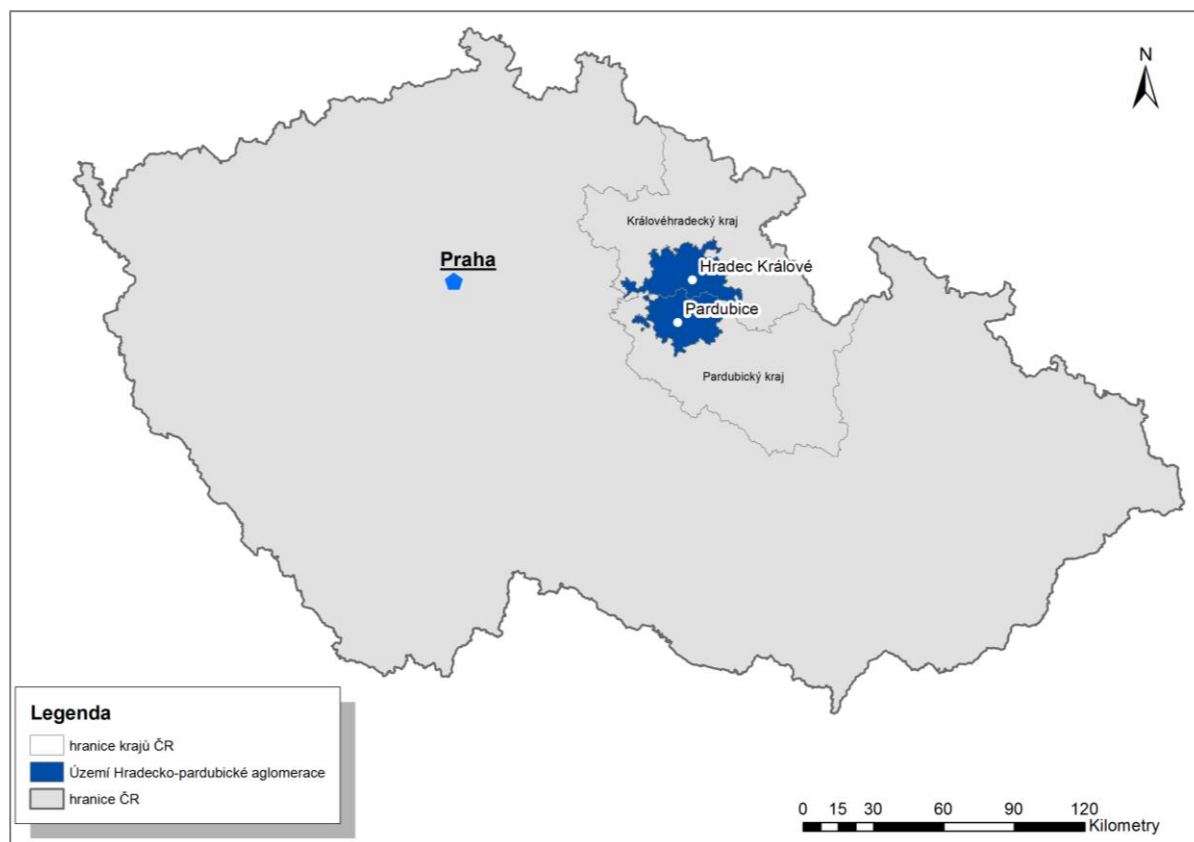
MŽP podle § 21 písm. d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce, včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydalo dne 30. 10. 2015 z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí souhlasné stanovisko k návrhu koncepce „Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace“ (verze říjen 2015).

Zároveň byly zaslány požadavky a podmínky, kterými budou zajištěny minimální možné dopady realizace Strategie na životní prostředí a veřejné zdraví (viz příloha – v příloze SITI bude originál vyjádření MŽP).

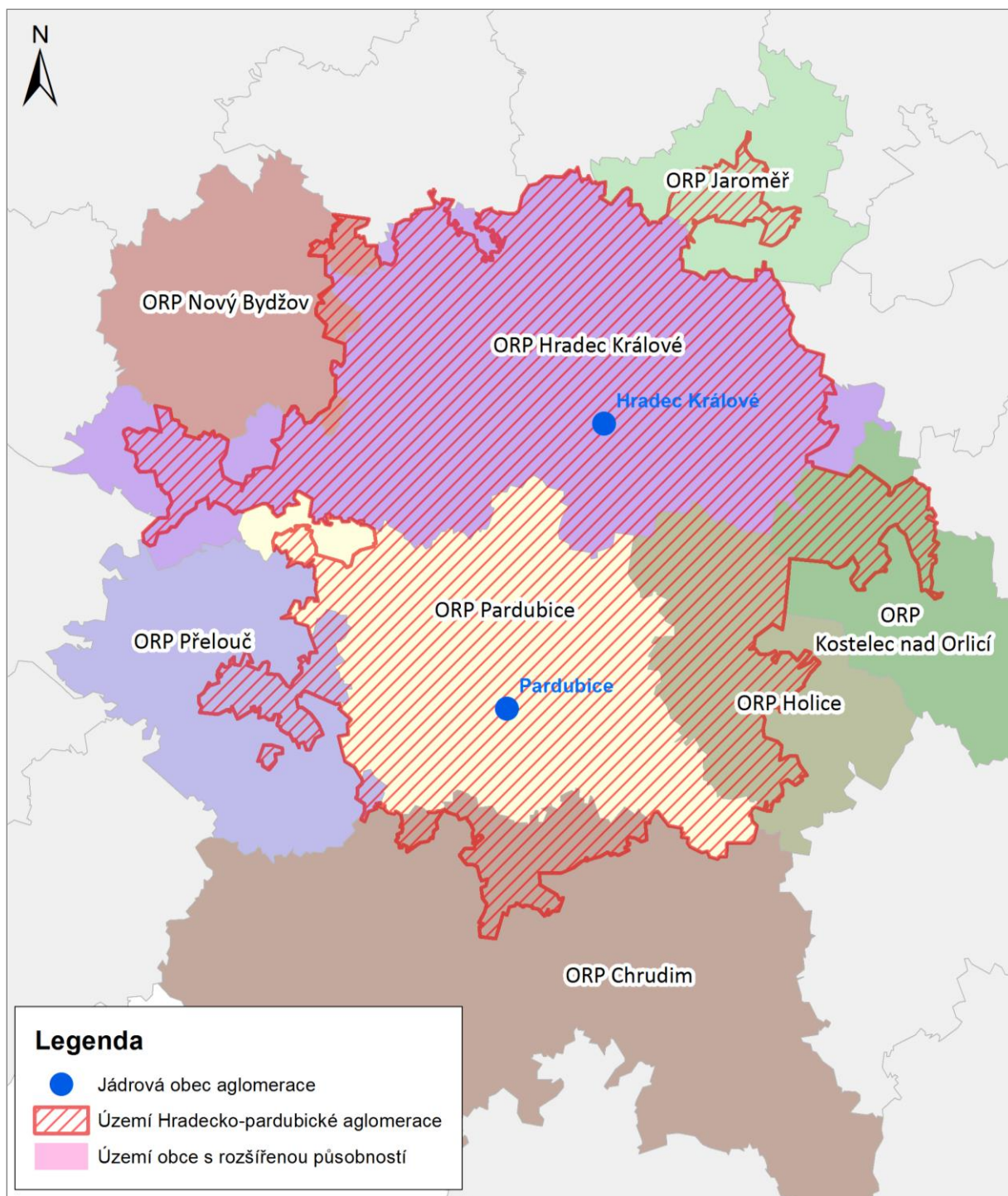
Vymezení Hradecko–pardubické aglomerace v kontextu okresů a obcí Královéhradeckého a Pardubického kraje

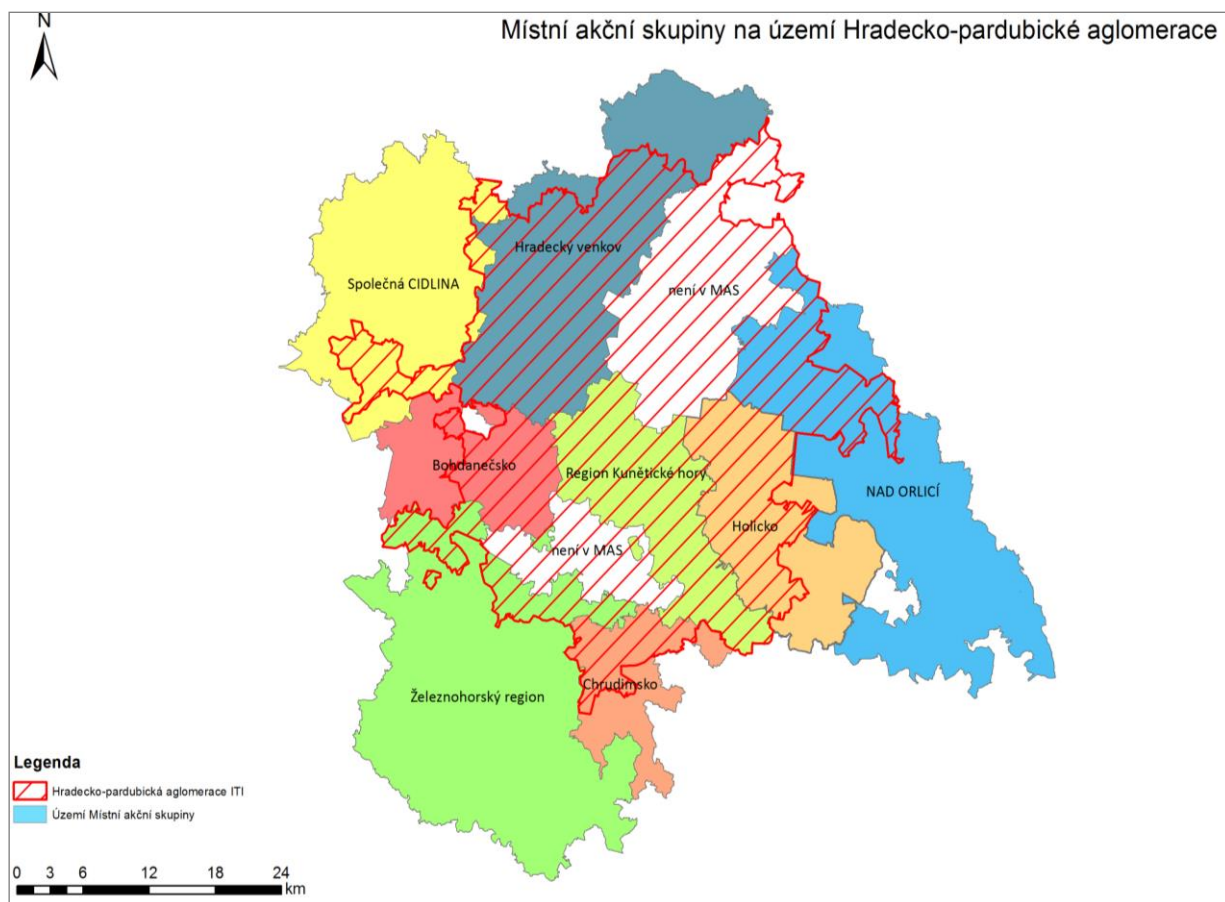
Vymezení Hradecko – pardubické aglomerace v kontextu České republiky

Obce s rozšířenou působností na území Hradecko – pardubické aglomerace

Místní akční skupiny na území Hradecko – pardubické aglomerace

5.4 ANALÝZA RIZIK

Rizika jsou jedním z důležitých faktorů, se kterými je nutno počítat jak na začátku, tak v průběhu jakéhokoliv projektu, tedy i při zpracování a realizaci strategie rozvoje území, pokud se na tento proces díváme jako na projekt s jasně vymezeným začátkem a koncem. V rámci příloh Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou aglomeraci byla zpracována analýza rizik expertní metodou za účasti zadavatele a stakeholderů. V této analýze byla provedena identifikace a pojmenování konkrétních hrozeb, ohodnocení pravděpodobnosti jejich uskutečnění a dopadu.

Identifikovaná rizika jsou uvedena v tzv. registru rizik, který vedle přehledu všech identifikovaných rizik obsahuje hodnocení dopadu konkrétního rizika, hodnocení pravděpodobnosti, že riziko nastane, významnost rizika jako součin hodnot dopadu a pravděpodobnosti výskytu rizika a opatření ke snížení významnosti rizik a vlastníka rizika. Každé riziko je zařazeno do jedné z níže uvedených skupin:

1. finanční rizika (rizika spojená s finančními aktivitami, např. zadlužování, schopnosti kofinancování atd.),
2. organizační rizika (např. řízení projektů, komunikace se stakeholdery atd.),
3. právní rizika (související se změnami legislativních podmínek),
4. metodická rizika (zahrnují změny v metodice určující zpracování a realizaci strategie).

Jak bylo uvedeno výše, významnost rizika vychází ze součinu hodnot očekávané pravděpodobnosti výskytu rizika a jeho dopadu na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) jsou hodnoceny na škále 1-5. Hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Obě hodnoty byly stanoveny expertním odhadem.

Výsledná hodnota ukazatele „významnost rizika“ je určující při stanovení přijatelnosti rizika. V rámci této analýzy jsou rozlišovány tyto kategorie přijatelnosti rizik uvedené v následující tabulce.

Tabulka 38 - Kategorie přijatelnosti rizika

Kategorie přijatelnosti rizika	Rozpětí bodové hodnota významnosti rizika
Riziko nepřijatelné	10 - 25
Riziko podmíněčně přijatelné	5 - 9
Riziko přijatelné	0 - 4

Přijatelné riziko představuje takovou míru rizika, kdy není potřeba přijímat žádná opatření. Podmínečně přijatelné riziko znamená, že je třeba v dlouhodobém horizontu naplánovat a realizovat ochranná opatření, která míru rizika sníží. Nepřijatelné riziko představuje takovou míru rizika, při níž musí být neprodleně učiněna patřičná opatření. Současně je třeba respektovat, že riziko s nejvyšším stupněm následků a nízkou pravděpodobností/frekvencí je chápáno jako důležitější, než riziko spojené s nižším stupněm následků a vyšší pravděpodobností/frekvencí.

Tabulka 39 - Registr rizik implementace Strategie ITI Hradecko – pardubické aglomerace

Číslo	Skupina rizik	Riziko	P	D	V = P*D	Opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
1	Finanční rizika	Nedostatek finančních prostředků na kofinancování projektů realizovaných v rámci strategie ITI Hradecko-pardubické aglomerace	4	5	20	<u>Riziko nepřijatelné</u> Intenzivně komunikovat s projektovými partnery, dodržovat principy strategického a projektového řízení, zavést a sledovat principy zdravého finančního řízení, nepodceňovat udržitelnost projektů (zejména finanční)	Partneři realizující projekty na území aglomerace - příjemce dotace v rámci ITI
2		Vrácení získaných dotací v rámci udržitelnosti projektů nebo neuznatelné výdaje projektů v realizaci	3	5	15	<u>Riziko nepřijatelné</u> Zavést a dodržovat projektové řízení, pravidelně komunikovat s příslušným ŘO, prohlubovat vzdělávání příslušných pracovníků	Partneři realizující projekty na území aglomerace - příjemce dotace v rámci ITI
3		Nenaplnění indikátorů OP k jejichž dosažení se ITI zavázalo a nerealizace klíčových intervencí	2	5	10	<u>Riziko nepřijatelné</u> Efektivní průběžný monitoring implementace strategie ITI, včasná příprava projektového záznamníku, komunikace s ŘO	Nositel ITI
4		Překročení ukazatele dluhové služby	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Zavést a sledovat principy zdravého finančního řízení, nezvyšovat zadlužení bez významných strategických důvodů	Partneři realizující projekty na území aglomerace - příjemce dotace v rámci ITI
5		Nerealizace klíčových intervencí - Inteligentní dopravní systémy	2	4	8	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany nositele ITI.	Nositel ITI
6		Nerealizace klíčových intervencí - Výstavba a modernizace přestupních terminálů	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany nositele ITI.	Nositel ITI
7		Nerealizace klíčových intervencí - Ochrana povrchových i podzemních vod	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany	Nositel ITI

						nositele ITI.	
8		Nerealizace klíčových intervencí - Centrální polytechnické dílny	2	4	8	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Důsledná kontrola v předpřípravné a přípravné fázi projektových záměrů. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany nositele ITI. Zapojení do MAP, respektive KAP.	Nositel ITI
9		Nerealizace klíčových intervencí - Rozvoj kapacit a spolupráce inovačních center v aglomeraci	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Důsledná kontrola v předpřípravné a přípravné fázi projektových záměrů. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany nositele ITI.	Nositel ITI
10		Nerealizace klíčových intervencí - Společné výzkumné aktivity výzkumných organizací a firem	2	4	8	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Důsledná kontrola v předpřípravné a přípravné fázi projektových záměrů. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany nositele ITI.	Nositel ITI
11		Nerealizace klíčových intervencí - Vybudování depozitářů	1	4	4	<u>Riziko přijatelné</u> Důsledný monitoring projektů ve všech fázích, zejména však v plánovací a realizační. Důsledná kontrola v předpřípravné a přípravné fázi projektových záměrů. Konzultační podpora žadatele, resp. příjemce dotace ze strany nositele ITI.	Nositel ITI
12		Přerušení kontinuity v realizaci strategie v důsledku komunálních voleb	1	4	4	<u>Riziko přijatelné</u> Průřezová diskuse všech zvolených politických zástupců dané obce nebo města	Město Hradec Králové, Město Pardubice a další obce a města v aglomeraci
13	Organizační rizika	Nedostatečná připravenost na využití finančních prostředku z ESIF	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Pravidelně konzultovat v rámci pracovních skupin ITI, Řídícího výboru ITI, konzultace s řídicími orgány OP	Partneři realizující projekty na území aglomerace - příjemce dotace v rámci ITI

14		Nedostatečná spolupráce mezi partnery v území	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Nastavit komunikační kanály – město – partneři, zavést pravidelná setkávání s partnery	Město Hradec Králové, město Pardubice, partneři v území
15		Špatné řízení a vzájemná koordinace při realizaci strategie	3	3	9	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Zavést a dodržovat projektové řízení, nastavit komunikační kanály, zavést pravidelná setkávání s partnery	Město Hradec Králové, město Pardubice
16		Personální změny u nositele integrované strategie	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Zajistit zastupitelnost u klíčových pozic	Město Pardubice
17		Personální změny u nositele projektů	2	3	6	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Zajistit zastupitelnost u klíčových pozic	Partneři realizující projekty na území aglomerace
18	Právní rizika	Změna legislativy upravující rozpočtové určení daní	3	3	9	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Zavést a sledovat principy zdravého finančního řízení	Město Hradec Králové, město Pardubice, partneři v území
19		Chyby v právních aktech na straně nositele ITI	1	4	4	<u>Riziko přijatelné</u>	Město Hradec Králové, město Pardubice
20	Metodická rizika	Změna podmínek pro získání dotace z důvodu neznámé definitivní podoby některých operačních programů a pravidel pro žadatele a příjemce	3	3	12	<u>Riziko podmíněčně přijatelné</u> Operativní řešení v dalších fázích přípravy projektů. Pravidelně a aktivně komunikovat s ŘO, připravit finanční rezervu, zavést a sledovat principy zdravého finančního řízení	Město Hradec Králové, město Pardubice, partneři v území
21		Neschválení žádosti o realizaci integrované strategie	2	5	10	<u>Riziko nepřijatelné</u> Kontrola splnění formálních náležitostí integrované strategie. Zajištění souladu s cíli, zaměřením a podmínkami programů, v jejichž rámci bude strategie realizována.	Nositel ITI

5.5 SEZNAM OBCÍ HRADECKO – PARDUBICKÉ AGLOMERACE

id	Kód ZUJ	Název		id	Kód ZUJ	Název
1	569828	Babice		41	570109	Chlumec nad Cidlinou
2	574724	Barchov		42	575062	Choteč
3	569852	Běleč nad Orlicí		43	571164	Chrudim
4	569861	Benátky		44	570125	Chudeřice
5	574741	Bezděkov		45	575089	Chvojenec
6	569879	Blešno		46	574121	Jaroměř
7	569887	Boharyně		47	570133	Jeníkovice
8	574783	Borek		48	575135	Jeníkovice
9	574813	Bukovina nad Labem		49	575143	Jezbořice
10	574830	Bukovka		50	576352	Jílovice
11	574848	Býšť		51	570150	Káranice
12	572799	Časy		52	573710	Kobylce
13	574856	Čeperka		53	570184	Kosičky
14	574864	Čepí		54	575232	Kostěnice
15	572896	Černá u Bohdanče		55	570206	Kratonohy
16	569917	Černilov		56	572861	Křičeň
17	569925	Černožice		57	570214	Kunčice
18	569933	Čistěves		58	573515	Kunětice
19	574899	Dašice		59	572845	Lány u Dašic
20	569941	Divec		60	574767	Lázně Bohdaneč
21	569968	Dobřenice		61	570222	Lejšovka
22	569976	Dohalice		62	570231	Lhota pod Libčany
23	574902	Dolany		63	570249	Libčany
24	569984	Dolní Přím		64	575305	Libišany
25	574911	Dolní Roveň		65	570257	Libníkovice
26	574929	Dolní Ředice		66	570265	Librantice
27	504301	Dřenice		67	570273	Libřice
28	574953	Dříteč		68	570303	Lodín
29	572977	Dubany		69	570311	Lochenice
30	504955	Dvakačovice		70	570354	Lužany
31	569992	Habřina		71	573779	Máslojedy
32	570010	Hněvčeves		72	575372	Mikulovice
33	574988	Holice		73	570419	Mokrovousy
34	570028	Holohlavy		74	575399	Moravany
35	575011	Horní Ředice		75	570435	Mžany
36	570044	Hoříněves		76	570443	Neděliště
37	569810	Hradec Králové		77	570451	Nechanice
38	570052	Hrádek		78	572870	Němčice
39	575046	Hrobice		79	573078	Neratov
40	573621	Hvozdnice		80	570494	Nové Město

id	Kód ZUJ	Název		id	Kód ZUJ	Název
81	548065	Obědovice		121	570931	Stěžery
82	575429	Opatovice nad Labem		122	570958	Stračov
83	570532	Osice		123	570966	Střezetice
84	570541	Osičky		124	548154	Světlí
85	575437	Ostřešany		125	571008	Syrovátka
86	555134	Pardubice		126	571024	Těchlovice
87	570567	Petrovice		127	571041	Třebechovice pod Orebem
88	572942	Plch		128	572985	Třebosice
89	572951	Podůlšany		129	571059	Třesovice
90	570656	Praskačka		130	572420	Tuněchody
91	570672	Předměřice nad Labem		131	576859	Týniště nad Orlicí
92	575500	Přelouč		132	572446	Úhřetice
93	575518	Přelovice		133	575887	Úhřetická Lhota
94	573531	Puchlovice		134	572888	Újezd u Sezemic
95	575534	Ráby		135	513717	Urbanice
96	570702	Račice nad Trotinou		136	572471	Vejvanovice
97	570711	Radíkovice		137	575984	Vlčí Habřina
98	570729	Radostov		138	575992	Voleč
99	575551	Rohovládova Bělá		139	548057	Vrchovnice
100	575569	Rohoznice		140	571091	Všestary
101	575577	Rokytno		141	571105	Výrava
102	570745	Roudnice		142	571113	Vysoká nad Labem
103	547808	Rozhovice		143	576000	Vysoké Chvojno
104	575593	Rybitví		144	548677	Vysoký Újezd
105	573191	Sadová		145	576051	Živanice
106	570796	Sendražice				
107	575640	Sezemice				
108	570800	Skalice				
109	575658	Slepotice				
110	570877	Smiřice				
111	570885	Smržov				
112	574198	Spojil				
113	575682	Srch				
114	553719	Srnojedy				
115	570915	Stará Voda				
116	575704	Staré Hradiště				
117	575712	Staré Jesenčany				
118	575721	Staré Ždánice				
119	575739	Starý Mateřov				
120	572934	Stéblová				

5.6 DOKLAD O SCHVÁLENÍ STRATEGIE ZASTUPITELEM NOSITELE

Bude doplněno nositelem ITI po schválení dokumentu.

5.7 SEZNAM RELEVANTNÍCH USNESENÍ STATUTÁRNÍCH MĚST VE VAZBĚ NA STRATEGII ITI

Číslo usnesení	Zasedání rady města	Popis
USNESENÍ RM/2002/661	13. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 18.6.2002	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí informaci o přípravě zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ RM/2002/893	18. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 10.9.2002	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí informaci o průběhu prací na zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ RM/2003/16	1. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 7.1.2003	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí přípravu Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ RM/2003/104	3. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 11.2.2003	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace ve znění připomínek vyslovených v diskuzi členy rady města.
USNESENÍ RM/2003/676	14. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 17.6.2003	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí informaci o průběhu zpracování a projednání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace, připomínky k Územní prognóze jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace a schvaluje připomínky k Územní prognóze jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace zásadního charakteru.
USNESENÍ RM/2004/113	2. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 3.2.2004	Rada města Hradec Králové doporučila zastupitelstvu města projednat důvodovou zprávu k bodu „Územní prognóza jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace“.
USNESENÍ RM/2013/472	7. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 16.4.2013	Rada města Hradec Králové schválila Memorandum o spolupráci na přípravě Integrované územní investice pro čerpání z fondů Evropské unie v období 2014 - 2020 na území aglomerace Hradce Králové a Pardubic.
USNESENÍ RM/4444/2013	Jednání Rady města Pardubic ze dne 23.4.2013	Rada města Pardubice schvaluje Memorandum o spolupráci na přípravě Integrované územní investice pro čerpání z fondů Evropské unie v období 2014-2020 na území aglomerace Hradce Králové a Pardubic.
USNESENÍ RM/2013/1496	18. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 3.12.2013	Rada města Hradec Králové projednala důvodovou zprávu k bodu "Informace o přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) pro Hradecko-pardubickou aglomeraci" a schvaluje pokračování v přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) v rámci Hradecko-

		pardubické aglomerace.
USNESENÍ RM/5837/2014	Zpráva z jednání Rady města Pardubic dne 18.2.2014	Rada města Pardubic schvaluje realizaci projektu ITI metropolitní oblasti hradecko-pardubická. Projekt bude realizován ve spolupráci s městem Hradec Králové, kdy město Pardubice je pověřeno v rámci projektu jako nositel integrovaného nástroje v území aglomerace hradecko-pardubická.
USNESENÍ RM/2014/311	4. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 18.3.2014	Rada města Hradec Králové projednala důvodovou zprávu k bodu Spolufinancování strategie rozvoje Hradecko-pardubické aglomerace prostřednictvím příspěvku, souhlasí s poskytnutím příspěvku statutárnímu městu Pardubice, a to výhradně na úhradu poloviny nákladů na pořízení strategie rozvoje Hradecko-pardubické aglomerace a doporučuje Zastupitelstvu města Hradec Králové schválit poskytnutí finančního příspěvku na vytvoření návrhu integrované strategie pro ITI Hradecko-pardubické metropolitní oblasti.
USNESENÍ RM/2014/622	8. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 3.6.2014	Rada města Hradec Králové projednala a vzala na vědomí informace o přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) pro Hradecko-pardubickou aglomeraci.
USNESENÍ RM/2014/863	10. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 29.7.2014	Rada města Hradec Králové projednala důvodovou zprávu k bodu Informace o aktuálním stavu společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) pro Hradecko-pardubickou aglomeraci a vzala na vědomí informaci o přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) pro Hradecko-pardubickou aglomeraci
USNESENÍ RM/2014/1110	12. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 23.9.2014	Rada města Hradec Králové projednala důvodovou zprávu k bodu Informace o aktuálním stavu přípravy společného nástroje ITI pro Hradecko-pardubickou aglomeraci a vzala na vědomí informaci o přípravě společného nástroje ITI pro Hradecko-pardubickou aglomeraci.
USNESENÍ RM/6008/2014	Zpráva z jednání Rady města Pardubic dne 25.3.2014	Rada města Pardubic doporučuje Zastupitelstvu města Pardubic přijmout následující usnesení: Zastupitelstvo města Pardubic schvaluje uzavření smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku, kdy město Hradec Králové poskytne statutárnímu městu Pardubice příspěvek na vypracování společné strategie rozvoje Hradecko-pardubické aglomerace, která je hlavní podmínkou pro zapojení do integrovaného územního rozvoje (ITI).
USNESENÍ RM/6215/2014	Zpráva z jednání Rady města Pardubic dne 13.5.2014	Rada města Pardubic rozhodla podle zákona č. 128/2000 Sb. a v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zadání veřejné zakázky malého rozsahu „Zpracovatel strategie ITI“ dodavateli „SDRUŽENÍ Regionální rozvojové agentury Pardubického kraje a GaREP, spol . s r.o. na zakázku Zpracovatel strategie ITI“.

USNESENÍ RM/2015/534	6. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 12.5.2015	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí informace o aktuálním vývoji Hradecko-pardubické aglomerace financované prostřednictvím ITI
USNESENÍ RM/2015/676	7. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 9.6.2015	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí Memoranda o vzájemné spolupráci a doporučila Zastupitelstvu města Hradec Králové schválit Memoranda o vzájemné spolupráci dle znění příloh k důvodové zprávě.
USNESENÍ RM/1142/2015	Zpráva z jednání Rady města Pardubic dne 22.6.2015	Rada města Pardubic doporučuje Zastupitelstvu města Pardubic schválit Memoranda o spolupráci v rámci Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ RM/1519/2015	Zpráva z jednání Rady města Pardubic dne 21.9.2015	Rada města Pardubic bere na vědomí informaci o předpokládané roli města v pozici zprostředkujícího subjektu ITI.
USNESENÍ RM/2015/1009	10. zasedání Rady města Hradec Králové konané dne 15.9.2015	Rada města Hradec Králové vzala na vědomí informace o aktuálním vývoji Hradecko-pardubické aglomerace financované prostřednictvím integrovaných územních investic

Číslo usnesení	Zasedání zastupitelstva města	Popis
USNESENÍ ZM/2002/252	46. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 25.6.2002	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí informaci o přípravě zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ ZM/575/2002	Zpráva z jednání Zastupitelstva města Pardubic dne 25.6.2002	Zastupitelstvo města souhlasí s uvolněním částky z rozpočtu města pro rok 2003 jako příspěvek na pořízení územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ ZM/2002/312	49. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 24.9.2002	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí informaci o průběhu zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ ZM/25/2003	Zpráva z jednání Zastupitelstva města Pardubic dne 28.1.2003	Zastupitelstvo města Pardubic schvaluje text zadání v rozsahu správního území města Pardubice jako závazný podklad pro vypracování Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ ZM/2003/89	4. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 25.2.2003	Zastupitelstvo města Hradec Králové schválilo připomínky k zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace a vzalo na vědomí zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace včetně schválených připomínek.
USNESENÍ ZM/2003/276	9. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 24.6.2003	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí informaci o průběhu zpracování a projednání konceptu Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace, připomínky ke konceptu Územní prognózy

		jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace a požaduje na zpracovateli předložení nového konceptu plně respektujícího připomínky města k návrhu zadání Územní prognózy jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace s respektováním Územního plánu města Hradec Králové.
USNESENÍ ZM/2004/524	15. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 24.2.2004	Zastupitelstvo města Hradec Králové konstatuje dle stanoviska Výboru pro územní plánování a rozvoj města Zastupitelstva města Hradec Králové, že "Územní prognóza jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace " je v souladu se zásadami územního rozvoje města vyjádřeného v Územním plánu města Hradec Králové ".
USNESENÍ ZM/2013/1597	32. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 17.12.2013	Zastupitelstvo města Hradec Králové projednalo důvodovou zprávu k bodu Informace o přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) pro Hradecko-pardubickou aglomeraci a schvaluje pokračování v přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) v rámci Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ ZM/2014/1784	34. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 25.3.2013	Zastupitelstvo města Hradec Králové projednalo důvodovou zprávu k bodu Spolufinancování strategie rozvoje Hradecko-pardubické aglomerace prostřednictvím příspěvku a schvaluje poskytnutím příspěvku statutárnímu městu Pardubice dle podmínek uvedených ve smlouvě o poskytnutí příspěvku (příloha č. 1 důvodové zprávy).
USNESENÍ ZM/1774/2014	Zpráva z jednání Zastupitelstva města Pardubic dne 31.3.2014	Zastupitelstvo města Pardubic schvaluje uzavření smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku, kdy město Hradec Králové poskytne statutárnímu městu Pardubice příspěvek na vypracování společné strategie rozvoje Hradecko-pardubické aglomerace, která je hlavní podmínkou pro zapojení do integrovaného územního rozvoje (ITI).
USNESENÍ ZM/2014/1983	37. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 24.6.2014	Zastupitelstvo města Hradec Králové projednalo a vzalo na vědomí informace o přípravě společného nástroje ITI (integrovaná územní investice) pro Hradecko-pardubickou aglomeraci.
USNESENÍ ZM/N 26031	Zpráva z jednání Zastupitelstva města Pardubice 24.6.2014	Bere na vědomí informativní zprávu o ITI Hradecko-pardubické metropolitní oblasti
USNESENÍ ZM/2015/149	4. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 27.1.2015	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí informace o aktuálním vývoji Hradecko-pardubické aglomerace financované prostřednictvím ITI.
USNESENÍ ZM/2015/407	8. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 26.5.2015	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí informace o aktuálním vývoji Hradecko-pardubické aglomerace financované prostřednictvím ITI.
USNESENÍ ZM/2015/493	9. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí Memoranda o vzájemné spolupráci a schválilo Memoranda o vzájemné spolupráci dle

	konané dne 23.6.2015	znění příloh k důvodové zprávě.
USNESENÍ ZM/288/2015	Zpráva z jednání Zastupitelstva města Pardubic dne 25.6.2015	Zastupitelstvo města Pardubic schvaluje návrh Memorand o spolupráci v rámci Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace.
USNESENÍ ZM/419/2015	Zpráva z jednání Zastupitelstva města Pardubic dne 24.9.2015	Zastupitelstvo města Pardubic bere na vědomí informaci o předpokládané roli města v pozici zprostředkujícího subjektu ITI.
USNESENÍ ZM/2015/613	10. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové konané dne 29.9.2015	Zastupitelstvo města Hradec Králové vzalo na vědomí informace o aktuálním vývoji Hradecko-pardubické aglomerace financované prostřednictvím integrovaných územních investic.

5.8 STATUT A JEDNACÍ ŘÁD ŘÍDÍCÍHO VÝBORU ITI A PRACOVNÍCH SKUPIN ITI

Statut Řídícího výboru Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace

Preambule

1. V programovém období 2014-2020 Evropské unie jsou uplatňovány principy územní dimenze. Územní dimenzí se rozumí zacílení intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů 2014-2020 (dále jen „ESI fondy“) do specifických typů území České republiky v souladu s Národním dokumentem k územní dimenzi.
2. Na implementaci územní dimenze a naplňování akčního plánu realizace Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (schválené vládou ČR, usn. č. 344, dne 15. 5. 2013) se podílí nositelé strategie Integrované územní investice, která je nástrojem územního rozvoje umožňujícím koncentrovat prostředky ESI fondů do metropolitních oblastí s cílem integrovaně vyřešit jejich klíčové problémy a zároveň naplnit požadavky článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Článek I

Vymezení pojmů

- 1.1 **Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (dále jen „Strategie ITI“)** – dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhuje jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z evropských fondů.
- 1.2 **Manažer ITI** – osoba určená Nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro přípravu a realizaci Strategie ITI, je koordinačním a výkonným orgánem Řídícího výboru, je odpovědný nositeli IN za každodenní řízení a koordinaci realizace strategie, je odpovědný za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů ESI fondů a s veřejností a za spolupráci s Řídícím výborem. Vykonává činnosti spojené s administrací integrované strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+. Monitoruje průběh realizace projektů (nositelé jej informují a předkládají veškeré podklady), v pravidelných intervalech předává informace z monitorování Řídícímu výboru ITI, předkládá Řídícímu výboru ITI k posouzení a vydání potvrzení ze zasedání Řídícího výboru ITI o zařazení projektových záměrů ze schváleného souboru projektových záměrů do integrované strategie.

1.3 **Nositel Strategie ITI** – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a monitoring Strategie ITI, za naplňování principu partnerství a koordinaci aktivit relevantních aktérů v rámci funkčního území integrované strategie, předkládá prostřednictvím ISKP14+ integrovanou strategii do jednotného monitorovacího systému pro programové období 2014-2020 (dále také „MS2014+“), průběžně zajišťuje sběr projektových záměrů přispívajících k plnění cílů integrované strategie. Nositel IN zajišťuje plnění integrované strategie jako celku, monitorování a podávání Zpráv o plnění integrované strategie a provádí povinnou mid-term evaluaci. Roli nositele Strategie ITI vykonává statutární město Pardubice.

1.4 **Tematický koordinátor** –disponuje odbornými znalostmi v dané problematice a detailně zná příslušnou část integrované strategie, je odpovědný za sladění spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem, podílí se na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených ve Strategii ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru. Organizačně a administrativně zabezpečuje zasedání věcně příslušných pracovních skupin Strategie ITI.

Článek II

Základní ustanovení

2.1 Řídící výbor ITI je ustaven na základě principu partnerství a nemá právní subjektivitu. Jeho úkolem je usměrňovat vývoj a naplňování integrované strategie a být řídicí jednotkou na straně nositele ITI.

2.2 Řídící výbor ITI je odpovědný vůči Nositeli ITI za řádný průběh realizace strategie a vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů.

2.3 Řídící výbor ITI vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru) se Strategií ITI a doporučuje zařazení projektů do Strategie ITI a podepsání smlouvy mezi Nositelem Strategie ITI a realizátory projektů.

Článek III

Předmět činnosti Řídícího výboru

3.1 Řídící výbor projednává projekty doporučené pracovními skupinami a vydává doporučení týkající se realizace integrované strategie nositeli Strategie ITI.

- 3.2 Projednává a schvaluje změny Strategie ITI v jednotlivých oblastech a doporučuje Strategii ITI ke schválení nositeli Strategie ITI.
- 3.3 Účastníci Řídícího výboru pravidelně docházejí na jednání, reprezentují navenek své aktivity, spolupracují na projektech ostatních účastníků a navrhuji řešení identifikovaných problémů.
- 3.4 Plní dle potřeby další úkoly související s realizací Strategie ITI.

Článek IV

Složení Řídícího výboru

- 4.1 Řídící výbor je vytvořen na základě Strategie ITI v souladu s naplňováním principu partnerství.
- 4.2 Členy Řídícího výboru jsou zástupci níže uvedených institucí:

Primátor nebo jiný statutární zástupce města Hradce Králové
Primátor nebo jiný statutární zástupce města Pardubic
Odborný vedoucí pracovník MmHK
Odborný vedoucí pracovník MmP
Statutární zástupce Královéhradeckého kraje
Odborný zástupce Královéhradeckého kraje
Statutární zástupce Pardubického kraje
Odborný zástupce Pardubického kraje
Zástupce MAS Královéhradeckého kraje
Zástupce MAS Pardubického kraje
Zástupce 2. početně největší obce v aglomeraci
Zástupce 3. početně největší obce v aglomeraci
Zástupce akademické sféry
Zástupce za oblast vědy a výzkumu
Zástupce Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje
Zástupce Krajské hospodářské komory Pardubického kraje
Zástupce neziskové sféry Královéhradeckého kraje
Zástupce neziskové sféry Pardubického kraje
Zástupce Dopravního podniku města Hradec Králové
Zástupce Dopravního podniku města Pardubice
Zástupce za oblast životního prostředí

Článek V

Organizace Řídícího výboru

5.1 Řídící výbor organizačně a administrativně vede manažer ITI pověřený Nositelem Strategie ITI.

5.2 Manažer ITI je odpovědný Nositeli Strategie ITI za každodenní řízení a koordinaci realizace Strategie ITI, za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů i s veřejností a spolupráci s Řídícím výborem ITI. Vykonává činnosti spojené s administrací ITI v informačním systému MMR MS2014+. Manažer předkládá Řídícímu výboru k posouzení projekty navržené pracovními skupinami k zařazení do ITI a sleduje průběh realizace projektů na základě informací a podkladů, které realizátoři integrovaných projektů předávají manažerovi. Manažer také monitoruje průběh realizace ITI jako celku a v pravidelných intervalech předává informace Řídícímu výboru ITI.

Článek VI

Jednací řád

6.1 Způsob jednání a rozhodování Řídícího výboru je upraven Jednacím řádem.

Článek VII

Závěrečná ustanovení

7.1 Statut projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.

7.2 Statut nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

Jednací řád Řídící výboru
Integrované strategie ITI Hradecko-pardubické metropolitní oblasti

Článek I

Vymezení pojmů pro účely jednacího řádu

- 1.1 Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (dále jen „Strategie ITI“)** – dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhuje jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z evropských fondů.
- 1.2 Manažer ITI** – osoba určená nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro přípravu a realizaci Strategie ITI, je koordinačním a výkonným orgánem Řídícího výboru, je odpovědný nositeli IN za každodenní řízení a koordinaci realizace strategie, je odpovědný za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů ESI fondů a s veřejností a za spolupráci s Řídícím výborem. Vykonává činnosti spojené s administrací integrované strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+. Monitoruje průběh realizace projektů (nositelé jej informují a předkládají veškeré podklady), v pravidelných intervalech předává informace z monitorování Řídícímu výboru ITI, předkládá Řídícímu výboru ITI k posouzení a vydání potvrzení ze zasedání Řídícího výboru ITI o zařazení projektových záměrů ze schváleného souboru projektových záměrů do integrované strategie.
- 1.3 Nositel Strategie ITI** – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a plnění Strategie ITI, za naplňování principu partnerství a koordinaci aktivit relevantních aktérů v rámci funkčního území integrované strategie, předkládá prostřednictvím ISKP14+ integrovanou strategii do jednotného monitorovacího systému pro programové období 2014-2020 (dále také „MS2014+“), průběžně zajišťuje sběr projektových záměrů přispívajících k plnění cílů integrované strategie. Nositel IN zajišťuje plnění integrované strategie jako celku, monitorování a podávání Zpráv o plnění integrované strategie a provádí povinnou mid-term evaluaci. Roli nositele Strategie ITI vykonává statutární město Pardubice.
- 1.4 Řídící výbor ITI** - je odpovědný vůči nositeli ITI za řádný průběh realizace strategie a vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů. Řídící výbor ITI vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru projektových záměrů) se Strategií ITI a doporučuje zařazení projektů do Strategie ITI a podepsání smlouvy mezi nositeli Strategie ITI a realizátory projektů.

Článek II

Ustavení a složení Řídícího výboru

- 2.1 Řídící výbor nemá právní subjektivitu a je ustaven za účelem vzájemné spolupráce při zajištění realizace integrované strategie ITI Hradecko-pardubické metropolitní oblasti.
- 2.2 Řídící výbor je vytvořen na základě Strategie ITI v souladu s naplňováním principu partnerství.
- 2.3 Složení Řídícího výboru definuje Strategie ITI. Uvedené subjekty nominují konkrétní osoby, jako členy Řídícího výboru, společně s jejich náhradníky.
- 2.4 Členem Řídícího výboru musí být alespoň jedna osoba, která je zároveň členem Regionální stálé konference.
- 2.5 Členem Řídícího výboru bez hlasovacího práva je manažer ITI.
- 2.6 Jednání Řídícího výboru se mohou účastnit také zástupci nositele Strategie ITI, kteří se podílejí na její tvorbě. V případě, že jsou tito zástupci současně členy Řídícího výboru, zůstává zachováno jejich hlasovací právo.
- 2.7 V čele Řídícího výboru stojí předseda, který je zástupcem nositele, kterého deleguje nositel Strategie ITI.

Článek III

Předmět činnosti Řídícího výboru

- 3.1 Předmět činnosti Řídícího výboru stanoví jeho Statut.

Článek IV

Pravidla pro svolávání a jednání Řídícího výboru

- 4.1 Jednání Řídícího výboru se konají dle potřeby, nejméně však 2 x ročně. Jednání svolává na pokyn předsedy manažer ITI. Pozvánka se zasílá obvykle elektronicky a, umožňují-li to okolnosti, alespoň 7 pracovních dnů před samotným jednáním. Součástí pozvánky je den, místo, čas a rámcový program jednání, případně podklady pro diskuzi. Členové Řídícího výboru jsou oprávněni do 3 pracovních dnů před konáním zasedání zaslat manažerovi ITI připomínky k návrhu programu, popř. nový bod k projednání. Členové Řídícího výboru jsou povinni potvrdit svoji účast na jednání nejpozději 2 dny před konáním zasedání. Zasedání Řídícího výboru jsou neveřejná.
- 4.2 Jednání Řídícího výboru vede předseda, pokud k tomu neurčí jiného člena Řídícího výboru. Řídící výbor je usnášeníschopný, pokud je přítomna alespoň polovina všech jeho členů.

- 4.3 Členové Řídícího výboru usilují o nalezení vzájemné shody u projednávaných bodů. Řídící výbor rozhoduje konsenzem přítomných členů. Není-li možné konsenzu dosáhnout, postačí k přijetí rozhodnutí souhlas prosté většiny přítomných členů.
- 4.4 Každý člen Řídícího výboru se musí vyvarovat střetu zájmů. Pokud se rozhodnutí Řídícího výboru přímo týká jeho osobních zájmů či konkrétních zájmů organizace, již zastupuje, nesmí se účastnit rozhodování v daném bodě.
- 4.5 Za organizaci a přípravu nebo koordinaci zpracování podkladů pro jednání zodpovídá manažer ITI.
- 4.6 Z jednání Řídícího výboru se pořizuje zápis, v němž je vždy obsaženo datum jednání, prezenční listina a přijatá rozhodnutí. Z jednání může manažer ITI pro potřeby zpracování zápisu pořizovat zvukový záznam. Zápis je členům Řídícího výboru elektronicky rozeslán nejpozději do 7 dnů ode dne jednání. Pořízení a rozeslání zápisu zajišťuje manažer ITI, případně jím určená osoba. Nesouhlasí-li člen Řídícího výboru s obsahem zápisu, je oprávněn vznést námitku, a to elektronicky do 5 dnů od odeslání zápisu. V případě, že nejsou žádné námitky, je zápis považován za schválený.

Článek V

Korespondenční hlasování

- 5.1 Předseda může, především v případech nutnosti rychlého rozhodnutí, neefektivity svolání Řídícího výboru či v dalších případech, kdy to okolnosti dovolí, rozhodnout o použití korespondenčního hlasování Řídícího výboru.
- 5.2 V případě korespondenčního hlasování tzv. per rollam, hlasují pouze členové Řídícího výboru, z hlasování jsou vyloučeni náhradníci. V tom případě není možný konsensuální souhlas a je vždy vyžadováno hlasování. K přijetí takového usnesení je nutná prostá většina všech členů Řídícího výboru s hlasovacím právem.
- 5.3 V případě použití korespondenčního hlasování zašle elektronickou cestou členům Řídícího výboru e-mail, který bude obsahovat ke každému bodu, který je předmětem korespondenčního hlasování, důvodovou zprávu, návrh usnesení Řídícího výboru a termín, do kdy se mají členové Řídícího výboru na elektronickou adresu předsedy elektronickou poštou vyjádřit, zdali s navrženým usnesením souhlasí, nesouhlasí nebo se hlasování zdržují.
- 5.4 Členové Řídícího výboru mají na sdělení svého hlasování minimálně 3 dny od odeslání návrhu.
- 5.5 Pokud se člen Řídícího výboru nevyjádří ve lhůtě stanovené předsedou, má se za to, že hlasuje pro navržené usnesení.
- 5.6 Předseda zašle nejpozději do 5 dnů od ukončení korespondenčního hlasování všem členům Řídícího výboru elektronickou cestou celkový výsledek hlasování včetně informace o počtu hlasujících pro, proti a kolik členů Řídícího výboru se zdrželo.

- 5.7 Informaci o výsledku hlasování dle odst. 5.6 předseda zasílá členům Řídícího výboru, včetně náhradníků.

Článek VI

Závěrečná ustanovení

- 6.1 Jednací řád projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.
- 6.2 Jednací řád nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

Statut pracovních skupin Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace

Preambule

1. V programovém období 2014-2020 Evropské unie jsou uplatňovány principy územní dimenze. Územní dimenzí se rozumí zacílení intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů 2014-2020 (dále jen „ESI fondy“) do specifických typů území České republiky v souladu s Národním dokumentem k územní dimenzi.
2. Na implementaci územní dimenze a naplňování akčního plánu realizace Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (schválené vládou ČR, usnesení č. 344, dne 15. 5. 2013) se podílí nositelé strategie Integrované územní investice, která je nástrojem územního rozvoje, který umožňuje koncentrovat prostředky ESI fondů do metropolitních oblastí s cílem integrovaně vyřešit jejich klíčové problémy a zároveň naplnit požadavky článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Článek I

Vymezení pojmů

- 1.1 **Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (dále jen „Strategie ITI“)** – dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhuující jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z evropských fondů;

1.2 Manažer ITI – osoba určená Nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro přípravu a realizaci Strategie ITI, je koordinačním a výkonným orgánem Řídícího výboru, je odpovědný nositeli IN za každodenní řízení a koordinaci realizace strategie, je odpovědný za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů ESI fondů a s veřejností a za spolupráci s Řídícím výborem. Vykonává činnosti spojené s administrací integrované strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+. Monitoruje průběh realizace projektů (nositelé jej informují a předkládají veškeré podklady), v pravidelných intervalech předává informace z monitorování Řídícímu výboru ITI, předkládá Řídícímu výboru ITI k posouzení a vydání potvrzení ze zasedání Řídícího výboru ITI o zařazení projektových záměrů ze schváleného souboru projektových záměrů do integrované strategie.

1.3 Nositel Strategie ITI – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a monitoring Strategie ITI, za naplňování principu partnerství a koordinaci aktivit relevantních aktérů v rámci funkčního území integrované strategie, předkládá prostřednictvím ISKP14+ integrovanou strategii do jednotného monitorovacího systému pro programové období 2014-2020 (dále také „MS2014+“), průběžně zajišťuje sběr projektových záměrů přispívajících k plnění cílů integrované strategie. Nositel IN zajišťuje plnění integrované strategie jako celku, monitorování a podávání Zpráv o plnění integrované strategie a provádí povinnou mid-term evaluaci. Roli nositele Strategie ITI vykonává statutární město Pardubice.

1.4 Tematický koordinátor – disponuje odbornými znalostmi v dané problematice a detailně zná příslušnou část integrované strategie, je odpovědný za sladění spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem, podílí se na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených ve Strategii ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru. Organizačně a administrativně zabezpečuje zasedání věcně příslušných pracovních skupin Strategie ITI.

1.5 Řídící výbor ITI - je odpovědný vůči nositelům ITI za řádný průběh realizace strategie a vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů. Řídící výbor ITI vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru) se Strategií ITI a doporučuje zařazení projektů do Strategie ITI a podepsání smlouvy mezi nositeli Strategie ITI a realizátory projektů.

Článek II

Základní ustanovení

2.1 Pracovní skupiny Strategie ITI jsou poradními a iniciačními skupinami nositelů Strategie ITI, jejichž výstupy jsou nezbytným a nenahraditelným podkladem pro vyšší stupeň řízení Strategie ITI.

2.2 Pracovní skupiny jsou zřizovány nositeli Strategie ITI, a to pro tematické oblasti určené pro přípravu a realizaci Strategie ITI statutárními městy Pardubice a Hradec Králové.

Článek III

Působnost pracovních skupin

3.1 Úkolem pracovní skupiny je podílet se na odborném definování specifických cílů Strategie ITI a posuzovat jejich věcné naplňování, navrhnout indikátory a monitorovat jejich naplňování, doporučovat Řídícímu výboru ITI návrhy na změnu Strategie ITI v dané oblasti, posuzovat projekty předkládané k naplnění Strategie ITI.

3.2 Pracovní skupiny se podílejí na zpřesnění popisů plánovaných intervencí, na kvantifikaci výsledků a na tvorbě metodiky pro výběr projektů doporučených k realizaci v rámci Strategie ITI, společně usilují o nalezení komplexního řešení, které odpovídá věcnému zaměření příslušné části integrované strategie, alokaci a indikátorům vymezeným ve výzvě ŘO. Optimálním řešením je vytvoření takového souboru projektových záměrů, který zcela naplní parametry výzvy.

3.3 Účastníci pracovních skupin pravidelně docházejí na jednání, reprezentují navenek své aktivity, spolupracují na projektech ostatních účastníků, navrhují řešení identifikovaných problémů.

3.4 Jednání pracovní skupiny se může konat opakovaně, dokud nebude nalezeno optimální řešení a definován soubor projektových záměrů.

3.5 Pracovní skupiny plní dle potřeby další úkoly související s realizací Strategie ITI.

Článek IV

Složení pracovních skupin

4.1 Pracovní skupina je vytvořena na základě Strategie ITI v souladu s naplňováním principu partnerství.

4.2 Pro účely Strategie ITI bylo vytvořeno pět pracovních skupin zaměřených na jednotlivé tematické okruhy:

PS 1: Atraktivní a environmentálně příznivá doprava;

PS 2: Životní prostředí;

PS 3: Vzdělávání a využití památek pro vzdělávání a rozvoj kreativního průmyslu;

PS 4: Vysoké školy a spolupráce škol a firem v oblasti VaV;

PS horizontální: Obecní spolupráce v aglomeraci.

4.3 Složení pracovních skupin:

PS 1: Atraktivní environmentálně příznivá doprava

MM Hradec Králové – odbor strategického plánování a projektového řízení; odbor hlavního architekta

MM Pardubice - odbor dopravy; odbor rozvoje a strategie; odbor hlavního architekta

Krajský úřad Královéhradeckého kraje – odbor dopravy a silničního hospodářství

Krajský úřad Pardubického kraje – odbor dopravy a silničního hospodářství

Dopravní podnik města Hradec Králové

Dopravní podnik města Pardubic

Městská policie Hradec Králové

Městská policie Pardubice

Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje

Krajská hospodářská komora Pardubického kraje

OREDO

Univerzita Pardubice – Dopravní fakulta Jana Pernera

PS 2: Životní prostředí

MM Hradec Králové – odbor životního prostředí; odbor hlavního architekta; odbor strategického plánování a projektového řízení

MM Pardubice - odbor životního prostředí; odbor hlavního architekta; odbor rozvoje a strategie

Krajský úřad Královéhradeckého kraje – odbor životního prostředí a zemědělství

Krajský úřad Pardubického kraje – odbor životního prostředí a zemědělství

Hradecké služby a.s. / Marius Pedersen a.s.

Služby města Pardubic

Technické služby Hradec Králové

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Nemocnice Pardubického kraje

Vodovody a kanalizace Hradec Králové

Vodovody a kanalizace Pardubice

Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje

Krajská hospodářská komora Pardubického kraje

Povodí Labe

Univerzita Pardubice

PS 3: Vzdělávání a využití památek pro vzdělávání a rozvoj kreativního průmyslu

MM Hradec Králové – odbor školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže; odbor kultury, sportu a cestovního ruchu; odbor památkové péče

MM Pardubice - odbor školství, kultury a sportu (oddělení školství; oddělení kultury a cestovního ruchu)

Krajský úřad Pardubického kraje – odbor školství a kultury (oddělení organizační a vzdělávání; oddělení kultury a památkové péče)

Krajský úřad Královéhradeckého kraje – odbor školství; odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací (oddělení kultury a památkové péče)

Univerzita Hradec Králové
Univerzita Pardubice
Zástupce Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Pardubicích
Zástupce Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Hradci Králové
Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje
Krajská hospodářská komora Pardubického kraje
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Východočeské muzeum v Pardubicích
RIS 3 manažer, Královéhradecký kraj
RIS 3 manažer, Pardubický kraj

PS 4: Vysoké školy a spolupráce škol a firem v oblasti výzkumu a vývoje

Univerzita Hradec Králové
Univerzita Pardubice
Centrum transferu technologií a znalostí UPa
Univerzita Karlova v Hradci Králové
Univerzita obrany, Fakulta vojenského zdravotnictví Hradec Králové
Centrum transferu biomedicínských technologií
Technologické centrum Hradec Králové
RIS 3 manažer, Královéhradecký kraj
RIS 3 manažer, Pardubický kraj
CzechInvest – regionální kancelář Královéhradeckého kraje
CzechInvest – regionální kancelář Pardubického kraje
Svaz průmyslu a dopravy, regionální zastoupení pro Královéhradecký kraj
Svaz průmyslu a dopravy, regionální zastoupení pro Pardubický kraj
Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje
Krajská hospodářská komora Pardubického kraje
Hradecký IT klastr
Energeticko-technický inovační klastr

Článek V

Organizace pracovní skupiny

- 5.1 Pracovní skupinu organizačně a administrativně vede tematický koordinátor pověřený manažerem ITI.
- 5.2 Tematický koordinátor je odpovědný manažerovi ITI za sladění spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem. Tematický koordinátor se podílí na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených v rámci Strategie ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru tak, aby byl v co největším souladu se strategií ITI. Koordinátor průběžně předává informace manažerovi ITI.

Článek VI

Jednací řád

6.1 Způsob jednání a rozhodování pracovních skupin je upraven Jednacím řádem.

Článek VII

Závěrečná ustanovení

7.1 Statut projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.

7.2 Statut nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

Statut pracovní skupiny pro obecní spolupráci v aglomeraci Strategie integrované územní investice Hradecko – pardubické aglomerace

Preambule

1. V programovém období 2014-2020 Evropské unie jsou uplatňovány principy územní dimenze. Územní dimenzí se rozumí zacílení intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů 2014-2020 (dále jen „ESI fondy“) do specifických typů území České republiky v souladu s Národním dokumentem k územní dimenzi.

2. Na implementaci územní dimenze a naplňování akčního plánu realizace Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (schválené vládou ČR, usn. č. 344, dne 15. 5. 2013) se podílí nositelé strategie Integrované územní investice, která je nástrojem územního rozvoje, který umožňuje koncentrovat prostředky ESI fondů do metropolitních oblastí s cílem integrovaně vyřešit jejich klíčové problémy a zároveň naplnit požadavky článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Článek I

Vymezení pojmů

1.1 **Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (dále jen „Strategie ITI“)** – dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhuující jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z evropských fondů;

1.2 **Manažer ITI** – osoba určená nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro přípravu a realizaci Strategie ITI, je koordinačním a výkonným orgánem Řídícího výboru, je odpovědný nositeli IN za každodenní řízení a koordinaci realizace strategie, je odpovědný za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů ESI fondů a s veřejností a za spolupráci s Řídícím výborem. Vykonává činnosti spojené s administrací integrované strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+. Monitoruje průběh realizace projektů (nositelé jej informují a předkládají veškeré podklady), v pravidelných intervalech předává informace

z monitorování Řídícímu výboru ITI, předkládá Řídícímu výboru ITI k posouzení a vydání potvrzení ze zasedání Řídícího výboru ITI o zařazení projektových záměrů ze schváleného souboru projektových záměrů do integrované strategie.

1.3 Nositel Strategie ITI – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a monitoring Strategie ITI, za naplňování principu partnerství a koordinaci aktivit relevantních aktérů v rámci funkčního území integrované strategie, předkládá prostřednictvím ISKP14+ integrovanou strategii do jednotného monitorovacího systému pro programové období 2014-2020 (dále také „MS2014+“), průběžně zajišťuje sběr projektových záměrů přispívajících k plnění cílů integrované strategie. Nositel IN zajišťuje plnění integrované strategie jako celku, monitorování a podávání Zpráv o plnění integrované strategie a provádí povinnou mid-term evaluaci. Roli nositele Strategie ITI vykonává statutární město Pardubice.

1.4 Tematický koordinátor - disponuje odbornými znalostmi v dané problematice a detailně zná příslušnou část integrované strategie, je odpovědný za sladění spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem, podílí se na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených ve Strategii ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru. Organizačně a administrativně zabezpečuje zasedání věcně příslušných pracovních skupin Strategie ITI.

1.5 Řídící výbor ITI - je odpovědný vůči nositeli ITI za řádný průběh realizace strategie a vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů. Řídící výbor ITI vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru) se Strategií ITI a doporučuje zařazení projektů do Strategie ITI a podepsání smlouvy mezi nositelem Strategie ITI a realizátory projektů.

Článek II

Základní ustanovení

2.1 Pracovní skupina Strategie ITI je poradní a iniciační skupina nositele Strategie ITI, jejíž výstupy jsou nezbytným a nenahraditelným podkladem pro vyšší stupeň řízení Strategie ITI.

2.2 Pracovní skupina je zřizována nositelem Strategie ITI za účelem konstruktivního dialogu mezi nositeli Strategie ITI a významnými partnery v území – největšími obcemi, kraji, místními akčními skupinami a dalšími partnery podílejícími se na definování principů regionálního a lokálního rozvoje v metropolitní oblasti.

Článek III

Působnost pracovní skupiny

3.1 Úkolem členů pracovní skupiny je: a/ posuzovat míru dopadu věcného zaměření Strategie ITI na rozvoj celé metropolitní oblasti; b/ navzájem se informovat o přípravách strategií a projektů, které by mohly ovlivnit realizaci Strategie ITI a posuzovat jejich dopad na rozvoj metropolitní oblasti; c/ v případě navržených projektů, které mají významný dopad na rozvoj metropolitní oblasti a odpovídají

jejímu věcnému zaměření a geografickému vymezení, postupovat věcně příslušným pracovním skupinám tyto projekty k posouzení; d/ spolupracovat při sledování indikátorů Strategie ITI; e/ doporučovat Řídícímu výboru ITI návrhy na změnu Strategie ITI, f/ podílet se v rámci svých možností na propagaci aktivit realizovaných prostřednictvím ITI.

3.2 Účastníci pracovní skupiny pravidelně docházejí na jednání, reprezentují navenek své aktivity a navrhuji řešení identifikovaných problémů.

3.3 Plní dle potřeby další úkoly související s realizací Strategie ITI.

Článek IV

Složení pracovní skupiny

4.1 Pracovní skupina je vytvořena na základě Strategie ITI v souladu s naplňováním principu partnerství.

4.2 Členy horizontální pracovní skupiny jsou:

Zástupci obcí s více jak 5 000 obyvateli v aglomeraci (Hradec Králové, Pardubice, Chrudim, Jaroměř, Přelouč, Holice, Týniště nad Orlicí, Třebechovice pod Orebem, Chlumec nad Cidlinou)

Zástupci MAS působící v aglomeraci, které mají nejméně 50 % členských obcí na území ITI (MAS Bohdanečsko, MAS Holicko, MAS Region Kunětické hory, MAS Hradecký venkov)

Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje

Centrum investic, rozvoje a inovací, p.o. (rozvojová agentura Královéhradeckého kraje)

Zástupci Pardubického kraje

Zástupci Královéhradeckého kraje

Článek V

Organizace pracovní skupiny

5.1 Pracovní skupinu organizačně a administrativně vede tematický koordinátor pověřený manažerem ITI.

5.2 Tematický koordinátor je odpovědný manažerovi ITI za sladování spolupráce subjektů v území. Tematický koordinátor se podílí na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených v rámci Strategie ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru tak, aby byl v co největším souladu se strategií ITI. Koordinátor průběžně předává informace manažerovi ITI.

Článek VI

Jednací řád

6.1 Způsob jednání a rozhodování pracovní skupiny je upraven Jednacím řádem.

Článek VII

Závěrečná ustanovení

7.1 Statut projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.

7.2 Statut nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

**Jednací řád pracovních skupin
Integrované strategie ITI Hradecko-pardubické metropolitní oblasti**

Článek I

Vymezení pojmů

- 1.1 Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (dále jen „Strategie ITI“)** - dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhuující jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z evropských fondů;
- 1.2 Manažer ITI** – osoba určená Nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro přípravu a realizaci Strategie ITI, je koordinačním a výkonným orgánem Řídícího výboru, je odpovědný nositeli IN za každodenní řízení a koordinaci realizace strategie, je odpovědný za komunikaci s žadateli/příjemci, řídicími orgány programů ESI fondů a s veřejností a za spolupráci s Řídícím výborem. Vykonává činnosti spojené s administrací integrované strategie a projektů vybraných k realizaci prostřednictvím MS2014+. Monitoruje průběh realizace projektů (nositelé jej informují a předkládají veškeré podklady), v pravidelných intervalech předává informace z monitorování Řídícímu výboru ITI, předkládá Řídícímu výboru ITI k posouzení a vydání potvrzení ze zasedání Řídícího výboru ITI o zařazení projektových záměrů ze schváleného souboru projektových záměrů do integrované strategie.
- 1.3 Nositel Strategie ITI** – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a monitoring Strategie ITI, za naplňování principu partnerství a koordinaci aktivit relevantních aktérů v rámci funkčního území integrované strategie, předkládá prostřednictvím ISKP14+ integrovanou strategii do jednotného monitorovacího systému pro programové období 2014-2020 (dále také „MS2014+“), průběžně zajišťuje sběr projektových záměrů přispívajících k plnění cílů integrované strategie. Nositel IN zajišťuje plnění integrované strategie jako celku, monitorování a podávání Zpráv o plnění integrované strategie a provádí povinnou mid-term evaluaci. Roli nositele Strategie ITI vykonává statutární město Pardubice.
- 1.4 Tematický koordinátor** – disponuje odbornými znalostmi v dané problematice a detailně zná příslušnou část integrované strategie, je odpovědný za sladění spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem, podílí se na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených ve Strategii ITI a může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru. Organizačně a administrativně zabezpečuje zasedání věcně příslušných pracovních skupin Strategie ITI.
- 1.5 Řídící výbor ITI** - je odpovědný vůči nositeli ITI za řádný průběh realizace strategie a vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů. Řídící výbor ITI vydává vyjádření o souladu/nesouladu projektového záměru (ze schváleného souboru) se

Strategií ITI a doporučuje zařazení projektů do Strategie ITI a podepsání smlouvy mezi nositeli Strategie ITI a realizátory projektů.

Článek II

Zřízení a složení pracovní skupiny

- 2.1 Pracovní skupina je zřizována nositeli Strategie ITI, a to pro tematické oblasti určené pro přípravu a realizaci Strategie ITI statutárními městy Pardubice a Hradec Králové.
- 2.2 Pracovní skupina je vytvořena na základě Strategie ITI v souladu s naplňováním principu partnerství. Pracovní skupiny jsou zřízeny jako odborné platformy, na kterých jsou projednávány projektové záměry žadatelů hodlajících předložit své integrované projekty. Bez projednání projektového záměru na pracovní skupině není možné předkládat projekt k posouzení souladu s integrovanou strategií Řídícímu výboru.
- 2.3 Složení pracovních skupin definuje Strategie ITI. Uvedené subjekty nominují konkrétní osoby, jako členy PS, společně s jejich náhradníky.
- 2.4 Člen PS může být zastoupen jinou osobou než náhradníkem jen s předchozím souhlasem manažera ITI.
- 2.5 Pracovní skupinu organizačně a administrativně zabezpečuje tematický koordinátor pověřený manažerem ITI.

Článek III

Předmět činnosti pracovní skupiny

- 3.1 Předmět činnosti pracovních skupin stanoví jejich Statut.

Článek IV

Pravidla pro svolávání a jednání pracovní skupiny

- 4.1 Jednání pracovní skupiny se konají dle potřeby, obvykle jedenkrát za 3 měsíce. Jednání svolává manažer ITI či jím určená osoba. Pozvánka se zasílá elektronicky a, umožňují-li to okolnosti, alespoň 7 pracovních dnů před samotným jednáním. Součástí pozvánky je den, místo, čas a rámcový program jednání, případně podklady pro diskuzi. Členové pracovní skupiny jsou

oprávnění do 3 pracovních dnů před konáním zasedání zaslat manažerovi ITI připomínky k návrhu programu, popř. nového bodu k projednání. Členové pracovní skupiny jsou povinni potvrdit svoji účast na jednání nejpozději 2 dny před konáním zasedání.

- 4.2 Jednání pracovní skupiny vede tematický koordinátor nebo manažerem určený jiný člen pracovní skupiny. Pracovní skupina je usnášeníschopná, pokud je přítomna alespoň polovina všech jejích členů. Jednání pracovní skupiny se může konat opakovaně, dokud nebude nalezeno optimální řešení a definován soubor projektových záměrů.
- 4.3 Pracovní skupina rozhoduje konsensem přítomných členů. Není-li možné konsensu dosáhnout, postačí k přijetí rozhodnutí pracovní skupiny souhlas prosté většiny přítomných členů.
- 4.4 Zasedání pracovní skupiny jsou neveřejná.
- 4.5 Jednání se mohou účastnit také zástupci nositelů Strategie ITI, kteří se podílejí na její tvorbě. V případě, že jsou tito zástupci současně členy dané pracovní skupiny, zůstává zachováno jejich hlasovací právo.
- 4.6 Tematický koordinátor může k řešení vybrané problematiky přizvat na zasedání další osoby, které nejsou členy dané pracovní skupiny, ale jsou odborníky na vybranou problematiku. Přizvané osoby nemají hlasovací právo.
- 4.7 Při zabezpečení organizace a přípravy nebo koordinace zpracování podkladů pro jednání spolupracuje tematický koordinátor s manažerem ITI či s osobou, kterou k tomu manažer Strategie ITI pověří.
- 4.8 Z jednání pracovní skupiny se pořizuje zápis, v němž je vždy obsaženo datum jednání, prezenční listina a přijatá rozhodnutí. Z jednání může být pořizován zvukový záznam, a to pro potřeby zpracování zápisu. Zápis je členům pracovní skupiny elektronicky rozeslán nejpozději do 7 dnů ode dne jednání pracovní skupiny. Pořízení a rozeslání zápisu zajišťuje tematický koordinátor, případně jím určená osoba. Nesouhlasí-li člen pracovní skupiny s obsahem zápisu, je oprávněn vznést námitku, a to elektronicky do 5 dnů od odeslání zápisu. V případě, že nejsou žádné námitky, je zápis považován za schválený.

Článek V

Korespondenční hlasování

- 5.1 Tematický koordinátor může především v případech nutnosti rychlého rozhodnutí, neefektivity svolání pracovní skupiny či v dalších případech, kdy to okolnosti dovolí, rozhodnout o použití korespondenčního hlasování pracovní skupiny.
- 5.2 V případě korespondenčního hlasování hlasují pouze členové pracovní skupiny, z hlasování jsou vyloučeni náhradníci.
- 5.3 V případě použití korespondenčního hlasování zašle elektronickou cestou členům pracovní skupiny e-mail, který bude obsahovat ke každému bodu, který je předmětem korespondenčního hlasování, důvodovou zprávu, návrh usnesení pracovní skupiny a termín, do kdy se mají členové pracovní skupiny na elektronickou adresu tematického koordinátora elektronickou poštou vyjádřit, zdali s navrženým usnesením souhlasí, nesouhlasí nebo se hlasování zdržují.
- 5.4 Členové pracovní skupiny mají na sdělení svého hlasování minimálně 3 dny od odeslání návrhu.
- 5.5 Pokud se člen pracovní skupiny nevyjádří ve lhůtě stanovené tematickým koordinátorem, má se za to, že hlasuje pro navržené usnesení.
- 5.6 Tematický koordinátor zašle nejpozději do 5 dnů od ukončení korespondenčního hlasování všem členům pracovní skupiny elektronickou cestou celkový výsledek hlasování včetně informace o počtu hlasujících pro, proti a kolik členů pracovní skupiny se zdrželo.
- 5.7 Informaci o výsledku hlasování dle odst. 4.6 tematický koordinátor zasílá členům pracovní skupiny, včetně náhradníků.

Článek VI

Závěrečná ustanovení

- 6.1 Jednací řád projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.
- 6.2 Jednací řád nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

7.RP – 7. rámcový program EU
a.s. – akciová společnost
AMU - Akademie múzických umění
AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny
B+R - parkoviště bike and ride
BČOV – Biologická čistírna odpadních vod
BRKO – Biologicky rozložitelný komunální odpad
CERGE - Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium
CZ NACE - Klasifikace ekonomických činností dle Českého statistického úřadu.
CZT - Centralizované zásobování teplem
ČD – České dráhy
ČOV – Čistírna odpadních vod
ČR – Česká republika
ČSPHM – Čerpací stanice pohonných hmot
ČSÚ - Český statistický úřad
ČVUT – České vysoké učení technické
DC – Dílčí cíl
DFJP – Dopravní fakulta Jana Pernera
DoP – Dohoda o partnerství
DPMP – Dopravní podnik města Pardubice
DSO – Dobrovolný svazek obcí
EFRR - Evropský fond pro regionální rozvoj
EOP – Elektrárny Opatovice
ESIF - Evropské strukturální a investiční fondy
EU – Evropská unie
FaF – Farmaceutická fakulta
FEI – Fakulta elektrotechniky a informatiky
FES – Fakulta ekonomicko správní
FF – Fakulta filozofická
FChT – Fakulta chemicko-technologická
FN HK – Fakultní nemocnice Hradec Králové
FR – Fakulta restaurování
FZS – Fakulta zdravotnických studií
HDP – Hrubý domácí produkt
CHKO – Chráněná krajinná oblast
ICT – Informační a komunikační technologie
IROP – Integrovaný regionální operační program

IRZ - Integrovaný registr znečišťování
ITI – Integrovaná územní investice
IZS – Integrovaný záchranný systém
K. ú. – katastrální území
K+R – parkoviště kiss and ride
KES - Koeficient ekologické stability
KHK – Královéhradecký kraj
KKO - Kulturní a kreativní odvětví
LDN – Léčebna dlouhodobě nemocných
MAS – Místní akční skupina
MHD – Městská hromadná doprava
MM – Magistrát města
MMP – Magistrát města Pardubice
MMR - Ministerstvo pro místní rozvoj
MP – Městská policie
MPIN – Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 - 2020
MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu
MS2014+ aplikace monitorovacího systému strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro programové období 2014-2020
MŠ – mateřská škola
MUNI – Masarykova univerzita
NNO – Nestátní nezisková organizace
NOx – Oxidy dusíku
NUTS – Klasifikace územních statistických jednotek
OPD – Operační program Doprava
OPIK – Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OPPI – Operační program podnikání a inovace
OP VAVPI – Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OPVVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OPŽP – Operační program Životní prostředí
ORP – Obec s rozšířenou působností
OZE – Obnovitelné zdroje energie
P+R – parkoviště park + ride
PK – Pardubický kraj
Pk/PK – Pardubický kraj
PKN – Pardubická krajská nemocnice
PLO – Přírodní lesní oblast
PM10 – Polétavý prach

PNO – Podíl nezaměstnaných osob
 PO – Prioritní oblast
 POÚ – Pověřený obecní úřad
 PP – Přírodní památka
 PPS – z angl.. Purchasing Power Standards, standard kupní síly
 PR – Přírodní rezervace
 PS – Pracovní skupina
 RIS – Regionální investiční strategie
 RIS3 – Strategie inteligentní specializace
 ŘSD – Ředitelství silnic a dálnic
 s.r.o. – společnost s ručením omezeným
 SC - Specifický cíl
 SEA (z anglického Strategic Environmental Assessment) – Posuzování vlivu koncepcí na životní prostředí
 SLDB – Sčítání lidu, domů a bytů
 SŠ – střední škola
 STL plynovod – Středotlaký plynovod
 SŽDC – Správa železniční drážních cest
 TAČR – Technologická agentura České republiky
 TC – Technologické centrum
 TC AV ČR - Technologické centrum Akademie věd České republiky
 TEN-T - Transevropská dopravní síť
 TKO – Tuhý komunální odpad
 TR - Transformovny a rozvodny
 TRN - oddělení tuberkulózy a respiračních nemocí
 TS – Technická stanice
 TS – Technické služby
 TU – Technická univerzita
 UK – Univerzita Karlova
 UPa – Univerzita Pardubice
 ÚSES – Územní systém ekologické stability
 UTB – Univerzita Tomáše Bati
 v.o.s. – veřejná obchodní společnost
 VaK – vodovody a kanalizace
 VaV – Věda a výzkum
 VaVaI – Věda, výzkum a inovace
 VM – Východočeské muzeum
 VN – Vysoké napětí
 VOC – Těkavé organické látky

VOŠ – vyšší odborná škola
VŠ – vysoká školy, vysokoškolsky
VŠB TU – Vysoká škola Báňská, Technická univerzita
VŠCHT – Vysoká škola chemicko – technologická
VTL plynovod – Vysokotlaký plynovod
VTP - Vědeckotechnický park
VUB – Výzkumný ústav bavlnářský
VÚOS – Výzkumný ústav organických syntéz
VUT - Vysoké učení technické
VUZ – Výzkumný ústav železniční
VVN – Velmi vysoké napětí
WoS – Web of Science
z.ú. – zapsaný ústav
ZCHÚ – Zvláště chráněná území
ZŠ – základní škola

7. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Český statistický úřad www.czso.cz
- Sčítání lidu, domů a bytů 2011 www.sldb.cz
- Agentura ochrany přírody a krajiny – www.aopk.cz
- Program rozvoje Pardubického kraje, 2011
- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020
- Krajská příloha k národní RIS 3 za Královéhradecký kraj
- Krajská příloha k národní RIS 3 Pardubický kraj
- Strategický plán rozvoje města Pardubic pro období 2014 – 2020
- Strategický plán rozvoje města Hradec Králové do roku 2030
- Sociodemografická analýza města Hradec Králové, říjen 2013
- Profil města Hradec Králové 2008
- 4. plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Hradec Králové na období 2013 – 2015
- Analýza pracovní síly v Hradci Králové
- Analýza podnikatelského prostředí města a identifikace možností podpory jeho rozvoje Statutárním městem Hradec Králové, červen 2013
- Průzkum podnikatelského prostředí – Pardubice 2006, Berman Group 2006
- Plán odpadového hospodářství Hradec Králové, červen 2013

- Plán odpadového hospodářství původce odpadů města Pardubice, červen 2005
- Studie nakládání s odpady ve městě Pardubice, duben 2014
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2003 – 2020
- Generel cyklodopravy Pardubického kraje
- Koncepce cyklodopravy Královéhradeckého kraje
- Celostátní sčítání dopravy 2010 <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>
- Plán rozvoje infrastruktury pro cyklisty v Pardubicích – cyklogenerel Pardubice, únor 2013
- Studie „Inteligentní dopravní systém“ aglomerace Hradec Králové – Pardubice (SID) – pracovní verze
- Analýza socioekonomického rozvoje Pardubického kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky EU, srpen 2010
- Průzkum potřeb v sociálně vyloučených lokalitách Královéhradeckého kraje, 2010
- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020
- Manuál pro realizaci integrovaných územních investic (ITI) (verze červen 2014)
- Územní plán města Pardubice
- Územní plán města Hradec Králové
- Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje, 2011
- Zásady územního rozvoje Pardubického kraje, 2010
- Statistiky Pardubického letiště: <http://www.airport-pardubice.cz/>
- Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 – 2030 (pracovní verze)
- Strategický plán ekonomického rozvoje města Přelouče, květen 2014
- Anketa „Město pro byznys 2012“ pořádanou týdeníkem Ekonom
- Celostátní sčítání dopravy 2010 <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>
- ČSÚ
- Integrovaný plán rozvoje města Pardubice „PŘITAŽLIVÉ MĚSTO“, Předkladatel: Statutární město Pardubice, rok 2008
- Územní energetické koncepce Královéhradeckého kraje, aktualizace 2009
- Povodňový plán Královéhradeckého kraje
- Dlouhodobý záměr Univerzity Karlovy v Praze 2011 – 2015
- Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice 2001 – 2015
- Návrh dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Hradec Králové na období 2011 – 2015

- Univerzita obrany, Fakulta vojenského zdravotnictví Hradec Králové: Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, inovační a další tvůrčí činnosti na období 2011 – 2015
- Analýza potenciálů rozvoje IDS a možností optimalizace zapojení příměstské a meziměstské dopravy do dopravního systému města Pardubice, červen 2012
- Analýza potenciálů rozvoje MHD na území města Pardubice, červen 2012
- Mapa sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených romských lokalit v České republice:
- <http://www.esfcr.cz/mapa/pojmy.html>
- Návrh dohody o partnerství pro programové období 20014 – 2020 Česká republika, červen 2013
- Strategie Evropa 2020
- Vymezení pojmu „udržitelný rozvoj“ dle:
www.uur.cz/principy/konference/KapitolaA%5CA11_VymezeniPojmuUdrzitelnehoRozvoje_20060919.pdf
- Národní program reforem České republiky, 2014:
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
- Politika územního rozvoje ČR – Návrh aktualizace č. 1 politiky územního rozvoje ČR.
- Aktualizovaná Strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech ČR
- Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050, duben 2013
- Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2012
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013 – 2014 s výhledem na roky 2015 – 2020
- Koncepce památkové péče v ČR 2011 - 2016
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011 – 2015 (akt. 2011)
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008 - 2015
- Strategie ochrany před povodněmi na území ČR, 2000
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodně blízkých opatření, listopad 2010

8. SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Tabulka 1 Zóny dle intenzity suburbanizace	7
Tabulka 2 Velikostní hierarchie obcí Hradecko-pardubické aglomerace dle počtu obyvatel k 31.12.2013.....	9
Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel v Hradecko-pardubické aglomeraci v letech 2008 - 2013	12
Tabulka 4 Věková struktura obyvatel v letech 2008 a 2013	16
Tabulka 5 Základní údaje o domovním a bytovém fondu dle SLDB 2011.....	18
Tabulka 6 - Zdravotnická zařízení na území Hradecko-pardubické aglomerace k 31. 12. 2013	20
Tabulka 7 - Počet lékařů (lůžková část) a počet lůžek v nemocnicích na území aglomerace k 31. 12. 2013 ve srovnání s kraji	22
Tabulka 8 - Počet lékařů ambulantních zařízení k 31. 12. 2013.....	24
Tabulka 9 Zařízení sociálních služeb na území aglomerace k 31. 12. 2013	25
Tabulka 10 Počet zařízení sociálních služeb a jejich kapacity v okresech Hradec Králové a Pardubice.....	26
Tabulka 11 - Neuspokojení žadatelé o poskytnutí sociální služby v zařízeních v roce 2013 ...	26
Tabulka 12 - Celkový počet mimořádných událostí v roce 2014 přepočtený na 1 000 obyvatel	37
Tabulka 13 Obyvatelstvo dle nejvyššího dosaženého vzdělání.....	38
Tabulka 14 Počet tříd MŠ a ZŠ dle typu školy.....	39
Tabulka 15 Počet tříd SŠ a ZUŠ dle typu školy.....	40
Tabulka 16 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2011)	49
Tabulka 17 Podíly ekonomicky aktivního obyvatelstva (2011)	49
Tabulka 18 Struktura zaměstnanosti v odvětvích národního hospodářství	49
Tabulka 19 Odvětvová struktura zaměstnanosti (2013)	50
Tabulka 20 Podíl nezaměstnaných osob (2013).....	54
Tabulka 21 Podíl nezaměstnaných osob (PNO) v obcích nad 5000 obyvatel	54
Tabulka 22 Obce a města aglomerace s nejvyšším a nejnižším podílem nezaměstnaných osob	54
Tabulka 23 Hrubá přidaná hodnota v běžných cenách 2013 dle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE.....	58
Tabulka 24 Míra podnikatelské aktivity 2013	58
Tabulka 25 Ekonomické subjekty dle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE (2013)	59
Tabulka 26 Subjekty dle právní formy (2013)	60

Tabulka 27 Největší zaměstnavatelé se sídlem na území Hradecko – pardubické aglomerace (květen 2015)	60
Tabulka 28 Celkové výdaje na výzkum a vývoj v ČR (2008–2013)	61
Tabulka 29 Průměrná hrubá měsíční mzda kategorie CZ-ISCO21v KČ (2013).....	63
Tabulka 30 Projekty realizované v území aglomerace z OP Výzkum a vývoj pro inovace v období 2007-2013	63
Tabulka 31 Zastoupení klíčových oblastí aplikace znalostí (ekonomická specializace) v regionech ČR.....	70
Tabulka 32 Zastoupení generických znalostních domén (KETs) ve veřejném výzkumu (výzkumná specializace) v regionech ČR	71
Tabulka 33 Muzea a galerie v aglomeraci dle návštěvnosti.....	73
Tabulka 34 Statistické údaje o knihovnách v okresech Hradec Králové a Pardubice (2013) ...	74
Tabulka 35 Emise základních znečišťujících látek do ovzduší podle okresů v roce 2012	87
Tabulka 36 Nejvýznamnější chráněná území v Hradecko-pardubické aglomeraci.....	95
Tabulka 37 Přehled relevantních strategických dokumentů s vazbou na „Strategii integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace“	144
Tabulka 38 - Kategorie přijatelnosti rizika.....	194
Tabulka 39 - Registr rizik implementace Strategie ITI Hradecko – pardubické aglomerace..	195
 Obrázek 1 Významová kategorizace středisek a jejich aglomerační vztahy	6
Obrázek 2 Vymezení suburbánních zón Hradce Králové a Pardubic dle Metodiky sledování rozsahu rezidenční suburbanizace v ČR	7
Obrázek 3 Průmět vymezení ITI Hradecko – pardubické aglomerace do území dle typologie SRR ČR.....	8
Obrázek 4 Vymezené území Hradecko-pardubické aglomerace	10
Obrázek 5 Migrační saldo 2001 - 2011.....	13
Obrázek 6 Index stáří za obce aglomerace Hradec Králové - Pardubice.....	17
Obrázek 7 - Přehled obcí se sociálně vyloučenou lokalitou na území aglomerace (2006)	34
Obrázek 8 – Počet jednotlivých typů školských zařízení.....	41
Obrázek 9 Index vzdělanosti aglomerace.....	43
Obrázek 10 Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol (2011)	48
Obrázek 11 Podíl zaměstnanců v priméru v roce 2013 (%)	51
Obrázek 12 Podíl zaměstnanců v sekundéru v roce 2013 (%)	52
Obrázek 13 Podíl zaměstnanců v terciéru v roce 2013 (%).....	53
Obrázek 14 - Podíl nezaměstnaných osob v aglomeraci 2013 (%).....	55

Obrázek 15 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání (2013)	56
Obrázek 16 Dopravní síť Hradecko-pardubické aglomerace	76
<i>Obrázek 17 Vodárenská síť aglomerace a její vazby</i>	<i>84</i>
Obrázek 18 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM _{2,5} (2009-2013)	88
Obrázek 19 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu (2009-2013)	89
Obrázek 20 Koeficient ekologické stability za obce aglomerace Hradec Králové - Pardubice	92
Graf 1 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Hradecko-pardubické aglomeraci v období 2001 – 2013	13
Graf 2 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Hradci Králové a Pardubicích v období 2001 - 2013	14
Graf 3 Vývoj přirozeného přírůstku na 1000 obyvatel v období 2008 – 2013	14
Graf 4 Vývoj migračního přírůstku na 1000 obyvatel v období 2008 – 2013	15
Graf 5 Vývoj celkového přírůstku na 1000 obyvatel v období 2008 – 2013	15
Graf 6 Počet dokončených bytů v období v Hradecko-pardubické metropolitní oblasti 2002 - 2011	19
Graf 7 Podíl domácností s příjmy pod životním minimem (%)	32
Graf 8 - Počet mimořádných událostí v Královéhradeckém kraji v roce 2014	36
Graf 9 - Počet mimořádných událostí v Pardubickém kraji v roce 2014	36
Graf 10 - Počet mimořádných událostí v ORP Hradec Králové a ORP Pardubice za rok 2014	37
Graf 11 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v PPS, EU 28 = 100	57
Graf 12 Podíl na počtu zaměstnaných ve vědeckých a technických zaměstnáních (HRSTO) v ČR (2005-2013)	62
Graf 13 Podíl výdajů na výzkum a vývoj vládního a vysokoškolského sektoru financovaných podnikatelským sektorem (2013)	65
Graf 14 Index průmětu RIS3 domén do území ITI Hradecko – pardubické aglomerace	72